Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Esmann, Gustav.
Titel | Title:	Samlede Værker.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København ; Kristiania : Gyldendal, 1907
Fysiske størrelse | Physical extent:	3 bd. (219 s., 293 s., 355 s.).

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

19. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV ESMANN

SAMLEDE VÆRKER

TREDIE BIND

GUSTAV ESMANN

SAMLEDE VÆRKER

TREDIE BIND

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

FORLAGETS BOGTRYKKERI
1907

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DEN STORE MASKERADE

FØRSTE AKT: MØDET

PERSONERNE:

FORTUNIO, DÉJEUNER, DINER, SOUPER, MATHILDE, HULDA, OPVARTER, DROSKEKUSK, MIRA

ANDEN AKT: DEN LILLE BRAND

PERSONERNE:

KONSUL BØRS, KONSULINDEN, ALMA, DÉJEUNER, MARIE, OLINE, FORTUNIO, MIRA, BRANDMAND DOGGER, EN BRANDMAND

TREDIE AKT: STATION 3

PERSONERNE:

FORTUNIO, MIRA, DINER, SOUPER, DÉJEUNER, ALMA, DOGGER, MARIE, BERTEL JÆCER, KASPER PROFET, FRITZ KEDELFLIKKER, EN GAMMEL KONE, EN MODER, EN LILLE PIGE, HANS ARBEJDSMAND, PETER HAANDVÆRKER, EN OLDING, EN SCHWEITZER, FATTIGE MÆND, KVINDER OG BØRN

FJERDE AKT: DEN STORE MASKERADE

PERSONERNE:

FORTUNIO, MIRA, DÉJEUNER, DINER, SOUPER, KOMTESSEN, KONSUL BØRS, KONSULINDEN, ALMA, DOGGER, HOFJUNKEREN, HOFSKUESPILLEREN, HOFBALLETDANSERINDEN, HOFTHEATERCHEFEN, EN SPANSK NONNE, EN LYSEBLAA DOMINO, EN LYSERØD DOMINO, EN GRØN DOMINO, EN VIOLET DOMINO, KASPER PROFET, BERTEL JÆGER, FRITZ KEDELFLIKKER, HANS ARBEJDSMAND, PETER HAANDVÆRKSSVEND, EN MODER, MASKERADEGÆSTER, FATTIGE MÆND, KVINDER OG BØRN, BRANDFOLK

FEMTE AKT: BARRIKADEN

PERSONERNE:

MATHIAS VÆRT, LENE, BERTEL JÆGER, KASPER PROFET, PETER HAANDVÆRKER, HANS ARBEJDSMAND, MARIE, DOGGER, DINER, SOUPER, KOMTESSEN, MIRA, FORTUNIO, ET LIGFØLGE, EN SKARE BØRN, ARBEJDERE

FØRSTE AKT

Flot monteret Restaurationskabinet. I Baggrunden højt og bredt Spejlglasvindu med lav Karm og skjult af folderige Gardiner. Døre med svære Portiérer til højre og venstre.

I højre Forgrund Porcelænskamin. I venstre Forgrund dækket Bord omgivet af Sofa og Lænestole. Paa Bordet Uorden af Glas og Kaffekopper, Cigarkasser, Likørflasker og Skaale med Frugt og Dessert.

Champagneflasker i Standkølere paa Gulvet.

Dekoreret Loft med elektrisk Krone. Straalende Tapeter. Et Par Staalstik (Jagtscener) paa Væggene. Forgyldt Spejl med Jardiniére paa Konsollen. Piano. Lænestole.

FØRSTE SCENE

Déjeuner, Diner, Souper, Hulda og Mathilde henslængte omkring Bordet.

FORTUNIO lænet til Kaminen.

DÉJEUNER gaber. Jeg tror det er en halv Time, siden nogen af os har sagt et Ord til Diner. er Du fuld?

DINER. Ikke mer end Du.

SOUPER tager sig til Baghovedet. Dette er nærmest, hvad jeg vil kalde et sindssvagt Orgie.

HULDA ler højrøstet.

DINER. Ja det er storartet, saa vi morer os.

MATHILDE. Man behøver da heller ikke hele Tiden at sidde og vrøvle. Jeg ryger min Cigaret, og saa tænker jeg.

SOUPER. Du er nu saadan en filosofisk Skønhed. Du skulde sejle til Østerland og søge Plads i et Harem.

HULDA ler som før.

DÉJEUNER. Aa lad være med den Latter, Hulda — jeg faar Hikke.

FORTUNIO gaar over Gulvet hen ved Døren til venstre og ringer.

SOUPER Hvad nu?.

DÉJEUNER. Skal vi have mer at drikke?

ANDEN SCENE

OPVARTER. Herskabet ringede?

FORTUNIO. Er der Drosker dernede?

OPVARTER. Det tror jeg nok. Jeg skal se ad. hen til Vinduet og kigger bag Portiéren.

SOUPER. Ah — hjem! ser paa Uret.

OPVARTER. Jo, der holder to.

FORTUNIO. Godt — hent saa Damernes Tøj og følg dem til Vogns. Betal Kuskene. rækker Penge til Opvarteren, som gaar.

MATHILDE. Hvad skal det betyde?

FORTUNIO tager et Glas. Mine Damer! Klokken er mange, og jeg er bange, Deres Familie skal blive ængstelig for Dem. Hulda begynder at le men tager sig i det med forskrækket Blik paa Déjeuner. Tak for i Aften, mine Damer!

OPVARTER ind med Tøjet. Damernes Tøj, Droskerne venter.

MATHILDE op. Bevares, naar vi generer .... jeg vilde ellers gerne have røget min Cigaret ud — naa, det kan jeg gøre i Æsken, til Opvarteren. kom saa med Kludene. hjælpes Tøjet paa.

HULDA op, lidt ør. Jeg vil s'gu først tømme min Chartreuse griber Glasset. Skaal I tre søvnige Hikkeprinser, I er nogen tre rigtige Dynddyr! svinger med Glasset, saa hun spilder.

SOUPER rykker tilbage. Hov-hov.

OPVARTER bag hende med Kaaben. Frøkenens Kaabe!

MATHILDE sætter Hatten paa hende. Og din Hat. Kom nu, Hulda!

HULDA mod Fortunio med den ene Arm i Kaaben. Du er s'gu den eneste, der er noget ved, bare fordi Du er saa dejlig storsnudet! gestikulerer med den fri Arm, som Opvarteren forgæves søger at faa i Ærmet.

OPVARTER. Tillader Frøkenen!

HULDA. Hold Mund, Bonde til Fortunio aa, Du maatte gerne trampe paa mig, men det gider Du ikke.

FORTUNIO. Nej —

HULDA. Skaal tømmer Glasset og knuser det. og Fanden være med Jer. ud med Hatten skævt, løs Kaabe og ophidsede Bevægelser, fulgt af Mathilde og Opvarteren.

HERRERNE. Adieu, mine Damer!

TREDIE SCENE

DINER. Skikkelige Piger for Resten. Hvorfor skulde de gaa?

FORTUNIO. Jeg kunde ikke længere holde dem ud.

SOUPER. Aa Fanden, de var jo som de andre, vi plejer at være sammen med.

FORTUNIO rejser sig Netop, som Du siger, dem vi plejer at være sammen med er gaaet hen til Vinduet, slaar Gardinet fra og ser ud. hvilken prægtig Vinternat! Kom hen og se. I aner ikke, hvor Natten er dejlig.

DINER. Tak, vi sidder rart.

FORTUNIO. Saa fin og snefrisk.

DÉJEUNER. Det er vist forbistret koldt.

FORTUNIO. Stjærnerne funkler og gnistrer. — Aa, saadan en Nat, saadan en Nat, — man skulde — man skulde ...

SOUPER. Hvad skulde man?

FORTUNIO. Elske, for Pokker og være elsket — sværme og drømme. Staa med hende paa en Altan, ene under Stjærnerne, i det kolde Øde, svøbe hende til sig i den døde Stilhed og drikke den jomfruelige Kulde af hendes luende Læber.

DÉJEUNER. Skaal!

FORTUNIO. Eller køre langsomt under rimdryssende Graner.

DINER. Hold nu op og slip Gardinet — det trækker.

SOUPER. Forgæves Længsler, Fortunio — jeg har kendt dem ogsaa. Man driver ene hjem en smuk Nat ... Champagne i Hovedet ... stille og stirrer mod Himlen — aa sukker. hvor jeg elsker Dig, Du skønne ubekendte ... breder Armene ud og favner — Luften, min kære — sin egen Overfrakke.

DÉJEUNER. Eller Lygtepælen.

DINER. Eller en Betjent og kommer paa Stationen. Det kan jeg godt li'. Skal vi saa tale om noget andet.

SOUPER klapper Fortunio paa Skuldren. Hun findes ikke, mon chér, din skønne ubekendte. Tro mig Du, Ungdomsanfægtelser, Maaneskin.

FORTUNIO. Maaske har mit Blik dog strejfet hende i Dag paa Gaden. Maaske sover hun bag en af de Ruder, som glimter histovre, heftig. hvorfor skulde hun ikke findes?

DINER. Søger og saa skulle I finde.

SOUPER. Gift Dig, Fortunio, jeg véd et brillant Parti.

DÉJEUNER. Elsk, Fortunio — jeg kender en dejlig Pige.

FORTUNIO. Tak for Tilbudene, Kammerater. Men jeg tror ikke, nogen af Jer kan præsentere mig for den rette — min ny Eva!

DINER. Ny Eva, det kan jeg godt li'. — Dikke dik, Du gamle Adam.

DE ANDRE. Leve den ny Eva!

FORTUNIO. Aa, I Dynddyr — som hun kaldte Jer før, Pigebarnet.

SOUPER. Nu bliver han ubehagelig. Hun mente vist for Resten Dandyer.

FORTUNIO. Føler I da hverken Længsler eller Svulmen!

Er alt dunstet bort hos Jer under Restaurationernes sløve Gasblus?

DÉJEUNER op. Hvad praler Du af? Hvorfor skaber Du Dig overlegen? Har Du ikke selv bestandig været med, er det ikke Dig, der har ført an! — Længsler, Svulmen — hvad for Nonsens — behold dine dumme Drømme!

FORTUNIO. Ja, naar Du er tilfreds.

DÉJEUNER. Hvorfor Fanden skulde jeg ikke være tilfreds! Jeg har Frokost-Appetit paa Livet og skarpe Tænder. Jeg stjæler Dagen og Natten og lever, som jeg lyster i den Luft, der pirrer mine Nerver. Jeg elsker det altsammen, jeg taaler det altsammen: De sminkede Tøse, den falske Chartreuse, Cigaretstanken og Natkaféernes frække Parfumer. Det kradser miner Sanser — Døgenigternes, Strugglernes, Pigernes desperate Verden, det er mit Element, dér trives jeg, saa længe jeg gider, det revner en Dag, eller min Gamle faar Apopleksi. knalder sit Glas mod Kaminen.

FORTUNIO. Glück auf!

DINER. Maa jeg be' om Ordet, maa jeg protestere? Jeg kan ikke taale at høre saa mange krasse Ting nævne saa sent paa Natten. Fy for — nej, man skal ikke skænke saa stærkt i Glasset. Frokosten er et snavs Maaltid, den spolerer i Reglen Appetitten for Resten af Dagen. Nej, mit Ideal er, at man skal ha' det godt allesammen. De fattige skal ha' det godt, saa godt som de kan faa det, og vi andre som ikke er rige, desværre, vi skal ogsaa ha' det godt, lidt bedre. Saadan jævnt, gemytligt, moderat over det hele . . . Livet som en fin lille Middag, hvor man sover salig ind ved Kaffen, gode Drikkepenge til Opvarteren, og paa Kredit for Resten. Det er mit System.

FORTUNIO. Jeg troede, Du vilde gifte Dig; det plejer Du ellers at præke om.

DINER. Maaske ogsaa — men ikke før ved Desserten. Det skal være Kransekagen. Foreløbig holder jeg mig til Mellemretterne.

FORTUNIO til Souper, der er døset saa smaat hen. Nu Du, Godsejer — din Filosofi!

SOUPER samler sig. Min — hvad . . . Filosofi — jeg har ingen. En Filosof er en, der tænker — jeg hader at tænke. Maa jeg bare være fri — tager sig til Hovedet. For Resten tror jeg, jeg pludselig er blevet fuld. —

DINER. Saa-aa.

SOUPER. Eller ikke fuld — jeg mener — jeg ved ikke — det kommer saadan pludselig over mig i den senere Tid — der lægger sig ligesom en Taage over mine Begreber.

DÉJEUNER. Det er betænkeligt.

SOUPER. Sommetider ser jeg fremmede Ansigter omkring mig. Som for Eksempel for et Øjeblik siden syntes jeg, der sad en i den Stol dér. Han sad ligesom i en Rullestol med Armene saadan, og gloede paa mig.

DINER. Det er uhyggeligt, det kan jeg ikke li'.

DÉJEUNER. Det er Generalen.

SOUPER, Hvad for en General?

DÉJEUNER. General Langsom, som rykker frem klapper ham paa Hovedet. Blødberg, gamle.

SOUPER. Naa saadan, nok muligt for Resten. Nu har jeg ogsaa været med i tyve Aar — ikke underligt, om man begynder at blive mør i Skallen, irriteret. hvad er det ogsaa for noget Tøjeri, vi drikker nu til Dags — dette tørre, ophidsende Stads — Champagne dry, ekstradry, Whisky og strabaseret Cognac med forlorne Aarstal — intet Under, man selv bliver udtørret, falsk, galdesyg, sidder og siger hinanden de dummeste Ondskabsfuldheder. Naar jeg tænker paa mine Tyveaars-Tider, vi var en Bande den Gang, forsorne, gale, men Kammerater . . . et Glas i Hovedet, men aldrig et giftigt Ord, ikke disse beregnede Finter — drak som Musketerer, men Drue, forstaar I, veritabel Clicquot, Chambertin, en flammende Bolle . . . og Damerne, Pigebørnene — vi elskede dem, tilbad, kurtiserede, stak hinanden ud . . . I er jo bare liderlige. Nej — det var Stemning den Gang, noget andet end disse bitre Opstød — ræber.

DÉJEUNER. Tja — vi er naturligvis fin de siècle.

FORTUNIO. Saa det bilder I jer ind? Nej, den fin de siècle, I repræsenterer, er snart gaaet af Mode. Eller tror I for Alvor, at vort brillante Aarhundrede er bestemt til at synke sammen paa en Dynge alkoholiserede Kadavere!

DINER. Naa-aa.

FORTUNIO. Marseillaisens Kildespring flyde ud i en Sjat sur Champagne! Jeg tror, der løber friskere Strømme mod Aarhundredets Slutning.

DINER. Hvad er det for Strømme?

DÉJEUNER. Hvor skulde de strømme hen?

FORTUNIO. Nuvel — mod Ungdom, mod Fornyelse, mod Arbejde for Eksempel.

DÉJEUNER. Halløj, nu bliver han s'gu Socialist!

DINER. Hvad er det for et Spektakel paa Gaden?

FORTUNIO gaar hen og trækker Gardinet fra. Arbejdet — Arbejderstrømmen, som begynder den ny Dag!

DINER. Saa vil jeg hjem. Jeg kan godt li' at møde Arbejderne, naar jeg gaar hjem om Morgenen.

DÉJEUNER. Jeg med, man sover saa rart i Bevidstheden om, at man ikke er saadan en fin de siècle Herre. de rejser sig.

SOUPER ogsaa. Gaar Du med, Fortunio?

FORTUNIO. Jeg bliver.

DÉJEUNER. Vi spiser Frokost sammen i Morgen, Fortunio. Vi træffes i Badet og gaar fra Frisøren over i Hotellet.

FORTUNIO. Vi træffes ikke.

DINER. Men til Middag, Du. Mød mig efter Børsen, saa driver vi sammen paa Strøget i Skumringen og ser paa Damerne, mens vi samler Appetit.

FORTUNIO. Jeg kommer ikke.

SOUPER. Vil Du heller ikke spise til Aften med mig... hjemme i min Lejlighed. Jeg venter ...

FORTUNIO. Du skal ikke vente mig.

DINER. Men hvad er Meningen, kære Fortunio?

FORTUNIO. Meningen, Venner, forstaar I den ikke? Jeg vil væk fra Jer, jeg er ked af Jer — ked af Jeres evig det samme. Jeg vil til ny Fester, se andre Fjæs ... Jeg vil nu gaa min egen Vej ... smiler. gaa Fremtiden lidt i Møde.

SOUPER griber ham i Armen. Du vil da ikke ...

FORTUNIO forstaar. Nej vær rolig ... jeg vil tværtimod leve. Det bliver nok Jer, som dør.

DINER. Hvad er det, han siger?

DÉJEUNER. Han er fuld.

SOUPER. Han er gal. Alle mod Døren.

FORTUNIO. Farvel.

DÉJEUNER tilbage. Fortunio — er det sandt, vi ikke ses i Morgen? Jeg skulde bruge ... kan Du ikke laane ...

FORTUNIO smiler. Nej.

DÉJEUNER. Jeg skal — om jeg saa skal stjæle ...

FORTUNIO. Stjæl, Struggler! Déjeuner heftigt fra ham.

DINER nærmer sig fortroligt til Fortunio. Det er vist snavs med Sylene, Gamle. Spænd Krediten! — Skal vi lave en Veksel sammen? Jeg trænger selv til Mønt. Dit Navn er godt i Banken ...

FORTUNIO. Saa skriv det efter.

DINER tilbage. Nej føj, det kan jeg ikke li'.

SOUPER. Fortunio . . . tror Du, jeg skal tage mig i Agt? Nu var den der igen, Taagen — Synet. Tror Du . . .

FORTUNIO. Spørg Lægerne. Rejs til Aachen. Souper trækker sig tilbage til de andre, som venter i Døren. De gaar ud med Blikket mod Fortunio.

DINER halvt ude. Jeg syntes s'gu ikke, han drak noget videre.

FJERDE SCENE

FORTUNIO. Se saa, nu har jeg brændt mine Skibe. Slukker Kronen, gaar hen til Vinduet og trækker Gardinet fra. Det lysner svagt ind i Værelset. Staar lidt. Stjærnerne begynder at blegne. Det er Gryets hemmelighedsfulde Time, Øjeblikket, da det ny skal til at fødes. Hvor jeg altid har elsket den Stund! Jeg husker det fra min tidligste Ungdom. bryder ud:

Skal jeg da aldrig opleve Dig igen . . . en blodrød Sommermorgen . . . kvindeberuset, vinomtaaget, glødende af Erindring, Øjne hede af Vaagen, Læber tørre af Kys . . . de første Skridt ud paa Gaden, Hanegal fra de tavse Gaarde, de køle Kærtegn af Dagningens Brise . . . den første Drik af Morgenens Luft . . . det første Guldskær paa Gavle og Spir . . . den første blegnende Stjærne, — aa, Ungdom, Du Solopgangstid! lidt frem paa Scenen.

Hellige Romantik — Eventyr — Fantasi! I gamle Navne, som ene evner at fremtrylle Anelsen om det ny . . . høje Mysterier, ombølg og løft min Sjæl — se, jeg tildækker mine Øjne binder sit Lommetørklæde for Øjnene blind og troende udstrækker jeg mine Hænder . . . Skæbne, Fremtid — glimt for min Aand og lys mig paa Vej. Bliver staaende med udstrakte Hænder.

FEMTE SCENE

MIRA fra venstre, med en Avis i Haanden. God Morgen!

FORTUNIO river Lommetørklædet fra Øjnene. Hvem talte?

MIRA. Kun mig. Værs'god — det nyeste nyt.

FORTUNIO. Det nyeste nyt?

MIRA. Jeg bringer Avisen. — Staar De og leger Blindebuk med Dem selv?

FORTUNIO. Kom nærmere.

MIRA. Hvorfor?

FORTUNIO skænker Champagne. Drik et Glas!

MIRA. Jeg tør ikke!

FORTUNIO. Vist saa — det er Champagne. gaar med Glasset mod hende.

MIRA tilbage mod Døren. Har De været *her* hele Natten?
FORTUNIO ser paa hende. Hvad hedder Du?
MIRA. Man siger ikke Du til mig!
FORTUNIO. Sig mig, hvad Du hedder?
MIRA. Mira.
FORTUNIO. Den vidunderlige!
MIRA i Døren. Jeg er ikke vidunderlig! — Nu gaar jeg, Farvel!
FORTUNIO. Nej bliv! Du skal jo ikke flere Steder, Du har jo ikke flere Aviser i dit Tørklæde!
MIRA. Jeg skal hjem.
FORTUNIO. Hvor hjem?
MIRA peger. Dér — langt ude. Bagved den store Kirkegaard, hvor Husene holder op.
FORTUNIO. Eller hvor de begynder. Paa Grænsen altsaa — paa Overdrevet, hvor det gamle bliver begravet og det ny skyder frem. Dér kommer Du fra, dér er Du født!
MIRA. Nej, fundet!
FORTUNIO. Fundet — et Eventyrbarn!
MIRA. De fandt mig en Morgen ved Kanten af Vejen.
FORTUNIO. Hvem fandt Dig?
MIRA. Mine Plejeforældre — de Folk, jeg er hos.
FORTUNIO. Og beholdt Dig?
MIRA smiler. Ja, uden at spørge om Forlov. Der kom heller ingen efter mig.
FORTUNIO. Hvad er det for Folk?
MIRA. Fattige Folk. De bor i et lille Hus lige overfor Kirkegaarden. De holder en lille Beværtning.
FORTUNIO. Har de selv ingen Børn?
MIRA. Jo — min Søster Marie. Hun tjener herinde i i Byen.
FORTUNIO. Hende holder Du af?
MIRA. Ja, hende holder jeg af!
FORTUNIO. Og hvem kommer saa i Beværtningen? Ligvognskuskene og Kirkegaardsfolkene, ikke?
MIRA. Jo, og saa Børnene.
FORTUNIO. Hvilke Børn?
MIRA. Alle de fattige Børn derude; de kommer hver Dag og faar Mad hos min Plejemoder.
FORTUNIO. Og hvem ellers? Omstrejfere sagtens . . . Krybskytter fra Overdrevet . . . alle Slags løjerlige Fugle, ikke sandt?

MIRA. Jo, der kommer mange underlige Folk . . . det er saadan en, der har givet mig mit Navn.

FORTUNIO. Mira — og blandt dem hører Du til?

MIRA. Jeg tilhører ingen. Jeg er fri, og man lever frit derude. Jeg gaar og kommer, som jeg vil, og skaffer mig selv, hvad jeg behøver. Jeg hører de andre tale og fortælle, men ingen spørger mig ser skarpt paa ham hvorfor har jeg svaret Dem? Nu *vil* jeg bort — Farvel!

FORTUNIO. Bliv, spørg til Gengæld mig.

MIRA. Hvad skulde jeg spørge Dem om?

FORTUNIO. Hvem tror Du, jeg er?

MIRA. En Herre, der morer sig, og som har været for længe oppe ser sig om hvor er Deres Venner?

FORTUNIO. Gik før.

MIRA. Var her ogsaa Damer?

FORTUNIO nikker. Alle er gaaet.

MIRA. Og De selv — hvorfor blev De tilbage?

FORTUNIO. Fordi jeg ventede —

MIRA ler. Med Bind for Øjnene?

FORTUNIO. Paa min Skæbne.

MIRA spørgende. Deres Skæbne?

FORTUNIO. Mira!

MIRA greben. Hvem er De?

FORTUNIO. Jeg hedder Fortunio, og jeg tror paa Lykken!

MIRA. Svar mig! Hvem er De?

FORTUNIO. En som Du selv — jeg tilhører ingen.

MIRA. Ingen Familie?

FORTUNIO. Ingen som velsigner mig, og ingen som forbander mig, ingen som elsker mig, og ingen som plager mig.

MIRA. Venner da?

FORTUNIO. Heller ingen. Jeg har sagt mig løs fra dem. Jeg har brudt med alt, hvad der hedder før. Jeg er fri, sorgløs og ene, den frieste Mand i dette Nu, i hele denne By. Vil Du være min Kammerat?

MIRA. Hvordan?

FORTUNIO. Følge mig!

MIRA. Hvor?

Pause.

FORTUNIO. Mira, naar Du om Aftenen stod derude og saa ind mod Byen, som løftede sine Taarne i den røde Skumring over Lygternes Stjærnehær — har Du saa aldrig . . .
breder Armene ud.

MIRA. Jo—o — med Taarer i Øjnene.

FORTUNIO. Med Taarer i Øjnene . . . følt det vokse i Dig . . . uimodstaaeligt, tændes som en Brand af Længsler og Ønsker mod Fremtiden, som ventede Dig . . . mod *hvad der skulde ske Dig!*

MIRA. Ja, saadan har jeg følt.

FORTUNIO. Hvorfor tror Du saa, Du kom før, da jeg ventede, din Stemme lød, da jeg kaldte, og Du stod for mig i Morgenskæret som en ung Fe, med Øjne, der straalede og vinkede? Hvorfor blev Du, da jeg bad Dig, svarede, da jeg spurgte? Hvorfor tror Du, vi staar her i dette Øjeblik skælvende overfor hinanden med Blikket i hinanden? Ja, prøv det selv, riv Dig løs, gaa fra mig, hvis Du kan, gaa!

MIRA. Gaa — nej, jeg kan ikke — jeg vil blive.

FORTUNIO. Ræk mig din Haand.

MIRA. Hvad vil Du mig?

FORTUNIO. Elske Dig, glæde Dig — dele med Dig. drager hende mod Vinduet.

MIRA. Hvor det er blevet lyst.

FORTUNIO. Det er Verden, Mira, Dagen, Livet, som aabner sig for os.

SJETTE SCENE

DROSKEKUSKEN i Døren. Undskyld, Herre, men skal De ikke snart køre? Nu har jeg holdt og ventet saa længe.

FORTUNIO. Jo vel, Gamle, vi kommer! Men først — der er en Rest endnu i Flasken, skænker er Du en ærlig Mand?

DROSKEKUSKEN. Det ved Gud jeg er, Herre! Jeg har aldrig forlangt over min Takst af Landets egne Børn.

FORTUNIO. Saa drik det Glas og ønsk os Lykke paa Rejsen.

DROSKEKUSKEN. Saa gerne, Skaal! . . . Det skal vel være timevis? . . .

FORTUNIO tager Miras Haand. Og saa — nej vent! lytter ved Døren.

DROSKEKUSKEN skynder sig at drikke. Hvorhen, Herre? Stærk Klokkeklemten. Sprøjterne rasler gennem Gaden.

FORTUNIO. Brand!

MIRA. Lad os køre efter!

DROSKEKUSKEN. Skal jeg følge Sprøjten?

FORTUNIO. Javel — derhen, hvor det brænder!

Tæppet falder.

ANDEN AKT

Konsulens Arbejdskabinet.

I *Baggrunden* lidt til venstre Dør ud til rummelig Entré, hvorfra atter Udgang til Trappen. (Fra Entréen tænkes til venstre Korridor, som fører til Køkkenet.)

I Baggrundshjørnet til *højre* Vindu (til Gaarden).

Til *venstre* to Døre. Nærmest Scenen til Déjeuners Værelse, nærmest Baggrunden til Salon.

Midtfor til venstre Sekretær.

Til *højre* midtfor Dør til Konsulens og Konsulindens Toilet og Soveværelse.

I højre Forgrund Kamin.

Tidlig Morgen.

FØRSTE SCENE

MARIE kommer fra Korridoren, Døren til Entréen staar aaben, ruller op, aabner Vinduet, fejer Kaminen og tænder Ild. Begynder at rydde op i Stuen, men gaar snart hen og lytter ved Døren til Déjeuners Værelse. Banker sagte, aabner forsigtigt og ser ind. Trækker sig med bedrøvet Mine tilbage og giver sig paany til sit Arbejde.

OLINE fra Entréen. Din Kaffe staar skænket.

MARIE. Tak, nu kommer jeg.

OLINE blæser i Hænderne. Uha — sikken en Kulde i Dag!

MARIE hen og lukker Vinduet. Ja, det fryser skam strængt.

OLINE. At man ogsaa skal være pisket til at staa op af sin varme Seng, naar det er saa koldt.

MARIE. Det er man nok nødt til alligevel.

OLINE. De derinde da ikke — de kan ligge og baltre sig i Dynerne, til vi andre har varmet Stuerne op til dem. Jeg kunde unde dem en Gang at skulle ud af Fjerene i et koldt Kammer med Is paa Vandfadet, den vattersottige Frue og den opskrabede Frøken.

MARIE. Blev Du rigere af det?

OLINE. Undskyld, jeg glemte Du er paa Herskabssiden . . . er den unge Mosjø kommet hjem?

MARIE. Jeg véd ikke.

OLINE. Pyt, bild mig ind, Du ikke har været henne og lyttet efter. Lad os se ad for Resten hen og kigger gennem Nøglehullet til Déjeuners Værelse, aabner Døren først paa Klem, saa paa vid Gab . . . Nej Godmorgen, min Engleven, Godmorgen! Har Dengsebarnet sovet godt! Nu skal jeg straks komme med Chokoladen smælder Døren i det er fjerde Nat! Gratulerer Dig, min Pige! Ak ja, de fæle, falske Mandfolk! Mon Aviserne er der . . . ud i Entréen.

MARIE lader Armene synke og ser fortvivlet hen for sig.

OLINE tilbage. Nu skal vi se folder et Blad ud offentlige Forlystelser . . . Foreninger . . . Præmiemaskerade i Orfeum . . . vent, her er noget for Dig: Brandfolkenes Sangforening afholder Aftenunderholdning med Bal Mandag d. 18de . . . Kan Du ikke faa din Brandmand til at tage os med dér?

MARIE. Det tror jeg ikke!

OLINE. Er det forbi mellem Jer maaske? . . . Eller venter Du paa, at han dér skal invitere Dig paa Studenterkarneval?

Det ringer.

MARIE. Herskabet ringede — giv mig Aviserne! rækker efter dem.

OLINE. Det har vel ingen Jag, jeg er ikke færdig.

MARIE. Oline, kom nu med dem.

OLINE. Naa, saa lad dem faa dem.

MARIE. Tak! vil gaa.

OLINE ser paa hende. Nej, men hvad . . . nej stop et Øjeblik!

MARIE. Hvad vil Du?

OLINE. Bare se lidt paa Dig . . . nikker Tak — det er nok!

MARIE urolig. Hvad er der saa?

OLINE. Ved Du af, hvordan det er fat med Dig?

MARIE forvirret. Hvad mener Du?

OLINE. Du gaar jo paa faldende Fod, Pige.

MARIE angst, højt. Nej nej, Du tager fejl . . . det er ikke . . . det ringer igen, hun skynder sig ind.

OLINE efter hende. Ja, spil bare den Komedie . . . det er Du snart færdig med tæller paa Fingrene, nikker til Dejéuners Dør altsaa fra i Sommer, paa Landstedet . . . storartet . . .

MARIE tilbage med Konsulens Klæder og Støvler. Theen til Herren og Fruen?

OLINE tager Støvlerne. Naar den har trukket færdig . . . den har Du ellers gaaet godt skjult med.

MARIE. Jeg skyldte vel ikke at sige Dig noget.

OLINE. Det er vel med ham derinde . . . ogsaa en Splejs at komme af Sted med . . . og saa skal Brandmanden vel ha' Skylden? . . . Det er en sød Suppe, Du laver!

MARIE. Ti nu stille, Oline — pas dine egne Sager.

OLINE. Ja, det kan Du bande paa, jeg skal, og dine med, det kan Du bande paa. Fruen skal faa det hele at vide i Dag . . . saa kommer Du herut, min Tøs . . . saa bliver man da fri for at se paa dit indbildske skinhellige Fjæs længer . . . saadan en Jomfru Marie!

KONSULEN stikker Hovedet ind fra Døren til Paaklædningsværelset. Hvad er det for et Kævleri . . . faar vi snart The? Det er Dem, jeg spørger, Oline. tilbage.

OLINE. Jeg skal se, om den har trukket. gaar ud svingende Støvlerne. I Døren til Marie Kom nu, hvis Du vil ha' Kaffe, ellers slaar jeg den i Vasken.

MARIE lægger som i Tanker Konsulens Klæder paa en Stol og følger langsomt efter. Scenen staar et Øjeblik tom.

ANDEN SCENE

DÉJEUNER aabner fra Trappen Entrédøren, hænger Hat og Pels og lister sig paa Taaspidserne ind paa Scenen. Nærmer sig Sekretæren og stryger med Haanden hen over Klappen, vender sig, ser Konsulens Tøj ligge paa Stolen, føler henover det, griber Benklæderne og trækker et Nøgleknippe frem, smutter i det samme hurtigt ind paa sit Værelse, hvis Dør han holder forsigtigt paa Klem, idet han gennem Sprækken iagttager Marie, som kommende fra Korridoren gaar over Scenen med Thebakken ind til Konsulen og Konsulinden. I samme Nu, hun er ude, træder han hurtigt frem, aabner Klappen til Sekretæren, trækker en Skuffe ud, griber en Pakke Pengesedler, skyder Skuffen tilbage og skal just lukke Klappen, da Marie kommer ud fra Paaklædningsværelset. Han vender sig overrasket og søger at skjule den aabne Klap. Hun standser forskrækket og glemmer at lukke Døren bag sig. De staar et Øjeblik saaledes med Blikkene i hinanden.

DÉJEUNER hæs. Luk Døren, for Satan!

MARIE lukker.

DÉJEUNER lukker Sekretæren. Kom saa herhen.

MARIE nærmer sig.

DÉJEUNER rækker Nøgleknippet mod hende. Læg de Nøgler i Benklæderne. Bring Tøjet ind og kom saa tilbage. Jeg vil tale med Dem.

MARIE. Ja — men . . .

DÉJEUNER. Gør, som jeg siger!

MARIE. Nej!

DÉJEUNER. Du vil ikke?

MARIE. Nej!

DÉJEUNER. Nuvel, Du har jo selv set — jeg nægter det heller ikke, jeg har stjaal . . . . taget de Penge, jeg staar med her, laant dem hos min Onkel. Hvordan jeg vil klare det bagefter, bliver jo min Sag . . . det behøver Du ikke at bryde Dig om . . . det skal jeg nok selv ordne lægger Nøglerne tilbage i Benklæderne . . . saa, nu kan Du bringe Tøjet ind.

MARIE. Unge Herre!

DÉJEUNER. Pengene her er til Dig . . . Du maa tage dem. Det er paa høje Tid, Du kommer bort herfra Huset . . . heller i Dag end i Morgen . . . Ingen har vel opdaget noget?

MARIE. Jo —

DÉJEUNER. Hvem?

MARIE. Oline — før.

DÉJEUNER. Satan . . . ja, saa indser Du vel, Du maa bort . . .

MARIE. Har De intet andet at sige mig, end at jeg maa bort?

DÉJEUNER. Det *maa* jo ha' en Ende . . . det har jo længe været forbi!

MARIE. Er det alt, Du har at sige mig — slet ikke noget andet?

DÉJEUNER. Jo . . . Du er en god Pige, Marie . . . jeg véd ogsaa, Du har holdt af mig.

MARIE mod ham. Aa, unge Herre . . .

DÉJEUNER. Saa . . . holder hende tilbage og jeg har ogsaa holdt af Dig . . . Du var saa frisk og inderlig . . . der var noget ved Dig, som et Øjeblik fuldstændig tog mig.

MARIE mod ham igen. Unge Herre!

DÉJEUNER tager hende ind til sig. Kan Du huske i Sommer den første Tid?

MARIE. Ja, ja!

DÉJEUNER. Ingen anede det, vi mødtes i Haven.

MARIE. Hver Aften.

DÉJEUNER. Men vi tænkte jo ikke paa Evigheden . . . Satan ogsaa, det skulde gaa saadan, det tænkte vi heller ikke . . . nu skal jeg forloves med min Kusine.

MARIE. Jeg véd det.

DÉJEUNER. Jeg er tvungen, forstaar Du, befængt med Gæld . . . kan hverken vende eller dreje mig længer . . . Du maa altsaa bort rækker Pengene mod hende jeg tør ikke lade dette strande. Bagefter . . . maa de gerne vide . . .

MARIE. Ja, jeg *skal* ogsaa nok rejse . . .

DÉJEUNER. Tag Dem saa!

MARIE. Nej, blot ikke det . . . det er det eneste, jeg beder om . . . unge Herre, læg Pengene tilbage, hvor De tog dem.

DÉJEUNER. Men det er jo umuligt — hvordan vil Du klare Dig?

MARIE. Jeg skal nok klare mig, læg dem tilbage.

DÉJEUNER. Kan Du da tage hjem?

MARIE ryster paa Hovedet. Nej!

DÉJEUNER. Men din Ven, ham Du var forlovet med?

MARIE. Tal ikke mere . . . hverken om Penge eller andet — det gør saa ondt at høre . . .

DÉJEUNER. Men det er jo Vrøvl — Fruentimmerstædighed. Du maa da arrangere Dig paa en eller anden Maade . . . se at komme i Huset et Sted . . . hos en Kone, der kan hjælpe Dig, ellers bliver der jo netop Skandale . . . tag nu Pengene og lad det være forbi.

MARIE. Nej, jeg tager dem ikke — aldrig . . . læg dem tilbage. Skynd Dem, der kommer nogen.

DÉJEUNER trykker hende Sedlerne i Haanden. Saa læg dem tilbage selv — fordømte Stivsind! hurtigt ind paa sit Værelse. Oline i det samme fra Korridoren. Dump Larm fra Gaarden, Kommandoraab og Vognramlen.

TREDIE SCENE

OLINE. Undskyld, hvis jeg forstyrrede. Der er Ildløs i Baghuset. Brandfolkene er i Gaarden!

MARIE. Det er bedst straks at kalde paa Herskabet. Kald Du paa den unge Frøken.

OLINE. Nej, jeg vil pakke min Kommode . . . hør, nu sprøjter de allerede . . . enhver er s'gu sig selv nærmest. ud.

MARIE mod Døren til højre. Det ringer stærkt paa Entréklokken. Hun gaar tilbage og lukker op for Brandmand Dogger.

FJERDE SCENE

DOGGER med Haanden til Hjelmen. Melder efter Ordre, at der er Brand i Mellembygningen. Beboerne i Forhuset maa staa op og holde sig parate til at rømme Lejligheden. tilbage.

MARIE mod ham. Carl — vil Du ikke kende mig . . .

DOGGER. Jeg har Tjeneste, varsko dit Herskab. ud.

FEMTE SCENE

MARIE tager skyndsomt Nøgleknippet og vil aabne Sekretæren, men afbrydes af

OLINE som kommer farende fra Korridoren. Hvem kimer Huset ned derude?

MARIE. Det maa vel være Herskabet.

OLINE. Har Du da ikke været inde?

MARIE forvirret. Nej!

OLINE. Er Du forstyrret — hvad staar Du der efter?

MARIE famler med Nøglerne. Ikke noget . . . det er Konsulens Nøgler.

OLINE. Du vil maaske redde for Konsulen?

SJETTE SCENE

KONSULEN i Døren til Paaklædningsværelset, iført Mansjetskjorte og Underbenklæder. Oline — Marie, hvor Fanden er I henne?

KONSULINDEN i Morgenkjole og Kappe. Hører I ikke, der bliver ringet?

KONSULEN. Der er Ild i Huset!

KONSULINDEN. Der er Ildløs . . . til Oline er der kaldt paa Frøkenen? . . . Saa skynd Dem øjeblikkelig! Oline ud sig, hun straks maa staa op! over Scenen til Salonen Nej — stole paa Tjenestefolk!

SYVENDE SCENE

KONSULEN. Giv mig Tøjet, Marie hun rækker ham en Frakke mine Benklæder, for Fanden . . . man skulde tro, De var fra Sans og Samling . . . hvad er det dér?

MARIE. Herrens Nøgler:

KONSULEN med Benklæderne i Haanden. Hvor kommer De til dem?

MARIE. De sad i Sekretæren . . . jeg vilde . . .

KONSULEN. I Sekretæren?

OTTENDE SCENE

KONSULINDEN. Marie!

MARIE. Frue?

KONSULINDEN. Kom straks ind i Spisestuen og hjælp mig med at tage Sølvtøjet frem. Marie ud.

NIENDE SCENE

KONSULEN trækker Benklæderne paa. Hvordan Pokker er Nøglerne kommet i Sekretæren? De laa jo . . . over Scenen til Déjeuners Dør i mine Benklæder slaar paa Døren — aabner

Halløj Du . . . staa op!

DÉJEUNER ind i elegant Morgenjakke, Silkeskjorte, lakerede Sko. Jeg er oppe.

KONSULEN. Her er Ildløs . . . i Baghuset — hør, hvor de sprøjter.

DÉJEUNER. Man ser kun Røg — det er vist ikke farligt.

KONSULEN. Det kan gribe om sig . . . kom her, Du skal hjælpe mig sætter Nøglen i Sekretæren jeg forstaar s'gu ikke med de Nøgler . . .

DÉJEUNER. Hvad skal jeg hjælpe Dig med!

KONSULEN. Hvordan de . . . aabner jeg vil tømme det vigtigste ud af Skufferne . . . jeg har tilfældigvis en Del Penge liggende og Papirer . . . vi kan fordele det imellem os . . . man véd ikke, hvad der kunde ske . . .

DÉJEUNER. Skal jeg tage Pengene?

KONSULEN. Det er bedst, Du tager Papirerne, saa tager jeg selv Pengene.

TIENDE SCENE

ALMA i hastigt Toilette, fulgt af Oline. Er der Fare — jeg vil være hos Dig! klynger sig til Déjeuner.

DÉJEUNER. Hvor Du er lækker!

ALMA. Nej — ikke se paa mig, fortæl mig, om der er Fare. Skal vi flygte?

DÉJEUNER. Jeg tror det ikke, det er vist kun en Bagatel.

OLINE. Nu blusser det ellers op.

ALMA. Ja se, her bliver rødt.

KONSULEN vender sig. Hvad bliver her ... ja, Død og Pine! tager hurtigt op af Skufferne.

ALMA. Og mine Smykker! Oline, hent dem straks — Skrinet staar paa mit Toiletbord trykker sig op mod Déjeuner ... Jeg er bange! Oline gaar.

DÉJEUNER kysser hende. Du er henrivende! ...

ELLEVTE SCENE

KONSULEN til Déjeuner. Se her ... stik de Papirer til Dig. Det er Kontrakter, Policer rækker ham Bundterne ... saa tager jeg ... og vent lidt — her er nogle Attester ... put det hele i Brystlommen ... saa tager jeg tællende Penge ... men hvad er det?

ALMA. Hvilket, Papa?

KONSULEN. Her mangler Penge. Her er begaaet Tyveri.

DÉJEUNER. Tager Du ikke fejl?

KONSULEN. Der skal være femten Jærnbaneaktier, de er her ... her ... og syv Tusind Kroner løber dem igennem værs'god, kan Du faa flere end seks? rækker dem til Déjeuner.

DÉJEUNER tæller. Nej — her er kun seks ... men er Du ganske sikker ...

KONSULEN. Visvas, sikker ... tror Du ikke jeg véd, hvad jeg har. Her laa syv Tusind og nu er her kun seks. Der er ganske simpelt stjaalet tusind Kroner.

ALMA. Det er ækelt.

OLINE ind. Værs'god! rækker Alma Skrinet.

TOLVTE SCENE

KONSULEN. Oline — hvem har været herinde i Stuen til Morgen?

OLINE. Ingen uden Marie og jeg.

KONSULEN. Her er stjaalet Penge af min Sekretær —

OLINE. Ja saa.

KONSULEN. Er De sikker paa, at ingen andre end De og Marie har været her?

OLINE. Ikke det jeg ved da. Marie gik og gjorde i Stand, da jeg kom herind i Morges.

KONSULEN. Marie . . . vent lidt — det forekommer mig, hun før havde mine Nøgler.

OLINE. Ja, jeg saa rigtignok ogsaa, Marie havde fat i Konsulens Nøgleknippe.

KONSULEN. Hvor det?

ALMA. Du mistænker da ikke Marie?

DÉJEUNER. Nej — Marie.

OLINE. Frøkenen og den unge Herre vil vel ikke have Konsulen til at mistænke mig?

DÉJEUNER. Her mistænkes ingen.

OLINE. Jeg véd nok, at den unge Herre altid har sét skævt til mig, og foretrukket Marie . . . men jeg er en ordentlig Pige . . .

DÉJEUNER. Ja, det er godt.

OLINE. Mig er der ingen, der kommer for nær.

DÉJEUNER. Ti nu stille . . . her tales ikke til *Dem*.

KONSULEN. Bed Fruen og Marie komme herind. Der skal Rede paa den Sag. Oline gaar.

DÉJEUNER. Vil Du ikke vente, til her blive Ro i Huset?

KONSULEN. Jeg vil have den opklaret straks.

ALMA. Det er en modbydelig Historie.

TRETTENDE SCENE

KONSULINDEN med Marie og Oline. Hvad er paa Færde?

KONSULEN. Her har været Tyve.

KONSULINDEN. Hvad siger Du?

KONSULEN. Her er stjaalet tusind Kroner i Sekretæren.

KONSULINDEN. Det er hyggeligt, først Ildløs, saa Tyveri — om lidt falder vel en af os og brækker Benet.

KONSULEN. Alle Pengene var her i Aftes.

KONSULINDEN. Saa er de altsaa stjaalet i Nat.

KONSULEN. Eller nu til Morgen.

KONSULINDEN. Har Du spurgt Tjenestefolkene?

KONSULEN. Ja Oline.

OLINE. Herren maa saamænd gerne spørge mig igen. Jeg kom først herind, da Marie gik her og gjorde i Stand.

KONSULINDEN. Har Marie da ikke lagt Mærke til noget?

Under de sidste Replikker har Déjeuner af og til søgt at nærme sig Marie som for at sige hende noget, men hun har hver Gang flyttet sig fra ham.

KONSULEN. Vil de forklare mig, Marie, hvordan det kan

være gaaet til, at De før havde mine Nøgler i Haanden. Nøgleknippet laa jo i mine Benklæder, da De tog dem ud for at børste dem . . . ikke sandt?

MARIE. Jo.

KONSULEN. Oline paastaar ogsaa, at hun har set Dem staa med Nøglerne henne ved Sekretæren. Er det ikke rigtigt, Oline?

OLINE. Det var for lidt siden, da der blev ringet saa stærkt fra Herren og Frue.

KONSULEN. Hvad svarer De hertil, Marie?

MARIE. Ikke noget — det er rigtigt altsammen.

KONSULEN. De sagde jo ogsaa til mig før, da De gav mig Nøglerne, at De havde fundet dem siddende i Sekretæren.

MARIE. Ja — men det var ikke sandt.

KONSULEN. Hvorfor sagde De det da?

MARIE. Fordi . . .

KONSULEN. Naa —

MARIE sagte. Maa jeg ikke være fri for at forklare . . . her er Konsulens Penge rækker dem frem.

KONSULEN. Pengene . . . De tilstaar altsaa?

MARIE. Nej, nej.

KONSULINDEN. Det havde jeg virkelig ikke troet om Marie.

ALMA. Men Marie!

DÉJEUNER. Fordømt! Pause.

KONSULEN. De vil ikke tilstaa?

MARIE. Jeg kan ikke . . . jeg har ikke taget Pengene . . . men nu er de jo kommen til Stede . . . kan jeg saa ikke blive fri for at fortælle noget . . . Konsulen kender mig jo, det gør Fruen ogsaa, jeg har tjent Dem i over fire Aar . . , De har da aldrig haft noget at klage paa mig . . . jeg kan ikke fortælle noget . . . det er ogsaa det bedste . . . lad mig have Lov til at gaa min Vej med det samme.

OLINE. Det var en rar Forklaring.

KONSULEN. Det kan der ikke være Tale om. Tilstaa ærligt, saa skal jeg maaske lade Naade gaa for Ret.

MARIE. Jeg har ikke taget Pengene, det er Sandhed, Hr. Konsul.

KONSULEN. Saa forklar Sammenhængen.

MARIE synker sammen, bønfalder. Jeg kan det ikke . . . for Guds Skyld lad mig dog gaa.

KONSULEN. Jeg vil vide, hvem der er Tyv i mit Hus.

DÉJEUNER til Vinduet. Marie følger ham med Øjnene. Folk trænger ind fra Gaden. Gaarden er fuld af Pøbel.

KONSULEN. Mon der er Politi dernede!

ALMA kaster sig ind til Moderen. Nej, ikke Politi — vel Mama ... aa, lad hende slippe, jeg kan ikke holde det ud længer!

KONSULINDEN. Gaa ind i Salonen, mit Barn. Du kan forstaa, der maa Lys i Sagen. Alma gaar mod Salonen og stiller sig i Portiéren.

KONSULEN. Marie ... nu for sidste Gang: vil De ... Saa, hvem der!

FJORTENDE SCENE

DOGGER fra Korridoren. Undskyld, Hr. Konsul, jeg braser ind — det er efter Ordre ... jeg maa lukke op for Folkene denne Vej.

KONSULEN. Hvad skal der ske?

DOGGER. Vi kommer til at stikke en Slange ud gennem Deres Entrévindu, for at vaske Taget over. Tillader De? aabner Entrédøren ud til Trappen med begge Fløje.

KONSULEN. Gør Deres Pligt.

DOGGER. Denne Vej, Folk — klem saa paa. viser Brandfolkene ind. De gaar med Slangen til højre i Entréen og ses ikke under det følgende. Hvorimod Dogger bliver staaende i den aabne Dør ud til Entréen.

KONSULINDEN. Er der Fare for Forhuset?

DOGGER vender sig. Aa nej — Fruen kan være rolig, der bliver kun lægger her Mærke til Marie og faar Slutningen af Replikken lidt i Vrangstruben en lille Forstyrrelse ... paa Morgenkvisten.

KONSULEN. Er der Politi paa Brandstedet, Konstabel?

DOGGER. Har Konsulen Brug for Politi? ... Dog vel ikke mod Jomfruen der nærmer sig hende ... er der noget i Vejen, lille Marie?

KONSULINDEN. De kender hende?

DOGGER. Ja — vi har kendt hinanden.

OLINE halvhøjt. Det er hendes gamle Kæreste dæmpet til Konsulinden. maa *jeg* sige Fruen et Ord? De hvisker.

DOGGER til Marie. Vil de bringe Dig i Fortræd?

MARIE ryster stille fortvivlet paa Hovedet.

DOGGER. Hr. Konsul! Jeg ved ikke, hvad hun er beskyldt for ... men hun er ikke af dem, til hvem man henter Politiet.

EN BRANDMAND i Døren. Dogger, Du maa komme hid.

KONSULEN. Ja, pas Deres Tjeneste, min gode Mand.

DÉJEUNER. Hvad angaar Sagen ham?

DOGGER tilbage. Det kunde dog være. forsvinder i Entréen. Man hører under det følgende Sprøjten arbejde og nu og da en dæmpet Kommando.

FEMTENDE SCENE

KONSULEN. Vi maa have en Ende paa dette her!

KONSULINDEN fra Oline. Det skal der komme. Marie, rejs Dem og gaa Deres Vej øjeblikkelig! Deres Tøj skal blive sendt Dem tilligemed hvad De har til Gode, til Konsulen Du har maaske ikke bemærket, i hvilken Tilstand hun er? Saadan har hun vovet at gaa os under Øjne, til Skandale for Huset. Jeg vil ikke have flere Skandaler — jeg forbyder, der bliver hentet Politi — men jeg taaler ikke, hun er her et Minut længer, under samme Tag som min Datter! Pengene har hun jo givet tilbage — lad hende saa gaa som den, hun er . . . paa Døren med sig, skamløse Tingest!

MARIE sagte og vridende sine Hænder. Skamløs . . . ser rundt i Kredsen skal jeg jages saadan herfra søger Déjeuners Blik . . . unge Herre, sig et Ord for mig! imod ham.

ALMA hurtigt fra Portiéren, lægger Haanden paa Déjeuners Skuldre Hvad mener hun — hvad vil hun Dig?

DÉJEUNER. Jeg ved det ikke til Marie De maa gaa.

MARIE fæster sit Blik længe paa ham, vender sig mod Udgangen med bøjet Hoved, møder Mira, der kommer fra Hovedtrappen gennem den aabne Entrédør, fulgt af Fortunio, som bliver i Baggrunden.

SEKSTENDE SCENE

MIRA standser hende. Marie!

MARIE ser op. Mira — aa, lille Mira! synker ned for hende og griber hendes Hænder.

MIRA. Men Søster! til de andre Undskyld, jeg gik herop, men jeg saa Ildløsen, og Marie er min Søster.

KONSULINDEN. Saa tag Deres Søster med Dem, hendes Plads er ikke mere her. — Kom Du! gaar med Alma ind i Salonen.

MIRA. Hvorfor?

KONSULEN. Det vil hun selv kunne sige Dem.

MARIE rejser sig. Fordi de tror, jeg har stjaalet — men mod Déjeuner det *er* ikke Sandhed!

DÉJEUNER. Nok nu — af Sted — eller Politiet!

MARIE betragter ham et Øjeblik forstenet — bryder ud. Han — han vil kaste mig for Politiet! og flygter med højt, fortvivlet Skrig gennem Entrédøren ned ad Trappen.

SYTTENDE SCENE

FORTUNIO frem. Følg hende, Mira, hurtigt — jeg kommer efter . . . til Konsulen. Den Pige er ingen Tyv — jeg saa hendes Ansigt — hun talte Sandhed!

DÉJEUNER. Hvad vil Du?

FORTUNIO peger paa ham. Dér —

KONSULEN tilbage. Min Herre, De trænger dem ind i mit Hus . . .

FORTUNIO til Konsulen. En Brand gælder alle. Gnisterne fra Deres Tag kan stikke hele Byen i Flammer. Hr. Konsul, jeg kender Dem ikke. Maaske er De en retfærdig Mand. De er sikkert en klog Borger.

KONSULEN. Takker for Tilliden.

FORTUNIO peger paa Déjeuner. Vár Dem mod Ildspaasætteren ved Deres egen Arne!

DÉJEUNER trækker paa Skuldrene. Fraser —

FORTUNIO. Dig kender jeg jo tværs gennem dine Indvolde.

DÉJEUNER mod ham. Hvis Du nu ikke . . .

MIRA imellem, aandeløs. Nej kom — jeg naaede hende ikke, hun forsvandt gennem Trængslen.

FORTUNIO. Vi to vil frelse hende! begge ud.

ATTENDE SCENE

DOGGER. Hr. Konsul! Ilden blev slukket — Deres Hus er reddet!

KONSULEN. Jeg takker Dem! til Déjeuner Pengene her, tag dem . . . de piner mig . . . del dem mellem Brandfolkene. Til Dogger Jeg takker Dem! ud.

NITTENDE SCENE

DÉJEUNER. Til Dem og Deres Kammerater! rækker Sedlerne.

DOGGER. Behold de Penge selv — Jeg véd, hvad De har gjort! løfter Haanden truende, Déjeuner viger tilbage med knyttede Hænder.

Tæppet falder.

TREDIE AKT

En offentlig Plads med Statuer og pragtfulde Huse. I Baggrunden et Kanalperspektiv med en Bro paa høje Buer. Rimpudrede Træer langs Kanalens Sider. Kold, graa Himmel, Sne paa Statuer, Karme og Gesimser. Istapper fra Tagrenderne. I Midten en frossen Fontæne.

Paa den brede Rampe, som fører op til højre Hjørnebygnings monumentale Port, venter en Skare fattige Mænd, Kvinder og Børn, opstillede i Rækker. Over Porten et Skilt med Indskriften: *Børsens Fattigbespisning, Station 3.*

FØRSTE SCENE

De fattige skutter sig og aander i Fingrene. Kvinder trækker Sjalet sammen over Brystet og smaahoster, Mænd svinger med Armene eller graver Hænderne dybt i Lommerne og skyder Skuldrene til Vejrs, mens de tramper rundt paa Stedet i Sneen. Børn klynker og bliver tysset paa af Mødrene.

EN MODER med en lille Pige ved Haanden. Mon de næste ikke snart skal ind. Staa nu stille Tøs! rusker Barnet.

EN GAMMEL KONE hostende. Det er slemt at staa saa længe i Kulden.

MODEREN. Hun har Huller i Træskoerne løfter Barnet op . . . saa, gi' Dig nu tilfreds, dit lille Øg ser hen over Rækkerne . . . her er slemt mange i Dag.

DEN GAMLE KONE. Det er saamænd lige værst alle Steder. I Forgaars vilde jeg prøve en af Politistationerne, men der var nok flere end jeg, som maatte gaa igen.

MODEREN. Det er heller ikke bare Byens Folk, kan man se. De er begyndt at strømme herind fra Yderkanterne.

DEN GAMLE KONE. De sulter vel ogsaa derude.

MODEREN, Ok ja, tungt er det saamænd at staa her og pines og vente paa den Smule Mad, men det er dog li'som det eneste, man har at holde sig fast ved for hele Dagen.

DEN GAMLE KONE. Man hænger jo ved det Liv, man har.

MODEREN. Ellers tog man vel og gjorde en Ende paa det med det samme.

HANS ARBEJDSMAND. Halløj! Bliver der nu ikke snart rettet an? Jeg kan s'gu ikke kvæle den længer.

EN OLDING. Det nytter ikke at være utaalmodig. Man maa rolig vente, til Turen kommer.

HANS. Det forstaar min Mave ikke.

PETER HAANDVÆRKER. Hvad tror I, den staar paa i Dag?

HANS. Det sædvanlige vel, Fedtebrød og Mælkevælling.

PETER. Og det er Børsherrerne, som gi'r. De sku' skamme sig.

MODEREN. Jeg synes nu ikke, man kan klage paa Maden, i Gaar var her da Grynsuppe.

DEN GAMLE KONE. Min Søn spiste paa Slotspladsen. Dèr fik de Lobescowes.

PETER. Ikke saa meget som en Snaps faar man til.

DEN LILLE klynker. Mo'r, skal vi ikke snart spise?

MODEREN. Saa-saa — ikke pibe. Se, nu bliver der lukket op.

FLERE. Der bliver lukket op! Almindelig Sammentrængen.

ANDEN SCENE

EN SCHWEITZER i pragtfuld Uniform med Bandolér, trekantet Hat og hvide Handsker, aabner Porten. Næste Hold! De nærmeste begynder at strømme ind. Han tæller Rækkerne Stop, ikke flere!

BLANDEDE KVINDESTEMMER. Aa, lad mig slippe med . . . kan jeg ikke faa Lov . . . har ventet saa længe . . . kom ikke ind i Gaar.

DEN LILLE PIGE. Mo'r . . . græder.

MODEREN. Lad Barnet her slippe ind. Saa kan jeg vente.

FLERE. Lad Barnet slippe ind! Den lille løftes fra Arm til Arm.

SCHWEITZEREN. Saa kom da. lader den lille Pige gaa med — lukker.

De tilbageblivende ordner sig paany og agerer som ved Aktens Begyndelse. Det Hold, som har været inde at spise, ses nu komme frem fra en Udgang paa den anden Side af Bygningen. De vandrer i Klynger hen over Pladsen. Nogle standser i Grupper og passiarer. Mænd tænder deres Piber.

TREDIE SCENE

MIRA kommer fra venstre, klædt i en mørkeblaa kort Spadserekjole, pelskantet forneden, Jaquet, ligeledes pelskantet og med Husarbroderi, tilsvarende Pelshue, mørke Ruslædersstøvler og Handsker af samme Farve. Hun gaar søgende forbi Rækkerne, nærmer sig til sidst en Gruppe Mænd, som har opstillet sig nederst paa Rampen og ved en mere fantastisk Pjaltethed skiller sig lidt ud fra de andre fattige. God Dag — er I kommen her . . . kender I mig ikke igen? God Dag, Bertel Jæger!

BERTEL JÆGER en høj Mand med busket Haar og Skæg, laadden Kabuds paa Hovedet, islandsk Trøje. Det er jo den smaa Mira.

MIRA. Naa, det var vel . . . og Du gamle Kasper Profet, og Du, Fritz Kedelflikker . . . og I andre — vil I ikke sige Goddag!

FRITZ KEDELFLIKKER en ung, zigeuneragtig udseende Vagabond, udtærede Træk, sammengroede Øjenbryn, fanatisk Blik, usselt klædt i en tyndslidt Bluse og med en rød strikket Hue paa Hovedet. Hvad vedkommer Du os mere?

KASPER PROFET en gammel Mand med langt, filtret Skæg og Haar, som falder ned over Kinderne under den bredskyggede Hat. Han bærer mørke Briller, en lang snæverærmet Frakke og Træsko med Halmsimer viklet op ad Benene. Peger med Stokken paa Miras Dragt. Du er ikke længer den samme!

MIRA. Jeg er alligevel den samme.

KASPER. Hvorfor har Du forladt os?

MIRA. Jeg tilhører ikke mig selv. En Dag kommer jeg tilbage til Jer.

BERTEL. De gamle derude længes.

MIRA. Jeg har sendt dem Bud. De véd ogsaa, jeg kommer igen.

BERTEL. Og Børnene savner Dig.

MIRA. Fortæl mig om Børnene — kommer de endnu hver Dag?

KASPER. Din Plejemoder lader dem ikke lide Nød.

MIRA. Men I selv — hvordan staar det til?

BERTEL. Som Du ser. Der er Dødskulde derude. Det knager i Træerne og Vildtet fryser ihjel. Saa fløj vi til Byen med Spurvene for at søge Føden.

MIRA. Stakler — gid jeg kunde hjælpe Jer. Ræk mig Eders Hænder, lad mig trykke alle Eders Hænder . . . glem mig ikke, hold af mig som før . . .

FRITZ afslaar hendes Haand. Nej, jeg vil ikke række Dig Haanden. Du er ikke vor Kammerat, Du har solgt din Ret.

MIRA. Hvad skiller os . . . hvad ved du om mig?

FRITZ. At Du er varm og jeg fryser, at Du er mæt og jeg sulter, at Du hører de rige til, som jeg hader . . . Gaa din Vej — hvad kommer Du her og logrer!

BERTEL. Tæm Dig, Varulv — Snuden ind!

FRITZ. Krybskytte, vogt Dig!

BERTEL. Viser han Tænder?

KASPER skiller dem. Stille — husk, hvor I er . . . Mira, vi dømmer Dig ikke, gaa med Fred, vi holder af Dig som før!

DE ANDRE. Vi holder af Dig som før!

MIRA. Tak, gamle Kasper — Tak I andre! . . . Aa, jeg længes! Naar Sneen smelter, naar det bliver Foraar igen, naar Fugletrækket fløjter og den vilde Kløver grønnes, skal vi mødes derude — der er dog prægtigst — vidt og frit! ser Fortunio, der kommer fra venstre Paa Gensyn, alle!

BERTEL. Gensyn, lille Mira!

KASPER. Naar Sneen smelter, naar det bliver Foraar igen! . . . Mira mod venstre, de andre mod højre op ad Rampen.

FRITZ sidst. Hundesjæle! Lærkekvidder!

FJERDE SCENE

FORTUNIO Dragt, svarende til Miras. Blaa Pjækkert, Pelshue, Halvgamacher. Mira i Møde. Fra hvem skiltes Du, Mira?

MIRA. Mine Venner derude fra Hjemmet.

FORTUNIO. Din Søster har Du ikke set?

MIRA. Endnu er hun ikke kommet.

FORTUNIO. Det er silde allerede.

MIRA. Jeg har talt med Forstanderen. Jeg var før inde i Salen, hvor de spiser.

FORTUNIO. Og han har kendt hende, som Du havde beskrevet hende for ham.

MIRA. Han tror det; men hun kommer ikke hver Dag og aldrig før ved Skumringstid blandt de sidste. Det var jo ogsaa i Skumringen, jeg saa hende, dernede ved Broen.

FORTUNIO. Og hun flygtede for Dig, tror Du?

MIRA. Jeg vèd det ikke; jeg véd ikke, om hun kendte mig. Hun gled forbi mig i Snevejret, jeg fulgte efter hende over Broen, under hver Lygte kendte jeg hendes Skikkelse, men jeg kunde ikke naa hen til hende gennem Stimlen, og ved Enden af Broen kom der pludselig en Række Vogne med store Træstammer, den ene lige efter den anden, det var mig umuligt at slippe over Gaden, og da Vognene holdt op, kunde jeg ikke faa Øje paa hende igen.

FORTUNIO. Hos hvem kan hun opholde sig?

MIRA. Hun kommer alene, sagde Forstanderen, hun taler næsten ikke, hun er sky og forvirret . . . , han har troet, hun var forvildet paa Forstanden.

FORTUNIO. Lad os vente.

MIRA. Er alt beredt?

FORTUNIO. Jeg har talt med Lægen. Et Værelse paa Hospitalet staar parat.

MIRA. Vi mangler Vogn.

FORTUNIO. Den faar vi let, blot hun kommer.

MIRA. Jeg har ingen Ro, jeg vil gaa ned til Broen. Maaske kan jeg møde hende.

FORTUNIO. Lad hende ikke se Dig. Skræm hende ikke.

MIRA. Jeg vil kun følge efter hende. mod Baggrunden.

FORTUNIO. Mig træffer Du her. Jeg har sat Dogger Stævne. Han er god at have med.

MIRA tilbage, tager hans Haand. Tak!

FORTUNIO. Hvorfor, Mira?

MIRA. Fordi Du tænker paa alt, véd Raad for alt . . . fordi Du bryder Dig om mig!

FORTUNIO. Min søde Kammerat!

MIRA. Nu gaar jeg. nikker og forsvinder i Baggrunden.

FEMTE SCENE

DINER Pels, Cylinder, Cigar. Hvad Fanden, skal man træffe Dig her! Du kommer her vel ikke for at spise?

FORTUNIO. Hvorfor kommer Du?

DINER. Jeg kommer s'gu paa Embedsvegne . . . ja, det skal jeg nærmere forklare Dig. For øvrigt kommer jeg fra Frokost — der har været stor Frokost i Centralvelgørenhedskomitéen, for at drøfte, hvad der videre skal gøres . . . Du har maaske set i Bladene. at jeg er Medlem af Komitéen . . . naa, ikke — ja, noget maa der Fanden tage mig gøres, det er jo rent forskrækkeligt med al den Sult og Elendighed.

FORTUNIO. Og saa spiste I Frokost!

DINER. Ja, i Grand Hotel . . . vil Du høre, hvad vi fik? Naa, det interesserer Dig ikke . . . jeg kan for Resten heller ikke længer huske det . . . nok er det, jeg maatte stikke af fra Kaffen, fordi jeg skulde herhen . . . vil Du ryge?

FORTUNIO. Tak — det er for koldt.

DINER. Ja Pinedød er det koldt, Cigaren fryser mellem Læberne. Men jeg maa nu ryge alligevel — ellers kan jeg ikke fordøje Frokosten, og saa faar jeg ingen Appetit til Middagen . . . der skal nemlig ogsaa være Middag!

FORTUNIO. I Centralkomitéen?

DINER. Nej, det er den egentlige Bespisningskomité — og i Aften skal der være stor Fest — Kostumebal og Bazar — la crême de la crême!

FORTUNIO. Er Du ogsaa i den Komité?

DINER. Naada — ja Du gør Nar, det er s'gu let nok, naar man ikke tager sig noget af det altsammen. Vi andre slider fra Morgen til Aften. Hele Ens Dag ædes op af lutter Velgørenhed — man faar bogstaveligt ikke Tid til at passe sin Forretning . . . der er nu heller ikke noget at passe, det er rent snavs med Forretningslivet, alting staar stille i denne forbandede Hundekulde — det ender s'gu med, vi sulter ihjel allesammen. Naa men lad os være alvorlige . . . hvor var det, jeg slap?

FORTUNIO. Ved Kaffen.

DINER. Rigtig, og Likøren, den maatte jeg stikke fra — det var vist meget heldigt for Resten, jeg tror ikke, jeg kunde taale mere . . . man mærker det først, naar man kommer i Kulden, saa slaar det En . . . kender Du det? . . . Puh! . . . Jeg er nemlig Inspektør i Dag, forstaar Du, jourhavende. Børsen har jo oprettet en 4—5 Stykker af disse Anstalter omkring i Byen, og saa skiftes vi til efter Tur at gaa omkring og inspicere . . . se efter, at det hele gaar til med Orden og . . . og Økonomi . . . det er første Gang for mit Vedkommende, saa jeg maatte jo herhen og se paa de fattige. staar med Ryggen til dem.

FORTUNIO peger. Ja, de staar der!

DINER omkring. Naa, der staar de . . . ja, det gør de s'gu ogsaa . . . lad os nu se en Gang sætter Lorgnet paa nej, det ser s'gu morsomt ud . . . de ligner Krager paa Sneen . . .

FORTUNIO. Aa ja — der er noget i det.

DINER. Og se nu . . . nu bliver der lukket op for et nyt Hold . . . nu skal *de* ind og ha' noget i Skrutten. Schweitzeren aabner Porten, lignende Scene som i Begyndelsen af Akten, dog lukkes kun et mindre Antal ind. Blandt Resten, 30-40 Stykker, befinder sig alle Miras Venner.

Hør, det kan jeg Fandens godt li' . . . det gør ligefrem rart at staa og se paa . . . og saa tænke sig, at vi alene i den Snask dér fodrer en fem Hundrede Stykker af om Dagen, uddeler fire Tusind Portioner Grød, eller hvad det nu er for noget, om Ugen — tænk Dig, fire Tusind indvendige varme Omslag . . . hva'!

FORTUNIO. Bare de ikke faar Forstoppelse.

DINER. Jeg skulde egentlig ind og smage paa det . . . men

FORTUNIO. Det kan Du ikke li'?

DINER. Nej, jeg kan ikke . . . jeg vil hellere gaa hen og snakke lidt med dem, sige dem et Par forekommende Ord . . . man skal altid være forekommende — gaar Du med?

FORTUNIO. Er Du bange for at gaa alene?

DINER. Aa, de bider vel ikke, de har vist andet at bruge deres Tænder til — kom nu bare, saa skal Du se, hvordan jeg tager dem . . . ganske gemytligt.

FORTUNIO. Lad os se da. følger i Afstand.

SJETTE SCENE

DINER. Goddag Folkens — velbekomme Jer!
DEN GAMLE KONE. Mange Tak Herre!
PETER. Vi har ellers inte faaet no'et endnu.

DINER. Derfor kan man godt sige Velbekomme. Jeg selv har heller ikke faaet Middagsmad endnu, men jeg ønsker dog, den maa bekomme mig vel.

PETER. Det forstaar sig . . . med Forlov at være næsvis . . . hvad skal Herren saa ha' til Middag?

DINER. Hvad jeg skal ha' til Middag . . . he . . . det kunde Du li', Gavstrik!

FRITZ. Hvem siger han Du til?

DINER. Hvad er det for en — ham kan jeg ikke li'.

FRITZ vrængende. Jeg kan heller ikke li' Dem.

DINER. De vil nok være ubehagelig, unge Mandsperson!

FRITZ. Maa jeg være fri for Deres Tiltale — er det ikke nok, at man skal staa her og vente paa Tiggerføde . . .

PETER. Og ikke saa meget som en elendig Snaps faar man til!

BERTEL rækker ham en „Lærke". Tag en Taar, Kammerat!

PETER. Tak, Kammerat! drikker.

DINER. Sagde De Tiggerføde . . . hvis De er utilfreds med Maden, kan De jo holde Dem borte . . . hvad kommer De saa for?

FRITZ. For at have noget at gengælde, naar det bliver min Tur at traktere.

PETER nikker til Bertel. Skal vi ikke lige straks traktere Herren . . . Værs'artig, Deres Velgørenhed, pluk et Stikkelsbær! stikker „Lærken" op under Næsen paa Diner.

DINER. Tak, Dem kan jeg li', De er da gemytlig . . . Skaal! drikker, hoster og spytter Tak, min gode Mand sagte den kunde jeg s'gu ikke li'! rækker „Lærken" tilbage, Folkene ler.

FRITZ. Spyt, Storborger, vi spytter igen ad Vællingen.

DINER. Hør De højstærede, nu skal *jeg* sige *Dem* en Ting — De skal ikke ulejlige Dem *her* oftere, Dem bliver der ikke mere serveret for — det skal jeg besørge! tilbage mod Fortunio.

FRITZ. Ja vent til jeg faar Lyst at ta' selv! Saadan en, Maven skulde sprættes op paa ham!

PETER gemytlig. Og fyldes med gloende Havresuppe! Latter fra de omstaaende.

SYVENDE SCENE

DINER. Socialistflab! Laban! . . .

FORTUNIO. Gemytligheden slog nok fejl?

DINER. Aa, det er noget ærkeutaknemligt . . . hvad Fanden ler Du af?

FORTUNIO. Tal kun ud . . . Krapyl — Rak . . . var det ikke det, Du vilde sige . . . jo vist saa . . . fordi de ikke er ellevilde af Taknemlighed og jubler af Henrykkelse, naar Du „forekommende“ dunker dem paa deres tomme Maver.

DINER. Sig mig en Gang, Fortunio, er Du Socialist?

FORTUNIO. Nej!

DINER. Hvad er Du da — jeg kan s'gu ikke blive klog paa Dig.

FORTUNIO. Kemiker.

DINER. Hvadbehager?

FORTUNIO. Jeg studerer Stofferne, hvordan de mødes og blandes, forener sig eller eksploderer. Jeg elsker det, jeg ikke kender, det, der *skal* ske, det, som ligger i Luften og det, som spirer i Jorden, alt det, I andre frygter.

DINER. Skal jeg sige Dig, hvad Du er, hvad *jeg* tror, Du er . . . Du er et af disse ædle Vrøvlehoveder, som med eller mod jeres Vilje gaar rundt og sætter Lus i Skindpelsen. Hvad har Du nu f. Eks. med det dér?

FORTUNIO. Jeg tror, det er for lidt.

DINER. Det er en Begyndelse.

FORTUNIO. Saa lad dem ikke vente for længe.

DINER. Husk paa, hvor længe det ventede, inden vi naaede saa vidt. Nu er man dog inde paa et Spor. Der er en Vilje til Stede.

FORTUNIO. Er der ogsaa et Hjerte?

DINER. Man kan ikke evig og altid rende rundt med sit Hjerte paa en Tallerken. En Portion varm Mad er undertiden nok saa hensigtsmæssig. Og Grundtanken i det dér, Grundtanken siger jeg, den er baade ret og . . .

FORTUNIO. Og billig.

DINER. Den er baade praktisk og honnet. Det siger min sunde Fornuft mig. Saa kan Du for Resten sige lige saa mange daarlige Vittigheder, Du vil. Adjøs!

FORTUNIO. Nej vent, dèr kommer Godsejeren, vor Ven — saa faar Du Følge.

OTTENDE SCENE

SOUPER. Pels, Cylinder, blaa Lorgnetter, gaar lidt besværligt ved Stok. God Dag — nej se, Fortunio, det er længe siden!.

FORTUNIO. Hvordan gaar det?

SOUPER. Saa smaat . . . *ned* ad Bakke — Øjnene løber i Vand, maaske er det Sneen, de ikke taaler — Benene kni-

ber det at faa med, det er Blodet, som ikke cirkulerer — gaa, gaa, siger Lægerne.

DINER. Hvorhen?

SOUPER. Til Festlokalet, jeg skal som Formand i Komitéen kaste et sidste Blik paa Forberedelserne til i Aften. Der tales om, at Hoffet indfinder sig, at Prinsesserne vil sælge Blomster. Fra hele Riget, fra høje og lave, er det strømmet ind med Penge og Gaver. Der er virkelig noget stort, noget ophøjet i denne fælles, enige Bestræbelse for at lindre Nøden.

DINER. Vi gør s'gu, hvad vi kan, for at holde Liv i det . . . i de Mennesker.

FORTUNIO. For at de ikke skal blive kede af at lade Jer beholde Livet.

DINER. Nu er han der igen.

SOUPER. Hvad mener Fortunio?

DINER. Aa, han er tosset — ligesom sidst, meget værre.

Kom — tager Soupers Arm for at gaa, træder i det samme til Side og hilser ærbødigt Komtessen, en ældre distingveret Dame, sortklædt, med en Pelskrave over Skuldrene. Souper og Fortunio hilse ligeledes.

NIENDE SCENE

KOMTESSEN standser. Her mødes nok Komitéen.

SOUPER. Paa Vejen til Festlokalet, Komtesse.

KOMTESSEN. Jeg kommer just derfra. Alt tegner jo gunstigt til Fortunio. Og Du, min fast forlorne Gudsøn —?

DINER. Han kritiserer vore fælles Bestræbelser, Deres Naade.

KOMTESSEN. Hvor har din Sorgløshed flagret, saa længe borte fra mine Øjne?

SOUPER ler. Paa de vildene Vover, tror jeg.

DINER. Jeg tror, han har faaet en Splint i Øjnene . . . maaske Deres fine Haand . . . hvis De tog ham lidt under Behandling hilser Komtessen til Afsked . . . Farvel lille Fortunio — i Færd med at gaa med Souper, der ligeledes hilser.

KOMTESSEN. Ja, saa paa Gensyn i Aften.

SOUPER vender sig. Ses vi i Aften, Fortunio? Festen bliver pragtfuld.

FORTUNIO. Maa jeg bringe mine Venner med?

SOUPER. Dine Venner er velkomne, kære Fortunio —

FORTUNIO nikker. Maaske ses vi —

DINER. Gud véd, hvad han mener. ind med Souper.

TIENDE SCENE

KOMTESSEN nærmer sig venligt Fortunio. Hvad mener Du, Fortunio, fortæl mig, hvordan det er fat — lægger sin Haand paa hans Arm Nej, se mig i Ansigtet . . . hvor er dit Smil, og hvad er det for brændende, uforsonlige Øjne — Du har jo Feber, min Dreng.

FORTUNIO. Maaske . . . Tidens Feber, Gudmoder, som bølger og gærer i min Hjerne.

KOMTESSEN. Ja saa, Tidens Feber. Er det en ny Sygdom? Den kendte man ikke i min Tid.

FORTUNIO. Saa vend Dig om, dér ser Du nu dens Bakterie. peger paa Opstillingen.

KOMTESSEN vender sig. Bespisningen og de fattige. Jeg ser ikke noget sygeligt i det.

FORTUNIO. Sulten, der venter foran den rige Port.

KOMTESSEN. De venter jo kun paa at blive mættede dvæler et Øjeblik — nærmer sig de fattige. Er Ventetiden drøj i Dag?

DEN GAMLE KONE hostende. Det er værre, det er saa koldt at staa stille saa længe.

KOMTESSEN løser sin Pelskrave af og hænger den om hende. Det vil hjælpe.

DEN GAMLE. Nej, Tak da Frue.

MODEREN. Nu blev Du baade fin og varm, Katrine.

EN OLDING. Staa og vente er nu ikke det værste. Men staa og tænke paa andre, som slet ikke kan komme. Min gamle Hustru ligger syg derhjemme. Hun bliver ikke mæt af det, jeg spiser.

KOMTESSEN rækker ham Penge. Køb lidt til hende, naar De gaar herfra.

OLDINGEN. Tak gode Dame.

HANS ARBEJDSMAND. Det værste for et rask Mandfolk er, at man staar og skammer sig . . . men der er jo ikke noget at bestille.

PETER HAANDVÆRKER. Nej, ellers stod man ikke her.

KASPER. Det værste er, at vi er saa mange.

KOMTESSEN. Det værste er at tabe Modet. Lov mig blot ikke at gøre det. Nu skal jeg ogsaa gaa ind og tale med Forstanderen. Jeg ser, her trænges til en Udvidelse. tilbage.

STEMMER. Tak.

FORTUNIO. Gudmoder, hvis alle var som Du . . .

KOMTESSEN. Alle kan ikke hjælpe éns, selv om alle mener det godt. Men der er mange alligevel, langt flere end

Du aner og langt dygtigere end jeg, for hvem det er Livets alvorligste Sag og som arbejder opofrende og utrætteligt paa at lægge Sten til Sten paa det store Værk. Hvem véd, maaske, naar alt kommer til alt, er det en Grundmur, de bygger paa. Men det tænker I ikke over, alle I, som straks vil hejse Kransen paa Taget, I med Splinten i Øjnene, med de gærende Hoveder og Tidens Feber i Kroppen. Tag Dig et kraftigt Arbejdsbad, min Søn, saa forlader den Feber Dig nok.

FORTUNIO. Du dømmer ogsaa mig forkert.

KOMTESSEN. Hvordan skal jeg dømme Dig? I Gaar stormede Du i Spidsen for Kammerater med Blomster i Brystet og skinnende Hat, i Dag staar Du her — som hvem?

FORTUNIO. Forestil Dig en Soldat, der aldrig har tænkt paa Krigen. Han lever i Lejren mellem de andre, hvor der synges og drikkes, og ingen bekymrer sig om i Morgen.

Men en Nat er han vandret udenfor Palissaderne, og pludselig ser han, det glimter i Horisonten, han hører Rullen som af fjerne Kanoner. Han stirrer opmærksomt, han lytter anspændt. Kæmper de derude! Kommer det nærmere? Han synes at høre Skrig, Drøn af Masser, der tørne sammen, og de buede Granatlyn farer for hans Øjne over den mørke Himmel. Da gribes han af Krigens Feber. Med sammenbidte Tænder drages han derud, hvor de kæmper, derud hvor det brænder. Men først vender han sig mod Lejren, presser Geværet til Kinden og sender et dundrende Allarmskud ind over de støjende Drikkelag og de sovende Hoveder. Saadan, Gudmoder, føler jeg i mig Tidens Feber. Glimtene i Horisonten flammer for mine Øjne.

KOMTESSEN. Du glemmer, der er Skildvagter paa Volden, som vaager. Øv Dig i Geledet, til Du kaldes under Vaaben.

ind i Bespisningsanstalten.

ELLEVTE SCENE

DOGGER fra højre. Undskyld, hvis De har ventet — jeg havde Vagten.

FORTUNIO. Hun har ikke været her endnu.

Pause.

DOGGER. Har De faaet noget at vide om hende?

FORTUNIO. Hun er fortvivlet, nødlidende, forstyrret af Skam og Ulykke — det er den yderste Tid, hun finder Venner.

Pause.

DOGGER. Kommer hun noget til, bliver jeg aldrig Men-

neske mere . . . jeg har baaret mig forkert ad med hende. Jeg vendte hende Ryggen straks, da jeg mærkede, at der var sat hende Fluer i Hovedet, i Stedet for, at jeg skulde være blevet hos hende og have snakket hende til Rette . . . naa, man opdager jo i Reglen først bag efter, hvordan man skulde have handlet, og Fruentimmerne, de véd nu aldrig, hvorfor de gør deres Dumheder.

FORTUNIO slaar ham paa Skuldren. De grubliserer og mister Humøret. Længes De ikke efter en ordentlig Ildløs?

DOGGER. Det brænder jo ikke mere. Vi staar paa Taarnet og spejder ud over Byen. Intet Steds blot en Gnist — Røgen lister sig op af Skorstenene i den kolde Luft som Dampe fra et Aadsel. De har Ret, Herre, man bliver tung i Sindet af den døde Venten.

FORTUNIO. Et Steds maa det dog ulme dernede, hvorfor slaar der saa aldrig en Flamme i Vejret! Sig mig, Brandmand, elsker De ikke Ilden! Saa De et stoltere Syn end saadan en Flammesøjle, der rød og vældig truer mod Himlen, mens den brager og fortærer og faar Luften til at suse omkring sig . . . gør det Dem ikke altid lidt ondt, naar De sender den slukkende Straale imod den . . . hvor kækt og frejdigt bliver den ikke ved at blusse op Gang paa Gang, inden den gi'r sig . . . det er som Livskraften selv og Modet i et Menneske . . . Og hvor tidt er det saa ikke noget gammelt, muggent og raaddent Stads, I staar der og redder, som meget hellere maatte forsvinde og give Plads.

DOGGER. Nok muligt, Herre . . . men man er Ordensmenneske, Soldat, kommanderet af Disciplinen, Pligten byder . . . og det er vel heller ikke Meningen, at det skal brænde altsammen . . . Trampen i Takt, halvhøj Knurren og Trusler mod den lukkede Port fra de fattige paa Rampen.

FORTUNIO peger derhen. Hvis nu en Dag den store Forskel tænder den store Brand, tror I saa Brandmænd, det nytter, I prøver at slukke?

DOGGER. Ja — jeg tror, vi kan frelse meget, som det ikke var godt, gik til Grunde. Det mørknes, Lygter og elektriske Blus tændes omkring Pladsen, langs Kanalen og paa Broen.

FORTUNIO griber Dogger i Armen. Men han, Slynglen, som har gjort Marie Fortræd . . . kunde De en Gang komme til at staa Ansigt til Ansigt med ham . . . paa en Brandmur, over et kogende Baal af glødende Bjælker . . .

DOGGER. Frist mig ikke, Herre . . . ham kunde jeg . . .

MIRA hurtigt fra venstre. Hun er her . . . se!

BEGGE. Hvor?

MIRA. Dér — derovre . . . peger paa Marie, som kommer fra venstre Baggrund, fattigt klædt, med Hoved og Skuldre hyllet i et sort, strikket Tørklæde. Sky, med Blikket mod Jorden, Armene foldet under Tørklædet, gaar hun hen og stiller sig sidst i Rækken blandt de ventende.

DOGGER. Stakkels Pige . . . hun er knapt til at kende igen. Lad os gaa hen til hende.

FORTUNIO. Lad Mira gaa. Mira gaar hen til Marie. De andre holder sig lidt tilbage.

TOLVTE SCENE

MIRA. Marie! . . . Søster!

MARIE. Mira, er det Dig . . . var det Dig, som fulgte efter mig?

MIRA. Hvorfor har Du skjult Dig, Marie?

MARIE. Alt var jo forbi —

MIRA. Men nu er vi her for at hjælpe Dig — alle vi som holder af Dig. lægger Armen om hende.

DOGGER træder til. Marie!

MARIE. Du . . . nej . . . aa nej! skjuler sit Ansigt og synker om i Miras Arme.

MIRA. Hjælp . . . hun bliver syg . . . jeg kan ikke bære hende. Dogger understøtter hende. De fattige stimler til. Komtessen kommer fra Udgangen (bagved) af Bespisningsstationen.

BERTEL. Hvem er det . . . det er jo din Søster, Mira!

MIRA. Ja, det er Marie.

FRITZ. Din kønne Søster, som tjente hos Konsulen . . . ha-ha . . . de riges Løn!

MIRA. Hun er besvimet!

KOMTESSEN træder til. Lad mig hjælpe!

BERTEL. Tag Sne!

MIRA. Nej — hun dør . . . skaf en Vogn . . . er der ikke en Vogn . . .

FORTUNIO som er gaaet mod venstre. Der kommer en Kane! Der høres Kaneklokker, som kommer nærmere. En lille, elegant Enspænderkane svinger ind paa Pladsen, med Déjeuner bagpaa som Kusk og indeni Alma, begravet under Bjørneskindet.

FORTUNIO mod Kanen. Holdt!

TRETTENDE SCENE

DÉJEUNER holder an. Af Vejen! Hvem dér! knalder med Pisken.

FORTUNIO. Det er mig, Fortunio!

DÉJEUNER. Hvad vil Du? Giv Plads! vil køre frem.

FORTUNIO griber Hesten ved Bidslet. Du maa laane os din Kane — Du véd ikke, hvem det gælder —

DÉJEUNER rasende. Er Du forrykt — springer ud mod Fortunio.

STEMMER fra Mængden, der er fulgt med. Ud af Slæden!

KOMTESSEN baner sig Vej, fulgt af Mira, Dogger og Bertel, der bærer Marie. Stille — skyder Fortunio til Side. Til Déjeuner og Alma De vil jo nok laane os Kanen? Det er til en fattig Kvinde, der er blevet syg —

ALMA indhyllet i Pelsværk, stiger ud; til Déjeuner. Ja, kom — giv dem Kanen til Komtessen her er et Tæppe — tager Déjeuners Arm lad os gaa.

DÉJEUNER kaster Tømme og Pisk. Bevares! De fjerner sig nogle Skridt.

DOGGER. Tak lille Frøken —

DÉJEUNER vender sig om og ser Maries Ansigt, idet Mira og Mændene løfter hende ind i Kanen. Halvhøjt: Hende!

FORTUNIO. Der ser Du . , .

DÉJEUNER. Hvad angaar det saa mig!

FRITZ kigger Déjeuner og Alma frækt ind i Ansigtet. Ha-ha-a — Konsulyngelen, tror jeg . . . til en Flok af de andre Skal vi rulle dem lidt i Sneen, den fine Herre og Dame . . . Flokken trænger sig sammen om dem. Alma trykker sig angst ind mod Déjeuner.

DOGGER trænger sig frem til Déjeuner. Skynd Dem helst herfra til Flokken lad Herskabet gaa i Fred. De har jo givet os Køretøjet.

STEMMER. Her er intet Herskab!

DÉJEUNER. Frække Pak! Hvor er Politiet . . .

STEMMER. Hvad siger han!

DOGGER. Hvis De kalder paa Politi, svarer jeg ikke for noget. Kom nu herfra! baner dem Vej ud til højre.

FORTUNIO har imidlertid hjulpet Mira op paa Køresædet, efter at Marie af Komtessen er blevet lagt til Rette i Kanen.

KOMTESSEN. Til Barmhjertighedshospitalet! Mira knalder med Pisken, Kanen farer af Sted.

FORTUNIO peger paa Mængden. Saa Du Glimtene?

KOMTESSEN. Skildvagterne var parate. Men husk: et blindt Alarmskud kan ogsaa lokke Fjenden til! ud.

De fattiges Skare staar et Øjeblik og ser op mod Porten, saa lyder pludselig et vældigt og skingrende Raab: I hede Helvedes Navn, nu *vil* vi have Mad!

STEMMER. Spræng Porten! De stormer op ad Rampen under vedholdende Raab.

FJORTENDE SCENE

SCWEITZEREN aabner. Holdt! . . . Jeg skal meddele efter Ordre fra Forstanderen, at Beholdningen desværre er slup-

pet op for i Dag. Vi har ikke mere Mad! I Morgen haaber vi at kunne modtage Dem paany . . . lukker.

STEMMER. Det er Løgn — vi vil ind! Grib ham . . . spræng Porten! . . . De vælter sig mod Porten og dundrer paa den med Hænder og Fødder.

FORTUNIO med høj Røst Hold inde . . . hvad nytter det! Skaren vender sig mod Fortunio. Larmen stilner til Mumlen: Hvem er det — hvad vil han! Hør, hvad jeg har at sige Jer!

STEMMER. Tal!

FORTUNIO. I sulter!

STEMMER. Ja-ja — skaf os Mad!

FORTUNIO. Nuvel! Jeg indbyder Jer til et glimrende Maaltid . . . Vine og de lækreste Retter, Musik, Lys, Blomster, i prægtige Sale!

STEMMER. Han vil nok gøre Nar ad os! Skuffet Latter, andre Stemmer, truende: I Kanalen med ham, den Abekat!

FORTUNIO. Hæng mig paa Lygtepælen, hvis jeg ikke holder mit Ord! Mød alle paa Slotspladsen i Aften foran Portalen, hvor Faklerne flammer. Tag med, hvem I lyster af dem, der sulter som I. Jeg indbyder Jer alle til Fest, som Gæster paa den store Maskerade! ud, Bevægelse i Skaren.

FRITZ. Og saa gi'r jeg Fyrværkeri!

Tæppet falder.

FJERDE AKT

En Sal i pragtfuld fantastisk Stil med Søjler og Galleri, hvorfra brede spiralsvungne Trapper i højre og venstre Forgrund fører ned i Salen.

Glimrende elektrisk Belysning og rig Opstilling langs Siderne af levende Buske og Planter, som omslutter Butikker med Tombola, Champagneudskænkning, Blomsterudsalg og Buffets.

I Baggrunden er paa en Estrade (hvortil nogle Trappetrin fører op) indrettet et lille Teater.

FØRSTE SCENE

Et talrigt Selskab, straalende i elegante Kostumer bevæger sig paa Galleriet, Trapperne og i Salen til Musik fra et usynligt Orkester.

Musikken standser, man trænger sig under Latter og Støj, Damerne ved Herrernes Arm, sammen foran Estraden.

Konsulinden (Empire), Konsulen (gul Domino), Alma (Hyrdinde), Déjeuner (rød Kjole) træder ind fra højre.

KONSULEN. Hvad er det nu, her skal foregaa?

KONSULINDEN. Jeg husker ikke, min Ven . . . Alma laan os Programmet.

ALMA rækker det. Det er et Tableau Mo'r: Barmhjertigheden og Nøden.

KONSULEN gaber. Nu er jeg s'gu snart selv sulten.

KONSULINDEN læser. „Slutningstableau" — staar der — foran dette vil Hr. kongelig Hofskuespiller Isaac Arnoldus deklamere.

KONSULEN. Gud velsigne ham til Déjeuner Du har vel sørget for, vi faar et Kabinet?

DÉJEUNER. Nummer to til venstre er bestilt.

KONSULEN. Naar saa Barmhjertigheden har fældet sine Taarer, gaar vi ned og faar noget at leve af.

EN HOFJUNKER sort Domino, blaa Komitésløjfe. Véd Konsulinden, at i dette Tableau optræder den nye belgiske Gesandtfrue.

KONSULINDEN. Saa — virkelig.

HOFJUNKEREN. Hende, man sagde, Kongen af Serbien interesserede sig for, saa Manden maatte forflyttes.

KONSULINDEN. Hende maa jeg lægge Mærke til. retter sin Lorgnet mod Estraden.

HOFJUNKEREN. Vil Konsulinden ikke tage min Plads, her tror jeg, De ser hende bedre?

KONSULINDEN. Aa — Tak. de bytter Plads.

DÉJEUNER til Alma. Skal vi ikke forsvinde. Det bliver jo sindssvagt?

ALMA. Nej — hvorhen?

DÉJEUNER. Et Glas Champagne . . . Jeg maa have noget at drikke.

ALMA. Nu skal vi jo lige straks spise . . . Jeg vil virkelig ogsaa se Arnoldus.

DÉJEUNER. Den evindelige Arnoldus.

ALMA slaar ham med Viften. Den bedaarende Arnoldus . . . aa der er han!

DÉJEUNER. Det Bagbæst!

ANDEN SCENE

ARNOLDUS i Kjole og hvidt Slips, med Ordensbaand, træder frem paa Forhøjningen og bukker. Der klappes. Han bukker atter og stiller sig i Positur.

Vint'ren har holdt sit Indtog i Staden,
Med Is paa Havnen og Sne paa Gaden.
Stængt er Arbejdets frelsende Sunde,
Nu raaber om Brød de tusinde Munde.

Om Fattigmandshytten Stormene tude,
Sneen fyger mod utætte Rude;

Ej findes Bid, ej Draabe i Huset,
Rusten er Gryden, sprukkent er Kruset.

Mens Manden er gaaet for lidt at bjærge,
Der kunde hans kære mod Sulten værge,
Hviler hans Hustru paa Lejets Straa,
Og trykker i Favn de klynkende smaa.

Men Timerne lakke, mod Aften det lider,
Hungeren piner og Kulden svider.
O Moder, kommer dog Fader ikke!
Hun svarer kun med forstenede Blikke.

Træt af at lytte med anspændte Øren
Stirrer hun haabløs fortvivlet mod Døren.
Og Aftensolen med Straaler røde
Belyser Rummets elendige Øde. —

Da farves pludselig Moderens Kind,
Paa Gangen lyder saa lette Trin!
Det banker paa Døren, i Stuen inde
Staar som et Under den kærligste Kvinde!

I prægtig Dragt, men med Blikke saa milde,
Hun rækker sin Pung til den mindste lille.
Mit Hjerte mig sagde, jeg trængtes her,
Hvor Nøden er størst, er Hjælpen nær!

peger paa det lille Teater, hvor Tæppet nu gaar op.

Ej skønnere Syn saa Aftenrøden:
„Barmhjertigheden som lindrer Nøden!“

træder til Side.

Under sagte Musik fremstilles et Tableau, som viser en ung, smuk, rigt klædt Dame, der i et usselt Kammer rækker sin Pengepung til en fattig Kone og to smaa Børn, som knælende takker hende med taareglinsende Blikke og oprakte Hænder.

Tæppet paa det lille Teater gaar ned.

HOFJUNKEREN signalklapper. Bravo! Bravo! Charmant;

Under Bravoraab og Bifald vises Tableauet en Gang til.

KONSULEN med Konsulinden under Armen mod venstre. Se saa Børn, lad os nu komme ned og spise Østers. —

KONSULINDEN over Skulderen til Hofjunkeren. Hun var pikant, Deres Grevinde. Men hvem var det, som fremstillede de fattige?

HOFJUNKEREN. Var de ikke ypperlige? Det var Mamas Vaskerkone og hendes to smaa Piger.

DÉJEUNER efter med Alma. De skinnede ogsaa, som de var skuret i Ansigterne.

ALMA. Fy — jeg var lige ved at græde.

DÉJEUNER. Ja, jeg med. ud med de andre.

Musikken lyder paany fra Sidelokalerne, og Selskabet spreder og bevæger sig som ved Aktens Begyndelse. Trængsel foran Buffeterne.

TREDIE SCENE

EN KAVALÉR I LYSEBLAA DOMINO til sin Dame, spansk Nonne. Hvad skal vi nu, danse eller drikke Champagne?

NONNEN. Først drikke Champagne, saa danse.

DEN LYSEBLAA. Og saa?

NONNEN. Saa danser jeg med en anden og drikker Champagne med en ny og danser igen. — Hvor skal vi drikke?

DEN LYSEBLAA. Dér, hos Nelly Brandt . . . hun kredenser Bægrene.

NONNEN. Danserinden?

DEN LYSEBLAA. Hele Byens allerdejligste, alle Fotografskiltes Pryd.

NONNEN. Se, hvor de flokkes om hende. De nærmer sig Champagnebuffeten.

DANSERINDEN skænker en Flaske Champagne op i en Række Glas. — Til en Gruppe Herrer i Domino: Faites vôtre jeu, messieurs! Køb Champagnen, mens den bruser . . . for dem, der sulter.

LYSERØD DOMINO. De tørstige leve! Hvad koster Glasset?

DANSERINDEN. Ti Kroner.

DEN LYSERØDE. Og hvis De dyppede Deres Lillefinger i Vinen?

DANSERINDEN dypper. Tyve Kroner! rækker ham Glasset.

GRØN DOMINO. Og jeg to Fingre!

DANSERINDEN. Tredive Kroner!

VIOLET DOMINO. Hele Haanden til mig!

DANSERINDEN. Halvtresindstyve Kroner, værsgod, værsgod! De ler og drikker.

DEN GRØNNE. Der er Hofteaterchefen, Deres høje Chef, Frøken, byd ham et Glas.

DEN LYSERØDE. Faa ham til at punge ud!

DANSERINDEN til en ældre meget distingveret Herre i sort Domino, hvorunder skimtes store Ordensstjerner. Ekscellence! Værdiges De at nyde et Bæger hos Deres yngste Tjenerinde.

HOFTEATERCHEFEN. Ærbødigste Tjener min naadige Hebe — hvad koster det Bæger?

DANSERINDEN nipper koket af Glasset, rækker ham det med funklende Blik. Hundrede Kroner!

HOFTEATERCHEFEN lægger en Seddel, tager Glasset af hendes Haand. Dér min Frøken . . . og tør jeg saa maaske udbede mig et rent Glas. sætter det første Glas tilbage paa Buffeten. Hun rækker ham med krænket Mine et andet, han drikker, bukker let og gaar. Herrerne ler dæmpet bag deres Chapeaux-bas og trækker sig tilbage.

DEN LYSERØDE. Der brast Fortryllelsen.

SKUESPILLERINDEN efter Chefen. Gamle Paradekaarde! skænker for Nonnen og den lyseblaa.

FJERDE SCENE

DINER og SOUPER fra venstre, sorte Dominoer, blaa Komitésløjfer, standser og betragter Selskabet.

SOUPER. Vor Fest gør Lykke — Guldet strømmer ind.

DINER. Folk morer sig, det er det vigtigste.

SOUPER ser ind mod højre. Hvor Ballet bølger og glimrer . . . hør den Vals. nynner.

DINER. Du er svært oprømt!

SOUPER. Tyve Aar . . . hvad siger Du om en Forandring?

DINER. Dit Øje flammer . . . har Du drukket?

SOUPER. Ikke en Draabe. Jeg føler en Ungdomsfeber i mig. Mit Blod ruller henrykt, jeg ser som ind i et straalende Solskinslandskab, min Fod træder kækt og sikkert som paa Grønsvær. smiler og bevæger sig.

DINER. Du har da ikke taget Morfin for at stramme Dig op?

SOUPER. Nonsens, forstaar Du ikke, det er Festen, Luften under de funklende Kroner, der faar mig til at aande op, som Bjærgluften et Par trætte Lunger . . . Farverne, Kvindernes Duft, Musikken . . . aa, den Vals gør mig forrykt . . . hvad *er* det for en Melodi?

DINER. Jeg tror den hedder *Aprés la fête.*

SOUPER nikker. Aprés la fête . . . ja . . . den faar mig til at drømme tilbage. Tager sig til Hovedet. Hvor mange Festblus er ikke brændt ned over min syndige Isse, fra jeg som attenaarig Krøltop stormede ind i Livets Balsal . . . hvor mange hvide Arme vinket Farvel . . . hvor mange tømte Pokaler! Aprés la fête . . . lige meget, denne Aften er min, jeg er i mit Element paany, jeg ejer det altsammen en Gang endnu, jeg hersker, jeg er Fyrste, hans Højhed, Fyrst Souper —

DINER for sig selv. Generalen! lægger Haanden paa hans Arm Stop, nu løber Du løbsk.

SOUPER. Slip mig . . . jeg vil danse, griber Diner i Armen med hende der vil jeg danse.

Maskeret som kvindelig Harlekin dukker Mira, med en Briks med Sølvbjælder i Haanden, frem af Mængden.

DINER. Ja hvem er hun, ingen kender hende —

SOUPER. Saa meget desto bedre. Træder Mira galant i Møde. Skønne ubekendte, tillad os, som Medlemmer af Festens Komité, at komplimentere Deres fortryllende Aabenbaring.

Diner bukker.

FEMTE SCENE

MIRA hilser. Ædle og høje Herrer . . .

SOUPER. En Vals gaadefulde. byder Armen.

MIRA træder tilbage. Jeg tør ikke —

SOUPER. Og hvorfor . . . tror De, ikke jeg kan valse?

MIRA betragter ham. Jeg er bange for Deres Maske.

SOUPER tager til Ansigtet. Jeg har jo ingen.

MIRA viser rundt. Alle her bærer Maske.

SOUPER. Alle kender jo alle — De er den eneste —

MIRA. Det er *min* Maske.

DINER. Der er bare ingen, som tror, at han selv rigtig er kendt.

MIRA. Netop . . . kan De se . . . saa *er* det jo Maskerade.

SOUPER. Paa den Maade — omvendt altsaa — men hvilken Maske bærer da jeg, siden De er bange?

MIRA. De ligner en Lampe, der er skruet for højt op.

DINER. Av Du, pas paa, Kuplen ikke springer.

SOUPER hurtigt. Og han der?

MIRA betragter Diner. Det er let at se — en daarlig Mave.

SOUPER. Bravo . . . Du spiser for stærkt paa Kredit, min Ven!

DINER. Lad os tale om nogle andre — de to der for Eksempel — viser et halvgammelt Par i Rococokostumer, der gaar kælent, Arm i Arm, over Scenen fra højre til venstre. Hvad ligner han?

MIRA. En Lænkehund.

SOUPER. Og hun?

MIRA. Hans Kone.

DINER bag Chapeau-bas'en. Truffet — sin Kone skylder man alt, hvad man kan udrette.

SOUPER. Nu han der peger paa Hofjunkeren, som affaireret, med et Festprogram i Haanden, iler over Scenen fra venstre til højre.

MIRA. Et Nøglebrædt.

DINER. Hov Junker, man siger, De ligner et Nøglebrædt.

HOFJUNKEREN vender sig i Farten, tager sig flygtigt bag til. Fortræffeligt . . . Jeg skal ind og ledsage Majestæten. ud.

SJETTE SCENE

SOUPER. Nu blot de tre der, men ganske sagte, for det er tre af Statens allermægtigste Mænd. viser en Gruppe af midaldrende Herrer, som staar samtalende midt paa Scenen, alle i sorte Dominoer, hvorunder Selskabsdragt med Ordner og Stjerner. Han i Midten er mager med skarpe Træk, Guldlorgnetter, tyndt rødligt Haar og Whiskers og bærer et bredt Ordensbaand over Brystet, paa hans venstre Side staar en graahaaret militært udseende Gentleman, paa hans højre en svær, noget skaldet Herre med tykt, lyst Fuldskæg, stærk Ansigtsfarve og kødfulde Læber.

DINER. Ja, Død og Pine, lad dem ikke ane, vi skumler. Først ham med Knebelsbarten, hvad ligner han?

MIRA. Et Skærmbrædt, hvorpaa der er malet Kanoner.

SOUPER. Bum! Bum . . . saa ham, der folder Hænderne over Maven!

MIRA. Et Alterbæger fyldt med Øl.

DINER. Helligt Skum! — Nu ham i Midten, der staar og smaagriner af de to andre, men aller — aller sagtest.

MIRA. En Dirigentknebel: Dingeling — mine Herrer, Generalforsamlingen er aabnet, der er en Opponent, som har begæret Ordet! Peger med Briksen mod Estraden, hilser med et Kniks og forsvinder.

SOUPER. Hvor blev hun af — jeg vil straks efter . . .

DINER holder ham tilbage. Nej stop — se deroppe . . .

SOUPER. En anden Maske!

DINER. Fortunio, tror jeg!

SOUPER. Han vil tale —

Under disse Replikker har Fortunio vist sig paa Estraden i Baggrunden foran det lille Teater. Han er klædt i Revolutionstidens franske Dragt (à la Mirabeau) og bærer sort Fløjls Halvmaske. Musikken er standset, og Selskabet strømmer ind fra de tilstødende Lokaler. Alle vender sig mod Estraden, man viser hinanden Fortunio, og der høres nysgerrige Udbrud, som: Hvem er han? — Hvad er det, der skal ske? — Et nyt Tableau?

OTTENDE SCENE

FORTUNIO slaar ud med Haanden, der bliver Stilhed. Hvilken smuk og ædel Fest! Hvor gribende og glimrende et Skue! Stadens og Rigets Blomst, alle som regner sig til de første og regnes blandt de lvkkeligste, endrægtigt forsamlede til Bedste for de ringeste, de ulykkeligste, prægtigt smykkede, glædesjublende, dansende, strøende Gaver — hvilken skøn og straalende Offerhøjtid! Saadan ofrer ved Aarhundredets Slutning Jordens taknemlige til de naadige Guder!

I gode, kærlige Mennesker, føler I Jer ikke undselig stolte, føler I Jer ikke velsignede, har I ikke en Fornemmelse, en Kildren i Jeres godgørende Næse, af Duften, der stiger mod Himlen fra Jeres hellige Maskerade! —

Der udenfor, i Mørket og Sneen staar de og venter, dem I fester for. Ubevægelige og stumme, holdt tilbage af Politikordonen, stirrer de med blanke, forventningsfulde Øjne op mod Lysekronerne. Tro ikke, de ikke paaskønner Jer; tro ikke, de er uvidende om, at det er for deres Skyld, her danses og spilles og drikkes Champagne. Hver Tone af Musikken, der trænger sig ud, hvert Glimt af en straalende Dragt, der forsvinder under Portalen, hver brammende Karet, som skiller deres Rækker, hvert Piskeknald over trampende Heste, tramper og pisker jo ind i deres Hjerter, at i Aften morer de rige sig for *deres* Skyld. Du lille Dreng, som staar der og fryser i dine Træsko, skynd Dig og løb hjem til din syge Mo'r og fortæl hende, inden hun dør, at hun har faaet en dejlig Begravelse!

Og de venter taalmodigt, skønt de godt véd, at den store Guldklump, I triller sammen til dem heroppe, den skal først smeltes. Smeltes gennem Fingrene paa Sekretærene og Kasserere og Undersøgere og Præster og Inspektører, smeltes og ældtes — og saa bages til ét stort, mægtigt Brød, der igen skal smuldres af de mange Hænder, for saa omsider at falde som Smuler i deres Skød.

De har nemlig ogsaa undertiden en Morgen staaet udenfor et Hus, hvor der Aftenen i Forvejen har været Gilde, og set Tjenestepigen ryste Dugen ud af Vinduet til Spurvene. Saadan véd de, at det gaar til.

Svar mig nu ærligt, hvortil tror I, at alt dette nytter? Kommer I dem blot et eneste Skridt nærmere eller de Jer? Jævner I saa meget som en Tomme af den gabende Forskel?

Hvor mange af Jer dernede har nogensinde talt med eller kendt eller blot set et rigtigt fattigt Menneske?

Javist, jeg véd nok, I kender Konen, som stiller hver Lørdag ved Køkkendøren og faar sin faste Skærv. I kender Betleren, der lukker Vogndøren op for Jer foran Kirken og Teatret, og den pukkelrykkede Dreng, der sælger Violer udenfor Kaféen — alle de officielle, de indregistrerede, numererede og rekommanderede i Fattigforstanderens og Sognepræstens Protokoller — dem kender I og er paa Nik med, alle de tamme Samfundsspurve. —

Men den fri fattige, den vilde Proletar, han som knap har Navn endsige Adresse, den sky, forsultne Fugl, der i Skumringen stryger langs Fortovene for hist og her at snappe et Korn under Politiets Høgeblik, hvad aner I vel om ham, om hans Liv og Død, om hans Sorg og Nød, om hans Menneskesjæl!

Jeg har fanget en Flok af saadanne vilde Fugle og bragt dem med til Jer Fest! Her er de! Tæppet paa det lille Teater gaar op og de fattige, som Fortunio foran Bespisningsanstalten indbød til Festen, ses opstillet mod en vinterlig Baggrund. Der er baade Mænd, Kvinder og Børn. I forreste Række Kasper Profet, Bertel Jæger og Fritz Kedelflikker med flere af de andre fattige fra forrige Akt.

Prøv nu at strø Jeres Salt paa deres Haler! Et kort Bifaldsbrus lyder fra Selskabet, som i første Øjeblik tror at se et nyt Tableau, men Bifaldet dør i samme Nu, de fattige paa Fortunios Opfordring:

Træd ned i Salen, Venner, og hils paa Jeres Værter! langsomt skrider ud af Rammen og i Rækker paa to og tre bevæger sig ned ad Trinene fra Estraden og frem i Salen. Uhygge og Skræk griber Selskabet ved Proletarernes truende og lidende Miner og alle trykker sig tilbage mod Buffeterne langs Salens Sider og op af Trapperne, under dæmpet Angst og Vredesudbrud, mens de fattige staar i samlet Klynge midt paa Gulvet og undrende eller udfordrende ser sig om.

NIENDE SCENE

DÉJEUNER. Hvad er det for Optøjer!

KONSULINDEN. Hys! Lad os hellere liste os bort og tage hjem . . . det er dog en skrækkelig Skandale dæmpet og en Lugt. holder Lommetørklædet for Næsen.

ALMA ligeledes. Ja, lad os komme hjem Fa'r! Jeg faar ondt.

KONSULEN. Vi kan ikke være de første! Vognen er desuden ikke kommen.

DÉJEUNER. Man burde faa Politiet herop!

KONSULINDEN. Men vil Komitéen da ikke optræde?

STEMMER. Komitéen — hvor er Komitéen!

Diner, Souper og Hofjunkeren, som staar i Forgrunden til venstre, retter sig og træder nogle Skridt frem, synlig forlegne.

FORTUNIO uden Maske, førende Mira ved Haanden ned gennem den tomme Plads paa venstre Side mellem Grupperne. Ja, hvor er Komitéen! Hvorfor træder de ikke deres Gæster i Møde? Til Souper. Du, ærede Formand, gav mig jo udtrykkelig Lov til at bringe mine Venner med her til Festen. Nu vel, dér ser Du dem . . . byd dem da Velkommen! Souper gør en Bevægelse som for at tale, men kan ikke.

MIRA mod Selskabet. Og De, Damer og Herrer, som lader saa trykkede af Situationen, har De da aldrig set Karnevalsoptog før? Eller synes De ikke, dette passer? Nøden paa Maskerade!

FORTUNIO til de fattige. Er I sultne, Venner?

KOR. Vi sulter!

FORTUNIO mod Selskabet. Hører De ikke — og Buffetterne bugner, og Restauratøren har næppe udsolgt, og det er jo for at mætte dem, I holder Fest.

FRITZ. Vi kan ogsaa godt ta' selv!

FORTUNIO mod Diner. Du, brave Ven der, nu var det just belejligt, om Du traadte frem med et Par af dine forekommende Ord.

TIENDE SCENE

DINER dæmpet til Souper og Hofjunkeren. Det er den eneste Maade . . . at tage dem gemytligt, tager et Glas Champagne fra Buffetten og træder nervøst forfjamsket frem foran de fattige Mine Damer og . . . højstærede samtidige! Den glædelige Overraskelse Deres saa pludselige Tilstedekomst beredte os her i Aften . . .

KOMTESSEN sort Silkekjole, Komitésløjfe, træder frem, afbryder Diner. Nej undskyld, saadan tror jeg ikke, her skal tales. Til de fattige:

Mine Venner! Den, som har ført Eder herhen, har handlet i en forkert Mening og bragt os i en skæv Stilling til hinanden. Men staar I her nu med Tillid til os, saa tager vi ogsaa tillidsfuldt mod Eder. Vær da vore velkomne Gæster! Vi haaber — mod Selskabet — det er *vi* jo enige om, at I skal kunne mærke, der er Hjerter bag vore Ord — Velkommen alle!

KOR. Tak!

DINER. Ja, *det* var skam brillant sagt tager et Glas til fra Buffeten, nærmer sig Kasper Profet Skal saa vi to, ærværdige Hædersskræmsel, gøre Begyndelsen — et lille Glas Skumpeter — rækker ham Glasset Skaal, paa en gemytlig Aften.

KASPER drikker. Tak, ærede Herre, og gid vi alle maa vel opstaa i Morgen!

DINER. Forstaar sig, uden Haarsmerter — men hør mine Damer og Herrer, nu maa De virkelig ogsaa tage Dem lidt af Sagerne. Jeg kan da ikke gaa her alene og besørge hele Opvartningen! tørrer Panden.

DÉJEUNER Ja, skal der være Gilde, saa lad os hen i Døren til Sidelokalet Ti Flasker Pommery extra sec i en Fart! Opvarterekko udenfor:

Ti Pommery extra, hurtigt! Stemningen tøer op. Musikken, der stadig har klinget dæmpet, er efterhaanden gledet over i muntrere Melodier. Grupperne blandes. Damer og Herrer af Selskabet kappes om fra Buffeterne og Sidelokalerne, at bringe Fade med alskens Lækkerier og fyldte Glas til de fattige, som fornøjede tager imod, spiser og drikker. Herrerne klapper Mændene paa Skulderen og drikker Glas med dem. Damerne taler med Konerne, de unge Piger kæler for Børnene. En fornøjet Summen lyder over det hele.

ELLEVTE SCENE

ALMA løfter et Barn op. Sikken en sød, lille Tulle, se hendes Øjne, Mo'r, hvor hun stirrer omkring sig . . .

KONSULINDEN til Moderen. Har De flere hjemme, min gode Kone?

MODEREN. Nej, jeg har kun den samme, Frue — heldigvis da!

KONSULINDEN. De har maaske ikke været saa længe gift?

MODEREN. Jeg er skam slet ikke gift, Frue!

KONSULINDEN. Ræk Barnet tilbage, Alma — til Moderen — den er vist søvnig, den lille — nikker naadigt og fjerner sig med Alma Hvor kan det falde Dig ind, at tage saadan en Unge paa Armen! Du risikerer baade at faa Dyr og Sygdomme . . . Jeg er vis paa, jeg har mindst tyve Lopper paa mig allerede.

KONSULEN til Bertel Jæger. De er vel Arbejdsmand, kan jeg tænke?

BERTEL. Nej, Jægersmand, Deres Velbaarenhed!

HOFJUNKEREN med et Fad. Saa løs paa Vildtet, brave Jæger. Her træffer De baade Høns og Harer!

BERTEL klør sig i Hovedet. Ja, her er nok baade af dødt og levende!

DEN SPANSKE NONNE til Peter. Et Stykke Kage til!

PETER. Nu orker jeg vist ikke mere!

NONNEN. Saa et Glas da — Champagne — Skaal! De er den tiende Herre, jeg drikker Champagne med i Aften!

HANS. Pas paa Du ikke bliver forlovet, Peter! Stemningen stiger stadig, Musikken spiller lystigere og lystigere.

DINER ser sig om. Nu synes jeg for Resten, vi har det rigtig rart! Hvad De der slaar Fritz paa Skulderen vi to har vist set hinanden før?

FRITZ. Saa det kan De huske!

DINER. De ser saa mussigglad ud — kom lad os drikke et Glas!

FRITZ. Tak, min Mave taaler ikke de fine Vine.

DINER. Ja, Bittersnapse serverer vi ikke med, højstærede! fra ham.

SOUPER med et Champagneglas. Herligt — glimrende Fest! Skaal Fortunio — din Idé var superb.

FORTUNIO. Det synes Du —

SOUPER. Fattige og rige — Brødre og Søstre — Stemning — alt bølger og straaler — og jeg er Formand — Formand

for hele den bølgende Fest — jeg er Festen selv — den store Maskerade!

DINER. Pas paa Kuplen!

SOUPER tager sig til Hovedet, slapper sammen, laller. Den store Maskerade!

EN STEMME FRA DE FATTIGE. Nu siger vi alle saa mange Tak for Mad!

FORTUNIO. Er alle mætte?

KOR. Ja!

DINER. Skal vi saa ikke ha' en Svingom? Vi er dog kommet sammen for at more os. lægger Armen om Livet paa en ung, køn Fabrikpige.

DÉJEUNER. Ja, lad os danse, danse — danse dem sønder og sammen — danse Livet af hinanden — saa vi ser, hvem der længst holder ud — Musikken lyder vildere og vildere, alle tripper i Takt og begynder at danse, Déjeuner griber den spanske Nonnes Haand, hun igen den unge Haandværkers Kæde, allesammen Kæde, slut Kæde mine Damer og Herrer — nu danser vi, som for hundrede Aar siden el Carmagnole — la Farandole! Størsteparten af Selskabet har grebet hinanden i Hænderne og danser til den hvirvlende Musik i en lang Kæde, som Déjeuner behændigt fører i hurtige Slyngninger henover Scenen og opad Trappen til venstre.

De, som ikke danser, ser til fra Trappegangene og Galleriet. I Forgrunden til højre Fortunio og Mira.

KASPER PROFET viser Fortunio Fritz, der pludselig staar paa Estraden og truende og haanligt ser ud over Optrinet. Vogt Dem, Herre!

FORTUNIO. Hvad har han i Sinde?

KASPER. Han truede før.

FORTUNIO. Mira, søg Dogger, han har Vagt i Lokalet.

MIRA. Ængstes Du?

FORTUNIO. Lyd mig. Mira ud til højre.

TOLVTE SCENE

FRITZ paa Estraden i Baggrunden, gennemtrængende. Ha — ha — ha — ha — a! Kæden standser og opløser sig til Dels. Musikken holder kort efter op.

STEMMER. Hvad var det?

FRITZ. Ha — ha — ha — a — saa fik de Jer dog paa Limpinden, I vilde Fugle . . .

BERTEL. Gaa væk, Din Satan! Altid skal Du spolere Glæden.

FRITZ. Hvis Glæde — de riges, ja, som vil grine af Jer i Morgen, naar I ligger og brækker Jer efter Sviren. Skammer I Jer ikke over bestandig at være den samme Hundeyngel, der hopper for et Stykke Sukker!

STEMMER. Ned med ham!

DÉJEUNER. Smid ham ud, den sjofle Karl — hvem er han? baner sig Vej op mod Estraden.

FRITZ. Hvem jeg er, ja, det kan jeg ikke fortælle Dem, fine Herre, af den gode Grund, at jeg ikke véd det selv. Men maaske har jeg en Fa'r staaende dernede, som kunde fortælle det? *Jeg* skal nemlig ogsaa være kommen af fint Blod!

DINER halvhøit. Mig er det, ved Gud i Himlen ikke! Nogle ler.

FRITZ rasende. Griner I — saa grin for sidste Gang — Slyngler og Pjalte tilhobe. Dogger styrter ind fra Baggrunden af Estraden med hævet Økse — Død og Brand over Jer alle! river en blank Genstand ud af sin Bluse og slynger den med et rasende Kast mod Loftet.

DOGGER. Ned! hugger ham med Øksen.

Et enkelt skærende Skrig, et Sekunds lamslaaende Stilhed. Saa lyder et svagt Klinger, som af en Lampekuppel, der sprang, og i samme Nu følger en rystende Detonation. Det elektriske Lys gaar ud, og Scenen ligger nogle Øjeblik i Mørke, mens der lyder fortvivlede Skrig og Brag af Træværk, der styrter sammen. Saa bryder Flammer frem i Salens Baggrund og belyser Fritz, der ligger død, udstrakt paa Estraden, mens alle i vild Forvirring søger Frelse. Vanvittig Panik, skrigende, saarede og brændende Skikkelser styrter over Scenen. Brandfolk mylrer ind, hugger væk med Økserne for at skaffe Udgange og løfter de saarede op.

TRETTENDE SCENE

DOGGER baner Udgang til højre for en Skare, hvoriblandt Mira, Fortunio og Komtessen. Denne Vej — her er frit!

KOMTESSEN. Fortunio — Du førte Fjenden herind —

FORTUNIO. Gudmoder — Du er frelst!

KOMTESSEN. Frels de saarede! Fortunio styrter sig ind i Virvaret. De andre ud. Dogger sidst.

DÉJEUNER vaklende, med Blodet strømmende ned over Panden, søger mod Udgangen. Lad mig . . . viger tilbage ved Synet af Dogger, der vender sig imod ham, griber sig til Hovedet, synker sammen med et kvalt Skrig og ruller ned i Forgrunden.

MIRA i Udgangen. Den store Maskerade! Galleriet styrter sammen. Hele Salen brænder. Tæppet falder.

FEMTE AKT

En lille Beværtningshave udenfor Byen. *Skraat til højre:* Forsiden af en lav Barakke med forfaldent Bindingsværk og smaa Vinduer. Over Indgangsdøren et Skilt:

„BARRIKADEN", Café og Beværtning.

Foran til højre i Haven et Bord med Bænke nedrammet i Jorden. *Til venstre* et afbladet Buskads.

Skraat over Baggrunden (parallelt med Huset) løber et brøstfældigt Stakit; bag dette fører Vejen forbi. Man ser ud over den vidtstrakte snedækkede Kirkegaard med Byens Taarne i det fjerne.

FØRSTE SCENE

Klokkerne ringer fra Kapellerne. De døde fra Katastrofen begraves. Det sidste af den lange Række Ligtog drager forbi, og paa Sneen paa Kirkegaarden tegner sig, som sorte Klumper og Prikker, Sørgefølgerne omkring Gravene.

MATHIAS, LENE, BERTEL og KASPER staar foran Huset og ser paa Ligfærden.

LENE bøjer sig frem, da Toget er forbi og ser hen ad Vejen. Det var nok den sidste.

KASPER. Til den næste kommer, Mo'r Lene.

BERTEL. Nej — her kommer nok ingen sidste.

MATHIAS. Mutter har Ret alligevel. Det er Slut for i Dag. Han derovre har faaet dem, han skal ha' for denne Gang.

BERTEL. Du holder Regnskab!

MATHIAS. Skulde jeg ikke det? Naar to Forretninger ligger lige overfor hinanden, tæller saa ikke den enes Ejermand den andens Kunder?

KASPER. Hans derovre er en sikker Forretning.

MATHIAS. Saamænd — min er lige saa sikker. Vi faar hver dem, vi skal ha', derinde fra det store Lager, som forsyner os begge.

KASPER. Herud skal de alle, og herude er ingen Forskel.

MATHIAS. Før eller senere, og hver ta'r sine — vi deler saa broderligt, min dødelige Konkurrent derovre og jeg. De døde Vrag, Strandvaskerne med Næbet i Vejret, dem ta'r han. De levende, Havaristerne, der plasker lidt i Vandskorpen endnu, før de skal til Bunds, de flyder ind til mig.

BERTEL. Og Du holder dem paa Pumperne —

MATHIAS. Naar de ikke har faaet Grundskuddet — ja. Derind peger mod Byen løber Floden, den alfare Vej, og herud ebber den saa sikkert tilbage. Dér har jeg staaet ved Gærdet og set mangen en kæk Pionér skridte sorgløst forbi ... Randslen paa Ryggen, Papirerne i Orden, Næverne paa Skaftet ... Blikket lige ud mod Spirene og den lysende Taage — og her, ved dette Bord, har jeg sét mer end én Mand sidde og drikke sit sidste Glas, før han gik hen og gjorde en Ende paa det mellem Poplerne dernede ved Aaen. Det er sjældent, jeg ikke kan gi' Besked, naar de kommer og søger. Ja, herude mellem Kirkegaardene og de bare Fælleder, her er Skraldemandens Ager. Her i de nøgne Kaserner, som Byen har spyet fra sig, og i de skimlede Rønner, den ikke har slugt endnu, her kæmpes mangen stille, haard og fortvivlet sidste Kamp for Livet. Og derfor, Kammerater, er det ligegodt en Position at være Vært paa Barrikaden. De drikker.

BERTEL. Hvad kalder Du for en Barrikade?

MATHIAS. En Barrikade er netop saadant et Sted, hvor der kæmpes den sidste, fortvivlede Kamp.

KASPER. Eller ogsaa det, hvorfra det første Skud knalder. Har Du set dem slaas paa en Barrikade?

MATHIAS nikker. Som ung Svend, da jeg fægtede paa Professionen.

KASPER. Naa, og hvor stod Du saa, foran eller bagved?

MATHIAS. Jeg skridtede forbi.

LENE ryster paa Hovedet. Tro ham ikke.

MATHIAS. Som Pioneren, jeg talte om før. Blikket lige ud, Papirerne i Orden, Næverne paa Skaftet.

LENE. Han hjalp de saarede.

MATHIAS. Falder Du mig i Talen? smiler Naa, en og anden har jeg vel stablet paa Benene.

KASPER. Men hvem gav Du Ret?

MATHIAS. Ingen af dem . . . hvad angik det mig? Desuden . . . naar først Bøsserne glimter og Blodet flyder, hvor er saa Retten? Det gælder Død eller Liv — hver kæmper for sit — tidt véd de vel ogsaa knap, hvad de slaar hinanden ihjel for. Lad saa dem om det! Nej, det er Ansvaret, man en Gang imellem kunde have Lyst til at spørge om . . . men det træffer man saa sjældent i Skudlinjen. — Mer Øl, Mutter —

LENE tager de tomme Krus ud og bringer fyldte i Stedet.

KASPER. Ja — Ansvaret . . . og Fritz, hvem har saa Ansvaret for ham?

MATHIAS. Fritz . . . spørg en gal Hund, hvorfor den bider . . . spørg Bertel der, hvorfor en skabet Ræv er værst af alle. — Hvad gør man ved skabede Ræve, Du, Jæger?

BERTEL. Skyder dem ned, hvor som helst . . . eller hvis der bliver for mange, og de ikke er Krudtet værd, saa driver man dem ud paa en Holm, hvorfra de ikke kan slippe i Land, og lader dem æde hinanden.

MATHIAS. Fritz . . . Ansvar . . . skulde man lede efter det Ansvar, kom man vist til at gaa dybt tilbage . . . hvem havde Ansvaret, da Kain slog sin Broder ihjel? . . . Naa, maaske stod Fritz Ansigt til Ansigt med *sit* Ansvar, da han slyngede Petarden. Der indefra er han vel kommen, spørg saa Skraldemanden, der læssede ham af herude.

LENE. Det er dog ikke altsammen Snavs, man sanker paa Skraldemandens Ager, vel, gamle Kasper?

KASPER. Mira tænker I paa.

MATHIAS. Ja Mira . . . kan Du huske, da vi fandt hende — hun tittede frem som en Rosenknop af Skarnet. Nu er hun sprungen ud — sprungen fra os —

LENE. Og Børneflokken, som jeg alene har sanket sammen? —

MATHIAS. Din Stolthed, Mutter —

BERTEL. Hvordan fandt I egentlig paa det med de Børn, Mo'r Lene?

LENE. Aa, jeg saa jo, hvordan Folk her i Hytterne omkring havde snart den ene, saa den anden Slags Smaakræ, som de opdrættede og puslede med — Høns og Kaniner og Duer og Marsvin.

BERTEL. Og saa faldt I paa at slaa Jer paa Børnefedning.

LENE. Jeg syntes, de smaa tidt havde det værre end Kreaturerne — og jeg tænkte, det maaske vilde lønne sig bedre. Da saa Marie tog fra os, begyndte jeg med et Par af de skralleste. Nu har jeg i strenge Tider saa godt som hele Besætningen.

MATHIAS. Hele Kassen fuld.

LENE. Det er nu min Barrikade. ind.

MATHIAS. Ja, Marie, det er ogsaa et Ansigt, jeg stærkt begynder at savne herude rejser sig. Hun har nok brændt Vingerne derinde og vil ikke vise sig . . . Naa, er der Tømmer i hende, og det svarer jeg for, der er, Barrikadetømmer, saa retter hun sig nok og kommer for en Dag . . . Derind vilde hun jo, som alle de andre Myg, der ryger i Lyset mod Døren. Kom saa, I, her bliver for koldt at sidde længer. Bertel og Kasper rejser sig, han lader dem gaa ind først og bliver selv staaende og sér over mod Kirkegaarden, idet han skygger for Øjnene mod Sneen. Nu er de ogsaa færdige derovre, Klokkerne ringer ikke mere og Følget trækker bort. Kanske faar vi Gæster, der vil drikke Gravøl — ind.

ANDEN SCENE

MIRA og FORTUNIO fra venstre, klædt som i tredie Akt, standser ved Havelaagen.

MIRA. Her er vi —

FORTUNIO. Her altsaa — Barrikaden!

MIRA. Min Vugge.

FORTUNIO smiler. Stolt nok —

MIRA. Ja Navnet, men vend Dig nu og se Dig om lægger Haanden paa hans Skulder her var Du aldrig før.

FORTUNIO ser udover. Kirkegaarden!

MIRA. Hvor friskt og frit —

FORTUNIO. Hvor dødt og stille —

MIRA. Se Aandepustet fra min Læbe, hvor let det spalter den døde Luft.

FORTUNIO. Se Byen derinde, hvor den stiger frem af

Mulmet, som en Feberdrøm, hed og truende. Ak, Mira, herude aander mine Lunger, men derinde, der brænder dog mit Hjerte.

MIRA lidt fra ham. Der inde?

FORTUNIO. Mit Ansvar, Mira — jeg tabte Spillet.

MIRA. Hvordan?

FORTUNIO peger. Der — de friske Grave —

MIRA stikker sin Arm under hans. Fortunio — hør — hvad angaar det os? Hvad har det med os to at gøre — med Dig og mig,

FORTUNIO. Mig angaar det . . . jeg *maa* tilbage — og derfor, Mira rækker Haanden ud lev vel!

MIRA. Skilles vi?

FORTUNIO. Jeg tror det.

MIRA. Du skifter Maske altsaa?

FORTUNIO. Jeg tabte . . . jeg skylder . . . jeg maa betale —

MIRA efter en Stund. Nuvel — betal saa først til mig.

FORTUNIO. Til Dig, Mira!

MIRA. Ja — *mig* skylder Du. Og jeg lever, jeg kan kræve. Jeg er ung, Striden har jeg til gode, Livet, Livet har jeg til gode, som Du lovede mig det, elske mig — glæde mig — dele med mig — husker Du, i Mødestunden —

FORTUNIO. I Mødestunden — herfra blev Du sendt mig!

MIRA. Fra Barrikaden —

FORTUNIO. Min Skæbne, jeg ventede paa . . .

MIRA. Med aabne Arme.

FORTUNIO. Det ny jeg higede efter . . . Drømmen og Eventyret og Romantiken — og Du førte mig ud i den brændende Virkelighed, den vrængende Maskerade!

MIRA. Angrer Du Mødet, Fortunio — tror Du ikke, det var det rette — slaar Du Haanden af Din Kammerat?

FORTUNIO. Følg mig, Mira — jeg maa tilbage.

MIRA. Den Vej finder Du bedst alene — farvel Fortunio — mod Hytten.

FORTUNIO. Mira!

MIRA. Saa stolt en Flamme — saa veg en Glød. ind.

TREDIE SCENE

FORTUNIO ser efter hende. Farvel Fortunio! Hvor ofte har det ikke lydt for mig som en sidste Hilsen, spottende eller sørgmodigt. Hvor mangt et sidste Haandtryk, flygtigt eller

bevæget! Hvor mangt et bortvendt Blik, hovmodigt eller fuldt af Taarer — Afsked paa Afsked . . . Farvel Fortunio! — vender sig mod Baggrunden.

FJERDE SCENE

DINER standser ved Laagen. Halløj — syntes jeg ikke nok, jeg skulde kende Dig før dernede paa Vejen — *din* Silhouet, den tager man ikke let fejl af . . . Du virker altid saadan paafaldende i Landskabet. Du stod og talte med en ung Dame her ved Laagen, ikke —

FORTUNIO. Rigtig.

DINER. Naa . . . uden at være næsvis — var det hende?

FORTUNIO. Hvem?

DINER. Hende for Pokker . . . den hende, Du havde saa travlt med den Nat, vi soldede . . . á propos — tak for sidst, det var ogsaa en hyggelig Aften . . . nu husker jeg, den ny Eva . . . det var saadan, Du kaldte hende — ja undskyld Spørgsmaalet — Du behøver slet ikke at svare træder indenfor — ser sig om Barrikaden! Hvad er det for en Beværtning? Hvem driver den? Hør, det skulde da vel ikke være noget i Retning af Svigerfa'r, lille Fortunio . . . jeg har hørt en Fugl synge — det skal nok være en temmelig radikal Familie, Du er kommen ind i — men for Pokker Mand, saa sig dog noget . . . Du staar der saa stiv og stum som en affuttet Raketstok . . . har Du moralske Tømmermænd? Kom her — lad os sætte os ned og faa noget at drikke trækker ham mod Bordet Halløj derinde banker i Bordet hør lidt! De sætter sig.

Lad mig saa se paa Dig . . . Du ser mig saadan saa underlig uarresteret ud . . . Du gaar da ikke og venter paa at blive sat fast? Ja mig skal Du ikke være bange for — jeg er ingen forklædt Opdagelsesrejsende —

FORTUNIO. Nej, Du ligner mere en Handelsrejsende.

DINER. Saa ligner jeg mit Arbejde, for det er omtrent hvad jeg er — naa . . .

LENE ud. Ønsker Herren —

DINER. God Dag, lille Madam — ja, hvad har De? . . At drikke, mener jeg . . . hvad kan vi faa at drikke?

LENE. Bajer eller Snaps . . . Bitter har vi ogsaa.

DINER. Bitter, det er brillant . . . lad os faa Bitter. To Trøstere . . . to Køstere, mener jeg til os to, men i en Fart, ellers sidder vi s'gu og falder sammen. Lene ind.

FORTUNIO. Og Du — hvordan kommer Du paa disse Kanter?

DINER. Det er ingen Hemmelighed, jeg kommer fra Begravelse — derovre . . . ja, Du behøver ikke at se saa deltagende ud. Jeg var der paa Forretningsvegne. Jeg er nemlig blevet Agent ved en Livsassurance, skal jeg sige Dig.

FORTUNIO. Har Du opgivet din egen Forretning?

DINER. Aa, opgivet — den havde nærmest opgivet sig selv — og da saa det store Knaldfaldera sprang i Luften forleden, saa sprang jeg med i den almindelige Hopsa og satte Skodder for Vinduerne. Nu har jeg slaaet mig paa Assurance, Livs- og Ulykkestilfælde . . . det er det eneste, der er Slag i for Tiden —

FORTUNIO. Saa er det maaske Kunderne, Du begraver?

DINER. Nej — heldigvis, det er det ikke . . . Nej, men man kommer let i Snak med en eller anden i Følget, saa sukker man og siger for Eksempel: Ja, den Enke der, hun har nu alligevel sit paa det tørre. — Saa, hvordan det? — Jo, Manden var assureret for 50,000, dem faar hun i Morgen hos os. — Eller jeg sukker og siger: Stakkels Kone, hun er virkelig at beklage . . . ikke en Skilling er der efter ham. Naar han nu havde haft den Omtanke at lade sig assurere . . . forstaar Du, paa den Maade! Jeg har gjort brillante Forretninger ved Begravelser . . . Ja, Du er vel assureret?

FORTUNIO. Nej —

DINER. Hvad behager . . . en forlovet Mand . . .? Er Du gal? — Vil Du øjeblikkelig trækker et Prospekt op af Lommen . . . Pengene eller Livet!

FORTUNIO. Pengene eller Livet?

DINER. Ja det hedder Selskabet . . . synes Du ikke, det er brillant, — kort — klart! Værs'artig, Højstærede: Pengene eller Livet. Enten beholder De Livet, og vi faar Pengene, eller De, det vil sige Deres kære Familie, faar Pengene og vi —

FORTUNIO. Dødsattesten!

DINER. Akkurat — er det ikke slaaende? — Pengene eller Livet — det indprenter sig. Vil Du saa tegne . . . naa, der har vi Bitteren!

LENE. Værs'artig! stiller Bakke med Flaske og Glas paa Bordet.

DINER. Tak, lille Madam . . . lad kun Flasken staa, vi skal ikke rende med den. Lene ud. Ja — ja skænker Skaal Du

de drikker — det er s'gu underlige Tider, vi lever i . . Pres fra oven og Tryk fra neden . . . Nervøsitet oventil og Ophidselse nedentil. Befinder man sig bogstavelig talt ikke snart som en Lus mellem to Negle?

FORTUNIO. Aa — gør man — kan man ikke føle sig som en fri Lus?

DINER. Ja, Du staar jo saadan udenfor, Dig er der slet ikke Tale om. Men, Spøg til Side! Nu taler jeg som Repræsentant for den Stand, jeg tilhører, den foreløbig mindst fra Snøvsen værende Samfundsklasse, og saa spørger jeg: Er det ikke os, det egentlig gaar ud over? Alle vi, som ikke er rent ud fattige, men heller ikke kan kaldes rige, vi som mer eller mindre jævnt og redeligt og velstaaende hugger os igennem og ta'r Livet som det kan falde, roligt, moderat, gemytligt, vi som i Grunden fortjener at ha'e det bedst, er det ikke i Færd med at blive os, der har det værst? Af vores Ryg skærer begge de andre Parter de Remme, hvormed de søger at dænge hinanden, men bare saadan, at vi faar Slagene. Vi maa agere Stødpude til den ene Side, Skydeskive til den anden!

Brave, fortræffelige Mellemstand, hold Dig endelig tappert, det er Dig, vi allesammen stoler paa, Du er Samfundets Grundvold og Kærne!

Af Vejen, infame Bourgeoisi, fordømte, demoraliserede Tyvepak! Ned med Jer, saa vi kan faa Ram paa de rigtige Kegler!

Det er opmuntrende Signaler. Vi staar lige midt i Skyllen. Bomber og Sardindaaser knalder de os i Synet fra neden, Forbud og Skatter og Indskrænkninger og Fanden og hans Oldermo'r hagler det ned med fra oven. Vi maa ikke gøre Dit og vi maa ikke gøre Dat, det ender s'gu med, at vi ikke en Gang maa have Lov til — hvad behager!

FORTUNIO. Ja undskyld, hvis jeg afbryder Dig, men er det da ikke din Mening, at Samfundet eller de, der leder det, af al Magt skal bestræbe sig for at holde paa det bestaaende?

DINER. Hør nu, Fortunio, Du, som er et fornuftigt Menneske, lad os være enige om, hvad vil det sige, at holde paa det bestaaende? Ærke-nonsens! Naar noget bestaar, saa bestaar det vel, og saa behøver man vel ikke at staa og holde paa det. Og bestaar det ikke, saa bestaar det Fanden flytte mig ikke, og saa skal det fedt hjælpe, at de bisser rundt og holder paa det forgaaende.

Nej, jeg skal forklare Dig, hvori Fejlen stikker. Den stikker i, at Assurancesystemet, ser Du, det er skidt, rigtig skidt indrettet. De, som forlanger den dyreste Beskyttelse, betaler altfor lave Præmier, eller med andre Ord, det er os, som betaler for dem. Det er de store Kæmpekapitalister, der ruinerer Selskabet, Samfundet vilde jeg sige. Tænk paa Bankfyrsterne, Jerbanekongerne, Minematadorerne og Industribaronerne, de enorme Aktieforetagender, som det vrimler med, tænk paa, hvilken uhyre Beskyttelse, de forlanger, som alle vi andre for Størstedelen maa rykke ud med. Det er for deres Skyld, at vi maa holde Armeerne og Flaaderne og Massepoliti og Gendarmer og det andet Beskyttelsesvæsen hele Verden over. Og hvorfor? Fordi de tvinger Regeringerne, fordi det er dem, der har Parlamenterne i Lommen. Det ser man jo snart over alt. Nej, der skulde bare siges til de Herrer: Værs'artig, vil I beskyttes efter den Maalestok, I forlanger, saa maa I ogsaa punge ud, og det ganske anderledes . . . Pengene eller Livet! Du skulde se det Stød af Lettelse, det vilde gi' helt ned i Samfundets allerømmeste Ligtorne. — Saa kunde der være Tale om at holde paa det bestaaende. Nu tales der højtideligt om at bevare Ligevægten i Samfundet, om at holde paa Balancen. Jo pyt, som om man gjorde en Gulerod lige ved at blive ved at skrælle den paa Midten! Og hvad bliver Følgen? At vi om kortere eller længere Tid er saa udtyndede, saa udpinte og udsugede, at der ikke er andet end Skindet tilbage af os. Og saa staar de Ansigt til Ansigt, de rigtige Modstandere, Bomberne lige overfor Bajonetterne. Jeg siger bare: God Fornøjelse!

FORTUNIO. Jamen —

DINER. Nej, véd Du hvad jeg havde gjort, hvis jeg havde været Schweizergardist i 1792, da Pøbelen stormede Tuilerierne?

Jeg havde taget mit Gevær paa Nakken og sagt: Nu skal I ha' Tak, Børn, og saa var jeg raslet af. Ja, jeg havde hellere gjort omkring og fyret ind ad Slottets Vinduer end at lade mig flaa levende af Sansculotterne.

FORTUNIO. Jamen, bedste Ven, det var det, jeg vilde sagt før, saa er Du jo paa Veje til at blive radikal — rent ud radikal —

DINER drikkker ud. Jeg er i hvert Fald ked af at være Schweizer — noksagt rejser sig. Se saa, nu fik jeg lettet mig — Adjø! rækker Haanden.

FORTUNIO. Se en Gang, hvem der — — — viser Souper, der siddende i en Rullestol, som skydes af en livréret Tjener, er standset ved Laagen. Han er i Pels, mørkeblaa, militærlignende Kasket, Hjorteskindshandsker.

FEMTE SCENE

DINER. Nej, vor gamle Ven! Goddag!

SOUPER. Goddag I Herrer!

FORTUNIO. Kom ind til os.

SOUPER. Lader sig ikke gøre — Ekvipagen er for bredsporet. De andre nærmer sig Laagen.

DINER. Du er kommet paa Ruller, Gamle! Hvordan er Humøret?

SOUPER lidt slæbende. Tempereret — Pulsen jævn — Appetiten tilfredsstillende — General blev jeg knap den Gang, Kuplen holdt foreløbig — jeg slap med en lille Forskrækkelse i Benene.

FORTUNIO. Gratulerer!

SOUPER. Ja, Du aner ikke, Fortunio, hvad en saadan Rullestol er for en velsignet Indretning. Man sidder stor og mægtig paa sin Trone og ruller ophøjet ligeglad gennem tykt og tyndt.

FORTUNIO. Som en Filosof!

SOUPER nikker. Det menneskelige Virvar jager en forbi — til Fods, til Hest, i Karet eller paa Velocipede med spændte, urolige Miner eller straalende af stupid Henrykkelse — alle lige taabelige — lige taabelige. Trænger jeg til at se et Glimt af et fornuftigt Ansigt, vender jeg mig om og nikker til min trofaste Klaus, der triller mig.

DINER. Skal Klaus ikke ha' en Bajer?

SOUPER. Og stundom kan der falde et Foraarssmil fra et lille Pigeansigt, der ikke holder det for et Rov at se mildt til en taknemlig Invalid.

FORTUNIO. Du har dine smaa Adspredelser.

SOUPER. Mine smaa Adspredelser, ja — og min Filosofi — den samme som Sokrates: Intet at frygte. Nu har jeg været derovre paa Kirkegaarden og udsét mig et godt Gravsted, lunt og tørt. Jeg vil bestille mig en rummelig og magelig Kiste —

DINER. Ogsaa paa Ruller?

SOUPER. Polstret med svær, gammeldags Silke. I den vil jeg strække mig og sove, mens I danser heroppe den

evige Maskerade. Ja, Godnat, Børn, og lev fremdeles vel. Hyp, lille Klaus, nu kør vi —

FORTUNIO trykker hans Haand. Farvel, Du!

SOUPER alvorlig. Bevar Lykken, Fortunio!

DINER. Adieu, Hr. Oberst!

SOUPER smiler svagt og hilser med Haanden militærisk til Kasketten, idet Tjeneren ruller ham bort.

DINER mod Bordet. Ham turde jeg ikke assurere.

FORTUNIO ser efter Souper, lænet mod Laagen. Stakkels Ven! Vi har delt glade Dage.

DINER. Tja — nu er det forbi. Jeg vilde ellers gerne betale banker i Bordet. Der kommer nok ingen — vent mig et Minut ser ind ad Ruden der er fuldt af Folk. gaar ind.

SJETTE SCENE

FORTUNIO ved Gærdet. Bevar Lykken, Fortunio! Hvordan — ser ind mod Byen.

MIRA indefra hen til ham. Hvad tænker Du paa?

FORTUNIO. Byen derinde —

MIRA. Bestandig —

FORTUNIO. Den kræver mig til Regnskab. Hvad skylder jeg, Mira?

MIRA. Gør Regnskabet op! Jeg skal prøve at hjælpe Dig.

Pause.

FORTUNIO taler til Byen. Du gamle By, hvor jeg har levet! Du stirrer paa mig med tusind tavse Øjne.

Min Barndom legede i dine Haver ved dine Minders Fod, og som en Fanfare, der føres af Sted med Foraarsvinden, fløj min Ungdom hen i dine Gaders Solskin og under dine Festers Straaler. Jeg var et Søndagsbarn i din travle Hverdagsmængde.

Men en Aften, da jeg stod alene paa et Forstadshjørne, gled dine Stedbørns blege Skikkelser forbi mig i det triste Skumringsskær og faldt som Skygger over min glade Dag.

Det brast for mine Øjne, mit Bæger var forgiftet og, blændet af Forskellens Aabenbaring, saa jeg Dig pludselig paa Vrangen, en skummel Fæstning for Uret og Forræderi. Jeg løftede min Haand, jeg vilde raabe til dem, kalde dem sammen, alle de lidendes, de forurettedes Skare, hævne —

MIRA afbryder. Og saa glemte Du, Fortunio —!

FORTUNIO. Sig det!

MIRA. At *Du* intet havde at hævne, at Du aldrig havde lidt eller var blevet forraadt. Derfor brændte Du Dig paa Ilden —

FORTUNIO. Jeg glemte mere . . . de hemmelige Traade, der holdt mig fast. Jeg troede, jeg havde sprængt mig løs, var fri og ene — jeg glemte, at kun én er fri.

MIRA funklende. Hvem?

FORTUNIO. Den arveløse! Du, Mira, Prinsessen uden Land og Rige —

MIRA. Du var den rige Arving.

FORTUNIO. Med Arvens Pligt og Byrde! Værnepligten glemte jeg — derfor maa jeg tilbage i Geledet.

MIRA. Du duer ikke til Geledet. Tjen her!

FORTUNIO. En Lyttepost, mener Du —

MIRA. En fri Vedet —

FORTUNIO. En Advarer for dem derinde —

MIRA. Og dem herude rækker ham Haanden sammen med . . . din Kammerat!

FORTUNIO. Aa Mira, Du hellige Ild, som lyser og varmer!

MIRA. Saa klarede vi Regnskabet, Fortunio!

FORTUNIO. I Fred med det gamle!

MIRA. I Forbund med det ny! Men det ny, vi lovede os selv, Du og jeg, Fortunio!

FORTUNIO. Mit ny er Du, Frihedsbruset, som rejste Stormen i min Sjæl.

MIRA. Og mit? Naar vinder jeg . . .

FORTUNIO. Den Dag, Du holder vor førstefødte i dine Arme. drager hende til sig, de gaar sammen ned ad Vejen.

SYVENDE SCENE

Diner tumler ud fra Beværtningen, holdt ved Kraven af Peter Haandværker. Efter dem Bertel Jæger, Mathias Vært, Hans Arbejdsmand, flere Arbejdere.

PETER. Nej holdt, go' Herre, den gaar ikke! Tror De maaske paa den Maade, at De kan klare det sociale Spørgsmaal?

DINER gør sig løs. Det sociale Spørgsmaal, maa jeg være fri! Hvad vil det sige, det sociale Spørgsmaal? At Arbejderne vil ha' dobbelte Rejer paa Kransekage? Det kan de ikke faa — færdig!

PETER. Saa, det ka' de ikke? Jo slaar i Bordet — det ka' De bande paa, og tredobbelte med, højstærede!

BERTEL. Naa naa, Peter —

PETER. Han skal bare ikke komme her og fortælle Sludder, den Spidsbæver! Var jeg maaske ikke med Amanda i Skoven i Sommer og vi spiste baade Kyllingesteg og — og Opvarteren han sprang —

HANS ARBEJDSMAND med et Krus Øl i Haanden. Som en Reje ...lad nu det være godt, Peter. Og hvad angaar det sociale Spørgsmaal, saa vil jeg bare sige . . .

PETER. Hvad vil Du sige?

HANS. Jeg vil bare sige, Kammerat, at i Dag er det den første Arbejdsdag igen, og Stæren den fløjtede i Morges. Og naar Arbejdet begynder og Stæren fløjter, saa, enten vi vil eller ej, saa fløjter vi allesammen med, fra øverst til nederst paa hele Stilladset —

MATHIAS slaar ham paa Skulderen. Det er der ogsaa Mening i, Hans.

DINER. Der er s'gu ogsaa Mening i det, jeg sagde.

MATHIAS. Ja ja, Herre, hver har nu sit . . . der er saa mange sociale Spørgsmaal.

OTTENDE SCENE

EN LILLE FATTIG DRENG fulgt af en Flok andre Børn, Piger og Drenge, kommer løbende og standser ved Laagen. Første Mand!

MATHIAS. Der for Eksempel raaber ind Børnene, Mutter!

BØRNENE gennem Haven. Mo'r Lene! Mo'r Lene!

LENE i Døren. Kom, alle mine Kyllinger, Maden er paa Bordet. ind med Børnene.

MATHIAS. Se, det er maaske Numer allerførst af de sociale Spørgsmaal.

NIENDE SCENE

PETER til Diner. Godt Ord igen — og en ny Omgang!

DINER. Godt Ord gerne, men nødig flere Omgange. Kan man ikke faa noget at spise? Jeg kunde godt li' at spise.

MATHIAS. De kan faa Hestebøf.

DINER. Heste — nej, det kan jeg ikke li'!

BERTEL. Eller Kaninsteg!

DINER. Kanin — pyh — nej, jeg havde selv Kaniner som Dreng . . . nej, saa hellere alligevel en ny Omgang.

DE ANDRE. En ny Omgang! ind, Mathias sidst, han standser og vender sig i Døren. Solnedgangen begynder at kaste sit Skær over Sneen. Lene kommer ud og stiller sig ved hans Side med Haanden paa hans Skulder.

TIENDE SCENE

MARIE træder ind fra Vejen, fulgt af Komtessen og Dogger, der standser ved Laagen. Hun bærer et spædt Barn i sine Arme.

LENE gaar hende i Møde. Naa endelig, lille Mis, fandt Du Vejen! Mathias efter.

MARIE. Fa'r — maa jeg bringe Dig min Søn?

MATHIAS. Om Du maa! Du skulde være kommet før. Vi kender jo Historien. Vis mig saa Drengen!

MARIE rækker Barnet. Se, jeg synes allerede han ligner Dig!

MATHIAS. Naturligvis! Hvem skulde han ellers ligne, og hvad er der saa mer at tale om? Og der staar Brandmanden! God Dag, Dogger, og hilser Komtessen. kom nærmere!

KOMTESSEN ind. Ja, jeg er kun fulgt med . . . for hvis Marie kom til at gaa forgæves, saa kunde hun følges med *mig* tilbage.

LENE. Herud kommer ingen forgæves.

DOGGER. Ja, saa vil jeg gerne be', om hun maa faa Lov til at følges med *mig* tilbage.

MATHIAS. Som hun vil . . .

LENE. Sæt Dig, min Pige! Rækker Komtessen Haanden. Tak! Marie sætter sig paa Bænken med Barnet i sit Skød — Dogger stiller sig ved hendes Side, Lene og Komtessen bagved.

MATHIAS. Og I derinde, alle Mand ud og vis Honnør!

ELLEVTE SCENE

Diner, Arbejderne og de andre kommer ud. Alle samler sig om Marie. Klokkerne ringer Solen ned. Der er Roser paa Sneen og Guldskær paa Byens Spir og Taarne. Mira og Fortunio viser sig ved Gærdet.

DINER. Hvad er paa Færde?

BERTEL. Skal vi staa Fadder?

MATHIAS. Maries Søn! Hvad siger Du Mutter?

LENE. Saa blev det dog os, der fik den sidste Gæst i Dag.

DINER snuser til Barnet. Kaninsteg —

MATHIAS. Nej nej, min Herre, ham skal De nu ikke gøre Nar af. Hvem véd, han er maaske den, der er bedst assureret af os allesammen peger ud over Solskæret. Ja, se hvor stolt han kommer! Med fuld Musik og Livets stærke Kulører! Du lille ny Liv, Du ny lille Stridsmand! Velkommen paa Barrikaden! Mændene blotter Hovederne.

KASPER PROFET betragter Gruppen. Sneen smelter, Foraaret er i Luften.

Tæppet falder.

TEATRET

SKUESPIL I 4 AKTER

PERSONER

DREYER, Direktør for Privatteatret
KANT, Forfatter
GYLLING, Journalist
BERNHARD
BLENDA, hans Hustru
MINNA HOFF
HERMAN DELBY
} Skuespillere
TRAP, Regissør
CORNELIA, hans Søster, forhenv. Balletdanserinde
ANETTE ST. CLAIR, deres Plejedatter
MARIE, deres Tjenestepige
EN OPVARTER

Handlingen foregaar i Hovedstaden:

1ste Akt paa Teatret. 2den Akt hos Kant paa et Hotel.
3die og 4de Akt hos Traps.

FØRSTE AKT

Direktørens Kontor. Døre til venstre og i Baggrunden (til Korridor).

FØRSTE SCENE

Trap beskæftiget ved Arkivet. Det banker og

DELBY aabner Korridoren. Er Du alene, Onkel?

TRAP. Direktøren er her vist straks.

DELBY ind. Jeg smutter den Vej, mod venstre, naar vi hører ham. sætter sig paa Kanten af Bordet.

Det gik daarligt i Aftes!

TRAP. Det er ikke noget nyt længere.

DELBY. Var Direktøren meget misfornøjet med mig?

TRAP. Han sagde ikke noget.

DELBY. Og hvad synes Du selv?

TRAP. Det samme, jeg bestandig har sagt: Talent har Du, men Du spiller udenfor Ensemblet.

DELBY. Jeg kan ikke spille som de andre, især ikke sammen med Fru Bernhard. Jeg synes, hvert Ord, hun siger, klinger falskt. Hun fordrejer Rollen efter sin Manér i Stedet for, at hun skulde spille ud af sin Følelse.

TRAP. Hun har ingen, min Ven.

DELBY. Men hende tiljubler Publikum, og mig hører det ligegyldigt, gaber og hvisker. Og dog er jeg sikker paa, jeg kunde gribe det langt inderligere, blot jeg en eneste Gang fik en Medspillerske, der forstod mig. Jeg føler det, naar jeg øver mig derhjemme og Anette giver mig Stikordene. Onkel, tror du ikke, Anette kunde blive Skuespillerinde? Jeg tror bestemt, hun har Talent.

TRAP. Saa — og jeg tror, Du er forelsket i Anette! Ja, det er der jo ikke noget ondt i.

DELBY. Onkel — det er ikke derfor, jeg tror paa hendes

Evner. Jeg har et Par Gange for Spøg faaet hende til at prøve med mig.

TRAP. Saa skulde Du ikke faa hende til det oftere. Lad hende være lykkelig som hun er, saa længe hun kan. Der er Grunde nok mod, at Anette kommer til Teatret.

DELBY. Du tænker paa hendes Mo'r —

TRAP. Jeg tænker paa hende selv. Hun har netop Blodet i sig. Hun hører til dem, der ikke nøjes — alt eller intet. Maaske føler hun det selv saadan, uden at vide det, og holder sig derfor tilbage. Men griber Lysten hende først for Alvor, vil hun blive lidenskabeligt revet med, og gaar det saa ikke, bliver hun meget ulykkelig. Du forstaar mig nok, Herman, jeg holder ogsaa af Anette. Og jeg véd, hvad det vil sige, at være en mislykket Skuespiller, naar man mener det alvorligt — for jeg har været det selv. Lad os derfor vogte hende vel — og for Resten lade Skæbnen raade.

I Øjeblikket har hun jo heller ikke ringeste Chance for at komme frem. Direktøren vover sig næppe paa Eksperimenter, som det gaar for Tiden, og Udsigterne for det bedre er næppe lovende. Teatret er ikke længere, hvad det har været.

DELBY. Nej, det er fortvivlende. Nu faar jeg sagtens heller ingen Roller mere, siden jeg ikke har gjort Lykke.

TRAP. Vil Du bare lade være at klynke. Du véd jo, Du har Talent.

DELBY. Du har Ret, det er fejgt af mig. Véd Du ogsaa, tidt, naar jeg har mærket, at de sad og smilede haanligt ad mig dernede, har jeg ligesom kunnet føle, at der dog sad én og anden, som forstod mig og fulgte mit Spil. Her skal Du se et Brev, jeg har faaet i Dag.

TRAP. Sagtens noget anonymt Pjank.

DELBY. Det tror jeg ikke . . . læs! rækker ham Brevet.

TRAP læser. Nej, det lyder for Resten velment . . . Vent lidt . . .

DELBY. Kan Du se, fra hvem det er?

TRAP. Nej, jeg tog fejl. Men nu maa Du forsvinde. Skynd Dig, jeg hører Direktøren . . . Delby ud til venstre . . . Saa har det alligevel været ham!

ANDEN SCENE

DIREKTØR DREYER fra Korridoren. Trap hjælper ham af Overtøjet. Naa, hvad siger saa Bladene? Skidt naturligvis? sparker Galoscherne af.

TRAP rækker ham Aviserne. Ja, de er temmelig nedsættende . . . undtagen *Posten*, den er skikkelig som sædvanlig.

DREYER. Den er der heller ingen, der bryder sig en Døjt om.

TRAP. Nej.

DREYER. Hvad skriver Gylling?

TRAP. Han roser Fru Bernhard.

DREYER. Jeg kan tænke det. De skal skrive under i Dag — hun og Manden.

TRAP. Han skriver, hun er Guld værd.

DREYER. For ham maaske.

TRAP. Han mener vel ogsaa for Manden.

DREYER. Ja, det er jo en tydelig Opstrammer. Hvad er der solgt for?

TRAP. Halvfemsindstyve Kroner.

DREYER. Altsaa en regulær Fiasko?

TRAP. Ja —

DREYER. Jeg har lagt Mærke til, De ynder ikke at sige mig imod, Trap —

TRAP. Jeg er helst enig med min Direktør.

DREYER. Hvad kan vi faa op i en Fart?

TRAP. Direktøren mener, til det ny Stykke kan blive færdigt?

DREYER. Hvilket ny Stykke?

TRAP. Vi skal vel have et nyt Stykke! Det maa vi ha'! Der kan ikke være Tale om andet.

DREYER. Har De maaske ét? Jeg har ikke, kan jeg forsikre Dem . . . ikke ét, jeg har Tillid til, af hele den Bunke, dér ligger! peger paa Skrivebordet Aa, de ere mageløse, de skarpsindige Hoveder, der i Spalterne kritiserer en Teaterledelse!

Læser af en Avis:

„Aftenen i Gaar blev saaledes et nyt Nederlag for Privatteatret. Naar vil dog Hr. Dreyer, klog af Skade, ophøre med at servere os disse udenlandske Ferskheder! Naar ser vi ham vise det forstandige Mod at give sig i Kast med alvorlige Opgaver, fremfor alt de nationale Frembringelser af kraftig, moderne Dramatik, der nu banker paa alle Porte!"

Sikken et Hyl! Ja, tyve Tusind om Aaret, højstærede, saa skal jeg være modig.

Ha — her ligger s'gu ogsaa tager en Bog fra Bordet et Stykke kraftig, moderne Dramatik:

Idioter, Sjælespil i fire Afdelinger af Doris Jonathan.

Formodentlig en Familiestudie! — Udgivet af det fri Forlag! Det er, som sagt, i fire Afdelinger og spiller, regnet efter Sidetallet, en halv Time. Forskellige Dekorationer! Mellemakterne fra, bliver det for hver Akt circa fem Minutter. Om dette Skælmsstykke skriver en moderne Alvorsmand, hvis Anmeldelse følger bilagt:

„Som man ser, gaar Forfatterinden dristigt sine egne Veje og foragter stolt den gængse Teknik. Vil da intet Teater skænke hendes ejendommelige Talent den Opmuntring at opføre hendes sjælfulde Forsøg: Stemningsfuldt sat i Scene vilde *Idioter* blive til Fornøjelse!“

Det tror jeg; man fik maaske den Fornøjelse, at Publikum skød paa Skuespillerne!

Nej, skriv mig et Stykke, Godtfolk, et virkeligt Stykke, et levende Skuespil med skarpe Figurer og bevæget Handling, saa skal I se Komedie!

Ja, kan De huske, Trap, for en halv Snes Aar siden, dengang Kant skrev for Teatret: Naar han kom med et Arbejde, det var stolte Dage: Iver hos Personalet, Spænding og Begejstring i Salen! Aa, det var Synd og Skam, han rejste sin Vej og holdt op med at producere.

TRAP. Hr. Kant er igen i Byen.

DREYER. Hvad siger De, er han kommet hjem!

TRAP. Jeg saa ham i Morges, da jeg gik til Teatret. Han kom ud af Hotel d'Angleterre.

DREYER. Det er umuligt, Trap! De har bestemt taget fejl.

TRAP. Det troede jeg ogsaa, men jeg har faaet at vide, at jeg havde set rigtigt.

DREYER. Kant kommet tilbage — det er jo et Evangelium, og det bringer De mig først nu! Véd De, hvad han sagde til mig, Trap, sidst jeg saa ham, det var i Paris for to Aar siden, vi spiste til Middag sammen. Vi havde snakket om gamle Tider, og han var kommet i Humør. Saa klinkede han med mig og sagde: Lad det være paa Gensyn derhjemme. Jeg er træt af det fremmede og tror, jeg snart kan taale at se de gamle Valpladser igen. Saa bringer jeg et Stykke med til dit Teater!

Jeg blev ganske varm — tænk, hvis han holdt Ord! Kant, vor største, for mig vor eneste virkelige dramatiske Forfatter, tænk hvad et nyt Arbejde af ham efter saa lang Tavshed vil betyde for Teatret — det er en Genfødelse, saa bliver det

da endelig igen værdt at være Direktør . . . Ja, gamle Trap, hvad siger De, hvis —

TRAP. At Direktøren som sædvanlig har Lykken med sig. Der kommer altid en eller anden Fugl flyvende og lader noget dumpe ned i Hatten paa Dem, naar det kniber værst.

DREYER. Jeg giver dobbelte Fribilletter til hele Personalet.

TRAP. Det vil pynte paa Huset. mod Døren.

DREYER. Nej, vent et Sekund. Jeg kan høre Bernhard derude. Hvad skal jeg . . . beholde dem, eller . . .?

TRAP. Har Direktøren da nogen anden . . . i Stedet for hende, mener jeg?

DREYER. Jeg har faaet et Brev i Morges, men jeg maa først se nærmere. Jeg har Lyst til Forandring, men de vil have Afgørelse i Dag. De siger, der er gjort dem et Tilbud.

TRAP. Fra Alexandrateatret?

DREYER. Hvis det ikke er Løgn . . . jeg maa se at narre dem.

TRAP. Det bedste under alle Omstændigheder. Det banker.

DREYER. Kom ind . . . det er godt, Trap.

TREDIE SCENE

BERNHARD. 'Morgen Hr. Direktør! Til Trap. Er min Kone paa Teatret?

TRAP. Jeg véd ikke . . . jeg skal sige Besked. ud.

BERNHARD. Har Direktøren set Bladene?

DREYER. Jo Tak!

BERNHARD. Jeg slaar ham paa Snuden. Jeg maser ham komplet. hugger sin Hat i Bordet.

DREYER. Hvem?

BERNHARD tager et Blad op af Lommen. *Aftentidende*, den Flab . . . vil Direktøren se her — rækker ham Bladet.

DREYER kaster et Blik deri. Han omtaler Dem jo slet ikke.

BERNHARD. Ikke en Stavelse . . . alle de andre er nævnt! Men hvis den Karl bilder sig ind, han kan skrive om mig, hvad der falder ham ind . . .

DREYER. For Eksempel ingenting.

BERNHARD. Han kunde i det mindste have rost min Maske. Det er ikke mere end simpel Høflighed, naar jeg staar paa Plakaten. Men jeg maa sige Dem, Hr. Direktør, jeg lægger Skylden paa Repertoiret, hvis min Anseelse som

Skuespiller bliver ruineret her ved Teatret. Mit Talent kan ikke leve af de Opgaver, jeg faar.

DREYER. De faar jo ogsaa Deres Gage.

BERNHARD. Det er næppe Direktørens Mening . . .

DREYER. Hvadbehager . . . faar De den ikke?

BERNHARD. Hr. Direktør, paa mit Æresord, jeg spiller gerne uden en Øre!

FJERDE SCENE

BLENDA ind. Om Forladelse, hvis Direktøren har ventet. Du taler saa ophidset Bernhard?

BERNHARD. Har Du set *Aftentidende?*

BLENDA. Hr. Direktør, jeg har været saa bedrøvet, det var virkelig trist, som det gik i Gaar. Dreyer trækker paa Skulderen.

BERNHARD. Den Slyngel, det er tredie Gang, han bruger den Trafik ikke at nævne mig.

BLENDA. Men min Skyld var det ikke, det kan jeg sige med god Samvittighed.

DREYER. Bevares —

BERNHARD. Jeg gad vide, om det er hans Mening at faa mig sat ned i Gage.

BLENDA. Hvad siger Du, Bernhard?

DREYER ser paa Uret. Skulde vi saa? byder Plads.

BERNHARD. Ja. lad os saa tale om vore Forretninger. De sætter sig.

BLENDA. Nej, Du maa sidde her, Bernhard. Jeg er altfor nervøs til at have Lyset i Øjnene . . . aa, jeg hader at tale om Kontrakter! De bytter.

BERNHARD rømmer sig. Ja, vi har jo, som jeg fortalte i Gaar, faaet et Tilbud for næste Sæson —

BLENDA. Som skal besvares i Dag — Du mener jo Bernhard?

DREYER til Bernhard. De mener?

BERNHARD. Ja —

BLENDA. Bernhard mener, at vi skal tage mod Tilbudet.

BERNHARD. Navnlig fordi man byder os et mere kunstnerisk Repertoire.

BLENDA. Med mindre . . .

DREYER. Ah . . . med mindre . . .?

BERNHARD. Med mindre De vilde tilbyde os bedre Vilkaar.

DREYER. Flere Penge?

BLENDA. En Stigning i Gage.

BERNHARD. Har Du talt med Gylling?

BLENDA. Ja, han fulgte mig herhen, han kommer for at høre Resultatet.

DREYER. Saa Gylling er Mellemmand —

BLENDA. Han er vor Ven. Vi sætter Pris paa hans Raad.

DREYER. Og hvor meget raader han til . . . hvor stort Tillæg forlanger De?

BERNHARD. To Tusind Kroner!

DREYER. Hver?

BLENDA. Nej, vi er ikke urimelige . . . tilsammen, i det hele.

DREYER. Men hvis jeg nu — vi taler jo ganske forretningsmæssigt — kun saa mig i Stand til at beholde én af Dem?

BEGGE. Det kan der ikke være Tale om. Det gaar vi ikke ind paa.

DREYER. De er altsaa solidariske?

BEGGE. Selvfølgelig, absolut.

DREYER. Men De har hver sin Kontrakt, maa De erindre. Jeg maa da vide, om Tillæget skal deles og hvorledes, eller om det hele skal lægges paa den ene Gage.

BLENDA. Ja, paa min!

DREYER. Paa Deres, Frue?

BERNHARD. Selvfølgelig paa min, hvis vi ikke skal dele!

BLENDA. Og jeg siger paa min, ellers skriver jeg ikke under.

BERNHARD. Og jeg —

DREYER. Tillad, jeg afbryder. De er aabenbart ikke ganske enige, Solidariteten har dog vist Grænser. Saa meget heldigere for mig, som jeg, hvad jeg før antydede — De undskylder igen, at jeg taler forretningsmæssigt — eventuelt kun faar Brug for den ene af Dem til næste Aar. Den, jeg ønsker at engagere, er jeg villig til at indrømme en Forhøjelse. Saa snart De er enige, skal jeg sige, hvem det er.

BERNHARD. Ja, det kan der som sagt ikke være Tale om.

BLENDA. Hvorfor i Grunden ikke?

BERNHARD farer op. Fordi —

FEMTE SCENE

TRAP. Der er en Herre, som gerne vilde hilse paa Direktøren.

DREYER. Om et Øjeblik.

TRAP rækker et Kort. Det er . . .

DREYER op. Hvem — han? — Undskyld! ud.

SJETTE SCENE

BERNHARD. Er Du blevet forrykt?

BLENDA. Begriber Du ikke, det er mig, Direktøren ønsker at beholde.

BERNHARD. Og hvorfor ikke mig?

BLENDA. Bedste lille Bernhard, vi véd nok, Du er et prægtigt Menneske, men som Skuespiller, i Forhold til mig, er Du Skanken, der følger med Stegen.

BERNHARD. Du agter altsaa at blive?

BLENDA. Naar jeg kan faa mere i Gage — absolut! Én Fugl i Haanden! Publikum er desuden led og ked af at se os to spille sammen.

BERNHARD. Men Du véd vel ogsaa, at Du ikke kan skrive under uden mit Samtykke!

BLENDA. Ja, vov paa at lægge mig Hindringer i Vejen! Vov at spille Klods om Benet. Du har gjort det længe nok. Vov det blot, siger jeg!

BERNHARD. Kvindetype!

BLENDA. Statist!

SYVENDE SCENE

KANT fulgt af Dreyer. Men er Du ikke optaget?

DREYER. Aldeles ikke! til de andre. Ikke sandt, vi udsætter Afgørelsen? Jeg kan se paa Deres Ansigter, De er stadig ikke enige. Til Kant. Maa jeg forestille Dig, Hr. og Fru Bernhard, første Elskerpar ved Teatret — Forfatteren Kant.

BERNHARD bukker. Et berømt Navn.

BLENDA. Aa, hvor jeg altid har ønsket at maatte spille i et Stykke af Dem! Skriver De ikke snart noget nyt med en stor Rolle for mig?

BERNHARD. Jeg behøver næppe at forsikre, at ogsaa jeg . . .

DREYER. Ja, ja — det hører jo ikke til Umulighederne. Saa meddeler De mig senere, lille Frue . . . Farvel, Farvel . . . undskyld, at jeg sætter Dem paa Døren.

BLENDA i Udgangen til Bernhard. Kan Du saa høre, det er mig, han mener. ud.

OTTENDE SCENE

DREYER. Du er altsaa virkelig for ramme Alvor kommet hjem.

KANT. Lyslevende!

DREYER. Hør sig mig, har Du . . .?

KANT. Hvad er det, hvorfor føler Du paa mine Lommer?

DREYER. Har Du det Stykke til mig, Du lovede mig, sidst vi var sammen?

KANT smiler. Hvad tror Du?

DREYER. Er det sandt, har Du det?

KANT rækker ham et Manuskript. Jeg indfrier mit Løfte.

DREYER griber det. Saa er Du da ogsaa den bedste af alle Forfattere. Omfavner ham. Bravo, Du kære, gamle Geni! Du aner ikke, hvor Du gør mig glad, hvor Du letter en Sten fra mit Hjerte aabner Hæftet. Sikken en Masse Roller! Hør, tror Du, mine Bajadser kan spille det?

KANT. Har Du en Skuespillerinde?

DREYER. Hende Du saa før . . . min Primadonna . . . stor Stjerne hos Publikum.

KANT. Har Du ikke ved dit Teater en ung Pige, smuk, talentfuld og uskyldig?

DREYER. Jeg véd skam ikke, om jeg har nogen, der er alt det.

KANT. Jeg mener én, der ikke har spillet noget videre, et ungt Teaterblod, som ikke er fordærvet af Komediemanérer, et friskt Ler, jeg selv kan forme.

DREYER. Jeg kan ikke rigtig tænke mig, hvem det skulde være. Jo — vent lidt — her kommer for Resten én i Dag.

KANT. Hvem er det?

DREYER. Du kender næppe hendes Navn, hun har ikke været synderlig fremme. Men hun er lovende og kommer lige fra Udlandet, hvor hun har studeret et Aarstid. Hun skrev mig til i Morges, at jeg kunde vente hendes Besøg. Maaske hun er, hvad Du ønsker.

KANT. Ja, de øvrige Roller, tænker jeg, kan besættes med

de Kræfter, Du har. Der er en ung Mand, men ham har jeg Kig paa. Jeg var her nemlig i Aftes, skal jeg betro Dig, ganske inkognito for at se paa Dig og dine medskyldige.

DREYER. Det var fælt.

KANT. Frygteligt.

DREYER. Men nu skal vi to igen slaa et Slag sammen, vise dem Komedie! Dit Stykke er naturligvis brillant, og Du sætter vel selv i Scene?

KANT. Tror Du ellers, jeg var kommet. En Gang endnu staa paa de klassiske Brædder, skabe Liv, Stemning omkring sig, opleve den første Aften. Jeg maatte igen i Ilden.

DREYER. Hvorfor tøvede Du saa længe? Den gamle Gaade?

KANT nikker. Det gamle Genfærd. Men nu tror jeg, det endelig er manet i sin Grav. Arbejdet har hjulpet . . . det er tre Aars Arbejde, Du staar med der. Ja, det er borte. Før da jeg kom gennem Korridoren med mit Stykke i Lommen og snusede Teaterluften ind — der var to af de gamle Maskinfolk, som kendte mig og stak Hovederne sammen, en lille Skuespillerinde løb mig syngende forbi — det var den samme stolte Lykkefølelse som for mange Aar siden. Vi begynder vel straks?

DREYER. Det gaar til Afskrivning i Dag . . . skal der males noget?

KANT. Du har vel en moderne Stue?

DREYER. Du kan faa den at se med det samme, kalder i Talerøret. om Du synes om Farven. Vi kan ogsaa lade Møblerne sætte ind.

NIENDE SCENE

TRAP. Hr. Direktør —!

DREYER. Er Maskinmesteren gaaet til Middag?

TRAP. Nej, han er paa Scenen.

KANT. God Dag igen, Trap!

TRAP. Velkommen Hr. Kant!

DREYER viser ham Stykket. Se her, Trap!

TRAP. Jeg spaaede rigtigt, Hr. Direktør.

DREYER. De er et storartet Teaterbarometer.

KANT. Hvordan har Deres Søster det, Trap?

TRAP. Tak, det er det samme —

KANT. Stadig daarlig til Bens?

TRAP. Ja, det bliver ikke bedre. Men ellers er hun frisk og fornøjet.

KANT. Vil De hilse hjerteligst fra mig og sige, jeg kommer en Dag og snakker gammelt.

TRAP. Mange Tak, Hr. Kant.

DREYER. Trap, vil de lade den forgyldte Stue heise ned og det nye Møblement stille op — og lad ham ringe, naar det er færdigt.

TRAP. Vel, Hr. Direktør! ud.

TIENDE SCENE

DREYER. Om en halv Snes Minutter —

KANT aabner en Cigarkasse paa Bordet. Gi'er Du en Cigar?

DREYER. Nej, ikke dem . . . tag her byder sit Etui. de dér er mine Journalisthavanna. De tænder.

KANT. smiler. Du staar Dig godt med Pressen?

DREYER. Med Journalisterne — bevares! Jeg er den erklærede Respekt overfor de Herrer . . . til Tjeneste Gestus mod Lommen. . . . fuld af Smiger . . . lytter opmærksomt til deres Raad . . . beklager mine Fejl og indrømmer min fuldkomne Uværdighed til at beklæde min Stilling, som enhver af dem selvfølgelig vilde kunne udfylde langt talentfuldere end jeg.

KANT. Du afvæbner Kritikken?

DREYER. Kritikken . . . nej, det er noget helt andet, jeg taler om. Kritikken, jeg læser den, men jeg véd altid i Forvejen, hvad den siger. Kritikkerne, det er ulastelige og uskadelige Gentlemen, som skriver deres Hjertens Mening og gaar hjem og lægger sig, overbevist om at have retledet Publikums Dom. I Virkeligheden dømmer de altid selv afhængigt af Publikums Holdning, og den er i de allerfleste Tilfælde ganske forudbestemt. Det er nemlig slet ikke de fine Penne, Signaturerne, der i Længden skaber Luften omkring et Teater, Stemningen for eller imod det . . . nej, det er de smaa og de smaat trykte Anonymer: de opdigtede Klager og maskerede Indsendere, Notitserne, der hidser eller sløver, undergraver eller flatterer, hele den daglige lille Reklame og stille Forfølgelse, som vi betaler eller afbøder, officielt med vore Annoncer, privat med vort Repræsentationsbudget. Det er Bladrotterne, som søger en Bid i Direktørens Lomme, og som han spiser af, efter Omstændighederne med Fribilletter, eller med Forskud paa en Oversæt-

telse, der aldrig benyttes. Det er Teaterdiplomaterne, de literære Politikere, der kæmper om Indflydelse og véd, at Kulissejournalistik, sat i System, betaler sig paa mér end én Façon. Det er Skuespillernes Soldebroder og Mellemmand, der faar sin Provision efter Kontrakterne, og det er endelig Typen — Damernes Ven — de smukke og feterede Skuespillerinders elegante Hjerterknægt, halvt Forfatter og halvt Journalist, en *Adam*, der besørger alt, lige fra Beneficeprologer til smaa glædelige Begivenheder!

Mellem alle disse smaa og store Stræbere, som Teaterguldet tillokker, forfængelige, skinsyge og farlige, skal Direktøren forstaa at sno sig, afveje dem mod hinanden, bestikke dem groft eller smøre dem fint, snakke dem efter Munden og tage dem ved Næsen! tænder sin Cigar, det banker og Trap stikker Hovedet ind.

ELLEVTE SCENE

DREYER. Hvad er der?

TRAP. Hr. Gylling spørger om Direktøren.

DREYER. Gylling — ja værs'god til Kant, da Trap er ude. dér kan jeg med det samme præsentere Dig et skarpt Eksemplar af Slagsen . . . kom ind!

TOLVTE SCENE

GYLLING. God Dag, bedste Direktør, ser Kant. ah, undskyld! bukker.

DREYER. Maa jeg have den Glæde at præsentere: Journalist Arthur Gylling — Forfatteren Kant, hjemvendt fra Paris.

GYLLING hilser elegant. Maa jeg paa Pressens Vegne ønske vor berømte Landsmand Velkommen.

KANT. Ærbødigste Tjener.

DREYER. En første Klasses Nyhed, som De træder ind af Døren! Kan De forlange mere?

GYLLING. Nej — jeg skjænker Dem ogsaa Cigaren til Kant. Direktøren har den luksuøse Skik, naar han faar Visit af en Journalist, straks at servere ham en Nyhed og en Cigar, begge mer og mindre ægte.

DREYER, Desbedre faar de hinanden til at glide ned.

GYLLING. Hvor længe er det siden, De har været hjemme, Hr. Kant?

KANT. Næsten tolv Aar.

GYLLING. Saa længe, siden De rejste! De brød op paa

Toppunktet af Deres Sukces. Jeg var knapt voksen den Gang, men jeg erindrer at have overværet et Par af Deres Premièrer.

DREYER. Nu kan De komme til det igen. viser Manuskriptet.

GYLLING. Ja saa . . . til Kant. . . . af Dem?

DREYER. Her til Teatret!

GYLLING. Gratulerer — det trængte De til.

DREYER. Nyhed Numer to!

GYLLING. Det bliver en hel Artikel. Fru Bernhard skal vel spille? Apropos, hvad var det hun hed, den charmante Skuespillerinde, som den Gang altid kreérede Deres Stykker?

KANT nervøs. Ja — De mener . . .

DREYER afbrydende. Apropos Fru Bernhard, højstærede, hvad skal det betyde, at De har villet have hende til at forlade mig?

GYLLING. Jeg fandt, hun burde overveje.

DREYER. Det vil sige, forsøge at skrue mig op.

GYLLING. Pur Misforstaaelse . . . udelukkende Repertoirehensyn . . . men selvfølgelig, i det Øjeblik Hr. Kant atter skriver for Deres Scene . . . mod Kant. ah, nu erindrer jeg Navnet paa Deres forrige Primadonna: Fru Warner, ikke sandt, den skønne Fru Warner. Jeg har hendes Billede hjemme . . . hun døde pludseligt? Det ringer.

DREYER rejser sig. Af et Hjerteslag — ja, til Kant. det melder fra Scenen — Dekorationen er stillet op. Kant rejser sig.

GYLLING ligeledes. Saa, var det —?

DREYER. Ja, undskyld, vi skal ind og se paa Møbler, Maskinfolkene venter paa at gaa til Middag . . . De undskylder saa længe . . . til Kant. denne Vej, Du! begge ud til venstre.

TRETTENDE SCENE

GYLLING. Det var nok et aparte Hjerteslag! Naa, den Tids cronique galante . . . man kan saamænd have nok i sin egen . . . lad os være godmodige . . . hen til Skrivebordet. ah, Stykket! aabner Manuskriptet. *Teatret!* Personerne læser halvhøjt indtil. Sylvia, Skuespillerinde . . . det maa være den, Blenda skal spille noterer, hører ikke det banker.

FJORTENDE SCENE

MINNA HOFF i Døren. Er Direktøren ikke til Stede?

GYLLING omkring, bukker. Om et Øjeblik . . . overrasket men det er jo nærmere. God Dag!

MINNA lér. Ja, vist er det mig —
GYLLING. Hvornaar er Du da kommen hjem?
MINNA. Saamænd i Gaar!
GYLLING. Og intet ladet mig vide!
MINNA. Hvorfor i Grunden — mer end andre?
GYLLING. Jeg skulde maaske sige De?
MINNA. Det vilde vistnok i enhver Henseende være det korrekteste.
GYLLING betragter hende. Du tager Dig superb ud, og skinnende ny.
MINNA viser Silkeskørtet. Pariserinde!
GYLLING nærmere. Jeg faar en uimodstaaelig Længsel efter . . . gamle Dage.
MINNA tilbage. Min Ven, det bliver vist nødvendigt, at jeg straks siger Dig et alvorligt Ord: Vi to begynder ikke igen, hvor vi slap.
GYLLING. Vi har altsaa sluppet?
MINNA. Vor Historie har været og var som bekendt den: Jeg troede Dig, Du bedrog mig, jeg rejste. Elskværdige Sjæle aabnede mine Øjne, og jeg forsvandt i Stilhed. Den Arv, der satte mig i Stand dertil, var en Arv fra Himlen. Jeg var virkelig temmelig herunter. Du havde været mig en dyr Illusion: Mine første Drømme, et Aar af min Ungdom og en Smule af mit Rygte. Jeg agter ikke at spendere mere — til saa godt Køb.
GYLLING. Jeg kan ikke glemme, hvor Du er blevet nydelig. Du vil altsaa spille Komedie igen?
MINNA. Jeg kan ikke leve af Luften.
GYLLING. Og Du mener, Du har Udsigter her?
MINNA. Jeg venter naturligvis ikke at faa Engagement før til næste Sæson, men jeg vilde gerne nu, straks efter min Hjemkomst, vise mig for Publikum som Gæst i en eller anden god, helst ny Rolle.
GYLLING med Manuskriptet. Hvis jeg nu holdt en saadan Rolle i min Haand.
MINNA. Hvordan det?
GYLLING. Véd Du, hvem der i dette Øjeblik staar inde paa Scenen med Direktøren? — Kant, Forfatteren!
MINNA. Den berømte . . . han, der rejste bort?
GYLLING. Han er kommet hjem og har skrevet et stort, nyt Stykke her til Teatret. Jeg har kigget i det. Jeg tror, der er en glimrende Primadonnarolle.

MINNA. Saa skal naturligvis Fru Bernhard spille den.

GYLLING. Hvis nu jeg . . . for at give Dig et Bevis, sørgede for, gjorde alt for, at det ikke blev Fru Bernhard, men Dig — Hovedrollen i et nyt Stykke af Kant, en førsterangs Sensation . . . det var en Genoptræden . . . vilde Du saa?

MINNA lér. Spise til Middag med Dig?

GYLLING. Tilgive mig . . .

MINNA kort. Skaf mig Rollen!

GYLLING overtænker. Ja — men saa opgiv foreløbig at træffe Direktøren i Dag —

MINNA. Jeg har jo skrevet, jeg vilde komme.

GYLLING. Lad mig hilse, Du har været her, men gik, da Du hørte, han var optaget. Ellers risikerer Du nemlig at træffe sammen med Fru Bernhard . . . hun er paa Nippet til at skrive under med Alexandrateatret . . . en mægtig Chance for Dig . . . Direktøren knalder hende ikke op i en stor, ny Rolle, naar hun staar med det ene Ben hos Konkurrenten . . . Men saa hun Dig her, kunde hun være snedig nok til at betænke sig.

MINNA. Og hvad saa videre?

GYLLING. Skal jeg senere instruere Dig om —

MINNA i Udgangen. At Du netop skulde staa i Døren!

GYLLING nikker. Man slipper ikke uden om mig — avoir!

lukker efter hende, tilbage smilende.

FEMTENDE SCENE

DREYER fra venstre. Nej, han er ikke til at faa af Scenen. Han arrangerer allerede og tumler med Maskinfolkene . . . og den Mand har i tolv Aar holdt sig borte fra Teatret!

GYLLING. Jeg skulde hilse Dem fra Frøken Hoff.

DREYER. Har hun væ . . . er hun gaaet?

GYLLING. Lige ud af Døren. Jeg sagde, hvem her var . . . . saa vilde hun hellere træffe Dem i Morgen.

DREYER. Det var en daarlig Idé. Jeg skulde jo have set paa hende.

GYLLING. Hun saa storartet ud.

DREYER. Saa?

GYLLING. De vil blive forbavset, som hun har formet sig . . . Holdning, Chic . . . en bedaarende lille Kvinde.

DREYER. Og talentfuld!

GYLLING. Og det Humør —

DREYER. Mon hun har lært noget?

GYLLING. Med hendes Energi! Blot det, at hun mutters alene rejste ud! Der er Stof i hende . . . hun er af det sikre Plaster.

DREYER. Pokkers, at Kant ikke fik hende at se.

GYLLING. Tænker De paa hende til hans Stykke?

DREYER. Han er vanskelig med Rollerne . . . holder af selv at opdage sine Skuespillere . . . der er en kvindelig Figur, han lægger Vægt paa . . . Fru Bernhard lod ikke til at falde i hans Smag . . . hvis nu hun her —

GYLLING. Og Fru Bernhard maaske alligevel skal forlade Dem . . . det er jo i Dag?

DREYER. Netop —

GYLLING. For Gangen Nat vor sultne Kat — —

DREYER. Hør, Gylling — lad os . . .

GYLLING. For en Gangs Skyld . . .

DREYER. For en Gangs Skyld være ganske aabne. Jeg spørger Dem baade som Ven og som Journalist: Hvis jeg nu fra næste Sæson lader Bernhards gaa?

GYLLING. Saa vil jeg som Ven ikke skatte Dem mindre og som Journalist stille mig fuldkommen neutral.

DREYER. De vil ikke hade og forfølge mig? . . . Jeg risikerer ikke en af disse infame Artikler, om at nu har jeg paany lemlæstet det mig fra Fædrene overleverede, saa helstøbte . . . Hunde- og Abeteater.

GYLLYNG. De kan være komplet rolig.

DREYER. Der har vi dem . . . kan De høre, det er Vindslugeren —

GYLLING. Nu gælder det —!

SEKSTENDE SCENE

BLENDA. Saa, kære Hr. Direktør, nu er vi enige . . . God Dag, Gylling . . . De beholder altsaa mig, og Bernhard tager imod Tilbudet —

BERNHARD. Af kunstneriske Hensyn.

BLENDA. Skal vi underskrive med det samme . . . Bernhard maa svare inden 3.

DREYER. Undskyld bedste Frue . . . De sagde, De vilde blive og Deres Mand gaa — forstod jeg ret?

BLENDA. Ja, det var jo saadan, De vilde have det?

DREYER. Det gør mig ondt . . . jeg havde tænkt mig det akkurat omvendt.

BLENDA ler. Nej, De er mageløs. De vil af med mig og beholde — Bernhard . . . Direktøren spaser!

DREYER. Tillad mig at erindre Dem . . . jeg sagde udtrykkelig kun, at jeg vilde sætte Pris paa at réengagere én af Dem — hvis De kunde blive enige om at lade Dem engagere hver sit Sted. Jeg haaber, De ikke tager mig det fortrydeligt op, at det er Deres Mand, jeg har tænkt paa.

BLENDA. Altsaa Deres Alvor!

DREYER. Mit ærbødigste og forretningsmæssigste Alvor.

BLENDA op. Bernhard!

BERNHARD. Men jeg . . . Direktøren tilbyder jo mig . . . selvfølgelig mod den betingede . . .

BLENDA. Bernhard! mod Døren, vender sig. Det glæder mig, Hr. Gylling, at De har været Vidne til, hvorledes Direktør Dreyer behandler mig . . . mig, som har baaret Deres usle Repertoire, fyldt Deres Kasse, frelst Deres Teater! Det kan muligt blive Dem en dyr Spas, Hr. Direktør. Jeg gratulerer Dem til, hvad Pressen i Morgen vil sige, jeg gad se, om Publikum finder sig deri, om Hoffet tillader det, om Ministeriet taaler det. Det kan komme til at koste Dem Deres Bevilling, Hr. Dreyer! Følger De med os, Gylling?

GYLLING. Om et Øjeblik, Frue —

BLENDA. Bernhard! ud.

BERNHARD maaler Dreyer. Sjælemorder! efter.

SYTTENDE SCENE

GYLLING. Nu er den Tand ude . . . . jeg skal nok dulme hende . . . Hvad jeg vilde sagt, det er muligt, jeg siden taler med Frøken Hoff . . . tør jeg lade et Ord falde?

DREYER. Ja, bed hende se herhen i Morgen Formiddag. Men som sagt, alt afhænger af Forfatteren.

GYLLING. Forstaar sig, jeg skal ikke forsømme at gøre ham min Opvartning . . . Vil De hilse Hr. Kant . . . Adieu, kære Hr. Direktør! ud.

ATTENDE SCENE

DREYER. Jo Tak, det er nok Dig, der er den sultne Kat . . . men for min Skyld . . . Moralen, den maa Censor om! i Talerøret. Vi skal have Kants Stykke til Afskrivning . . . Er Frøken St. Clair til Stede? Bed hende komme herop Kant ind

herunder, sætter sig, tænder Cigaren. Naa, er Du blevet færdig, gaar Stuen saa an?

KANT. Jo — udmærket.

DREYER. Og Møblementet . . . noget Du vil have forandret?

KANT. Nej — lad det kun blive, som det er.

DREYER. Er der noget i Vejen? Du sidder med et Udtryk . . .

KANT. Aa nej . . . det var blot . . .

DREYER. Hvilket?

KANT. Et gammelt Maleri. Jeg skulde bruge et Billede paa Væggen . . . saa kom de med ét fra Rekvisitværelset, som jeg kendte igen . . . fra det første af mine Stykker, hvori hun spillede. Alting stod pludseligt saa lyslevende for mig . . . jeg fik ligesom et Ryk i Hjertet op. Skal vi ikke gaa, har Du mere her at gøre?

DREYER. Nej, jeg følger Dig ned ad Gaden de tager Frakkerne paa. hør, nu maa Du sandelig ikke fange Griller. Nu skal vi jo spænde os an, i Morgen besætter vi Rollerne . . . hør, sig mig, har Du slet ikke tænkt paa mig, er der ikke en lille Rolle, jeg kan faa Lov at spille?

KANT smiler. Du kan jo ikke spille Komedie.

DREYER. Siger Du, at jeg ikke kan spille Komedie . . . det var . . . saa jeg kan ikke spille Komedie sætter Hatten paa, med forandret Holdning og Stemme. Første Parket, Herre . . . jeg har lige for Scenen.

KANT. Herregud . . . lever den gamle endnu?

DREYER fortsætter. Om Forladelse Hatten ærbødigst af. men det er jo Hr. Kant! Tillader De griber hans Haand. velkommen tilbages, Hr. Forfatter. Vi har længtes saa meget efter Dem. Digter De nu lidt til os igen . . . der er ingen som Dem. ryster hans Haand.

KANT lér. Hold op, dit gale Bæst.

DREYER. Du lér, vil du saa indrømme, jeg kan gøgle, det banker. kom ind!

NITTENDE SCENE

ANETTE fra Korridoren. Direktøren har ønsket at tale med mig?

DREYER. Ja tager Stykket fra Skrivebordet. se, her er et Stykke, som vi maa have færdigt, Rollerne og det hele paa tre Dage . . . lover De mig det? rækker hende Bogen.

ANETTE undersøger Skriften og Sideantallet. Ja.

TRAP kommer stille ind fra venstre.

DREYER. Det var kønt svaret . . . dér staar Forfatteren.

KANT. Jeg haaber ikke, min Skrift vil volde Frøkenen Vanskeligheder. Skulde De ønske noget forklaret, er jeg med Glæde til Tjeneste.

ANETTE. Tak —

KANT. Det er mig, der takker, Frøken —

DREYER. Sæt saa Damp paa Maskinen, lille Ven. Anette hilser og gaar.

TYVENDE SCENE

KANT. Hvem er den unge Dame?

DREYER. Frøken St. Clair, Teatrets Rolleskriverske, Plejedatter af Traps.

KANT til Trap. Tænker hun ikke paa selv at gaa til Scenen?

TRAP. Det tror jeg ikke, Hr. Forfatter.

DREYER. Hun er udmærket flink til sit Arbejde . . . aabner Døren for Kant. Skal vi saa se at komme ud i Luften . . . Vil De lukke af, Trap — De gaar.

ENOGTYVENDE SCENE

TRAP laaser Døren, tilbage. Han husker hende ikke!

Tæppet falder.

ANDEN AKT

Salon hos Kant i Hotel d'Angleterre.

FØRSTE SCENE

En Opvarter aabner Døren (højre Baggrund) for Gylling og Minna Hoff.

OPVARTEREN. Vær saa artig, vil Herskabet opholde sig et Øjeblik. Hr. Kant skal straks have den Ære at komme til Stede.

GYLLING. Er Forfatteren optaget?

OPVARTEREN. Hr. Kant spiser Frokost nede i Salen. ud.

ANDEN SCENE

GYLLING. Tag Plads, min naadige, genér Dig ikke. De sætter sig.

MINNA. Her er voldsomt fint.

GYLLING. Ja — Hotelelegance.

MINNA. Er han rig, den Mand?

GYLLING. Jo — han skal have tjent Penge paa sine Stykker — og er vist i det hele velhavende. Han behøver næppe at nægte sig noget.

MINNA. Hvorfor rejste han bort?

GYLLING. Aa — det var en Historie med en Skuespillerinde .. tragisk .. Historien, mener jeg, ikke Skuespillerinden. Jeg husker den ikke saa nøje, det var før min Tid. Jeg skal for Resten sørge for at forhøre mig. Det kunde maaske benyttes.

MINNA. Hvordan benyttes?

GYLLING. Alt kan benyttes i Journalistiken, min Engel. En Journalist bør i Grunden vide noget kompromitterende om alle Mennesker. Jeg har en Kollega, der fører et komplet Bogholderi, alfabetisk Navnefortegnelse, Tid og Rækkefølge .... ingen Politichef har det pynteligere — dér findes sikkert ogsaa den berejste Digters Repertoire, som det utvivlsomt vilde interessere Publikum at se opfrisket.

MINNA. Men Du kunde da ikke . . . i dit Blad —

GYLLING. Mine Fingre . . . min Pen skal kun flyde med Hyldest og Honning for vor berømte Landsmand . . . men man kunde jo faa en anden . . . det er let nok at lade en Revolver . . . Jeg sætter for Eksempel, at Kant gør Vanskeligheder eller nægter at give Dig Rollen. Vilde det saa ikke være ganske bekvemt at have en lille Klemme paa ham? Der behøves kun et Alarmskud . . . med løst Krudt . . . en venskabelig advarende Antydning om, at gemt er ikke glemt . . . med Løfte om Fortsættelse: i Morgen nærmere! Og saa kunde jeg, den Dag det havde staaet, optræde hos Hr. Kant, indigneret over dette Smudsangreb og stille mig til hans Raadighed for øjeblikkelig at faa det standset. Saa havde vi ham . . . han skyldte mig Forbindtlighed . . , ja hvad synes Du?

MINNA. Jeg — ja, hvorfor spørger Du. Jeg synes maaske det vilde være en lille Smule u . . f . . . , uf, men saadan er jo I Journalister.

GYLLING. Maa jeg bede Dig om Respekt for Pressen. Der gives som bekendt ogsaa ulastelige Journalister.

MINNA. Bevares — Du —

GYLLING. Ja, jeg — blandt andre. I Fortrolighed, her mellem os kan det maaske more mig at afsløre Dig Fagets

smaa Plamaser. Udad til, naar jeg repræsenterer Standen, ved festlig Lejlighed, skal ingen kunne opdage Stænk paa min hvide Vest. Og iøvrigt er det vel for en vigtig Del Pressens Pligt at agere den onde Samvittighed. Du kan tro, Rædslen for at komme i visse Blade holder mange smaa Syndere i Ave. Men har en Mand et Mellemværende henstaaende med Offentligheden, maa han virkelig være forberedt paa at blive erindret om sin moralske Debet — naar — ja kort sagt, naar vi finder det passende. Besidder man den Magt, hvorfor saa ikke benytte den til at sætte igennem, hvad man ønsker!

MINNA. Nej — naturligvis har Du Ret. Du maa heller ikke tro, jeg er det samme beskedne lille Fæ, Du kendte for et Aar siden. Jeg har lært uhyre.

GYLLING. Saa?

MINNA. Der boede en ung Belgier i samme Pension som jeg, Maler, pilfattig, men et knaldende Talent og hensynsløs, brutal ærgerrig. Vi to sad tidt om Aftenen foran Kaminen og dampede Cigaretter.

GYLLING. Hvad sagde saa Belgieren?

MINNA. Mange Ting.

GYLLING. For Eksempel?

MINNA. Han sagde: en ægte Artist, en, der vil frem, har ikke noget Hjerte . . . Kapricer, lad gaa, det kunde være udviklende . . . men Ægteskab . . . det var værre end Drukkenskab. Du skal heller aldrig se mig som en af disse Heltindemadammer med seks Børn.

GYLLING. Hvor gammel er Du?

MINNA. Hvorfor?

GYLLING. Jeg har glemt det —

MINNA kaster ham sin Muffe i Hovedet. Altid skal Du blotte mig . . . gøre Nar.

GYLLING tager den op. Tværtimod, jeg beundrer dine modne Idéer.

MINNA. Fortæl mig noget mere om Kant. Hvordan er han egentlig?

GYLLING. Jeg har først truffet ham i Gaar . . . Verdensmand . . . i sin Tid stærkt feteret . . . for øvrigt har jeg en Anelse om, lidt af den ældre Surdejg . . . saadan med Kunsten, forstaar Du . . . de naive. Jeg tror ikke, det er værdt, Du lader Belgieren optræde.

MINNA. Ingenue?

GYLLING. Nej, det er for groft ... frisk, frejdig, intelligent ... brændende for dit Kald, passende Respekt selvfølgelig ... ja saadan, de Øjne er gode, brillant!

MINNA. ved Spejlet. Og saa husker Du, det er en Aftale, naar Du har præsenteret mig, og vi har passiaret lidt sammen, saa finder Du et Paaskud til at gaa. Jeg maa tale alene med ham?

GYLLING. Har Du i Sinde at bedaare ham?

MINNA vender sig. Maaske — har man den Magt, hvorfor saa ikke benytte den til at sætte igennem, hvad man ønsker?

GYLLING. Minna, Du er storartet ... Du er min Type ... vi to ...

MINNA afværgende. Rollen, Rollen, min Ven ... først og fremmest Rollen!

GYLLING. Nu synes jeg ellers gærne, han kunde behage at indfinde sig, den ærede Mester. Det er ret storsnudet at lade os sidde her og vente, mens han spiser Frokost. Hvor det skulde more mig at komme rigtig ind paa Livet af den Karl, tvinge ham til at skifte Holdning og række mig Haanden paa lige Fod. Jeg mærkede den allerede i Gaar, denne nedladende arrogante Forfatterhøflighed overfor Journalisten — allemands Springtjener.

MINNA. Du er jo selv Forfatter — dine Bøger har jo gjort Lykke.

GYLLING. Bah — jeg har intet Talent. De andre roser mig, fordi jeg har Magt, og for at jeg efter Tur skal rose igen. I Virkeligheden regner de mig kun for en Pletfigur, en Demiforfatter med glat Form — en moderne! Nej, Kant, han er den benaadede, han har det i Blodet, i Fingrene, alt, hvad han rører ved, faar straks det store Stempel. Og saa er han Velhaver, kan arbejde for sin Fornøjelse, rejse væk fra sine Ubehageligheder. En anden maa trælle i Møllen og sluge Støv, til man bliver kvalm og led ved det hele. Alene det at skulle trave i Teatret, se dem troppe op, Premièrernes faste Stok af smaa Reklameberømtheder og forloren æstetisk Beaumonde ... hele den literære Fejebunke ... sætte Smilet i Lave for at hilse rundt, høre paa Flovser i Mellemakterne og bagefter skrive de samme Fraser om de samme affekterte Skuespillere. Nej, hvem der kunde gaa hen og blive en ganske almindelig Grosserer og aldrig skrive andet end Avertissementer!

MINNA. Hyss —! der kommer han.

GYLLING. Naa — De stiller sig op.

TREDIE SCENE

KANT ind. De undskylder — bukker for Minna.

GYLLING. Frøken Minna Hoff.

KANT. — — jeg var lige gaaet til Bords.

GYLLING. Bevares. En Opvarter med Kaffeservice stiller sig i Døren

KANT. Behag at tage Plads. Vil De drikke en Kop Kaffe med? Jeg har ladet den bringe herop —

GYLLING. Takker —

KANT til Opvarteren. Værs'god, Opvarteren anbringer Servicet og gaar en Cigaret, byder Gylling hvis Frøkenen tillader! Men kender vi to ikke hinanden eller har i det mindste set hinanden før?

MINNA. Jeg tror nok —

KANT. Ikke sandt — vi rejste sammen forleden?

MINNA. Jeg vidste ikke, jeg befandt mig i saa berømt Selskab.

KANT. Jeg vidste i hvert Fald, at jeg befandt mig overfor en meget — tiltrækkende ung Dame ... Men skal vi ikke —? byder Plads ved Kaffebordet.

MINNA. Maa jeg skænke for Herrerne? De sætter sig, Minna serverer.

GYLLING. Saa De er rejst hertil sammen. Det er for Resten kuriøst. Saadanne smaa Indfald af Skæbnen er dog ganske morsomme.

KANT. Hvorledes mener De?

GYLLING. Uhyre simpelt. De rejser hertil for at lade Deres ny Stykke spille, Frøkenen, der har studeret sin Kunst i Paris, for paany at optræde. De søger, efter hvad Direktøren betroede mig, en Skuespillerinde til Deres Hovedfigur. Frøkenen brænder efter en Rolle, i hvilken hun kan gøre sin Rentrée med Glans. Hvis nu disse to Ønsker lod sig forene, maatte man dog indrømme Skæbnen en Finger med i Spillet ved at lade Dem indtræffe samtidigt og styre Deres Skridt sammesteds hen. Frøken Hoff har ogsaa været hos Direktør Dreyer i Dag.

KANT. Unægtelig — af Skæbnen synes det særdeles vel arrangeret.

GYLLING. Ikke sandt — efter Omstændighederne.

KANT. Har De spillet meget Komedie, Frøken?

MINNA. Kun faa Roller, jeg har brudt mig om. Det er ikke let at faa, hvad man vil, naar man er saa ung.

KANT. Ikke alt — nej, — dog med Protektion!

GYLLING. De smigrer. Ak — en Journalists Arm rækker

ikke langt ved Teatret. — Jo i det Øjeblik, de har Brug for ham, saa vinker Primadonnaen, Helten bøjer sin Pande og Direktøren siger „Kære Ven“. Bagefter — Negeren har gjort sin Pligt — Negeren kan gaa!

KANT. Jeg har selv i min Ungdom været Journalist. Den Gang var alle vi Pressefolk, Teaterfolk og Skribenter, vi var Kammerater, ét stort artistisk Forbund.

GYLLING. Ja — det var naive Tider.

MINNA. Nu synes jeg altid Skuespillerne siger: det Rak til Journalister, og Journalisterne: det Gøglerpak.

GYLLING. Formodentlig det man kalder Fremskridtet... Udviklingen — naa, Teaterdrift er jo blevet en Næringsvej som alle andre.

MINNA. Og Feltraabet er ikke længere Kunst, men Profit.

GYLLING. Akkurat . . . det er Pengene, de slaas om . . . Desværre, det lader sig ikke bestride, de artistiske Interesser former sig mere og mere merkantilt. Spekulationen har opdaget deres kontante Værdi, selv Børsen er blevet lysten: Lad os faa dem sat paa Aktier og smækket op paa Kurslisten! Og i første Række er Teatret blevet den store Lykkebod, der lokker med Spænding og Gevinst. Her var jo alle Dage den Ruse, hvor Hoben villigst stimer til.

Ak ja, Hr. Digter! De har vel rejst. Deres Tempel er blevet en Røverkule, hvor Vekslererne har opslaaet deres Boder. Thalias muntre Flamme og Melpomenes rene Lue, de skinner nu over Porten som røde Lygter —

Her var noget at gøre, en ideel Opgave for en Mand som Dem.

MINNA. Ja, De kunde rigtignok slaa et Slag for Kunsten og for de unge, som elsker Kunsten for dens egen Skyld. Løfte den unge Kunst, skaffe den Luft under Vingerne!

KANT. Javel — til Gylling men Kritikken, højstærede, som De repræsenterer, hvorfor trækker den da ikke paa Vagt?

GYLLING. Den fornemme Kritik holder sig ligesom den kræsnere Kunstsmag helst borte fra Skuepladsen. Man foretrækker at læse et Skuespil, man sætter Pris paa, hjemme i sin Stue, fremfor at se det profaneret af underlegne eller anmassende Aktører.

KANT. Og saa lader De Anmelderreporterne regere . . . Kritikken ombyttet med Trompet, eller Skralde, hvis Tendensen er à la baisse!

GYLLING. Nu ja — det er jo ogsaa kun Publikumskunst, det meste der bydes.

MINNA. Rene Barnagtigheder!

KANT. Saa det er Parolen — — Publikumskunst. Det er næsten morsomt. Som om Teatret ikke først og fremmest, ja ene og alene var til for dem, De kalder Publikum!

GYLLING. De mener altsaa, at De og jeg —

KANT. Jeg mener ganske simpelt, at i Teatret er Publikum suverænt, og alle gælder lige. Galleriet har den samme Ret som Parkettet til at bebrejde Forfatteren: Vi forstaar Dig ikke . . . eller Skuespilleren: Du griber os ikke! Just det, der i mine Øjne gør Teatret ideelt og mægtigt! De frygter maaske, at Publikums naive Smag, dets Forkærlighed for, hvad der taler til Fantasien, Følelsen, det oprindelige i os, de simple Strenge, skal sænke Teatrets Maal og gøre Skuespilkunsten til en Kunst af lavere Rang? Jeg nærer ikke den Frygt — tværtimod! Hvis Teatret er i Forfald og svigtes af dem, der skulde være dets aandelige Garde, saa er det netop Publikum, jeg stoler paa, den menige Mængde, som hverken spekulerer i æstetisk Geschäft eller er befængt med literært Snobberi. Det kan tage fejl, lade sig forvirre af Trommer og Trompeter, men det genvinder altid sit sunde Instinkt og dømmer i Længden hverken hysterisk eller malhonnet. Det holder af Teatret for dets egen Skyld, for sine gode Minders Skyld, for sin Jubels og sine Taarers Skyld, og bedre Løn end den Tak fik aldrig den største Kunst!

GYLLING dæmpet idet Kant gaar imod Baggrunden. Amen!

MINNA. Gaa nu . . . lad mig . .

GYLLING. Naa ja . . . til Kant jo, De har utvivlsomt Ret i meget . . . i hvert Fald . . . ser paa Uret forbyder min Tid mig at diskutere imod . . . paa behageligt Gensyn . . . Frøkenen —

MINNA. Jeg vilde gærne have Lov til at blive et Øjeblik endnu —

KANT. Med Fornøjelse.

GYLLING. Adieu hilser og gaar.

KANT ved Døren. Takker for Æren.

GYLLING. Tak for Kaffe! ud.

FJERDE SCENE

MINNA foran Spejlet, retter paa Hat og Frisure. Sig mig, hvis De synes, det er for dristigt af mig —

KANT bag hende. Hvilket Frøken?

MINNA vender sig. At jeg beder Dem om at maatte komme til at optræde i Deres Stykke.

KANT. Ja — kan De spille Komedie?

MINNA. Jeg vilde naturligvis aflægge en Prøve.

KANT. Sæt Dem ned, lad os foreløbig tale lidt sammen. Den Rolle, det drejer sig om . . . den, jeg søger en ung Dame til at spille — den fordrer ikke blot Talent, som De maaske har, men ogsaa noget andet, som jeg . . . ikke er sikker paa, De besidder. — Fortæl mig først, hvorfor er De blevet Skuespillerinde?

MINNA. Fordi jeg havde saa stor Lyst.

KANT. Og hvordan fik De den store Lyst?

MINNA. Ved at se de andre.

KANT. Skuespillerinder?

MINNA. Ja, jeg syntes, det maatte være saadan et storartet Liv. Jeg kunde græde af Jalousi, naar jeg havde været i Teatret og set en Skuespillerinde rigtig gøre Lykke . . . det vil sige en af de unge og smukke . . . jeg brød mig naturligvis ikke om at spille gamle Roller. Jeg var komplet tosset den Gang. Jeg holdt Vagt udenfor Teatret ved Prøvetider og løb efter Skuespillerindernes Vogn for at se dem stige ud. Jeg sendte anonyme Blomster og havde mit Værelse fuldt af Fotografier.

KANT. De var meget ung den Gang?

MINNA. Næ . . . jeg var næsten voksen — det var, mens jeg gik til Præsten.

KANT. Og saa?

MINNA. Ja, saa blev jeg konfirmeret og kom meget i Selskab og tænkte i Grunden mest paa andre Ting. Jeg havde heller aldrig faaet Lov hjemme, Fader var velhavende. Men saa døde Fader, og der var langtfra det efter ham, som vi havde ventet, og Moder var svag, hun er ogsaa død senere — og vi kom efterhaanden til at leve meget stille. Det følte jeg, at jeg ikke vilde kunne holde ud . . . . den Tanke, at Livet allerede begyndte ligesom at lukke sig for mig — og en skøn Dag gik jeg op til en Skuespiller, jeg kendte, og bad ham sige mig sin Mening. Han læste med mig og fandt, jeg havde Evner, og anbefalede mig til Direktøren, saa jeg kom til at prøve og straks fik Engagement. Store Opgaver har jeg ikke haft endnu, men Kritikken har dog faaet Øje paa mig. Jeg tror ogsaa, at den paa Forhaand —

KANT. De har jo været ude og rejst?

MINNA. Ja, da Moder døde. Jeg har opholdt mig et Aarstid i Paris. Jeg vilde se, om jeg kunde lære noget. Jeg trængte i det hele til at udvikle mig. Man bliver dum af at gaa herhjemme, lader sig altfor let imponere . . . Jeg synes for Resten ikke om deres Spillemaade . . . men én Ting maa man lade Skuespillerinderne dér . . . de forstaar at klæde sig . .. det har vore Hjemmedorther jo ikke Begreb om . . . og seiv de tarveligste af dem . . . formelig gnistrede af Diamanter. — Naa, man maa jo regne med Forholdene. — — Jeg har nu kun mig selv at stole paa, men jeg er ikke bange. Jeg véd, jeg ser ikke ud som de fleste . . . jeg tror, jeg har lidt mere her banker paa Panden. end de fleste, jeg vil frem, og jeg kommer ogsaa frem. Ja, nu har jeg vist ikke mere at bekende . . . mener De saa, der kan være Tale om, at De vil give mig Rollen?

KANT. Jeg frygter, De ikke vil forstaa den.

MINNA. Hvad er det for en Figur?

KANT. Det er en Skuespillerinde.

MINNA. En Skuespillerinde — saa — — det har jeg netop altid haft Lyst til at gøre . . . Jeg bilder mig dog ind, jeg kender de Damer . . . Men maaske ligner jeg hende ikke?

KANT. Hvilken hende?

MINNA. Hende De har tænkt Dem —

KANT. Nej, og jeg tror heller aldrig, De kunde komme til at ligne hende . . . saadan som hun er i Rollen, og som jeg vil, hun skal være. Den Skuespillerinde, hvis Billede De tegnede mig for lidt siden, da De fortalte om Dem selv, har helt andre Træk.

Ærligt talt, Frøken, hvad er Teatret i Grunden for Dem? En Piedestal, De vil op paa, saa højt som muligt, for at blive set, for at gøre Lykke. De kunde ikke finde Dem i en stille upaaagtet Lod. De var forfængelig, livslysten, begavet, og De søgte højst naturlig en Udvej til Frihed, Berømmelse og Eventyr. De valgte Teatret som den morsomste, den behageligste, i Deres Øjne den letteste, maaske den mest indbringende. De vidste jo, De var smuk, og Skuespilleren fandt, De havde Evner. Mangfoldige bærer sig ligedan ad, og det er der heller ikke noget ondt i.

Scenen er en stor Valplads, hvor mange kæmper. Ikke alle kan se Fanen. De vil ogsaa nok sejre — paa Deres Vis.

Min lille Veninde, hun i Rollen, hun er mindre glimrende

langtfra saa sikker. Hun er kun blevet Skuespillerinde, fordi hun slet ikke kunde tænke sig at blive noget andet.

For hende er Scenen ikke noget Trappetrin, den er simpelthen hele hendes Liv, og hun vil tjene den med sine sidste Kræfter. Om hun segner eller sejrer, derom staar der intet i Stykket. Maaske bliver hun sit Lands første Kunstnerinde, maaske ender hun dybt ude i Provinsen. Men paa hvilke Brædder hun staar, saa vil hun altid eje noget, en Straale i sit Blik, en Klang i sit Skrig, som De aldrig faar og aldrig vil kunne gøre efter! Lad derfor hende gaa sin Vej, og følg De Deres — De vil nok naa frem. Modefotograferne vil kappes om at tage Deres Billede, Smaapigerne vil løbe efter Deres Vogn, De vil maaske opleve at blive spist paa Smørrebrød. Og Afguderne — de er jo ogsaa Guder.

MINNA. Det er meget haardt, hvad De siger til mig.

KANT. Jeg mener det aldeles ikke uvenligt.

MINNA. Hvis jeg nu kunde blive den, hun er . . . jeg mener ikke blot paa Scenen, men ogsaa i Virkeligheden . . . Husk, hvor jeg er ung, hvor De er stor og jeg er lille . . . De kaster et nyt Lys ud over min Fremtid . . . sluk det ikke . . . . Hvis De nu rakte mig Deres Haand, hjalp mig, lærte mig, omskabte mig . . . . kaster sig paa Knæ. Bliv min Herre og Mester . . . . frels mig fra det onde. Jeg skal være saa lydig og underdanig, Deres Elev, Deres Slavinde . . . alt, hvad De vil . . . griber og søger at kysse hans Haand.

KANT rejser hende. Det er en Misforstaaelse, Frøken. De behøver saamænd ikke mig for at komme i Karrière. Det er højst en Starter, De har Brug for, én, der kan sætte Ballonen op. Deres Ven fra før vil være Dem nyttig.

MINNA tørrer sine Øjne og trækker Sløret ned. Vil De blot sige mig . . . . hvilken Vej skal jeg ud?

KANT. Her . . . . aabner for hende. den samme, De kom, lille Frøken. Minna ud.

FEMTE SCENE

KANT tilbage. Du hellige Antonius! tænder en Cigaret og vedbliver at spadsere, kaster Cigaretten. . . . . er det nu Rekrutterne? det banker. Værs' god!

SJETTE SCENE

OPVARTEREN. Direktør Dreyer staar nede ved Elevatoren og spørger, om Herren er til Stede?

KANT. Bed Direktøren komme op . . . og lad der blive taget bort.

OPVARTEREN. Ja vel gaar. En lille Opvarter kommer ind og tager Kaffeservicet ud.

SYVENDE SCENE

DREYER. Rart jeg traf Dig . . . hvordan staar det til?

KANT. Jo Tak.

DREYER. Jeg har faaet dine to første Akter fra Afskrivning. Resten kommer i Morgen. Har Du snakket med den lille Hoff . . . hun har vel truffet Dig?

KANT. Jo — hun har optraadt og er gaaet igen — for to Minutter siden.

DREYER. Faldt hun ikke i din Smag?

KANT. Ikke synderligt.

DREYER. Alvorlig talt, mener Du ikke, hun kan forsøges? Jeg synes s'gu, hun er kvik. Vil Du ikke se hende prøve?

KANT. Det er unyttigt. Du véd, jeg dømmer altid straks efter bestemte personlige Indtryk. Frøken Hoff er ude af Betragtning . . . det har jeg ogsaa sagt hende rent ud.

DREYER. Da bliver det vanskeligt. Fru Bernhard vil Du jo heller ikke have . . . hvad skal vi saa?

KANT. Vente til vi finder en, der tilfredsstiller mig. —

DREYER. Tak skal Du have. Det er behageligt for mig. Endelig faar man et Stykke, som man kan haabe skal redde Sæsonen . . . og saa gør Forfatteren Skrue. Hele den øvrige Rollebesætning ligger jo lige for . . . der er, som Du selv sagde i Gaar, kun to, det kniber med.

KANT. De to vigtigste — ja.

DREYER. Og den unge Mand, Elskeren, sagde Du jo oven i Købet, Du havde Kig paa?

KANT. Ja, der er en, der hedder Delby, som jeg saa spille forleden. Jeg kender ham ellers ikke.

DREYER. Han er lidt ung og kejtet. Men under din Instruktion . . . for Resten maa Du da kende hans Navn. Han er jo Søstersøn af gamle Trap.

KANT. Delby, jovel — der var en Søster, som var gift med en Delby . . . i Provinserné . . . men saa er han jo ogsaa en Nevø af min gamle Veninde Cornelia.

DREYER. Javist — han er i Huset hos dem.

KANT. Stakkels Cornelia . . . saa kan jeg bringe hende

den Glæde. Jeg skal hen og besøge hende. Hun sidder og venter mig for at snakke gammelt. Det bliver underligt at se hende igen. Det vil kalde mange Erindringer til Live. Det er trist saadan at komme hjem . . . hvad vilde jeg i Grunden herhjemme!

DREYER. Fortryder Du allerede — — i Gaar var Du saa fornøjet, saa ivrig.

KANT. Indbildning — jeg var nervøs og forceret. I mit Hjerte havde jeg Lyst til at være fejg, lade Stykke være Stykke og rejse min Vej i Morgen. Det er dumt — — — nej, man skal ikke komme tilbage — — Pause.

DREYER. Sig mig, Kant, er det hende, Du igen er begyndt at tænke paa?

KANT. Begyndt — hver eneste Dag i alle disse Aar, saa jeg mer end én Gang . . . naa . . . ! Jeg bildte mig ind, jeg vilde glemme . . . . det kunde ikke blive ved at gøre saa hjertensondt . . . nej Du, det er vist kun Idioterne, der glemmer.

Jo, det satte sig omsider, jeg fik Rekonvalescensfornemmelser, tog Traaden op, arbejdede, troede mig stærk og rejste hjem . . . Og nu er det, som alt var sket i Gaar og jeg føler mig som en udlevet Mand, der genser det Sted, hvor hans Lykke ligger begravet.

DREYER. Er det nu ikke at tage lidt for stærkt mod de første Indtryk? Det er Mindekrampe — — Du er blevet fortidsblød om Hjertet. Alvorligt talt, tror Du, I var blevet lykkelige, hvis hun havde levet . . . . at I i Længden havde passet for hinanden?

KANT. Véd Du, at hun tog sig af Dage?

DREYER. Nej, var det sandt? Jeg véd naturligvis det blev sagt, men . . . tog hun sig virkelig af Dage?

KANT. Du kendte jo vort Forhold? Alverden kendte det, Alverden saa det, vort hensynsløse Liv paa Trods af Baand og Former, som man tilgav os . . . maaske som de Kunstnere vi var begge to. Vi skød den frie Flugt over Mængdens Hoveder — vor Alliance var en Sukces ligesom mine Stykker, hvori hun spillede.

Men der var noget dybere, som bandt os. Vi hørte sammen, hun og jeg, vi holdt lidenskabeligt af Teatret og af hinanden. Hun var mig kær som mit Talent, og naar jeg saa hende spille, syntes jeg, jeg havde skabt mig hende selv i et begejstret Ønske, saa dristig og ægte, saa skøn som hun

var! Og denne Kvinde, som jeg elskede, min Kammerat og Medarbejderske, hun som Dagen efter vort første Møde forlod sin Mand og gav Afkald paa sin lille Datter, fordi hun følte, hun var min for Livet, hende ofrede jeg en Dag fejgt, og af den elendigste Beregning. Ja, jeg var virkelig saa forrykt og forbryderisk. Jeg, Zigøjneren, den fri Kunstner, lod mig fange af Selskabet, smigre og hviske i Øret, saa jeg slap hendes Haand for at gribe efter en falsk Fremtid, et Giftermaal, der skulde give mig Position.

Den Dag, hun fik Nys om mit Forræderi, før jeg selv havde haft Mod til at forberede hende, mødtes vi tilfældigt paa Gaden. Hun standsede mig med et Blik som Sorgen selv: Er det sandt, spurgte hun sagte — — men inden jeg kunde tale, havde hun læst Svaret i mit Ansigt og vendte sig fra mig. Jeg søgte hende hjemme, men kom ikke ind. Jeg skrev og fik Brevet tilbage. Saa lod jeg det glide ud. — Men Familien, der skulde gøre mig den Ære, forlangte et klart Brud overfor Offentligheden og sin Kreds. Og jeg skænkede hende Bægeret fuldt. Rollen i et nyt Skuespil, som jeg havde skrevet til hende, under hendes Øjne, med hendes Haand i min, den lod jeg forlange tilbage og give til en anden. Samme Aften, Stykket blev spillet, tog hun Gift.

DREYER. Tog hun Gift! — Hun blev jo syg paa Teatret .... eller hvordan ....?

Jeg var i Karlsbad det Foraar ... jeg har aldrig faaet det nøjagtigt at vide.

KANT. Det var forfærdeligt. Jeg sad alene i Direktørværelset, da Maskinmesteren kom styrtende ind. Hun havde ikke vist sig de sidste Uger — — det hed sig, hun var bortrejst — — — paa Landet for at se til sin lille Pige — — — og pludselig i en Mellemakt stod hun bag Scenen, sammensunken ved en Kulisse med bristende Øjne og Hænderne knuget mod Brystet. Hun havde taget Giften hjemme og var i Smerte og Vildelse kørt hen i Teatret. Vi fik hende paa Hospitalet, men der var intet Haab ... hun gik bort i Løbet af Natten uden at have talt, uden Tilgivelse, uden Farvel — —

DREYER. Ja, saa trist anede jeg jo ikke, det hængte sammen.

KANT. I Nat stod jeg længe ved hendes Port — — bøjet over de Fliser, hendes Fod har traadt, hvor hendes Skridt vandrede ud og ind, alene .. eller blandet med mine Skridt

. . og hvorfra hun ilede bort den sidste Aften, fortvivlet og med Døden i Hjertet. Hvor maa hun ikke have lidt, hvor lumpent har hun ikke følt sig bedraget, og hvor bedrog jeg ikke mig selv!

Det har været et Slag paa Hovedet, af dem, man ikke forvinder. I Aarevis har jeg kæmpet med dette Minde, det har naget sig fast i min Hjærne, jeg kan ikke mere tænke paa andet. Jeg maa forsone det, mildne det, skaffe mig Fred med det, hvis jeg skal blive ved at leve. — — Se her, hvad jeg fandt i Gaar, da jeg strejfede Byen rundt efter hendes Spor tager frem af Tegnebogen og viser ham dette lille gulnede, afblegede Fotografi, i Vinduet i en tarvelig Boghandel mellem forbigangne og tilstøvede Berømtheder, for en billig Penge!

DREYER betragter Billedet. Ja, det er hende . . hvad er det for en Rolle?

KANT. Det er jo *Bettina,* Sangerinden i *Mussets* lille Skuespil.

DREYER. Den husker jeg — — det var en af hendes allerbedste.

KANT. Kan Du huske i første Scene, hvor hendes Stemme kvidrede, naar hun tog imod Notaren! Det var som der blev lyst i hele Salen i samme Nu, hun traadte ind.

DREYER. Hun spillede i Grunden kun sig selv.

KANT. Men saadan er hun jo i mit Stykke! Har Du da ikke set det? Hun lever og aander jo deri med alle sine smaa egne Ord, som jeg har husket frem i bittersøde Timer. Og dem skulde jeg nu høre i Munden paa en koldblodig Rollejægerske, der aldrig var værdig . . .

DREYER. Nej, nej, Du har Ret . . . naturligvis . . . saa venter vi . . . det raader alene Du for. —

KANT. Forstaa mig, Dreyer, det er en Idé hos mig, men det er ligesom mit sidste Haab, spiret frem i min bitre Landflygtighed . . . finde hende igen, lade hende opstaa. Det var jo ikke hende alene, jeg den Gang sveg og forraadte — — det var Teatret, den Kunst, vi begge elskede . . . det er hele min Brøde jeg vil forsøge —

DREYER. Ja, jeg forstaar Dig godt . . . men — ja, tag mig det ikke ilde op, jeg er vist ikke nogen fintfølende Natur . . . jeg synes bare: Livet, det dog at se fremad — Næbet op, gamle Kammerat! rækker ham Haanden til Afsked.

KANT. Farvel, min Ven. Følger ham til Døren, gaar tilbage, tager Portrættet paa Bordet og betragter det Any . . . Any . . .! hører ikke det banker.

OTTENDE SCENE

ANETTE ved Døren. God Dag — undskyld.

KANT. Jeg be'er, gemmer Portrættet.

ANETTE. De hørte maaske ikke min Banken. Direktør Dreyer sagde mig, at Forfatteren var hjemme.

KANT op. Hvem har jeg den Ære —

ANETTE. Det er Afskriversken fra Teatret.

KANT. Om Forladelse, Frøken — ja, Navnet maa jeg tilstaa jeg har glemt.

ANETTE. St. Clair.

KANT. Rigtig — Plejedatter af Traps ikke sandt . . . mine gode Venner. Værs'god at tage Plads, Frøken. Hvormed kan jeg tjene Dem — er der noget, De ikke kan læse i mit Manuskript?

ANETTE. Nej, jeg læser godt Skriften — men der er noget, jeg ikke kan faa Mening i. aabner Hæftet.

KANT. Det var værre — vil De vise mig Stedet?

ANETTE blader. Her — tredie Akt — sjette Scene — Sylvia . . . mangler der ikke en Overgang?

KANT. Tillader De tager Hæftet.

ANETTE. Det begynder saa brat. Hun svarer paa noget, man ikke har hørt blive spurgt om.

KANT. De har fuldkommen Ret. Jeg har sprunget et Par Replikker over ved Renskrivningen. Jeg kan føje dem til med det samme. gaar til Skrivebordet.

ANETTE. Tak.

KANT skrivende. De arbejder meget opmærksomt, Frøken!

ANETTE. Det volder altid Forstyrrelse, hvis der bagefter skal rettes i Rollerne.

KANT. Finder De Behag i den Beskæftigelse?

ANETTE. Ja — a — den er fredelig, og det er tidt morsomt at læse Stykkerne.

KANT. Faar De saa aldrig Lyst til selv at spille med? —

ANETTE. Jo —

KANT. Men har aldrig forsøgt?

ANETTE. Nej. —

KANT. Naa — rejser sig med Hæftet se saa, nu er det i Stand.

ANETTE rejser sig. Tak.

KANT. Skal De nu hjem og fortsætte?

ANETTE. Nej, jeg skal paa Teatret til Prøve. Jeg er ogsaa Hjælpesuffløse.

KANT. De skriver for de andre, De sufflerer de andre . . .

De har selv Lyst at være med . . . men De foretrækker at spille Askepot — hvordan hænger det sammen?

ANETTE. Jeg er tilfreds i min Krog —

KANT. Tilfreds er et ringe Ord i Deres Alder. De ser hverken ud, som De var forknyt eller ligegyldig. Den er vist heller ikke ægte, Deres Resignation . . . sporer jeg rigtigt?

ANETTE. Jeg tør ikke.

KANT. Se, se — det ulmer dog —

ANETTE. Jeg er angst for at blive Skuespillerinde.

KANT. Angst —?

ANETTE. Teatret skræmmer mig . . . man bliver saa let ulykkelig . . . jeg véd jo heller ikke, om jeg har Talent.

KANT ser hende i Øjnene — kort — Dér — tag Akten — gaa til Deres Arbejde. fra hende For min Skyld haster det for øvrigt ikke. —

ANETTE staar lidt, sagte. Hvem skal spille Sylvia?

KANT. Hvorfor spørger De om, hvem der skal spille Sylvia? Vi har ingen Sylvia — ingen, jeg vil betro hende til . . . Jo, naar De vil vide det, Dem havde jeg et Øjeblik tænkt paa . . . Det fòr igennem mig allerede i Gaar . . . De har det . . . Øjnene — Smilet — De kunde maaske være Sylvia — — Derfor gik jeg Dem paa Klingen — men siden De har Skrupler — — bliv De ved Deres Skriveri. vender hende Ryggen.

ANETTE der under Replikken har trukket sig tilbage mod Døren, staar et Øjeblik ligesom i Kamp — lægger med en pludselig Bevægelse Hat og Muffe og kaster sig frem Saa lad mig prøve — river sine Handsker af.

KANT omkring. Nu —? Har De lært Rollen?

ANETTE nikker. Vil De give mig Replikken? rækker ham Hæftet.

KANT. Hvilken Scene?

ANETTE. Dér, hvor hun fortæller Vennen.

KANT blader om. Ah — sjette Scene altsaa — her — det er Frank, der spørger:

— Fortæl mig da en Gang, Sylvia, hvad Teatret er for Dig . . . hvad Du synes, Teatret er!

ANETTE. Jeg synes . . . jeg synes, Teatret, det er Du og jeg, . . . Du som skriver og jeg, der spiller. Vi maa begge yde vort bedste . . . hvis én af os svigtede eller syndede, vilde jo det hele lide Fortræd — —

Jeg synes, Teatret, det er dér, hvor man lider og haaber, hvor man befries og jubler . . . hvor to kæmper og holder sammen og holder af hinanden — —

Jeg husker den første Gang, jeg anede det, at jeg vilde blive Skuespillerinde. Jeg var femten Aar. Vort Hjem var

fattigt og bittert. En Aften kom min Søster, Anna Helene hjem, bortjaget fra sin Plads som Bogholderske i en stor Forretning. Principalens Søn havde vundet hendes Hjerte og vilde gøre hende til sin Hustru.

Jeg havde før aldrig lagt rigtig Mærke til Anna Helene. Hun var saa lidt hjemme, talte sjældent, kom og gik, flittig og stille. Hun havde fine, dejlige Hænder, og da hun den Aften, rank og bleg, stillede sig frem for dem alle og kort fortalte, hvad der var sket, syntes jeg, hun i sin mørke Kjole og med Lampelyset over det gyldne Haar, lignede en forvist Prinsesse.

Min Fader rejste sig, rystende af Vrede ved hendes første Ord — Moder brød ud i Hulken, begge mine Brødre fòr skaanselsløst imod hende: — Du er en fattig Pige — alt har Du forspildt — Du har plettet vort ærlige Navn!

Hun lod dem rase ud og svarede stolt: Hvor fattig jeg er, ejer jeg dog selv mit Hjerte. Og det kan aldrig plette vort Navn, at en hæderlig Mand vilde give mig sit eget i Stedet.

Men de brød løs igen: — Om hun troede, hun kunde indbilde dem den Historie?

Hun havde været hans Nar og var blevet jaget paa Døren med Skam. —

— Nu tier I! . . . Han har lovet —

I det samme holdt hun inde, hendes Øjne lyste, der lød Skridt i Gangen, en ung Mand stod i vor Stue. Han hilste ærbødigt paa os alle. — Anna Helene, jeg kommer for at sige Dig — jeg har brudt med dem derhjemme for at følge Dig. Jeg er lige saa fattig som Du. Vil Du endnu være min Hustru?

Men Anna Helene laa allerede i hans Arme — — Sèr I, raabte hun til de maalløse. — Alle var skamfulde, og Moder rejste sig og kyssede Anna Helene. — —

Da jeg var kommet i Seng i mit Kammer, kunde jeg ikke sove. Hele Scenen blev ved at fremstille sig for mig. Jeg hørte alle Stemmerne, saa Minespillet hos dem alle . . . . .

Jeg stod op, aabnede Vinduet og lænede mig ud i Natten. Men jeg mødte Anna Helenes Øjne derude i Mørket, saa hendes Læber bevæge sig og hørte hendes stolte, uskyldige Tale. Og pludselig — uden at jeg rigtig vidste af mig selv — begyndte jeg at efterligne min Søster.

Jeg gentog, højere og højere, hvad hun havde sagt og dig-

tede til af mit eget, Taarerne rullede ned af mine Kinder, Gang paa Gang raabte jeg op til Stjernerne: Ser I — ser I — og det lyste med Ildskrift for mine Øjne: Teatret — hvor jeg havde været en eneste Gang i mit Liv . . . dér tændtes nu min Stjerne! bøjer Hovedet og skjuler Ansigtet i Hænderne.

KANT nærmer sig og tager varsomt hendes Hænder ned. Det var godt, Frøken, De har Talent!

ANETTE. Er det sandt . . . har jeg Talent, rigtigt, virkeligt, ægte Talent . . . som man har det af sig selv . . . er De sikker?

KANT. Fuldkommen sikker. — Vil De gøre mig den Glæde at spille Sylvia?

ANETTE. Kan jeg spille hende —?

KANT. De er selv Sylvia!

ANETTE løfter Armene, smiler. — — Mo'er — —! brister i Graad.

Tæppet falder.

TREDIE AKT

Traps Dagligstue. Hyggelig, gammeldags og tarvelig. Skuespillerbilleder paa Væggene. Døre til Siderne og i Baggrunden (til Entré).

FØRSTE SCENE

ANETTE arbejdende ved sin Skrivemaskine, der er opstillet paa et Bord til venstre i Forgrunden. Det ringer fra Entréen. Hun rejser sig og kalder ind ad Døren til venstre. Marie, det ringede. Vil De lukke op!

MARIE over Scenen. Der er vel ingen hjemme?

ANETTE. Hvis det ikke er Bud fra Teatret. sætter sig igen, lytter, rejser sig.

ANDEN SCENE

GYLLING fra Entréen fulgt af Marie. God Morgen, Frøken. Deres Tante, hører jeg —

MARIE til Anette. Jeg har sagt, at Frøkenen laa. ud til venstre.

GYLLING. Jeg har ogsaa fattet det, bedste Marie. til Anette Jeg haaber ikke, det er slemt?

ANETTE. Det er Tantes sædvanlige Knæsmerter. Hun maatte gaa til Sengs i Gaar.

GYLLING. Naa, de plejer jo at fortage sig. Jeg tillod mig blot at høre herop i Anledning af den lille Føljeton, Deres Tante har været saa elskværdig at love os til Søndagsnumret.

ANETTE. Jeg tror ikke, den er ganske færdig. Men jeg skal gaa ind og faa Besked. Vil De tage Plads et Øjeblik ind til venstre.

GYLLING. Mange Tak rejser sig, da hun har lukket Døren, gaar hurtigt hen og ser, hvad hun skriver paa, og tilbage igen paa Plads.

ANETTE ind igen. Tante staar op om lidt. Artiklen skal blot ses igennem. Saa skal Pigen bringe den hen paa Kontoret i Løbet af Formiddagen.

GYLLING. Paa ingen Maade . . . lad kun os have Ulejligheden. Jeg kommer maaske selv forbi siden.

ANETTE. Som De vil.

GYLLING. Er det Hr. Kants ny Stykke, De arbejder med?

ANETTE. Ja.

GYLLING. Det skal vel op straks —

ANETTE. Aner det ikke —

GYLLING. Heller ikke, hvem der skal spille i det?

ANETTE. Nej.

GYLLING. Altid saa hemmelighedsfuld . . . er det paa Embedsvegne? Saa kan det vel heller ikke nytte, jeg interviewer Dem om det Rygte, der fortæller, at De skal debutere i Hovedrollen?

ANETTE ryster smilende paa Hovedet. Heller ikke —

GYLLING. Idéen synes jeg ikke var ueffen —

ANETTE. Hvorfor!

GYLLING. Aa, af flere Grunde. Blandt andet vilde den falde godt sammen med Forfatterens egen Genoptræden.

ANETTE. Jeg forstaar Dem ikke. —

GYLLING. Naa, nej . . . jeg spøgte ogsaa kun. Hr. Kant vil efter Sigende hæve Teatret. Saa var det jo en radikal Begyndelse at gøre Suffløsen til Primadonna. Ja, undskyld det var kun et Indfald, der paatrængte sig. Selvfølgelig, jeg haaber, De er forsikret om, at skulde Idéen blive til Virkelighed, vil De kunne gøre Regning paa min varmeste Interesse.

ANETTE. Jeg be'er!

TREDIE SCENE

HERMAN fra højre med et Rollehæfte i Haanden, overser Gylling. Du husker vel, vi skal være paa Teatret Klokken elleve, Anette. Om et Kvarter maa vi gaa.

ANETTE. Jeg er ogsaa straks færdig.

GYLLING. God Dag, Hr. Delby.

HERMAN kort. God Dag.

GYLLING. Er det en større Rolle, De er i Færd med at indstudere? Det er ikke for at faa det at vide. Jeg mente blot, De gør Indtryk af at være distrait.

HERMAN som før. Undskyld —

GYLLING. Alt forladt. Selv mindre fremragende Kunstnere bærer man over med.

HERMAN. Jeg sagde undskyld — saa De behøver ikke at blive uforskammet. For øvrigt gør jeg det Indtryk, der behager mig.

GYLLING. Det véd jeg . . . ogsaa paa Scenen rejser sig. Skade det ikke altid i lige Grad behager Publikum. Ja, Farvel Frøken . . . tør jeg bede Dem hilse Deres Tante . . . saa bliver det ved Aftalen bukker for Herman, følges til Døren af Anette.

FJERDE SCENE

HERMAN. Jeg fik ham da paa Døren.

ANETTE sætter sig til Arbejdet. Du burde ikke været uhøflig. Han kom jo i sit lovlige Ærinde.

HERMAN. Det havde han udrettet. Han gjorde Mine til at slaa sig til Ro, og jeg taaler ham ikke i din Nærhed.

ANETTE smilende. Herman! rækker Haanden bagud.

HERMAN kysser den. Om Forladelse, Anette. Det er ogsaa dumt at lade sig Livet forbitre et eneste Øjeblik, naar man er saa lykkelig. Ikke sandt, Du? Tænk, jeg kan allerede næsten min Rolle. Hvordan gaar det Dig med Sufflørbogen?

ANETTE rejser sig, lukker Bogen. Nu er jeg færdig.

HERMAN. Med det hele? Saa er der Prøve allerede i Morgen, skal Du se. Læseprøve og Arrangement paa første Akt. I Morgen skal vi to første Gang staa paa Scenen, Anette. I Morgen begynder vort Liv. Hvor den Kant dog er en prægtig Mand. Kan Du ikke voldsom godt lide ham?

ANETTE der har samlet sit Arbejde og pakket det ind. Herman!

HERMAN. Ja —

ANETTE. Holder Du af mig?

HERMAN. Det véd Du da, Anette.

ANETTE. Lov mig saa at svare Sandhed paa det, jeg nu vil spørge Dig om.

HERMAN. Du ser saa alvorligt paa mig. Ja, hvis jeg kan, Anette.

ANETTE. Herman, hvad var der med Mo'er?

HERMAN. Din Mo'er — ja, hvad — hvad skulde der særligt være.

ANETTE. Du vil altsaa ikke sige mig det.

HERMAN. Din Mo'er — — — hun døde jo, da Du var lille — det véd Du jo. Hun var en stor Skuespillerinde og meget smuk . . . Du har jo selv hendes Billede, jeg véd ikke andet.

ANETTE. Hvorfor bærer jeg da ikke hendes Navn? Hvorfor blev jeg taget fra hende som lille og sat i Pleje hos fremmede?

HERMAN. Det er jo heller ikke holdt skjult for Dig, Anette, at dine Forældre ikke var lykkelige sammen, at de blev skilt efter faa Aars Ægteskab, og at din Fader antog Navnet St. Clair efter en fransk Slægt, han stammede fra, og lod Dig kalde det samme. Naar Du kom i Pleje hos fremmede, var det vel fordi din Moder som Skuespillerinde ikke mente, hun kunde drage tilstrækkelig Omsorg for Dig. Alt det er jo saa naturligt. Men hvorfor vil Du begynde at tænke paa disse Ting nu? Det er jo altsammen saa længe siden.

ANETTE. Fordi jeg synes, Herman, at jeg nu snart er gammel nok til at faa fuld Besked om, hvad der angaar mig selv. Tror Du ikke, jeg længe, længe har været paa det rene med, at der findes en eller anden Hemmelighed, en sørgelig sagtens, siden I alle gaar uden om den. Tror du ikke, jeg har Minder. Jeg kan huske tilbage fra, jeg var en tre fire Aar. Jeg husker Moder staa bøjet over min Seng, naar hun kom hjem fra Teatret, og Duften af Blomsterne, hun holdt i Haanden. Jeg husker den Dag, da Fader kørte med mig ud paa Landet til Forpagterens, hvor jeg skulde være, og fortalte mig, at Moder var rejst langt bort og at det maaske vilde vare længe, før jeg fik hende at se. Den Gang holdt jeg mest af Fader, fordi jeg syntes, han var kærligere imod mig end Moder, som havde forladt mig. Men siden blev hun mig kærere end alt andet paa Jorden.

HERMAN. Naar saa Du da din Moder sidste Gang, Anette?

ANETTE. Det var, mens jeg endnu var hos Forpagterens. Jeg var lige fyldt syv Aar. Hun kom rejsende en Morgen og blev til om Aftenen, og vi var hele Tiden alene. Hun spadserede med mig og havde Legetøi og Gaver, og om Aftenen

klædte hun mig selv af og sad hos mig. Hun kyssede mig og græd over mig, og da Vognen holdt for Døren, kom hun Gang efter Gang ind og sagde Farvel. Fra den Dag holdt jeg mere af hende end af noget Menneske i Verden.

HERMAN. Var det kort før hun døde?

ANETTE. Ja. Nogen Tid efter kom Fader og tog mig med sig og fortalte, at jeg aldrig mere fik Moder at se. Saa rejste jeg med ham rundt ved Provinsselskaberne, til han ogsaa blev syg og døde, og jeg kom her i Huset. Hvad tror Du ikke, jeg har anet bag alt dette? Et Hjem, der opløstes, et Barn kastet ud mellem fremmede — en dyb Ulykke. Tror Du ikke, jeg har ruget over det og mærket det omkring mig, allerede fra jeg som lille Pige begyndte at følge med Onkel Trap paa Teatret? Og nu, da jeg selv skal frem og man vil komme til at beskæftige sig meget mere med mig, skulde saa alle andre vide det og ikke jeg? . . . Ogsaa Kant véd det —

HERMAN. Kant!

ANETTE. Jeg mærkede det i Gaar, da jeg havde prøvet. Han vilde ligesom spørge og blev ved at se paa mig. Og hvis I andre intet vil fortælle mig, saa agter jeg at spørge ham.

HERMAN. Spørge Kant!

ANETTE. Han maa have kendt Moder godt. Hun har jo spillet i alle hans Stykker. Det har jeg mange Gange set i de gamle Plakatbøger. Og der ligger Roller endnu med hendes Navn paaskrevet af ham, i Arkivet.

FEMTE SCENE

CORNELIA fra venstre, støttende sig til en Stok. Men er I gale, Børn, I glemmer jo, I skal paa Teatret.

HERMAN. Vi staar og skal af Sted.

CORNELIA ser fra den ene til den anden. Har I skændtes?

HERMAN. Aldeles ikke, Tante.

CORNELIA. Hvad er der, Anette?

ANETTE. Ikke noget, Tante ud i Entréen.

CORNELIA. Hvad er der i Vejen med hende, Herman?

HERMAN. Hun har spurgt mig ud om sin Mo'er. Hun siger, der maa være noget, vi ikke har fortalt hende, og forlanger Besked. Hun vil spørge Kant.

CORNELIA. Ham!

HERMAN. Det gaar jo ikke an, Tante.
CORNELIA. Du kan tro, jeg selv har tænkt paa det.
ANETTE i Entrédøren. Kom saa, Herman!
HERMAN. Ja! ud i Entréen.
ANETTE ind. Farvel, Tante Cornelia.
CORNELIA kysser hende. Farvel, mit Barn.
HERMAN i Entréen. Anette!
ANETTE. Farvel ud.

SJETTE SCENE

CORNELIA. Nej — ham maa hun ikke spørge staar et Øjeblik i Tanker, vender sig mod Skrivebordet. Det var den Artikel, jeg skulde have i Stand kalder ind til venstre. Er Marie derinde? Marie kommer. Aa, Marie vær saa god at flytte Skrivemaskinen for mig, jeg skal til her.

MARIE tager Maskinen. Hvor maa jeg sætte den, Frøken?

CORNELIA sætter sig ved Skrivebordet, tager nogle beskrevne Ark frem af Mappen, dypper Pennen. De kan stille den paa Spillebordet læser under det følgende Papirerne igennem og gør nu og da en Tilføjelse. Marie, kender De den Herre, som var her i Gaar og ikke kom ind?

MARIE. Bevares ja, Hr. Kant.

CORNELIA. Naar, sagde han, han vilde komme igen?

MARIE. Det nævnte han ikke bestemt. Han sagde blot, at saa vilde han høre, om Frøkenen befandt sig bedre en anden Dag.

CORNELIA. Hvis han skulde ringe paa i Dag, saa er jeg hjemme. De behøver ikke at komme ind og spørge. Gaa saa ind og gør i Stand arbejder videre.

MARIE bliver staaende. Der er noget, jeg maa fortælle Frøkenen.

CORNELIA ser op. Hvilket er det, Marie?

MARIE. Jo, Frøken Anette var i Lag med mig i Gaar og frittede mig ud om hendes Moder —

CORNELIA. Hvad spurgte hun om?

MARIE. Det var inde i hendes eget Værelse. Hun stod og saa paa salig Fruens Portræt. — Kan De huske Mo'er tydeligt, Marie, spurgte hun først. Ja, bevares, sagde jeg, jeg var jo her i Huset, den Gang Fruen levede, hvor hun kom næsten hver Dag. — Ligner jeg hende saadan, at En, der havde kendt hende, men ikke vidste, at jeg var hendes Datter, kunde se det paa mig. — Ja, svarede jeg, det er ikke godt for mig at sige, som er saa vant til at vide det, Frøken.

— Saa spurgte hun, om jeg kunde huske noget nærmere fra den Gang, hendes Fru Moder døde, om jeg vidste, om hun havde været længe syg, men jeg svarede jo kun som det altid har været paalagt mig, at Fruen var .....

CORNELIA. Ringede det ikke, Marie?

MARIE. Jo, jeg syntes det mod Entréen. saa er det maaske Hr. Kant ud.

CORNELIA hører Stemmen. Jo — rejser sig og gør et Skridt frem.

SYVENDE SCENE

KANT iler hende i Møde. Kære, kære Cornelia! Jeg hørte af din Broder, at Du var bedre i Dag.

CORNELIA. Havde jeg vidst, det var Dig, var Du ogsaa kommet ind i Gaar.

KANT med hendes Haand i sin. Hvor det gør godt igen at se ind i dine trofaste Venindeøjne.

CORNELIA. Ja, det er godt igen at se hinanden.

KANT slipper hende, ser sig omkring. Og at komme tilbage i denne Stue — — her aander jeg ud, tryg og velkommen første Gang efter min Hjemkomst . . . alle de kendte Ting . . . Bordet vi sad ved om Lampen saa mangen Aften. Spejlet der over Sofaen vender sig mod hende. — — — har vi forandret os . . . er vi blevet gamle?

CORNELIA. Det er vi vel . . . og skal vi saa ikke som gamle Folk begynde med at sætte os roligt ned overfor hinanden — — — ja, jeg maa i al Fald — griber efter en Stol.

KANT. Nej, lad mig hjælpe . . . tilgiv jeg glemte . . .

CORNELIA. Tak for dit Brev den Gang.

KANT. Det gjorde mig saa bitterlig ondt for Dig . . . være en Danserinde som Du —

CORNELIA. Og gaa bag af Dansen midt i Musikken! Ja, det var lidt drøjt, vil jeg ikke nægte. Véd Du, hvordan det skete? Det var et Rosenblad jeg gled i . . . én af Figurantinderne havde baaret levende Blomster — — det blev min Dans paa Roser.

KANT. Stakkels, kære Cornelia —

CORNELIA. Aa, jeg er endda ikke saa stakkels . . . de Smerter er forlængst gaaet over. Nu er det kun det dumme Knæ en Gang imellem. Jeg sidder ikke som den gængse Teaterinvalid med Papillotter i Haaret og fælder Taarer over mine fordums Triumfer i gamle Aviser. —

KANT. Du har holdt Modet friskt —

CORNELIA. Ja — jeg er let om Hjertet. Og skønt jeg aldrig kommer ned ad Trapperne, synes jeg dog somme Tider, jeg først efter det er blevet et Menneske. Jeg har læst og lært, ser Du, saadan er Livet gaaet op for mig.

KANT. Den Vej fandt Du, Cornelia!

CORNELIA. Hvad man ikke har i Benene, maa man have i Hovedet . . . der var saamænd god Plads . . . Jeg var jo begyndt som fattigt Balletbarn med Trin og Katekismus . . . og siden var det Prøver og Forestillinger —

KANT. Og dine smaa Forelskelser —

CORNELIA. Mine smaa Forelskelser — ja — de førte heller ikke til stort. Saa nu sidder Ballettens Stjerneskud, som De kaldte mig, da jeg faldt, som urokkelig gammel Jomfru med Briller og Penneskaft bag Øret . . . Silketricotet blev til en Blaastrømpe . . . hvad siger Du til, at jeg oven i Købet er Journalist —

KANT. Du, Cornelia, — hvad skriver Du?

CORNELIA. Smaa Føljetoner om store døde. Anekdoter og Nips. Jeg fortjener en Skilling og fornærmer ingen Sjæl.

KANT. Du har været tapper, Cornelia.

CORNELIA. Og Du da, Hr. Hvad nu?

KANT. Aa jeg —

CORNELIA. Du er jo den gamle Overraskelsernes Mand. Altid Dramatiker. Kommer tilbage, sætter Foden paa Teatret og vender op og ned paa det hele. Dig kunde jeg da takke for, at jeg i Gaar fik mit Tilfælde.

KANT. Nej — hvordan?

CORNELIA. Tror Du, jeg taaler saa mange Bevægelser paa en Gang? Det sætter sig straks i mit Knæ . . . din Hjemkomst, dit Stykke — Herman, der skal spille og — Anette —

KANT. Anette siger Du . . . Cornelia, er det da —?

CORNELIA. Anede Du det ikke?

KANT. Hendes Datter!

CORNELIA. Anede Du det virkelig ikke?

KANT. Jo, anede, ser Du . . . det slog mig levende, da hun prøvede, men jeg kunde ikke faa mig til at spørge, derfor søgte jeg Dig straks . . . men siden har jeg tænkt det maaske kun var, fordi jeg selv vilde finde det — vilde, at hun skulde ligne. Jeg havde jo kun flygtigt set hende som Barn, og desuden det fremmede Navn.

CORNELIA. Det lod Faderen hende antage.

KANT. Han er jo død?

CORNELIA. Et Par Aar efter —

KANT. Og saa tog I hende til Jer, Du og din Broder. I var jo Anys Venner, og hun blev Barn ved Teatret . . . nu fatter jeg det hele . . . Véd hun noget, Cornelia?

CORNELIA. Nej, men hun er begyndt at spørge. Vi maa være meget forsigtige.

KANT. Husker hun sin Moder?

CORNELIA. Hun har altid været indesluttet paa det Punkt. Men jeg tror, hun gemmer stærke Indtryk og sikkert har forstaaet, at Moderen ikke var lykkelig.

KANT. Og elsker hende saa meget højere derfor?

CORNELIA. Hun tilbeder hende. Det store Portræt, Du en Gang lod male, har hun inde paa sit Værelse. Da hun var mindre, førte hun lange Samtaler med det, og endnu tror jeg aldrig hun lægger sig nogen Aften uden at have sagt Billedet Godnat. Hun har ogsaa Moderens Møbler, hendes Sminkebord og et Skab med hendes Kostumer. Det er et helt lille Kapel, hvor vi andre sjældent kommer, og hvor hun lever sit eget Liv.

KANT. Véd Du, at jeg føler det som en stor Lykke, Cornelia! Hvilket Livsmaal for mig, at skabe Anettes Fremtid.

CORNELIA. Hvis hun tillader Dig det.

KANT. Aa, jeg skal nok vinde hendes Tillid. Det ligger jo helt i min Haand. Hun har store Evner. Jeg vil være hendes Lærer og Leder, bane Vejen for hende, rejse med hende, vise hende Verdens første Kunst. Og naar jeg saa en Dag føler mig sikker paa hendes Hengivenhed, vil jeg ydmygt betro mig til hende, skrifte hvordan jeg har fejlet og lidt — og bede hende om at maatte dele Mindet med hende. —

CORNELIA. Men hvis Du nu ikke bliver den første, der fortæller hende, hvad der er sket.

KANT. Hun véd jo intet, siger Du!

CORNELIA. Min kære, letbevægelige Ven, vær under alle Omstændigheder forsigtig. I din lykkelige, ophidsede Stemning ser Du ikke Farerne og Vanskelighederne. I Dag véd hun intet, i Morgen kan hun have faaet alt at vide — og hvor tankeløst og hjerteløst kan det ikke blive fortalt hende! Husk dog paa, hvilken Sladrebrønd et Teater er, og den Opsigt og Misundelse det vil vække, at hun skal debutere i dit Stykke. Og som jeg sagde Dig før, hun er

begyndt at spørge. Endnu i Formiddag har hun udforsket Herman. Hun nar frittet gamle Marie — hun er i Stand til at gaa til den første den bedste. Hvad vilde Du svare, hvis hun kom til dig? Hun véd saa meget, at Du personlig har kendt hendes Moder. — Der ser Du . . . nej, dette er slet ikke kommet, saadan som jeg vilde have ønsket. Det skulde have været anderledes forberedt. Jeg fik først at vide, da hun kom hjem, at hun havde søgt Dig paa Hotellet . . . Nu maa vi lade staa til og kun haabe, at hun ikke for tidligt kræver et Regnskab, som Du maa have vundet hele hendes Hjerte for at kunne aflægge. —

KANT. Nej — nej — Cornelia, Du nedslaar ikke mit lyse Haab. Jeg ser tværs igennem Vanskeligheder og Farer. Jeg har lidt nok, angret nok, været død længe nok . . . nu skimter jeg Livet igen — og Livet, det hedder Anette!

CORNELIA lyttende. Der kommer min Broder.

OTTENDE SCENE

TRAP fra Entréen. God Dag — god Dag, Kant —

CORNELIA. Allerede —

TRAP. Ja, Teatret er lukket for i Dag. Der blev ingen Prøve. Fru Bernhard har meldt sig syg af Arrigskab, saa vi spiller heller ikke i Aften. Vi udhviler os til den store Dag i Morgen, da vi skal til at begynde paa Deres — paa dit Stykke.

KANT. Se, nu husker han, vi er Du's. Og i Forgaars paa Teatret var han lige ved at kalde mig Professor.

TRAP. Det maa Du finde Dig i. Paa Teatret er jeg en underordnet Slave og Du den store Mester. Det kunde aldrig falde mig ind at bryde Disciplinen og blive familiær. Herhjemme i min Stue er det en anden Sag. Her er jeg Privatmand, din Ven og føler mig som din Lige i min Egenskab af indvendig Kunstner.

KANT lér. Naar har Du faaet den Egenskab?

CORNELIA. Det er hans nyeste Kælenavn til sig selv.

TRAP. Det er aldeles ikke noget Kælenavn, Nille, det er den rette Betegnelse. Jeg er indvendig Kunstner — det vil sige, jeg er Skuespiller med Liv og Sjæl, men jeg kan bare ikke spille Komedie. Jeg véd saa udmærket, hvordan det skal gøres, men saa snart jeg viser mig paa Scenen, griner de af mig. Vil Du tro, endnu i Vinter fik jeg ved djævelsk

Snedighed og ved at bestikke tykke Lemme til at melde sig upasselig for fire Bajere — listet mig til at spille anden Indianer i „Jorden rundt“. Det er ham, Passe-par-tout skyder med sin Revolver i sjette Tableau. Jeg vred mig som en henrykt i Dødskampen lige foran Lamperækken. Bare en Gang imellem faa Lov til at ismøre sig Krigsmalingen . . . Men hvad er det Nille, har Du ikke budt vor Gæst et Glas Vin?

KANT. Tak, jeg skal ikke have.

TRAP. Vist saa — — vi maa da hilse ordentligt paa hinanden. Hvad har vi, Cornelia?

CORNELIA. Der staar Sherry i Buffeten.

TRAP. Det er godt ind til venstre.

CORNELIA. Han er den gamle, ser Du nok.

KANT. Han er blevet yngre.

TRAP med Karaffel og Glas. Er det mig, I griner af . . . se nu her, Kant skænker. tag et Glas og hjertelig velkommen hjem igen. Det véd Du, Du er her hos os.

KANT. Tak, kære Venner. De drikker ud.

CORNELIA. Men hvor bliver Børnene af?

TRAP. Jeg tror nok de benyttede Lejligheden, da alle de andre gik, til at snige sig op paa Scenen for at holde en lille privat Prøve. Jeg lod som ingenting, de kommer sikkert straks. Det er sandt, Du, maa jeg sige Dig Tak, fordi Du har tænkt paa Herman. Det glæder mig. Du har set rigtigt der. Ham vil Du nok faa Fornøjelse af.

KANT. Det er jeg sikker paa —

TRAP. Ja, Du har jo Øjet, din Pokkers Karl. Mig tog Du Dig godt i Agt for i sin Tid. Mig skulde Du nok skaane.

KANT. Du hørte til de udvalgte —

TRAP. Som ikke blive kaldede . . . Tak for det, de ler og drikker. Kan du huske . . . . standser og lytter. jeg synes, Smækdøren gik.

CORNELIA. Det er Anette og Herman.

TRAP. Der er én med — Direktøren! rejser sig.

NIENDE SCENE

Dreyer, Herman og Anette fra Entréen.

DREYER. Jeg tog mig den Frihed . . . hilser paa Cornelia. . . . nej, bliv endelig siddende — glæder mig at se, De er rask igen.

CORNELIA. Jo Tak — vil Direktøren ikke tage Plads?

DREYER. Der er ikke noget jeg hellere vil, sætter sig. de to har komplet løbet Vejret af mig . . . det er ikke saadan at følges med Ungdommen.

TRAP. Maa jeg byde Direktøren et Glas med?

DREYER. Er det Sherry? Lad gaa, Trap, siden det er Fridag til Kant, mens Trap gaar ind og henter Glas. Det er for Resten Dig, jeg tillader mig at søge. Jeg gættede, Du var her, siden jeg ikke fandt Dig paa Hotellet.

KANT. Er der noget vigtigt?

DREYER. Nej, det er kun i Anledning af Rollerne, som jeg har her — — — Jeg vilde ikke sende dem ud, før Du endelig havde approberet. Vil Du kaste et Blik paa Listen? rækker ham et Papir.

KANT læser det og rækker tilbage. Det er all right — er det alle Rollerne, Du har med?

DREYER. Ja, vil Du se dem?

KANT. Tak — giv mig blot Sylvia. Trap tilbage og skænker i Glassene.

DREYER leder den frem. Sylvia — værs'god — rækker ham Hæftet Ikke for meget, Trap . . . maa jeg have Lov at . . . tager sin Pels af.

HERMAN. Maa jeg, Hr. Direktør? lægger den paa en Stol.

KANT er imidlertid gaaet hen til Skrivebordet og har skrevet paa Hæftet — derfra til Anette. Her, Frøken Anette, er Deres første Rolle.

ANETTE. Tak.

HERMAN der har faaet sin Rolle af Drejer. Maa jeg ogsaa takke Dem, Hr. Kant!

KANT. Tak mig paa Scenen!

CORNELIA. Gratulerer, Anette!

TRAP. Har hun faaet Rollen?

DREYER. Ja, se hvor hun straaler — lad os drikke et Glas med den unge Dame.

TRAP. Ja, kom her, Børn! De slutter Kreds om Bordet.

DREYER rejser sig. Og maa jeg saa ikke, Frøken, til denne lille — store Begivenhed —

TRAP. Hør!

DREYER. Jeg maa gøre Dem opmærksom paa, Trap . . . det strider mod Reglementet, at Regissøren forretter Kortjeneste.

TRAP. Jo, i yderste Nødsfald — under Pest, Krig, Landesorg, eller naar Direktøren selv optræder.

DREYER. Skrækkelig Disciplin ved det Teater vender sig paany til Anette. Jeg vil blot, Frøken, med Deres respektstridige Onkels Tilladelse, som Deres vordende og forhaabentlig

mangeaarige Direktør byde Dem velkommen paa Scenen, hvor De fra nu af har hjemme.

For Deres Evner staar jo han dér viser mod Kant. inde . . . for at De vil bruge dem med Ære det gode Teaterhjem her, hvorfra De kommer. Selv har De jo længe hørt Teatret til og véd, at en Direktør ogsaa kan være en Kammerat. Til Lykke med den første Rolle, gid den maa blive Dem et lyst Minde —!

ALLE. Skaal, Anette, til Lykke! De klinker med hende. — Det ringer paa Entrédøren.

TRAP. Hvem kan det være! vil ud.

CORNELIA. Vent — Marie lukker op.

TIENDE SCENE

MARIE i Døren. Hr. Gylling.

CORNELIA. Aa, det er for at faa min Artikel. gaar hen til Skrivebordet.

GYLLING ind, hilser. Et større Selskab!

DREYER ser paa Uret, tager Rollepakken. Saa vil jeg forsvinde med det samme, hen til Cornelia. Adieu, Frøken!

CORNELIA vender sig med Manuskriptet i Haanden. Gaar Direktøren?

DREYER. Jeg maa paa Kontoret og have Rollerne — Herman hjælper ham i Pelsen. Tak, min Ven — sendt ud. Saa læser de maaske i Aften, de har fri . . . de gør Pokker, gør de.

TRAP. Har Direktøren Brug for mig?

DREYER. Nej, jeg har tilsagt Simonsen til Kant. Farvel Du! Til Gylling. Beklager det korte Møde.

GYLLING. Ja, det ser næsten ud, som jeg jog Direktøren paa Flugt.

DREYER. Nej, saa stor Skræk nærer jeg ikke for Dem — — Farvel — Farvel — —

samtidigt: { gaar, fulgt ud af Trap, som straks kommer ind igen. Herman gør Tegn til Anette. De forlader Stuen ad Døren til venstre.

CORNELIA rækker Gylling Artiklen. Værs'god, Hr. Gylling. Det var vist den, De kom for. Det er en Skam, De to Gange maatte have Ulejlighed.

GYLLING. Siger intet, Frøken. Jeg skulde alligevel forbi. Jeg er kun bange, jeg kom og forstyrrede. Der holdtes maaske Prøve?

KANT tørt. Paa hvad —?

GYLLING. Ja, jeg har naturligvis hørt den store Nyhed, den forestaaende interessante Debut . . . naa, jeg ser, Frøken St. Clair er forsvunden . . . ja, jeg kan meddele Dem, det har vakt den livligste Opsigt.

TRAP. Hvem har givet Dem den Nyhed?

GYLLING. Det vidstes paa Teatret efter Forestillingen i Aftes. I Dag er det over alle Kaféerne. Det har allerede fundet Vej til Pressen — desværre ikke paa den hensynsfuldeste Maade.

KANT. I hvilket Blad?

GYLLING. Et Organ, De neppe kender. Det gør mig ondt at skulle være Overbringer af noget ubehageligt, men det var næsten heldigt vi mødtes. Jeg vilde have søgt Dem. Jeg haaber at kunne være Dem til nogen Nytte.

KANT. Naar kan jeg træffe Dem?

GYLLING. Naar som helst. Vi kan følges herfra, hvis det behager Dem.

TRAP. Kan De ikke tale sammen her?

CORNELIA. Vi kan jo gaa ind i Spisestuen saa længe.

GYLLING. Hvis det ikke er for megen Elskværdighed —

KANT. Ja Tak, Cornelia, — Du forstaar, det er mig snarest om at gøre —

CORNELIA. Kom, Karl!

TRAP. Jeg tager blot Bakken — Samler Glassene og gaar ind til venstre, idet Correlia aabner for ham.

GYLLING. De bliver vel ikke vred, Frøken, hvis jeg tænder en Cigaret?

CORNELIA. Saa mange De vil. ud.

ELLEVTE SCENE

GYLLING. Skal vi sætte os? tager en Stol.

KANT. Hvad staar der i den Artikel?

GYLLING. Jeg har Bladet her tager det op af Lommen værs'god — første Side —.

KANT læser. En Teaterroman: Sidste Kapitel læser videre.

GYLLING. Overskriften er det uskyldigste, tænder en Cigaret.

KANT krammer Avisen sammen. Aner De, hvem der har skrevet den Artikel?

GYLLING. Det vil ikke nytte Dem at faa at vide. Det er en Mand, De ikke kan træde i Forhandling med.

KANT. Jeg agtede maaske heller ikke at forhandle.

GYLLING. De kan hverken være bekendt at udfordre ham eller prygle ham, hvis det er saadant, De tænker paa. Han staar i enhver Henseende for lavt. For øvrigt tror jeg slet ikke, han har skrevet Artiklen af Uvilje imod Dem. Han kender Dem sikkert aldeles ikke. Han har kun opsnuset Historien og skrevet for at tjene Penge og tjene sit Blad.

KANT. Men noget maa der dog kunne gøres!

GYLLING. Det mener jeg ogsaa, der kan. For det første kan der gøres det, at vi afholder ham fra at skrive mere. Det paatager jeg mig at ordne.

KANT. Jeg takker Dem. Hvis det kommer til at dreje sig om Betaling —

GYLLING. Det er muligt, det kommer til at dreje sig om en mindre Betaling, men det bliver i hvert Fald ikke den afgørende Side ved Sagen. Det vigtigste er, at jeg i det Blad, hvor jeg har den Ære at skrive, straks i Morgen kan møde med en Notits, der indirekte slaar Kærnen i Angrebet ned.

KANT. De mener?

GYLLING. Jeg mener, De maa bemyndige mig til i Morgen at meddele den fuldstændige Rollebesætning i Deres Stykke — men med en anden Skuespillerinde i Stedet for Frøken St. Clair.

KANT. Jeg skulde opgive at lade hende spille Rollen?

GYLLING. Det bliver nødvendigt. Jeg maa overfor Artiklens Forfatter have det formelle Paaskud, at han har taget fejl. De selv maa overfor Publikum kunne klarlægge, at hans Angreb har været ondartet Fantasi. Selve den gamle Geschichte er der jo ingen mere der bryder sig om. Det man vil hænge sig ved, det man vil bebrejde Dem, er jo, hvad der i Artiklen saa perfidt antydes, at De — undskyld jeg citerer dens Ord — vil benytte Datteren af Deres ulykkelige Elskerinde som Trækplaster for Deres ny Stykke.

KANT. Saa opgiver jeg helt at lade Stykket spille.

GYLLING. Akkurat det værste, De kunde gøre. Man vil sige, De har følt Dem afsløret, og Bladet dér vil triumfere i den sejrende Morals Navn.

KANT. Hvad tror De, jeg bryder mig om, hvad man vil sige, eller hvad den usle Avis finder paa at skrive om mig? Der er kun én, det i mine Øjne gælder, som jeg for enhver Pris vil have skaanet for dette Smuds.

GYLLING. Des mere indlysende forekommer den Udvej mig, jeg tilraader. Find et Paaskud til at lade Frøken St.

Clair gaa ud af Spillet. Hun er for ung. — De tør ikke betro hende Rollen. I saa Fald vil man sikkert lade hende i Fred. Hvis ikke vil hun, om ikke før, saa den første Aften, hun optræder, finde Artiklen indstreget med rødt paa Bordet i sin Garderobe, kender jeg skinsyge Skuespillerinder ret.

KANT. Og hvem skulde jeg saa lade spille i Stedet?

GYLLING. Der er jo flere. Jeg vil paany henlede Deres Opmærksomhed paa Frøken Hoff, ikke blot af personlig Interesse, men fordi hun virkelig er en overordentlig talentfuld og fortjenstlig ung Dame. Giver De hende Rollen, saa lover jeg Dem som Gentleman, at Pressen, saa langt som min Indflydelse strækker sig . . .

KANT. Og hvis jeg ikke ser mig i Stand til at følge Deres Raad?

GYLLING rejser sig. Ja, saa bliver hele min Assistance jo ganske overflødig. Saa maa jeg indskrænke mig til at beklage den prekære Situation. — Jeg søgte Dem for at tilbyde Dem min Hjælp. —

KANT. Jeg vurderer Deres uegennyttige Elskværdighed — som jeg dog neppe kommer til at benytte.

GYLLING. Meget forbunden. Skulde De betænke Dem, vil et Ord træffe mig paa min Redaktion. Jeg tør maaske bede Dem anbefale mig. hilser og gaar.

TOLVTE SCENE

KANT gaar hen og aabner Døren til venstre. Cornelia!

CORNELIA. Er han gaaet?

KANT. Læs der — giver hende Avisen.

CORNELIA sætter sig paa Stolen nær ved Døren og læser Artiklen igennem, medens Kant gaar op og ned ad Gulvet. Lader Avisen falde, rejser sig. Der er kun ét at gøre. Hun maa have alt at vide af os.

KANT. Hvem skal sige hende det? Det maa ské endnu i Dag. Inden Aften kan hun maaske have faaet Artiklen sendt anonymt. Maaske ligger den i Postkassen allerede —

CORNELIA. Jeg kan vel sige hende det.

KANT. Og jeg da — hvordan skal jeg forklare hende — — aa, Cornelia Du aner ikke, hvor meget jeg allerede holder af det Barn — hvor meget hun betyder for mig — hele min Frelse — og nu synes jeg kun, jeg maa flygte for hendes Aasyn. sætter sig.

CORNELIA tager Plads hos ham. Min stakkels Ven!

TRETTENDE SCENE

ANETTE fra venstre, med en Avis i Haanden.

CORNELIA og KANT op. Anette?

ANETTE mod Kant. Er det sandt, hvad der staar her i den Avis?

KANT. Anette —

ANETTE. Er det sandt — ja eller nej —!

KANT. Det er sandt, men ikke som der staar —

ANETTE. Men sandt altsaa — for Deres Skyld tog min Moder sig fortvivlet af Dage ... De forraadte og dræbte hende!

KANT. Anette — jeg vilde selv —

ANETTE. Og jeg skulde agere Soneboden! Aa — brister i Krampegraad.

TRAP fra venstre. Hvad er der?

CORNELIA. Stille —

KANT. Anette — jeg vidste ikke —

ANETTE tager Hænderne fra Ansigtet. Gaa —

CORNELIA. Lad mig —

KANT. Sig hende — gaar ud af Døren til Entréen.

CORNELIA til Trap. Gaa med ham. Trap følger.

FJORTENDE SCENE

ANETTE. Og dette har I alle sammen vidst! I har alle spillet med i Komedien. — Han, der skrev Navn paa min Rolle, ligesom han har skrevet paa Moders ... og Direktøren, der ønskede mig til Lykke ... min første Rolle ...! Ja, nu kan jeg spille den ... nu forstaar jeg den til Bunds ... nu véd jeg, hvem jeg skal være: Anette Warner skal der staa paa Plakaten ... saa kan de jo sige, at jeg spiller for Reklame —

CORNELIA. Anette dog — Anette! — —

Tæppet falder.

FJERDE AKT

Anettes Stue. Portièredækkede Døre, til venstre (til Traps Lejlighed) og i Baggrunden (fra Entréen). Kunstnerisk forarbejdet Dameudstyr i mørke Træsorter. Betræk, Tæppe, Tapet, Forhæng i bløde, dunkle Farver. Enkelte Billeder og Broncer. Lave Lamper med Skærme. I Forgrunden, til venstre, Ovn, for hvilken en lille Sofa.

Paa en fremtrædende Plads (i højre Forgrund) et lavt Staffeli, der bærer et stort Maleri i dyb, forgyldt Ramme og draperet med tung mørk Silke, saaledes at Draperiet kan falde ned og skjule Billedet (hvad det gør ved Aktens Begyndelse). Over Staffe-

liet (til venstre) en Lampe paa drejelig Arm ud fra Væggen. Under Lampen en Skammel til at staa op paa og tænde den.
Scenen i Mørke ved Tæppets Opgang.

FØRSTE SCENE

Cornelia bærer en lille Kurv med afskaarne Blomster. Marie med et tændt Lys fra venstre.

CORNELIA. Se først til Ovnen.

MARIE sætter Lyset. Her er da godt lunt ved Ovnen. det brænder ogsaa dejligt.

CORNELIA. Tænd saa Lamperne, den paa Skrivebordet og den paa Konsollen sætter Blomster omkring i Stuen.

MARIE tænder; da hun er færdig: Ja, den dér peger paa Lampen over Staffeliet —

CORNELIA. Nej, den er det ikke værd at røre.

MARIE. Nej, den plejer hun jo selv, naar hun vil have den tændt . . . saa kan der vel ikke være mere?

CORNELIA ser sig om. Er Smæklaasen trukket fra, saa hun kan gaa lige ind?

MARIE hen til Døren i Baggrunden. Jeg skal sé ad — jo sér ud over Stuen: Nu er her da ogsaa som til en Prinsesse.

CORNELIA. Hun er ogsaa Prinsessen for os — Marie.

MARIE. Jeg kan nu heller ikke tro andet, end at de maa synes om hende. Det var vi ogsaa enige om paa Generalprøven.

CORNELIA. Gaa saa ind og dæk Bordet færdigt. Vi kan snart vente dem hjem.

MARIE. Skal jeg tage Lyset med?

CORNELIA. Ja, og Kurven her. — Tak Marie.

MARIE ved Døren. Man gaar og er saa beklemt, som det kunde være En selv . . . skønt jeg vilde nu aldrig faa det Mod — ud.

CORNELIA ser paa sit Ur. I dette Øjeblik maa Forestillingen være forbi — sætter sig i den lille Sofa foran Ilden.

ANDEN SCENE

KANT selskabsklædt, i Døraabningen til venstre. God Aften —!

CORNELIA lidt skræmt. Du . . . naa?

KANT. Godt — begge de unge . . . en Jubel over Anette.

CORNELIA. Og dit Stykke?

KANT. Saa som saa. Jeg ved for Resten ikke — jeg lagde knapt Mærke.

CORNELIA. Gik Du, før det var forbi?

KANT. Ligesom Tæppet skulde falde.

CORNELIA. Kom her og sæt Dig. Vi hører, naar hun kommer gør Plads hos sig.

KANT ind. Det er jo den samme Stue . . . hvert Møbel kender jeg . . . og stillet op paa samme Maade . . . er det Dig Cornelia?

CORNELIA nikker. Efter Anettes Ønske. Hun fik Stuen, da hun blev voksen. Vi havde ikke nænnet at lade noget sælge.

KANT tager Plads. I denne Sofa har jeg siddet og ventet . . . ene i Halvmørket med Duften af *hende* omkring mig . . . Du skulde sét i Aften . . . det var Moderen saa vidunderlig op ad Dage.

CORNELIA. Hun har lovet mig at komme hjem i sin Dragt.

KANT. Og fra første Scene samme umiddelbare stormende Begejstring.

CORNELIA. Men for Stykket ikke, siger Du.

KANT. Nej . . . det trak ikke rigtig Gnister. Jeg kiggede ud gennem Tæppet i første Mellemakt . . . lutter ny Øjne . . . kun hist og her et Ansigt fra gamle Dage . . . forandret og udvisket. Jeg er vist gaaet af Mode. Du, mit Sprog rammer ikke Tidens Øre.

CORNELIA. Hvad mente Dreyer?

KANT. Aa, han havde allerede fundet sin Trøst . . . et nyt Stykke, indleveret i Dag, af en ganske ung Forfatter. Det er maaske Afløsningen, der rykker frem. Vi to sidder nok her paa samme Erindringens Pension.

CORNELIA. Det er Teatrets Lov. Talte Du med Anette?

KANT. Nej, vi har ikke vekslet et Blik siden den Dag. Jeg holdt mig jo ogsaa borte fra Prøverne og lod Dreyer instruere efter mine Vink.

CORNELIA. Hun har heller ikke nævnet Dig herhjemme.

KANT. Hvad tror Du, Cornelia?

CORNELIA. Hvad venter Du selv?

KANT. Intet. — Jeg kommer i Grunden kun for at tage Afsked med Dig.

CORNELIA. Vil Du bort igen?

KANT. Jeg har jo sét — og tabt!

CORNELIA. Jeg synes — endnu ikke . . .

KANT tager hendes Haand. Har Du da et Haab for mig? Skal jeg bede hende høre mig . . . læse i min Sjæl, række mig sin Haand om blot til Farvel.

CORNELIA. Jeg tror, Du skal prøve.

KANT. Her — nu i Aften?

CORNELIA. Gaa ind til hende, naar hun kommer. Det *maa* kunne heles imellem Jer. Jeg kan nu engang saa daarligt slippe Haabet. Jeg hører til dem, der tror paa de lykkelige Udgange. Det er min Barndoms Teatertro, der er gaaet mig i Blodet.

KANT. Cornelia, Du Trøstens Veninde bøjer sit Hoved over hendes Skød.

CORNELIA stryger ham over Haaret. I staar jo mit Hjerte saa nær, begge to man hører Entrédøren gaa.

KANT løfter Hovedet. Er det hende?

CORNELIA lytter. Ja . . . gaa ind . . . lad mig tage imod hende Kant ind til venstre.

TREDIE SCENE

ANETTE fra Entréen, i hvid nedringet Silkekjole, Haaret fyldigt opsat, et Rollehæfte i Haanden. God Aften — iler hen mod Cornelia.

CORNELIA omfavner hende. Hvordan gik det saa? Var Du meget bange?

ANETTE. Nej, det var kun dejligt . . . det er dejligt at spille Komedie!

CORNELIA. Gjorde Du Lykke?

ANETTE. Jeg tror det.

CORNELIA. Du blev fremkaldt?

ANETTE. Mange Gange . . . Herman og jeg . . . vi græd og lo.

CORNELIA. Har Du nogensinde følt saa stor en Glæde?

ANETTE. Aldrig — nej —

CORNELIA. Takkede Du saa Kant?

ANETTE. Han var der ikke, da jeg kom ud fra Scenen ser paa Cornelia . . . er han her?

CORNELIA. Ja —

ANETTE fra heńde. Jeg skal komme ind til Jer om lidt.

CORNELIA ved Døren til venstre. Husk paa, Anette — han har nu ikke mere at give. ud.

FJERDE SCENE

ANETTE tænder Lampen over Staffeliet. Slaar Draperiet til Side fra Portrættet — der i stærkt Lys viser en frisk, ungdommelig Kvindeskikkelse, Munden svagt smi-

lende, Blikket let vemodigt, med Hovedet en Smule paa skraa, Blomster og et Rollehæfte i Hænderne, Haar og Dragt som Anettes — folder Hænderne. hvisker: Mo'er —!

FEMTE SCENE

KANT fra venstre. Anette —!

ANETTE op. Nej — griber i Draperiet for at trække det for.

KANT nærmere. Skjul det ikke, Anette lader Haanden synke lad hendes Øjne kun hvile paa os, mens vi taler sammen. Jeg rejser bort igen, og vi to bør ikke skilles uden Ord.

ANETTE. Jeg skylder Dem en Tak . . . naar jeg har bragt Dem den, kan vi to vel skilles uden at have mere at sige hinanden.

KANT. Nej — Barn — mindst for Deres Skyld. Mindet om hende, der staar imellem os, maa ikke være forstyrret i Deres Sjæl af, hvad De saa ulykkeligt har faaet at vide.

ANETTE. Hvorfor skulde det netop være Dem, der har gjort *mig* saa meget godt —

KANT. Fordi Livet aldrig giver os noget forærende, Anette. Vi maa altid betale — før eller senere — den ene for den anden. Vi er alle Makkere i Livet. Men jo dyrere man har betalt, des større Værdier ejer man ogsaa at give igjen til andre Hjerter. Og det er Lykken i Kunsten.

De har følt det i Aften, ikke sandt, at De gav noget til dem dernede. Men De kunde ikke have spillet, som De gjorde, hvis De ikke havde haft netop dette bag Dem, Deres Sorg, Deres Barndom . . . hvis ikke hun der og De og jeg ligesom holdt hinanden i Haanden. Og De har følt, De har maattet føle, gennem mine Ord, som Deres Stemme talte, hvor — ja hvor jeg elskede hende, jeg tog fra Dem.

ANETTE. Hvor kunde De da handle, som De gjorde?

KANT. Hvorfor gaar stundom et Menneske pludseligt og uforklarligt bort fra den lige Vej? Lykkestraalerne har blændet hans Øjne? Vaagen og knust stod jeg en Morgen ved hendes Baare, og aldrig er nogen mere fortvivlet flygtet ud i Livets Ørken. Dér har jeg levet Aarene — med hende som min eneste Tanke. Intet uden den! Intet har jeg, som De, ejet omkring mig, af hvad der var hendes eller jeg havde faaet af hende . . . ikke et Brev, ikke den mindste Erindring, kun hende selv i mit Hjerte.

ANETTE. Og saa — glemte De og kom tilbage.

KANT. Nej, Anette, jeg glemte ikke, og jeg kom tilbage for at holde et Løfte, jeg havde givet Deres Moder.

ANETTE. Et Løfte?

KANT. Vil De høre, hvad jeg lovede hende?

ANETTE sagte. Ja —

KANT. Kom skal jeg fortælle Dem det fører hende hen til Sofaen — — Vi sad sammen en Aften efter Teatret, hun og jeg. Hun havde spillet en stor ny Rolle, spillet vidunderligt og høstet en glimrende Triumf. Saa sagde hun, halvt spøgende, halvt vemodigt, som hendes vante Udtryk var, det, Maleren dér har givet hende:

— Véd Du, at det er uretfærdigt med os to? Jeg, Skuespillerinden, alt, hvad jeg udretter med min Kunst, det bedste jeg har skabt, det højeste, jeg naar, det vil hurtigt blive glemt. Allerede mens jeg lever, maa jeg sé det forsvinde.

Men Du, Forfatteren, alt, hvad Du frembringer, den mindste Ting, der lykkes dit Talent, bliver staaende trykt, vil blive læst og erindret, og dit Arbejde vil leve, naar ingen længer husker, hvem Any Warner var.

Skriv et Stykke om os to og Teatret, hvor vi hørte sammen. Fæst mit Billede deri, som Du har mig nu, lys og levende, fri og lykkelig . . . saa skilles vi ikke . . . man vil huske os sammen . . . vi bliver ved at følges, Du og jeg — rejser sig.

Jeg tog hendes Hænder og trykkede dem fast mellem mine. Vi smilede til hinanden — Ingen af os tænkte jo for Alvor paa at skilles eller dø. —

Men jeg gjorde, hvad hun bad om. Jeg har skrevet det Stykke, skrevet det med mit Hjerteblod og mine dyreste Erindringer — min Krans til hendes Minde.

Da jeg fik at vide, hvem De var, sitrede en Lysning, et Haab mig i Møde. Haabet om at kunne oprette, hjælpe . . . give tilbage.

De alene kan svare mig — har jeg holdt mit Løfte, Anette?

SJETTE SCENE

HERMAN fra venstre, bærende en stor flad Kurv, fuld af Buketter. Anette, her er alle dine Blomster ser Kant . . . undskyld vil gaa tilbage.

ANETTE. Nej, kom kun med Blomsterne, Herman . . . sæt dem her han stiller dem paa Sofaen. hvor De er smukke . . . til Kant er der nogen iblandt, som er fra Dem?

KANT tager en Buket lyse Roser fra Kurven. Den der! rækker hende den.

ANETTE. Den smukkeste! fører den til sine Læber og gaar hen og lægger den i Rammen ved Foden af Moderens Portræt. Vender sig mod Kant, idet

hun bliver staaende ved Siden af Billedet. De skal ikke rejse og være alene . . . Tak for i Aften . . . fra Mo'er og mig!

KANT frem, kysser hendes Kjole. Anette! ser fra hende til Herman. I to . . . unge! Vogt hende, Herman — ud.

Tæppet falder.

DET GAMLE HJEM

LYSTSPIL I TRE AKTER

PERSONER

THEODOR RABE, cand. phil.
URANIA RABE, hans Søster
ERIK RABE, cand. jur., deres Brodersøn
EMMY RABE, deres Søsterdatter
OLESEN, Entreprenør, Eriks Morbroder
FRITZ, stud. polyt., hans Plejesøn
TRAM, stud. med.
Majorinde FUGL
ASTA, hendes Niece
MORTENSEN, Ejendomskommissionær
PETERMANN, Godsforvalter } hos Rabe
DRASTRUP, Husjomfru } hos Rabe
HANSEN, Stuepige } hos Rabe

Foregaar paa Rabesholm, en gammel Gaard nær København, en Sommereftermiddag i Begyndelsen af Halvfemserne.

FØRSTE AKT

Havesalen paa Rabesholm. Fint gammeldags Arrangement. Anselige Familieportrætter paa Væggene. Guldregn, Roser og Syrener i store Vaser af Porfyr og kinesisk Porcellæn.

Stille, straalende Eftermiddag i Juni. Gennem de aabne Havedøre ser man over den solbeskinnede Terrasse og Park ud i Villa- og Fabriklandskabet ind mod København.

FØRSTE SCENE

I Forgrunden til venstre Frøken Urania Rabe og Emmy (paa en lav Stol ved hendes Fødder), begge med Haandarbejde.

EMMY løfter Hovedet. Hvor det dog er et aldeles henrivende Vejr! — Synes Du ikke, Tante?

URANIA. Hvor mange er nu Klokken?

EMMY kigger hen paa Taffeluret. Fire, lige straks præcis.

URANIA. Eksamen skulde være forbi Klokken tre . . . aa, gaa hen, mit Barn, vil Du, og se! Jeg synes, jeg hørte Vognen.

EMMY i Havedøren. Nej, ikke endnu . . . men jeg kan jo ogsaa kun se til Svinget. tilbage. Banker dit Hjerte, Tante Urania?

URANIA. Det har det saamænd gjort, lige fra jeg stod op i Morges.

EMMY. Jeg tror nu ganske sikkert, han har faaet første Karakter. Saa staar der i Aften i Berlingske: Fuldstændig juridisk Eksamen: Laudabilis: Niels Erik Rabe!

URANIA. Ja, gid Du spaaede sandt, men enten det nu er gaaet rigtig godt, som vi haaber, eller maaske lidt mindre godt, saa vil vi dog alle være glade over, at Erik har naaet sit Maal. Han har været flittig og trofast, og Resultatet er han jo ikke saadan selv Herre over.

EMMY. Hvad tror Du, Erik nu vil, naar han er blevet Kandidat?

URANIA. Slaa ind paa, mener Du — jeg ved skam ikke . . . prøve at komme op i et af Ministerierne, tænker jeg . . . men foreløbig er det jo slet ikke noget, der haster.

EMMY. Tror Du saa, han bliver ved at bo herhjemme?

URANIA. Erik, ja hvorfor skulde han dog flytte?

EMMY. Jeg tænkte, han maaske vilde flytte til Byen. Det er jo saa ofte, at unge Herrer helst vil bo for sig selv.

URANIA. Erik flytter ikke her fra Hjemmet, kan Du være ganske rolig for.

EMMY. Jo — hvis han skulde giftes, Tante Urania.

URANIA. Den Tid, den Sorg — det tænker han vist ikke paa.

EMMY. Ja, men hvis . . .

URANIA. Aa, vis vas, Du lille Modsigerske . . . man skulde tro, Du havde sat dig i Hovedet partout at ville have ham ud af Huset . . . Nej, nu skal jeg betro dig noget, som er meget bedre: Saa snart Erik har hvilet sig ud oven paa sin Anstrengelse, har Onkel Theodor bestemt, vi alle fire skal gøre en lille Udenlandsrejse. Hvad siger Du om det?

EMMY. Hvorhen skal vi rejse?

URANIA. Til Schweitz, tænker jeg, det bliver. Jeg glæder mig af Hjertet til den Tur og til, at vi fire igen ret skal være sammen. Det har været en forstyrret Tid, det sidste Halvaar, med Eriks Ophold i København og Ængstelsen for hans Helbred og Spændingen for, hvordan det hele vilde gaa. Nu er det overstaaet, og vi skal rejse, fornøje os med hinanden paa smukke Steder. Du vil lukke Øjnene op, Du . . . der er dejligt, kan Du tro.

Saa skal vi ogsaa til Kirkegaarden i Montreux, for at Du og Erik kan lægge en Krans paa Eders Forældres Grave.

Pause.

EMMY. Det er underligt, at baade Eriks og mine Forældre er døde.

URANIA. Ja, Døden har været ubarmhjertig imod os. I faa Aar tog den Halvdelen af vor Slægt.

Pause.

EMMY. Tante Urania, er Erik og jeg svage?

URANIA. Svage — nej! Lidt sarte kunde man maaske nok kaldt Eder, da I var smaa. Fine og spændstige er I blevet — men svage — det er der slet ikke Grund til.

EMMY. Fætter Tram siger, vi mangler Blod.

URANIA. Aa, er det den Vigtigper, der har skræmmet dig med sin ufordøjede Medicin?

EMMY. Nej, han skræmmede mig aldeles ikke. For jeg stak mig med Vilje i Fingren, og det blødte udmærket.

URANIA. Ja, han maatte vist selv ønske, han havde lidt mere af det Rabeske Blod i sine Aarer.

EMMY. Han sagde ogsaa, at Slægten var vissen.

URANIA. Jeg skal dog tale et Alvorsord med den gode Mosjø.

EMMY. Det var ikke til mig, han sagde det, det var til Onkel Kraft ude paa Terrassen. Jeg stod inde i Spisestuen og hørte det gennem det aabne Vindue. Det var den Søndag, kan Du huske, da Erik blev syg ved Middagsbordet og var lige ved at besvime.

Fordi den stakkels Dreng havde siddet indespærret over sine Bøger hele Ugen og saa var spadseret herud fra Byen i den stærke Foraarsluft uden at have faaet ordenlig Frokost.

Det bedste Bevis mod alt Trams Snak er jo, at Erik netop siden den Søndag, da vi blev saa ængstelige for ham, har været raskere end nogensinde og selv siger, han ikke kan huske, han har befundet sig saa vel.

EMMY. Det var ogsaa fra den Dag, han begyndte at gaa Morgenture og spille Tennis, før han tog fat paa Læsningen.

URANIA. Og sidst han var herhjemme, lige før Eksamen skulde begynde, var vi allesammen slaaet af, saa kæk og glad Erik saa ud. Det var saa langt fra, at Arbejdet havde taget paa ham, at det snarere havde gjort ham friskere og stærkere.

EMMY. Der er ogsaa unge Piger paa det Tennisparti, hvor Erik har spillet, Tante Urania!

URANIA. Saa — det har han ikke fortalt mig om.

EMMY. Jo, han har fortalt mig det. Han har gjort flere ny Bekendtskaber.

URANIA. Ja, jeg er ganske glad ved, at alt det Byliv nu for Eriks Vedkommende er forbi, saa han igen kan være noget for os her i Hjemmet. Ikke mindst for din Skyld, Kylling, som jeg har syntes, trippede lidt ene omkring. Har Du ikke savnet ham slemt?

EMMY. Jeg vidste jo, han snart kom hjem.

URANIA. Holder Du ikke meget af Erik?

EMMY. Vi holder jo allesammen meget af hinanden.

URANIA. Det skal vi ogsaa. Vi Raber er en Slægt, som altid har holdt fast og tæt sammen og kun nødigt givet os i Lag med fremmede. Det har været den Rabeske Tradition.

EMMY. Vi ligner ogsaa allesammen hinanden, lige saa langt som Portræterne gaar tilbage. Det har Erik og jeg tidt moret os over, naar vi saa' paa de gamle Billeder. Vi var

enige om, at hvis vi fik gammeldags Dragter paa og Frisurer, kunde vi godt tage Plads i Rammerne og forestille Oldefa'r og Oldemor i deres Bryllupsstads. Og Du ogsaa og Onkel Theodor! Sig mig en Gang, Tante Urania, er vi kønne eller er vi grimme, vi Raber?

URANIA. Vi ligner ikke andre, mit Barn.

ANDEN SCENE

DRASTRUP fra venstre. Jeg vilde gerne spørge Frøkenen om, hvor mange fremmede jeg skal lade dække til?

URANIA. Det har jeg sandelig knap faaet tænkt paa. Lad mig se, hvem kan vi vente —

DRASTRUP. Entreprenøren kommer da vel!

EMMY. Ja og Fritz, Tram kommer vist ogsaa.

URANIA. Ja, vil De lade dække til tre, foruden os selv . . . og Petermann havde jeg glemt . . . Emmy gør hendc opmærksom og saa Dem naturligvis, gode Drastrup. Det er jo en Festdag, saa spiser De inde hos os.

DRASTRUP. Tak, ja blot jeg tør lade Stine staa alene over Maden.

EMMY. De maa rigtignok være med ved Bordet, Drastrup. Ellers, véd De, kommer Erik selv ud og henter Dem.

DRASTRUP. Ja' det gjorde han saamænd sidst til sin Fødselsdag, da jeg ikke turde gaa fra Ænderne. Han vilde have gamle Drastrup med til at drikke sin Skaal. Aa gid det nu maa have været en lykkelig Dag for ham. Et velsignet Vejr har han da til sin Eksame mod Baggrunden og Aarets velsignede Tid, Skærsommerdage og lyse Nætter —!

EMMY. Drastrups lyse Nætter . . . nynner Hun kan Skærsommersangen . . . ikke sandt, Drastrup!

DRASTRUP. Har kunnet den . . . ak ja . . . lille Frøken Emmy faar ogsaa nok sine lyse Nætters Tid . . . hvem véd . . . naar næste Gang her bliver Festdag i Huset.

FRØKEN RABE. Skal De nu ikke ud og passe Anretningen, Drastrup, og gøre Dem i Stand!

DRASTRUP. Jo bevares, jeg staar og falder i Drømme. ud, nynnende Skærsommersangen . . .

TREDIE SCENE

EMMY der har stillet sig i Havedøren. Tante, dér kommer Onkel Theodor!

URANIA. Alene?

EMMY. Ja — nej — Tram er med.

URANIA op. Men Erik da!

EMMY. Han er vist ikke med. Nej, det er kun de to. De kommer spadserende. De maa være taget med Toget, saa har Erik naturligvis ikke straks kunnet tage af Sted og kommer bagefter med Vognen.

URANIA. Bare det ikke betyder noget daarligt —

EMMY. Nej, hvorfor . . . det er gaaet til, som jeg siger. Nu kan jeg se, de lér . . . raaber Onkel Theodor, Onkel Theodor, hvordan er det gaaet? Ser Du, de vifter og svinger med Hatten . . . aa, Tante, det er dejligt. løber ud paa Terrassen og ned i Haven, de kommende i Møde.

URANIA gør spørgende Tegn, nikker og smiler. Ja, ja . . . godt, ikke sandt! Aa Gud ske Lov, saa er det da gaaet godt.

FJERDE SCENE

Rabe (i Kjole og hvidt, med Overfrakken paa Armen), Emmy og Tram fra Terrassen.

RABE. Hurra, bedste Karaktér!

EMMY. Hurra, Tante Urania, bedste Karaktér.

URANIA. Nej da, var han saa flink!

RABE. Han svarede storartet, aldeles brillant.

TRAM. Ja, det var fikst klaret.

URANIA. God Dag, Tram, men hvornaar kommer da Drengen?

RABE. Saa snart han kunde faa ordnet sig.

TRAM. Han forsvandt paa en mystisk Maade, ligesom det var forbi.

URANIA. Forsvandt —

RABE. Ja, der var flere, han skulde tale med og sige Farvel til. Naa, da jeg saa opdagede, at jeg kunde naa at smutte ud med halvfire Toget, lod jeg Rasmus imens køre Tram og mig til Stationen. I har vel gaaet i en ordentlig Spænding, hvad . . .? Ja, det har skam ogsaa været en bevæget Dag for mig.

EMMY. Eksamen begyndte jo Klokken ni?

RABE. Ti Minutter før ni mødte vi paa Universitetet. Jeg havde en lynende Eksamensfeber.

URANIA. Du!

RABE. Ja, paa Drengens Vegne, naturligvis.

URANIA. Men Erik da?

TRAM. Han var fuldkommen normal. Jeg følte hans Puls, lige før han skulde ind.

RABE. Naa, heldigvis gik det første Fag glimrende. Det hjalp straks paa Stemningen. Men senere hen var der skam et Øjeblik, hvor det kneb. Jeg sad ligefrem og brændte efter at bringe ham paa Gled.

URANIA. Du!

RABE. Du tror maaske, jeg har glemt, at jeg selv en Gang har studeret Jura.

URANIA. Ja, i to Aar, kære Theodor.

TRAM. For tredive Aar siden.

RABE. Ja ja, saa meget vil jeg dog sige Jer, at der var mindst ét af Spørgsmaalene, jeg er sikker paa, jeg kunde have klaret til laud. Jeg traf ogsaa min daværende Manuduktør derinde, nuværende Professor Holm. Han kunde meget godt erindre mig og sagde, jeg havde haft fortræffelige juridiske Anlæg.

TRAM. Men Du kunde jo ikke taale at studere. Dit Hovede var svagt.

URANIA. Din Onkel maatte opgive at studere, fordi han skulde overtage Ejendommen.

RABE. Jamen tænke sig alligevel, at hvis jeg ikke havde maattet opgive det, saa kunde jeg naaet det samme, som nu Erik maaske naar. Juridisk Kandidat med bedste Karaktér; det er i mine Øjne den smukkeste Titel, man kan bære, det fineste Vidnesbyrd for Dannelse og Intelligens.

TRAM. Aa —

RABE. Det kan ikke hjælpe, Du bestrider det. Medicin kan være en meget nyttig Videnskab. Men en Mand, der er juridisk Kandidat med bedste Karaktér, han kan blive alt, han kan blive Minister.

TRAM. Ja — desværre.

EMMY. Naa, men fortæl nu videre, Onkel Theodor. Hvor spiste I saa Frokost . . . paa en Kafé, ikke sandt?

RABE. Hos à Porta, min Stump. Jeg havde for Resten ingen Appetit. Jeg tog kun et Glas Portvin med Angostura.

URANIA. Naa, men Erik?

TRAM. Hans Appetit fejlede ingenting. Han spiste en stor Bøf med Spejlæg.

EMMY. Og skete der ellers noget mærkeligt?

RABE. Nej — Resten af Fagene gik strygende. Den anden Kandidat, der var oppe, kunde ikke noget videre. Han fik kun næstbedste Karaktér. Men Klokken tre præcis traadte Erik og jeg ud paa Gangen med vort Laudabilis i Lommen.

Det var et prægtigt Øjeblik, da de kom og gratulerede os. Det var i Grunden en Skam, I to ikke var med derinde.

URANIA. Erik havde jo udtrykkelig bedt os blive hjemme. Han sagde, der plejede ikke ved den Lejlighed at komme Damer.

TRAM. Der var for Resten et Par Damer.

URANIA. Vel ikke som Erik kendte?

TRAM. Jo, de hilste overmaade hjerteligt paa ham og ønskede ham til Lykke.

RABE forlegen. Ja, det er sandt, han præsenterede ogsaa mig for dem.

TRAM. Jeg troede ikke, det skulde være nogen Hemmelighed.

URANIA. Hvem var de Damer?

RABE. Majorinde Fugl og hendes Niece.

TRAM. Den smukke Frøken Fugl.

EMMY. Hende har han fortalt mig om. Det er hende, han har spillet Tennis med.

RABE. Majorinden er skam ogsaa en nydelig Dame.

URANIA. Det, maa jeg sige, synes jeg ikke rigtig om.

RABE. Herregud . . . jeg siger dig, to overmaade vakre Damer.

URANIA. Det bryder jeg mig ikke om. Emmy og jeg maatte ikke komme. Det vilde genere ham, sagde han. Men to fremmede skal være de første, der ønsker ham til Lykke.

TRAM. De lod ikke til at være ham saa fremmede.

URANIA. Saa var det vel for at tage Afsked med disse Damer, at han ikke kunde komme sammen med Jer?

TRAM. Jeg tror nok, det var dem, han forsvandt med.

EMMY. Du er væmmelig, Tram.

TRAM. Bliver Du ogsaa jaloux?

RABE til Urania. Vær nu ikke forstemt —

EMMY lytter. Der er Vognen, nu kommer Erik — løber hen.

URANIA. Er det ham?

EMMY. Ja — men . . .

URANIA. Hvad?

EMMY tilbage. Han er ikke alene.

URANIA gaar hurtigt hen og ser ud . . . til Rabe. Hvad skal det betyde, at Erik bringer disse Damer med? peger ud.

RABE. Kære Urania . . . det betyder kun . . . jeg tror nok, at Erik er bleven forlovet med Frøken Asta Fugl.

URANIA. Har Erik forlovet sig med en fremmed . . . uden saa meget som med et Ord —

TRAM. Vi havde lovet at forberede Jer lidt.

RABE. Ja, se det nu blot roligt. Det er virkelig en sjælden indtagende ung Pige, og jeg finder det i Grunden ganske raskt gjort af Drengen. Bedste Karaktér og forlovet sig samme Dag. Saadan skal det være.

URANIA. Og jeg finder det ganske hensynsløst handlet af Erik. Jeg finder det stygt og hjerteløst mod Emmy og mig . . . og jeg fatter det slet ikke. gaar med Lommetørklædet for Øjnene mod venstre.

RABE. Nej, men Herre —

URANIA i Døren. Vil Du tage imod Erik og hans Gæster. ud, fulgt af Emmy, der ogsaa græder.

FEMTE SCENE

TRAM. Den klarede vi mindre heldigt.

RABE. Nej, men det gaar sandelig ikke an paa den Maade. efter dem, i Døren Vil Du tage imod dem, Tram, gøre Honnørs . . . ud.

SJETTE SCENE

Erik (kjoleklædt), Majorinde Fugl og Asta fra Terrassen.

ERIK. Er her ingen?

TRAM. Jo, jeg.

ERIK. Hvor er da de andre?

TRAM. Vil Du ikke forestille mig . . . jeg skulde foreløbig have den Ære at gøre Honnørs.

ERIK. Min Fætter, Doktor Tram — Fru Majorinde og Frøken Fugl.

ASTA. Vi saa' Dem vist paa Universitetet.

TRAM. Rigtig. Vil Damerne ikke . . . rækker Stole.

ERIK. Ja — og maa jeg tager Astas Parasol, til Tram saa' de da ikke, vi kom?

TRAM. Jo —

ERIK. Men havde de da ikke faaet at vide?

TRAM. Jeg tror nok, at Onkel Rabe først i sidste Øjeblik fandt Lejlighed . . . det er ogsaa kun et Kvarter siden, han og jeg kom.

MAJORINDEN. Kære Rabe, vi har dog vist været lidt for hastige med at overraske Deres Tante —

ERIK. Jeg havde tænkt mig det helt anderledes.

TRAM. Et større Tableau.

ERIK. Asta — lad Dig ikke forstemme af den tomme Modtagelse i mit Hjem.

ASTA. Kæreste Erik, hvorfor vil Du være nervøs? Jeg finder det ganske naturligt.

MAJORINDEN. Damer holder i Almindelighed ikke af at blive saa overraskede.

ERIK. Nej, jeg maa selv ind til dem . . . undskyld mig mod venstre, Rabe i det samme . . . aa, Onkel!

SYVENDE SCENE

RABE. Goddag, goddag og velkommen paa Rabesholm. Vore Damer vil straks have den Glæde at hilse paa Dem.

MAJORINDEN. Tak for Køreturen.

RABE. Gik den godt?

MAJORINDEN. Dejligt, det var en sand Forfriskning oven paa Eksamensfeberen. Og hvor De bor ejendommeligt. Kom Asta, og se paa Udsigten! Det er jo København derinde . . . saa nær.

RABE. Ja, Skorstenene rykker os paa Livet —

TRAM. Og Villapakket —

RABE. Endnu holder vi dem Stangen — men vi pløjer ogsaa lige ind under Fabrikkerne.

MAJORINDEN. Ja, Byen har vokset sig stor, siden jeg saa' den sidst.

RABE. Saa Majorinden bor ikke i København?

MAJORINDEN. Nej, jeg har mit Hjem paa Als, jeg er født Slesvigerinde. Det er vi begge. Asta er ogsaa af slesvigsk Blod. Her har jeg ikke været siden mit Bryllup, kort før Krigen brød ud. Jeg fulgte min Mand derover. Tre Maaneder efter faldt han ved Dybbøl. Ja, De var vel ogsaa med derovre?

RABE. Jeg — nej, jeg kom ikke af Sted. Det var mit højeste Ønske og har siden været min store Sorg . . . nej, jeg blev hindret af Forholdene . . . Men nu bliver Damerne maaske herovre?

MAJORINDEN. Jeg ikke . . . jeg var allerede rejst tilbage, hvis ikke dette var kommet paa. Vi har kun opholdt os her i Vinter i Familieanliggender . . . og saa for om muligt at faa Asta sat i Gang. Det var jo hendes Mening at uddanne sig til Arkitekt.

ASTA. Det har jeg sandelig heller ikke opgivet.

RABE. Saa, Arkitekt . . . ser man det . . . det har jeg saamænd ogsaa tænkt paa en Gang . . . men saa kom Forholdene —

MAJORINDEN. Der kommer vist Deres Søster.

OTTENDE SCENE

Frøken Rabe og Emmy fra venstre.

RABE vender sig. Ja, der er Urania . . . behøver jeg vel at forestille —

URANIA. Hinandens Navne kender vi jo.

MAJORINDEN. Jeg kender desuden lidt til Dem selv gennem Deres Nevø.

URANIA. Jeg er ikke saa heldig. Og naar jeg maa begynde med at gøre Dem, Fru Majorinde, og Dem, min Frøken, min Undskyldning, fordi jeg ikke var til Stede og tog imod Dem, saa er det netop, fordi min Brodersøn havde fundet det passende intet som helst at meddele mig om Deres Ankomst og om, hvad der var sket. Vi er ikke vant til i dette Hus at berede hinanden saa store Overraskelser. De tilgiver, det tog i Øjeblikket saa stærkt paa mig, at jeg først maatte fatte mig lidt —

MAJORINDEN. Tillad, at jeg undskylder Erik. Det var den gode Eksamen og det straalende Vejr, der gjorde os alle ubetænksomme. Ellers vilde han i Dag have fortalt Dem sin Forlovelse og i Morgen skulde vi saa have været sammen.

URANIA. Nu bliver Damerne her vel og spiser med os?

RABE. Selvfølgelig.

URANIA. Men vil De saa ikke lægge Deres Hatte? Emmy, vil Du ringe paa Jomfru Hansen.

ERIK. Ønsker Du mig ikke til Lykke, Tante Urania?

URANIA. Jo, min Dreng. Tak fordi Du bestod saa flinkt.

ERIK. Og Asta, hvad siger Du til hende?

URANIA. Lad mig først lære din forlovede at kende.

ERIK. Se blot paa hende — fører Asta frem.

URANIA. Dem altsaa har Erik Rabe valgt.

ASTA. Ja, og jeg ham.

URANIA. Dem ønsker jeg til Lykke.

ASTA køligt. Tak —

URANIA. De er smuk og dristig — De er mig meget fremmed — fra dem.

ERIK. Og Du, Ems!

EMMY. Jeg gratulerer dig, Erik, til din Eksamen og din Forlovelse.

ERIK efteraber. Jeg gratulerer dig, Erik, til din Eksamen og din Forlovelse! Giv mig et Kys — Du vil ikke! Til Asta. Det er Emmy, min lille Søster.

EMMY. Kusine —

ERIK. Du er min Søster. Har jeg maaske nogen anden? Kys I to hinanden da! Heller ikke . . . slipper Emmy Ak, hvilke Højtideligheder —

ASTA til Stuepigen, der samler Overtøjet. Tak, Boaen vil jeg gerne beholde. Jeg synes, her bliver en Smule køligt.

ERIK. Gudskelov — der har vi Morbroder. Onkel Kraft —

NIENDE SCENE

Olesen og Fritz fra Terrassen.

RABE gaar dem i Møde. Goddag, kære Venner, kom nærmere . . . forestiller det er Eriks Morbroder, Entreprenør Olesen, vor Nabo — hans Plejesøn Fritz . . . Majorinde Fugl og Frøken Fugl.

OLESEN hilser til Urania. Ja, Du maa undskylde — vi er skam ikke i Lak og Stivelse —

URANIA. Bevares, det er ogsaa kun dem af Selskabet, der har været til Eksamen . . .

RABE. Her er store Nyheder.

ERIK. Onkel Kraft!

OLESEN. Ja — min Dreng.

ERIK. Jeg har faaet laud.

OLESEN. Bravo —

ERIK. Og jeg er blevet forlovet præsenterer Asta.

RABE. Ja, hvad siger Du . . . bedste Karakter og forlovet sig samme Dag — er det ikke som det skal være —

OLESEN. Det maa jeg tilstaa . . . har Du vundet saadan en Brud! Min Frøken — Dem behøver man kun at se . . . tillad mig at kysse Deres Haand og ønske Erik til Lykke til Erik . . . hende tror jeg, din Mo'er var blevet glad for.

ERIK. Tak Onkel, det var de Ord, jeg har ventet paa at høre. Se Asta, han der, det er Onkel Kraft. Det kaldte jeg ham som lille, fordi jeg syntes, han var saa umaadelig stærk, og fordi han altid klarede det for mig, naar der var noget i Vejen.

OLESEN. Det skal jeg blive ved med, Frøken. Kom bare til mig, begge to.

ERIK. Se Fritz, han staar min Sandten og lér.

OLESEN. Det gør han altid . . . hvad lér Du af, Knægt?

FRITZ. Jeg synes bare, det er saa morsomt, at Mennesker saadan pludselig kan komme i Familie med hinanden og lide hinanden.

URANIA. Du skulde være lidt mindre aabenmundet, Fritz. Det vilde klæde dig bedre.

FRITZ. Jeg mente ikke dig, Tante Urania.

TRAM. Fritz er en betydelig Ironiker.

MAJORINDEN. De er Landmand, Hr. Olesen?

OLESEN. Ikke helt, Frue . . . heldigvis. Her paa disse Kanter, hvor Byen rykker frem og Landet gaar tilbage, er det ikke saadan at være noget bestemt. Man maa stadig flytte Bedriften; det gaar ikke an at staa stille. I Dag saar jeg Korn, hvor jeg i Morgen bygger Huse. Jeg handler med Jord og jeg feder Stude — alt som Spekulationen ligger i Luften.

TRAM. Du er Knald- og Faldproprietær.

OLESEN. Aa, ja . . . Entreprenør kalder jeg mig ogsaa — det rummer.

TIENDE SCENE

PETERMANN festklædt, fra venstre. God Dag . . . maa jeg gratulere —

ERIK i hans Arme. Petermann, kære, gamle Petermann . . . har Du hørt?

PETERMANN. Vist har jeg . . . det glade Budskab . . . det dobbelte glade Budskab . . . hjertelig til Lykke.

ERIK til Asta. Vor gamle Ven . . . skulde man tro, han var firs!

PETERMANN. Et gammelt Inventar, Frøken, i et gammelt Hus.

ASTA. Jeg kender Dem saa godt fra Erik.

ERIK til Petermann. Se paa hende . . . hvad siger Du?

PETERMANN. Jeg siger, hun er saare dejlig . . . Jeg siger ogsaa . . . kom lad mig hviske dig bøjer sig mod Erik . . . hvis jeg blot var ti Aar yngre, skulde Du tage Dig i Agt for mig.

ERIK snurrer ham rundt. Aa, Du kære, velsignede, gamle Petermann. vender sig mod de andre Ja, se paa hende allesammen . . . se paa Asta — og lad mig bekende det for Jer: Naar det er gaaet mig saa godt til min Eksamen i Dag . . . naar

jeg har taalt at anstrenge mig, som jeg har gjort . . . naar jeg staar her som en hel anden end før, nyskabt, som en Mand, frisk og rank, i Stand til Alverden — saa er det hende, jeg skylder det altsammen . . . hende, der har skænket mig Styrke og Mod . . . hun har gydt sit eget sunde, solvarme Blod i mine matte Aarer . . . vi Raber med de blege Pander . . .! Hende skal I takke, alle I, som holder af mig. standser et Øjeblik, fatter sig Kom Asta, lad os gaa ud i Solskinnet, i Haven, saa skal jeg vise dig mit Hjem. fører hende hurtigt ud.

ELLEVTE SCENE

OLESEN. Ungdom og Kærlighed . . . det er skønt . . . det rummer!

RABE til Majorinden. Har Fruen ikke ogsaa Lyst til at se Haven?

URANIA. Ja, der er vist en Stund endnu, til vi skal spise.

MAJORINDEN. Jo, Tak. gaar med Rabe.

OLESEN. Lad os gaa en Runde før Bordet.

FRITZ. Kom Emmy — Slaar hende paa Skulderen og løber — hun efter.

TOLVTE SCENE

PETERMANN ser efter dem. Nyt Blod og Brus gennem Huset.

URANIA sætter sig. Var der noget med Posten?

PETERMANN tager et Brev i Forretningskonvolut frem af Lommen. Dette her. rækker.

URANIA. Svar fra Banken?

PETERMANN. De afslaar Laanet —

URANIA læser halvhøjt. „Undlader ikke at meddele . . . kan i Henhold til . . . ikke bevilges . . .“ — hvad skal det sige . . . de giver ingen Grund.

PETERMANN. Jo . , „i Henhold til“ . . . de samme Betænkeligheder som Direktøren straks udtalte, da vi forelagde Sagen. Efter at De og Deres Søskende i sin Tid har ladet den Servitut tinglæse om, at der ikke maa finde Udparcellering Sted af Jorderne, og hvorved De ogsaa binder Deres Arvinger, mener Banken ikke, at Ejendommen drevet som Landbrug og under de herskende Konjunkturer vil kunne bære en Forøgelse af Prioritetsgælden.

URANIA. Ja, det bliver nu ikke anderledes.

PETERMANN. Nej, det gør det nok ikke, desværre.

TRETTENDE SCENE

RABE fra Haven. Naa —

URANIA. Har Du forladt Selskabet?

RABE. Ja — jeg kom i Tanker om til Petermann. har vi faaet Svar fra Banken?

URANIA. Den siger nej — rækker Brevet.

RABE. Av — læser. . . . det er naturligvis Servituten.

PETERMANN. Det erklærede de jo straks.

RABE. Mon ikke en af de andre Banker?

PETERMANN. Tror næppe . . . de plejer vist at handle efter éns Principper.

URANIA. Eller privat, gennem en Sagfører?

PETERMANN. Det vilde blive det samme, eller ogsaa vilde man tilbyde os Penge paa mindre loyale Betingelser, med den Beregning, at vi skal gaa helt i Stykker, saa de kan tage Ejendommen fra os. Befriet fra Servituten er den jo det mangedobbelte værd.

RABE. Ja, vi har nok bundet os paa Hænder og Fødder, Urania.

URANIA. Jeg ser godt, hvad der stikker bag. Man vil tvinge os til at stykke Ejendommen ud. Vi ligger dem i Vejen, Jordspekulanterne her omkring. Saa længe vi ikke vil sælge, kan de ikke faa deres Grunde drevet rigtigt op, fordi de ny Vejanlæg skal gaa tværs over os.

PETERMANN. Vi ligger og standser Udviklingen, som Entreprenøren siger.

URANIA. Ja, vores ærede Slægtning har vel ogsaa en Finger med i Spillet, naar det kommer til Stykket. Han kan jo ikke sé et Stykke Grund, uden det kribler i ham efter at komme til at rode og sjakre.

PETERMANN. Han er en praktisk Mand og en Pokkers dygtig Mand.

RABE. Og en god og prægtig Mand.

URANIA. Hans Fader kørte rundt som Pranger og agende Slagter . . . selv er han blevet Jordslagter. Hvor skulde han kende de Følelser fra, som det giver at tilhøre en Familie, der i tre Slægtled har ejet sin Jord og sat en Stolthed i at bevare sit eget. Husker Du, Theodor, hvad vi fire Søskende lovede hinanden, da vore Forældre døde! Derfor indrettede vi jo Servituten, for at Erik og Emmy . . .

RABE. Ja, den Gang . . . Tiderne har forandret sig.

URANIA. Saa venter vi, til de forandrer sig igen.

PETERMANN. Vi faar aldrig mere de Priser for Sæden, Frøken Rabe. Og Arbejdskraften bliver dyrere og dyrere, saa nær ved Byen.

URANIA. Skulde Kornet ikke faa sin Værdi igen? Rabesholms berømte Hvede . . . den dejlige tunge Hvede, som de vejede op med rede Sølv!

PETERMANN. Sølvet er ogsaa sunket, Frøken —

URANIA. Men saa maa jo alt, hvad der hedder Landbrug, saa maa jo hele Landet gaa til Grunde . . . nej, det faar ingen mig til at tro.

RABE. Der opstaar et nyt Landbrug, som kræver ny Kapital. Imidlertid er vi kørt fast i en slem Underballance, Spørgsmaalet er, om vi kan forsvare, hvad vi gør, for Børnenes Fremtid. De er jo vore Medejere.

URANIA. Det maa vi som de ældre bestemme.

RABE. Ja hidtil . . . men for tre Uger siden blev Erik myndig. Han kan, hvad Dag han vil, kræve sin Ret. Han kan forlange Servituten løst. Det staar der ogsaa i Testamentet.

URANIA. Ja, det fik hans Morbroder sat ind.

RABE. Det staar der. Og nu, da han formodentlig snart tænker paa Bryllup.

URANIA. Det vil jeg dog ikke tro om Erik, at han skulde være den, der brød Hjemmet ned.

RABE. Nu maa han jo selv tænke paa Hjem.

URANIA rejser sig. Dette er i Sandhed en Glædesdag — —

RABE. Der kommer de — gaar i Møde.

FJORTENDE SCENE

MAJORINDEN med de andre fra Terrassen. Hvilken vidunderlig gammel Have! Man føler sig pludselig sat mange Aar tilbage i Tiden. Om det saa er Luften, har den noget ganske ejendommeligt — en Duft af noget henfarent.

OLESEN. Ja, der trænger dygtigt til at hugges ud.

MAJORINDEN halvt mod Baggrunden. Og dette er altsaa Rabesholm! Kan Du huske, Asta, hvor tidt vi har ønsket at maatte komme til at besøge en af disse gamle Gaarde i Nærheden af København. Man ser dem ellers kun i et Glimt fra Kupévinduet dybt inde i stille Parker med deres sirlige Terrasser og hele det gammeldags Trylleri.

URANIA. Blot De nu ikke maa finde os lidt for gammeldags.

ASTA der ser ud over Terrassen. Det er altsaa Rabesholms Jorder, der skærer sig som en Kile ind imod Byen? . . . Dér, med Jernbanelinjen paa den ene Side og Villaskaren paa den anden.

URANIA. Ja, det er vore Marker. Vi har ikke solgt en eneste Tønde Land.

ASTA. Men hvorfor dog ikke — eller hvorfor begynder De ikke at bygge selv —? Det maatte jo kunne blive et storartet Anlæg.

OLESEN. Hør!

ASTA ivrig. Har De ikke et Kort over Ejendommen? Nej, det behøves ikke . . . det er jo lige til. Jeg ser allerede Planen for mig . . . Saadan tegner i Luften. . . . der og der og der skulde Vejene trækkes . . . Ja tænk, hvor smukt der kunde bygges . . . og nede i Enden af Parken, Erik, ved den lille Dam, Du viste mig, en Villa i engelsk Stil til os to!

OLESEN. Ja, der mangler ikke andet end Regeringens Samtykke.

ASTA. Regeringens?

URANIA. Det er vist mig, han mener. Det er venligt af Dem, Frøken, at De straks føler Dem saa hjemme paa Rabesholm, at De vil indrette det for os efter Deres smukke Hoved. Men, som Deres Tante rigtig har gættet, vi er gammeldags Mennesker — —

TRAM. Tænk Dem, saa gammeldags, Frøken, at Tante Urania endnu aldrig er rejst med Jernbanen til København. Hun kører derind i den ærværdige Familiekaret, til Fryd for hele Østergade.

URANIA. Jeg holder nu mest af at køre i mit eget, og jeg skøtter ikke om fremmede Raad.

ERIK. Men Tante Urania, dog —

ASTA. Det var ikke min Hensigt —

FEMTENDE SCENE

JOMFRU HANSEN fra venstre. Tillader Frøkenen, der bliver rettet an?

URANIA. Ja — ja da — lad os saa gaa til Bords . . . værs'god . . . hvad staar nu Fritz igen dér og lér ad?

FRITZ. Jeg synes bare, det er saa morsomt: alle Herrerne staar ovre hos de to ny Damer — og Du og Emmy staar for Jer selv alene.

OLESEN tager ham ved Skulderen. Saa er det bedst, Du og jeg ser at genoprette Balancen. Maa jeg have den Ære . . . byder Urania Armen.

URANIA. De andre først.

Samtidigt.

RABE. Fru Majorinde — fører hende ind.

ERIK til Asta. Vi to — efter.

FRITZ. Nu maa Du nok tage mig, Emmy, naar Du ikke længer har Erik.

TRAM tager Petermann. Og vi to — men De maa ikke drikke mig under Bordet.

PETERMANN. Jeg svarer ikke for noget, Hr. Doktor, jeg svarer ikke for noget. ind.

URANIA der med Olesen har ladet de andre gaa ind først. Hvad sér Du efter —?

OLESEN idet de følger. Aa, det er Luften — vi faar Torden!

Tæppet falder.

ANDEN AKT

Samme Dekoration.

FØRSTE SCENE

Fritz staar i Havedøren. Urania kommer fra venstre, fulgt af Drastrup og Jomfru Hansen, der bærer Bakker med Kaffeanretning.

URANIA. Men hvor er Selskabet henne?

FRITZ. De er gaaet ned i Haven, Tante Urania.

URANIA. Vil Du saa kalde og sige dem, at Kaffen er skænket.

FRITZ. Nej jeg skulde bede dig være saa sød og rar og elskværdig at lade os faa Lov til at drikke den i Lindelysthuset.

URANIA. Hvem har ønsket det?

FRITZ. Det har vi allesammen. Men jeg var den eneste, som turde blive og bede om det . . . brister i Latter. — nu løber jeg, Tante Urania. ud.

URANIA til Jomfruerne. Naa, ja . . . vil De saa gaa derned . . . men lad mig faa min Kop først, jeg vil drikke min Kaffe her, som jeg plejer — tager Plads i Forgrunden til højre og forsyner sig. Jomfruerne gaar.

ANDEN SCENE

ERIK fra højre, omklædt i lys Sommerdragt. Sidder Du alene, Tante Urania?

URANIA. Ja, min Dreng, jeg sidder alene. Dit Selskab er nede i Haven.

ERIK. Jeg troede, her skulde drikkes Kaffe.

URANIA. Nej, de fandt paa, det skulde være i Lindelysthuset.

ERIK ved Døren. Det trækker vist op til Regn. Vil Du ikke med derned?

URANIA. Nej Tak, men kan Du ikke blive lidt hos mig? Sæt Dig et Øjeblik. Jeg har jo ikke haft Dig alene.

ERIK tager Plads, rejser sig snart igen og gaar op og ned ad Gulvet under Samtalen. Du er saa underlig, Tante Urania. Sig mig oprigtig, hvorfor synes Du ikke om Asta?

URANIA. Jeg har intet imod hende . . . hun er mig kun fremmed . . . og saa —

ERIK. Og saa.

URANIA stille. Der er blevet kuldkastet saa meget for mig i Dag —

ERIK. Du maatte da vente, jeg en Gang vilde forlove mig.

URANIA. Naturligvis, det har jeg ofte glædet mig til. Men jeg havde tænkt mig at faa mere Del deri . . . at det var sket her fra Hjemmet . . . for mine Øjne og med én, vi alle havde sluttet os til . . . og i Forvejen faaet kær.

ERIK. Her kommer jo aldrig unge Piger hos os . . . Havde Du ventet, jeg skulde forlove mig med Emmy . . . lér eller med Drastrup . . . ja, én af de to —

URANIA. Saa saa, Erik . . . Du forstaar mig ikke rigtig. Lad os tale om noget andet. Fortæl mig, hvilke Planer Du nu har.

ERIK. Ja, først og fremmest vil Asta og jeg gifte os saa snart som muligt. Hendes Forældre er jo døde. Hun har kun en Broder, der er Landmand paa Als. Og naar hun alligevel skal bo her i København for at gaa paa Akademiet —

URANIA. Skal hun vedblive med det, naar I gifter Jer? —

ERIK. Ja, hvorfor ikke . . . hun har udpræget Talent for Bygningskunst. Det vilde da være meningsløst ikke at lade hende udvikle sig. Vi gifter os ganske roligt og passer hver sit, hun sine Tegninger og jeg mit Kontor.

URANIA. Hvilket Kontor, Erik?

ERIK. Jeg har faaet Fuldmagt hos min tidligere Manuduktør, Karl Hoffmann, der nu har nedsat sig som Overretssagfører. Det er Meningen, at vi senere gaar i Kompagni.

URANIA. Det har Du heller ikke fortalt os noget om.

ERIK. Jeg kunde jo ikke fortælle det, Tante, før det var sket, før det var sikkert, at jeg havde min Eksamen.

URANIA. Saa skal Du vel sætte Penge i Hoffmanns Forretning?

ERIK. Ja, vi skyder hver lige meget ind.

URANIA. Du véd jo nok, at hvad Du ejer, staar fast her i Gaarden!

ERIK lidt trykket. Vi kommer vist til at sælge Rabesholm, Tante, eller i hvert Fald snart selv begynde at stykke ud.

URANIA. Saa det siger Du ogsaa, Erik.

ERIK. Det siger ethvert fornuftigt Menneske. Tiderne er gunstige og vi ligger lige midt i Spekulationsbæltet. Den urimelige Bestemmelse, som blev truffet ved Bedstefaders Død, at Ejendommen skulde forblive udelt i Familiens Fælleseje, maa vi blive enige om at ophæve. Vi har ikke Raad til at drive Gaarden som Landbrug længere.

URANIA. Nej, naar der paa én Gang skal stilles ekstra Krav.

ERIK. Ikke engang med ekstra Indskrænkninger. Vi sætter hvert Aar Penge til, ikke at tale om Rentetabet ved ikke at realisere. Tænk paa, hvad Jorden i Virkeligheden er værd, og hvad vi nu faar ud af den. Kan Du da ikke se, Tante, at vi bærer os ad som den gerrige, der sulter ihjel ved Siden af sit Guld?

URANIA. Ja, naar alt skal regnes ud i Penge . . . naar Hjemmet her og Slægtens gamle Minder . . . men det er jo godt, jeg faar at høre, hvilke Tanker Du gaar omkring med. Det er ellers noget pludselig, Du har faaet dem. Saa længe Du var herhjemme, har jeg da aldrig hørt Dig tale saadan. Men det er maaske, siden Du kom til at bo i Byen.

ERIK. Ja, og kom sammen med andre Mennesker. Før saa' jeg med Jeres Øjne inde fra disse Stuer. Lige til for et Aarstid siden var jeg i Grunden kun et Barn, en ægte Rabe, uudviklet og naiv som I andre. Men saa kom jeg ud og fik Blikket vendt under den modsatte Synsvinkel. Jeg kom en skøn Dag til at kigge ind ad vores egne Vinduer, Tante. Véd Du, hvad jeg saa'?

URANIA. Du saa' vist kun, hvad der var godt, Erik.

ERIK. Jeg saa' os sidde her omkring Bordet, ørkesløst hensunkne i højtidelig Familieforgudelse med Petermann og Drastrup som andægtige Vidner. Vi lignede en lille Gruppe tilstøvede og afblegede Panoptikonsfigurer, Interiør fra vore Bed-

steforældres Tid. Der var noget baade komisk og rørende ved det Syn. Og jo oftere jeg saa' det for mig, des mere kom jeg efterhaanden til at betragte Rabesholm som saadan et gammeldags Indelukke, stængt ude fra Tiden og Verden, hvor nogle uskadelige Særlinge tridsede rundt og vegeterede og snød sig selv for Livet . . . Ja, for det er det, I har gjort, baade Du og Onkel Theodor — og det samme, Du har villet opdrage Emmy og mig til.

Jeg taler ikke af Utaknemmelighed, Tante . . . jeg er heller ikke det mindste bitter . . . lytter . . . Jeg er tværtimod glad, straalende glad over at have faaet Øjnene op og over alt det, jeg nu skal gøre for os alle sammen . . . Luft skal vi have herind, og Lys og Sol . . .

ASTA fra Terrassen – Erik, kommer Du —

ERIK. Ja — og Asta . . . . Her er jeg, Du . . . . Farvel, Tante — ud.

TRETTENDE SCENE

URANIA stiller sig hen i Havedøren med korslagte Arme og ser efter dem. — Overspændt! tilbage.

RABE fra højre. Omklædt i lys Dragt af ældre Mode og som sidder noget stramt, hvorved han faar et lidt komisk, ungdommeligt Ydre. Han har ogsaa friseret sig pynteligt. Er Erik gaaet ud i Haven?

URANIA. Hvad skal det betyde med den Dragt?

RABE. Dragt . . . jeg har klædt mig ligesom Erik . . . med Damernes Tilladelse. De andre Herrer er jo ikke i Kjole, og jeg havde desuden spildt Rødvin paa mit Kravebryst.

URANIA. Hvorfor har Du da ikke taget dine sædvanlige Klæder paa? Det Tøj har Du jo ikke gaaet med i de sidste femten Aar. Hvor har Du egentlig gravet det op?

RABE. Herregud . . . jeg fandt det i min Garderobe . . . jeg fik Lyst til at være lidt let klædt i denne Lummervarme . . . spejler sig . . . det er da meget net —

URANIA. Du skulde alligevel gaa op og tage det af igen. Det passer ikke til din Alder —

RABE. Det finder jeg aldeles ikke . . . hvorfor skal man ogsaa gøre sig ældre end man sér ud? Majorinden vilde ikke engang tro, jeg var fyldt halvtreds.

URANIA. Jeg kan tænke, det er hende, Du har pyntet Dig for. Jeg saa' jo, hvor Du kurede til hende ved Bordet, som en gammel Laps.

RABE lér tilfreds. Saa, gjorde Du det . . . ja, jeg indrømmer

gerne, det var mig en Fornøjelse at vise mig galant overfor en saa smuk og elskværdig Dame. Det er da noget, jeg ikke hver Dag har Lejlighed til.

URANIA. Nu faar Du den jo.

RABE. Det haaber jeg . . . og Du selv vil saamænd ogsaa komme til at synes baade om hende og om Eriks Kæreste, naar blot Du vil lære dem at kende. Du skulde faa Majorinden til at fortælle Dig om sit Hjem i Slesvig og om Forholdene og Kampen derovre i det hele taget . . . Jeg fik saadan en uhyre Lyst til selv at komme derover . . . Du véd, hvor tidt jeg har ønsket det, og naar jeg bare kunde faa Sagerne her ordnede lidt snart, saa tror jeg, jeg fulgte med Erik.

URANIA. Skal Erik da rejse?

RABE. Han skal naturligvis over at hilse paa Astas Slægt og Venner paa Als. Det bliver vist i Begyndelsen af næste Uge . . . saa kunde jeg jo følge med.

URANIA. Og den Rejse, Du før har talt om, som vi fire i Forening skulde gøre til Schweitz?

RABE. Ja, den kan der jo ikke saa godt blive noget af nu — og desuden, Urania, jeg indsér oprigtig talt heller ikke, hvordan vi skulde faa Raad til det. Jeg tænker stadig paa Laanet, der blev os nægtet . . . noget alvorligt maa der skam gøres . . . naa, det drøfter vi senere . . . men en lille Tur til Slesvig kunde vel ikke blive saa kostbar —

URANIA. Saa skulde i fire altsaa rejse?

RABE. Ja, Erik og jeg følger Damerne.

URANIA. Og den Tilsidesættelse tror Du, jeg rolig vil finde mig i.

RABE. Tilsidesættelse —

URANIA. Ja, hensynsløs — egenkærlig Tilsidesættelse mod Emmy og mig. — Blot to fremmede viser sig, saa betyder vi ikke en Snus længer . . . saa er der ingen, der spørger om vore Ønsker.

RABE. Nej, nu raser Du sandelig, Urania!

URANIA. Tværtimod — jeg sér klart, hvad der kommer. Tror Du maaske ikke, jeg véd, hvad Du allerede inderst inde tænker paa —

RABE. Paa hvad da?

URANIA. Paa at gøre „ligesom Erik“, som Du hele Tiden siger.

RABE. Hvad mener Du?

URANIA. Aa, Du forstaar vist godt, hvad jeg mener: naar Erik har taget Niecen, saa kunde det være saa passende, om Du fik Tanten —

RABE. Jeg har virkelig ikke tænkt saa langt . . . men jeg skulde oprigtig talt ikke have saa meget imod det.

URANIA. Men det skulde jeg, kan Du stole paa. Erik har handlet bag min Ryg, men Dig har jeg dog hidtil kunnet forhindre — afbryder sig . . . lille Pause.

RABE. Der sagde Du for Resten et sandt Ord, Søster . . . forhindre, det har i Virkeligheden været din Styrke, overfor mig i Særdeleshed . . . Du har stille og sejgt forhindret mig i alle mit Livs store og smaa Tilløb . . . først som ungt Menneske i at gaa i Krigen, da jeg fuld af Tro og Begejstring vilde med og forsvare mit Fædreland.

URANIA. Du var aldrig nogensinde blevet antaget som Soldat.

RABE. Saa forhindrede Du, at jeg kom til at fuldføre mit Studium og tage min Eksamen, ligesom . . . ja ligesom Erik netop.

URANIA. Du havde saamænd studeret den Dag i Dag.

RABE med Styrke. Til sidst gjorde Du mig det bitreste af alt. Du hindrede mig i at blive lykkelig med den, jeg holdt af.

URANIA. Du vilde gifte Dig med en simpel Mejerske . . . optage et Tjenestetyende i vor Familie. Jeg syntes, det kunde være tilstrækkeligt med Broder Karl og hans Jomfru Olesen.

RABE. Hun blev Eriks Moder . . . glem ikke det . . . og Kirstine havde vel været god nok til mig. Jeg var jo selv kun en simpel Landmand.

URANIA. Ja, hun tog dog en anden. Du var hende ikke simpel nok.

RABE. Det overtalte Du hende til, efter først at have lokket mig til at rejse bort.

URANIA. Jeg begriber ikke, Du vil rippe op i alle de gamle Historier nu. Sket er jo sket. Hvorfor fandt Du Dig i det —

RABE. Den Gang Du fik mig skilt fra Kirstine, havde Du endelig opnaaet at knække mig ned. Jeg var jo paa Vej til de 40 og følte, at nu havde jeg ikke mere at haabe for mig selv. Derfor sluttede jeg mig til Erik og søgte Glæde i at hjælpe ham frem . . . og den Glæde fik jeg da . . . nu hævner Erik mig, skal Du se . . . ham fik Du ingen Bugt med

. . . han har brudt Fortryllelsen, og for mig med, skal Du se —

URANIA. Du skulde en anden Gang — det banker.

RABE. Hvad skulde jeg en anden Gang?

URANIA. Ingenting —

FJERDE SCENE

JOMFRU HANSEN fra venstre. Gartneren er her med nogle Jordbær. Han vilde gerne bede om at tale med Frøkenen.

URANIA. Jeg skal komme — Jomfru Hansen ud.

FEMTE SCENE

RABE. Hvad skulde jeg saa en anden Gang?

URANIA ved Døren til venstre. Ikke drikke saa meget til Middag, lille Theodor. Du bliver nok modig af det, men i Morgen kommer Du alligevel og beder om Pimpernilledraaber — skal Du se — — ud.

SJETTE SCENE

RABE efter hende. Nej, jeg gør ikke, Du . . . og jeg gaar for Fremtiden med de Klæder, jeg har Lyst til . . . og jeg rejser med Erik til Slesvig, gør jeg . . . og mit Undertøj bestemmer jeg selv, gør jeg . . . og det bliver ikke dine strikkede Trøjer og Bukser med Bændler ved Knæerne, skal Du se . . . vender sig: sér Majorinden, som staa i Havedøren — Nej —!

MAJORINDEN. Ja, jeg er bleven utaalmodig, Hr. Rabe. De lovede at vise mig Gaarden og Besætningen. Skal vi ikke gaa nu, inden det begynder at regne?

RABE. Jo, lad os det. De maa sandelig undskylde.

MAJORINDEN. Aa — jeg sér jo komplimenterende hvilken fin Dragt . . . men der mangler noget i Knaphullet . . . maa jeg forære Dem en Rose? sætter den i.

RABE. Tusind Tak . . . det er saamænd længe siden, kan De tro, at en Dame har vist mig den Opmærksomhed . . . tør jeg have Æren, byder hende Armen — vi gaar denne Vej — ud sammen over Terrassen.

SYVENDE SCENE

URANIA fulgt af Drastrup fra venstre. De kan hjælpe mig at rydde lidt op herinde. over til højre og flytter Stolene paa Plads.

DRASTRUP mod venstre Baggrund . . . standser. Aa nej, sé dog . . . det maa Frøkenen selv komme og sé.

URANIA nærmer sig. Hvilket?

DRASTRUP. De to dér . . . Hr. Erik og hans Brud . . . hvor skønt de gaar med hinanden under Løvet . . . det Syn har Haven ikke sét paa mange Aar.

URANIA. Deres Øjne narrer Dem, Drastrup . . . det er jo min Broder og Majorinden.

DRASTRUP. Nej — jo det er det ogsaa . . . men det er dog skønt alligevel . . . den gamle Herre . . . sé hvor strunk han fører hende . . . den gamle Herre, han vil ogsaa gerne følge med . . . aa Herregud, det vil vi jo alle —

URANIA. Tag de Kopper med ud, og lad saa Jomfru Hansen begynde at gøre i Stand til Aftensbordet. Sætter sig i venstre Forgrund med sit Strikketøj.

DRASTRUP. Skal Jordbærrene serveres?

URANIA. Ja, herinde efter The . . . det bliver jo kun en Mundsmag — men det er da Aarets første.

DRASTRUP. Ok . . . i Lørdags var der allerede en Kone her forbi med to store Kurve.

URANIA. Det har ikke været danske. Rabesholms Jordbær har altid været de tidligste paa hele Egnen.

DRASTRUP. Gartneren mener nu, at Bedene er blevet for gamle.

URANIA. Ja ja, Drastrup — gaa De saa kun. Drastrup ud. Urania strikker.

OTTENDE SCENE

MORTENSEN fra Haven. Bliver staaende i Døren og banker paa Dørkarmen. God Dag Urania vender sig undskyld — tør jeg spørge, om Propritær Rabe skulde være til Stede?

URANIA rejser sig. Jo, min Broder er nok hjemme.

MORTENSEN. Naa, det er Frøkenen, jeg har den Fornøjelse —

URANIA. Men vi har Selskab, saa jeg tror ikke . . .

MORTENSEN. Ja saa . . . hm . . . det var ellers meget fortrædeligt . . . Jeg skulde nemlig gerne have talt med Proprietæren endnu i Dag.

URANIA. Det er maaske et Forretningsanliggende . . .

MORTENSEN et Skridt frem. Akkurat — og et meget betydeligt Forretningsanliggende . . . og et, der haster meget . . . saa vi skulde gerne begynde at snakke om Tingene endnu i Dag —

URANIA. Vil De ikke komme nærmere?

MORTENSEN helt ind. Jo Tak —

URANIA anviser ham en Stol. Værs'god — tager selv Plads igen.

MORTENSEN. Mange Tak . . . ja jeg véd ikke, om jeg har den Ære at være kendt. Mit Navn er ellers gaar hen og rækker hende et Kort . . . P. Mortensen, Ejendomsmægler . . . Studiestræde 52 —

URANIA. Værs'god Hr. Mortensen . . . han sætter sig De kan foreløbig sige mig, hvad det drejer sig om. Min Broder og jeg har ingen Hemmeligheder for hinanden.

MORTENSEN. Det kan jeg meget godt . . . det angaar lige saa vel Frøkenen som de andre Ejere. Jeg kommer naturligvis rent ud for at spørge Dem, om De vil af med Ejendommen.

URANIA. Hele Ejendommen?

MORTENSEN. Ja, det altsammen . . . Gaarden og Jorden og hele Herligheden.

URANIA. Det kan jeg godt svare Dem paa. Det tror jeg sikkert ikke, vi vil —

MORTENSEN. Mon ikke . . . det kunde dog være alligevel . . . naar De først har har hørt det Tilbud, jeg har med i Lommen —

URANIA. Hvem er Køberen?

MORTENSEN. Det har jeg ikke Lov til at sige endnu, Men De kan stole paa, Buddet er rundt og Pengene paa Bordet.

URANIA. Ja, det kan være meget godt, men jeg tror som sagt, De roligt kan lade Deres Tilbud blive i Lommen.

MORTENSEN rykker sin Stol nærmere. Nej, hør nu bedste højstærede Frøken, saadan maa De ikke tale, for saa véd De jo ikke, hvad det er, De afslaar. Sé, det kan ha' været meget rigtigt, at De har holdt Dem saa længe tilbage og ladet de andre mase og Tingene modne sig til . . . det siger jeg ikke noget imod. Men jeg si'er ogsaa: Nu bi'er Situationen ikke mere oplagt end som den er, nu skal der handles . . . og gesvindt i Slaget, for ellers — — — Haandbevægelse. Pause.

URANIA. Hvad saa ellers?

MORTENSEN. Hvad saa ellers . . . ellers ta'er det hele bare Retning uden om Dem. Saa bi'er Vejen lagt Nord for over Poppelgaardens Jorder, og saa ka' De bi'e siddende og faar aldrig den Pris for Tønden, som vi byder nu . . . Jeg skal lægge Dem Kortene lige frem: Her er ikke noget Fi-

leri. Poppelgaarden har vi paa Haanden og kan købe i Morgen tidlig, hvis vi ikke kan komme til Rette med Dem. Derfor er det ogsaa, det haster. Nu kan De jo selv smage.

URANIA. Og skulde vi saa flytte væk her fra Gaarden?

MORTENSEN. Ja, hvis De sælger Ejendommen. Vejen er jo bestemt at ska' gaa li'e herover . ... Det vil sige, De kan vel nok blive boende til Foraaret eller maaske faa den og leje indtil videre . . . Men hvorfor vil De saa ikke meget hellere flytte ind til Byen med det samme? Det maa jo være trivielt i Længden at sidde herude Vinter og Sommer, væk fra alting . . . tag og hold en Auktion over alt det gamle Skrammel . . . jeg skal skaffe Dem en storartet Lejlighed i en første Klasses herskabelig Ejendom paa Gamle Kongevej med elektrisk Lys over det hele og Vandkloset og Sporvognen lige for Døren. Eller hvis De sætter Pris paa at bo lidt mere landligt, saa har jeg en dejlig Villa ude bag ved Frederiksberg. Der kan De ha' et lille Køretøj til at komme i Teatret og Høns og Katte og den Slags Pilleri. Ja, det ordner sig saamænd nok . . . rejser sig, sér paa Uret . . . ja, nu vil jeg gaa over paa Poppelgaarden og sige dem Besked, og mange Tak for Modtagelsen, Frøken, og be'er Dem hilse Proprietæren, at jeg vil tillade mig at komme igen . . . saa haaber jeg, vi nok skal bi'e tilfredse med hinanden . . . og hør tager en Konvolut op af sin Tegnebog De kunde ogsaa gerne levere Proprietæren denne her fra mig . . . saa kan han bedre overveje og være orienteret . . .

URANIA modtager Konvoluten. Hvad indeholder den?

MORTENSEN. Den indeholder vores skriftlige Tilbud med Opgivelsen af den Pris, vi binder os til for Tønden, saafremt Handel kan ske inden tre Dage . . . og som sagt hele Udbetalingen paa Bordet og ikke en Øre til mig . . . jeg faar mit fra den anden Side . . . Farvel, Farvel, Frøken. ud.

NIENDE SCENE

URANIA sætter sig igen og tager et Papir ud af Konvoluten. Læser dette opmærksomt igennem og regner efter i Tankerne. Lægger Papiret i Konvoluten igen og bliver siddende med den i Haanden. Bøjer Hovedet og græder.

EMMY fra Haven, løbende. Tante Urania!

URANIA tørrer hurtigt Øjnene. Er det Dig, min Stump!

EMMY. Aa, Du skulde komme ud til os, vi morer os saa dejligt.

URANIA. Saa — og hvad foretager I Jer da?

EMMY. Vi danser —

URANIA. Danser — hvor gaar det for sig?

EMMY. Paa Græsset under den store Lind. Petermann spiller paa Fløjte for os. Han siger, at der dansede I saa tidt om Sommeren i Bedstefaders Tid, dengang I Børn var unge. Husker Du det ikke selv? Kom nu, saa danser vi allesammen en Kvadrille. Du og Onkel Theodor skal med. Vil Du ikke —

URANIA. Nej, mit Barn, jeg er ikke i Humør til at danse.

EMMY. Hvad er der i Vejen? Du sér ud som Du havde grædt . . . lægger sig paa Knæ hos hende hvorfor sidder Du alene og er bedrøvet?

URANIA. Fordi jeg tænker paa det, vi skal gaa i Møde, og paa det, som er forbi.

EMMY. Hvad er det, som er forbi . . . hører Du . . . sig mig det, saa jeg kan forstaa det.

URANIA. Vort yndige stille Liv her med hinanden . . . det er snart forbi.

EMMY. Fordi Erik . . . hun er jo saa smuk og sød — jeg holder allerede saa meget af hende —

URANIA. Aa nej . . . det er kun kommet sammen med noget andet, som . . .

EMMY. Som hvad, Tante Urania?

URANIA. Ja — Rabesholm skal sælges, nu véd Du det. Jeg maa næsten sige det højt for at kunne tro det selv.

EMMY. Skal Ra — — er vi da blevet fattige?

URANIA. Ikke paa den Maade — men Landbruget betaler sig ikke saa godt længere . . . og der er gjort os et stort Tilbud, og Erik skal jo sættes i Vej . . . og saa skal vi forlade vort gamle Hjem.

EMMY. Aa nej, Tante — Græder i hendes Skød.

TIENDE SCENE

OLESEN fra Haven, standser. Men Herregud — hvad er det for en Sørgelighed.

EMMY rejser sig og løber til ham. Aa, Onkel Kraft, det var godt, Du kom . . . Du vil hjælpe os, ikke sandt —

OLESEN. Vist saa — hvad er der i Vejen, Urania?

URANIA. Ikke noget, som Du vil synes, vi skal græde over. — Du kan faa det at vide her — rækker ham Konvoluten.

OLESEN folder Papiret ud. Et Bud paa Ejendommen — hvor kommer det fra?

URANIA. Her har været en Kommissionær . . . en Hr. Mortensen.

OLESEN. Naa, den Muldvarp kender jeg . . . talte Du med ham, Urania?

URANIA. Kun et Par Minutter. Han vilde træffe Theodor senere.

OLESEN. Du spurgte ikke, hvem han havde bag sig?

URANIA. Det vilde han ikke fortælle.

OLESEN. Saa er det bedst, jeg kommer med og føler ham paa Biddet . . . det er for Resten et godt Tilbud.

URANIA. Ja, et alt for godt Tilbud.

OLESEN. Har Du regnet ud, hvor meget det kan blive —

EMMY. Men vi vil ikke sælge, vel Tante Urania . . . vi to ikke. klynger sig til hende.

URANIA klapper hende. Vi vil se, hvad vi kan gøre, mit Barn. Fjern Tordenrullen.

OLESEN. Saa — der har vi Uvejret. hen i Havedøren.

Susen fra Træerne, Lyd af Regndraaber mod Bladene. Det mørknes let i Stuen.

EMMY. Og de andre, som er ude.

OLESEN. Der kommer de . . . hej . . . skynd Jer i Hus. vinker ud.

URANIA. Kom Du saa med mig, Emmy, vi maa have lukket alle Vinduerne ovenpaa. De gaar ud til venstre. Latter og smaa Skrig fra Haven.

ELLEVTE SCENE

OLESEN. Naada, Frøken — det var en Løbetur.

Erik og Asta — Arm i Arm. Han med opsmøget Frakkekrave. Hun med et Lommetørklæde over Hovedet.

ERIK. Blev Du vaad? smøger Kraven ned.

ASTA. Kun et Par Draaber ryster Tørklædet . . . hvor blev de andre af?

OLESEN peger, lér. Der kommer de halende med den gamle.

TOLVTE SCENE

Fritz og Tram med Petermann, som de holder, èn i hver Haand.

PETERMANN. Nej — stop, lille Doktor . . . stop . . . aa, de har rendt Livet af mig.

ASTA. Kom da og sæt Dem — bringer ham Stol.

PETERMANN. Tak, velsignede Frøken . . . de to gale Knægte . . . se nu staar han oven i Købet og griner . . . ja vent, til Du selv bliver firs, bitte Fritz.

FRITZ. Det er der ikke mere end tre og tredsindstyve Aar til, Hr. Petermann.

ERIK. Men hvor mon Onkel . . . Rabe og Majorinden fra venstre Naa, der er I!

TRETTENDE SCENE

RABE. Sikken et Styrtebad . . . slap I tørskindede? . . . Vi var ovre i Mejeriet, da det brød løs, og maatte have Bud efter Paraplyer . . . hør nu, skal vi allesammen have os et Glas kold Punsch oven paa den Forskrækkelse?

TRAM. Bravo — det skulde jeg lige til at ordinere.

RABE. Jeg har sagt Drastrup Besked . . . dér er hun med Serveringen . . . Drastrup ind med Punschekande og Glas paa en Bakke Tak, Drastrup . . . vil De byde rundt og skænke — kom nu, kære Venner — sæt Dem ned og lad os gøre os det hyggeligt, saa længe Bygen varer . . . véd De, hvor min Søster er, og Emmy . . . Drastrup?

DRASTRUP. De er ovenpaa paa Værelserne.

RABE. Ja, ja, vi begynder saa længe. Skaal allesammen. De har vel faaet Glas? Drastrup skal ogsaa drikke et Glas med . . . Skaal — Fru Majorinde!

PETERMANN hæver Glasset. Ja, lad os drikke en Skaal.

FRITZ. Vil De ikke holde en Tale, Hr. Petermann!

OLESEN. Lad os faa lidt Gemytlighed —

ERIK. Petermann skal synge en Sang for os.

PETERMANN. Og før skulde jeg fløjte . . . er jeg da den eneste? Herregud, Erik, jeg kan jo ikke synge mere. Emmy ind fra højre.

ERIK. Vist kan Du . . . én af dine egne.

PETERMANN. Den sidste jeg har lavet?

ALLE. Ja, ja, kom med den!

PETERMANN. Ja ja, da . . . spil saa for mig Emmy, Du kender Melodien — men saa skænk mig et Glas Punsch til . . . saa tror jeg heller ikke, jeg kan lade være. Punsch og Sang, det hørte altid sammen i mine Dage . . . synger:

I Anno ni og tyve stod
jeg første Gang med ringe Mod
i Stuen her med Brevet,
som Fader havde skrevet,
hvori han ydmygt søgte om
at faa sin Pode anbragt som
Elev og Knoldesparker
paa Rabesholms Marker.

Jer Bedstefader — han sad her
med Kalvekryds i Brystet —
jeg ventede ved Døren der
med Kalveknæ, der rysted',
— „Naa ja — vi kan jo prøve ad,
— Han kan gaa ned og faa lidt Mad." —
Men Maden fik jeg siden
for hele Levetiden.

Saa tog Hr. Rabe sig en Viv,
og jeg fik nok af Tidsfordriv
med Driften — og tillige
som Over-Barnepige.
Jeg holder af den gamle Gaard,
hvis hvide Mure fornemt staar
med Linde som Drabanter
paa Vagt mod Spekulanter.
Men fremfor alt — saa fik jeg kær
den Slægt, hvis Liv og Færden —
hvis Ve og Vel var mere værd
for mig end hele Verden.
Og var end Byen nok saa nær,
min Verden findes dog kun her —
Her fandt jeg *mine* Venner,
jeg ingen andre kender.

RABE til Majorinden. Ak — ja — det er virkelig som i gamle Dage . . . da jeg var en lille Dreng . . . nynner med.

Da saa det næste Slægtled kom,
gik Petermann fremdeles om
som Arve-Godsforvalter
— selvskreven og bestalter —.
Men nye Tider bryder frem
og nye Ide'r — Gud véd fra hvem —
— vi gamle staar tilbage
og maa saavist forsage.
Nu maa I unge træde til
og kæmpe for Jer Rede,
og handle som I *kan* og *vil.*
Jeg kun om et vil bede:
Hvad enten nu den gamle Gaard
skal falde — eller den bestaar,
bevar de gamle Minder
hvis Rabesholm forsvinder!

Mod Slutningen af Sangen kommer Urania ind fra højre, gaar bagom hen og lukker Døren til Haven.
Sangen slutter. Selskabet klapper i Hænderne og takker Petermann.

FJORTENDE SCENE

RABE til Urania. Ja vi morer os, skal Du sé. Vil Du ikke drikke et Glas Punsch med?

URANIA. Nej Tak . . . jeg drikker aldrig Punsch, véd Du nok — men lad Dem ikke forstyrre. staar op paa en Skammel og skyder den øverste Slaa for . . . Jeg synes blot, vi skal have Dørene lukket.

ERIK rejser sig. Skal jeg hjælpe Dig, Tante?

URANIA staar ned. Tak, nu er det gjort, min Dreng gaar hen til Selskabet Uvejret trækker her hen over. Det tordner nærmere.

RABE. Sæt Dig her hos os. Hun tager Plads. Trykket Pause.

TRAM. Skal vi ikke have én til . . . Stemningen trænger til at lives op. Emmy slaar an.

ERIK. Nej, spil ikke, Emmy, nu venter vi lidt.

URANIA. Jeg synes heller ikke, Musik og Tordenvejr hører til de Ting, der passer bedst sammen.

TRAM. Aa jo — Kanoner og Trompeter for Eksempel.

MAJORINDEN. Har De nogensinde hørt det?

TRAM. Nej, men jeg kunde nok tænke mig, det maatte lyde virkningsfuldt.

RABE. Hør sig mig, Urania, Du talte jo med den Herre, der var herinde før. Jeg mødte ham, da han gik. Han sagde i Forbifarten, at Du havde en Meddelelse til mig.

URANIA. Ja — men den vil jeg hellere give Dig siden.

RABE. Var det da noget særligt hemmeligt?

URANIA. Aa nej, men vi er jo saa mange nu.

ERIK. Vi er da kun os selv, Tante. Hvad var det for en Mand?

URANIA. Det var en Ejendomsmægler, der havde i Kommission at spørge, om vi vilde sælge Gaarden.

RABE. Ikke andet. Den Slags har vi da sét før. Sagde han ikke, hvor meget han vilde give for den? Jeg syntes, han snakkede om en Skrivelse.

OLESEN. Jo — den er her — tager den op af Brystlommen.

RABE. Naa, har Du ogsaa truffet ham?

OLESEN. Nej, jeg kom, ligesom han var gaaet — og Urania lod mig . . . værs'god, den indeholder et Tilbud rækker Rabe Dokumentet.

RABE sætter Pincenez paa og læser. Ja saa — det lader sig ellers høre —

ERIK. Hvordan lyder Tilbudet, Onkel?

RABE. Kom selv og se.

ERIK gaar hen og læser over Rabes Skulder. 3500 Kroner pr. Tønde Land . . . Gaarden inklusive . . . det bliver jo over en halv Million!

RABE. Ja nærmere 600,000. Der er 164 Tønder. Det er sandelig en smuk Skilling.

ERIK. Vi bliver rige, Asta!

RABE til Olesen. Hvad siger Du, Svoger?

OLESEN. Tilbudet er Topnotering af, hvad I kan vente, naar I vil sælge under ét. Hvis Pengene viser sig at være sikre, siger jeg: Gratulerer!

RABE. Du siger ingenting, Urania.

URANIA. Min Mening kender Du jo nok.

RABE. Du mener med andre Ord ikke, vi skal sælge.

URANIA. Nej —

ERIK. Men hvorfor dog, Tante . . . naar Tilbudet . . .

URANIA. Fordi, Erik — man sælger ikke sit Hjem.

RABE. Naa — vi fandt vel nok et nyt — et andet Sted, hvor der var godt at være.

ASTA. Ens Hjem maa dog altid blive dér, hvor man selv er og lever med dem, man holder af.

ERIK. Ikke de og de Stuer med de og de Møbler stillet op paa den og den Maade.

URANIA. Jeg skulde dog mene, det Sted, hvor ens Slægt har levet i mange Aar, vel er en trofastere Følelse værd. De Rum, vore Forfædre færdedes i, de Ting, deres Hænder har berørt og deres Øjne hvilet paa —

ERIK. Sandt nok, Tante. Men det Hjem har vi nu engang ikke kunnet bevare ved at sidde med Hænderne i Skødet og stirre paa nogle gamle Portrætter. For Resten hører vi slet ikke hjemme her ude paa Landet, saa meget som Du tror. Vi er en Handelsslægt, der stammer fra Havnen og Børsen. Stamfader dér peger paa et af Portrætterne var en snild Købmand og Søkaptajn — et Stykke af en Smugler nok ogsaa. — Ikke sandt Petermann?

PETERMANN. Det er ganske rigtig. Han havde Pakhuse paa Kristianshavn og sejlede selv sine Fragter paa Indien og Kina. Gaarden her købte han som ren og skær Lystejendom for 30,000 Rigsdaler.

ERIK. Ja, det havde han Raad til. Men han havde vist ikke tænkt sig Sporten fortsat, til der ikke var en Skilling tilbage af hans store Kapitaler, fordi hans Efterkommere fandt paa at spille Herremænd. Og han vilde sikkert finde,

vi var nogle gode Narre, hvis vi ikke greb Lejligheden til at rejse Formuen paany, i Stedet for at suge paa Labben over indbildte Herligheder og sentimentale, storsnudede Idéer.

URANIA. Du bruger haarde Ord, Erik. Det er ikke lutter Idéer og Urimeligheder af mig, skal Du tro. Du maa dog tænke paa, hvad det vilde blive for mig, hvis jeg skulde forlade dette Sted, hvor jeg er født og har levet snart i tredsindstyve Aar, og som har været hele min Verden. Jeg har aldrig kendt — aldrig brudt mig om noget udenfor Rabesholm, fra jeg var en lille Pige. Og jeg har den smertelige Evne at kunne huske . . .

Ja, det er gaaet tilbage, bestandig tilbage, det har ingen sørget bitrere over end jeg . . . jeg, som har sét hele denne dejlige Egn blive sønderlemmet af Jernbaner, tilsmudset af Fabriksrøg . . . sét Byen vælte sig ind paa os med Godtkøbsvillaer og Søndagspøbel, den samme By, hvis grønne Volde med Møllerne var min Barndoms Horisont.

TRAM rejser sig og slaar et Slag over Gulvet. Saagu' mærkeligt at høre . . . det, Du kalder at gaa tilbage, Tante, er dog ellers, hvad moderne Mennesker forstaar ved Fremgang —

ERIK. Det er jo Livet og Virksomheden, der har erobret din Egn.

URANIA. Og vansiret den — skændet dens Idyl og Poesi . . . her var snart deres sidste Fristed. Derfor har jeg værnet om denne Ejendom, om dette Hjem, ladet de gamle Træer vokse tæt op omkring det for at skærme det som et Alter for det, jeg har holdt helligt . . . ogsaa for din Skyld og Emmys, for at I en Gang kunde eje Mindet om dets Finhed og Fred . . . derfor burde Du ikke være mig utaknemmelig.

ERIK. Det er jeg heller ikke, Tante, men Tiden . . .

URANIA. Ja, Tiden. Tror Du ikke, jeg har frygtet, den skulde indhente mig — frygtet dette Øjeblik, som jeg følte var kommet, da jeg sad med det store Tilbud i Haanden. Da vidste jeg, at jeg skulde kæmpe min Kamp. Jeg véd ogsaa, jeg maa bukke under, hvis Du staar imod mig . . . men saa beder jeg Dig blot . . . opsæt det lidt endnu . . . hvis Du ikke kan vente, til jeg er gaaet bort.

ERIK. Det kan jo ikke nytte at blive ved at opsætte, naar vi alligevel maa —

RABE med Papiret. Nej, her skal vi i hvert Fald bestemme os inden 3 Dage, staar der.

OLESEN. Det drejer sig rimeligvis om et større Opkøbningsprojekt. Siger I Nej, gaar det hele i Stykker, og saa kommer dette Tilbud i hvert Fald ikke igen.

FRITZ. Nej, hvor det lynede, saa' Du det, Emmy —

EMMY. Ja, det er uhyggeligt.

FRITZ. Hør, nu kommer Tordenen. Skrald.

URANIA. Forstaar I da ikke, at det er min Livsnerve, I vil skære over . . . mine stakkels sidste Dage . . . er der ikke én, som forstaar mig —! synker ned.

MAJORINDEN hen til hende. Jo, kære Frøken Rabe — jeg tror nok, jeg forstaar Dem.

URANIA. Aa nej, det gør De vist ikke . . . De har jo aldrig levet her.

MAJORINDEN. Derovre, hvor jeg lever, kæmper vi alle for at bevare vort Hjem. Der gælder det mere end de Stuer, vi bor i — og den Jord, vi har været vant til at kalde vor egen.

RABE. Ja, det er sandt.

OLESEN. Det rummer mere.

RABE. Fortæl os om det, Frue . . . stille, I Børn.

MAJORINDEN. Hvad skal jeg fortælle — De véd jo, hvad der hver Dag skér . . . de unge føler det ikke, forstaar det ikke paa samme Maade . . . til Urania . . . Husk dog paa, at selv om De maa flytte herfra, bliver De alligevel hjemme. Men vi derovre . . . det er, som selve Luften blev taget fra os . . . som det ikke mere er for os, Solen skinner paa vore Marker og vore Skove springer ud . . . som vi ikke maatte eje vore egne Hjerter.

Vi opgiver aldrig Kampen!

RABE. Nej!

ASTA. Hvorfor skulde vi opgive Kampen? De Grænsepæle kan da ikke evigt skille Mennesker ad — — alt det raadne Sprinkelværk ramler jo en Dag Verden over . . . saa faar vi vel Luft.

ERIK op. Ja, Asta har Ret . . . de nye Slægter . . . de nye

Ti — Afbrydes af et voldsomt Tordenskrald, idet Lynet flammer udenfor Vinduerne og kaster et stærkt Glimt ind i Stuen. Der høres et Brag som af et styrtende Træ. Alle farer op med Skrig og Udraab.

OLESEN mod Døren. Det slog s'gu ned. aabner og træder udenfor. Straks tilbage.

Det store Lindetræ ligger fældet —

URANIA. Den sidste af de gamle Linde, som Bedstefader havde plantet!

Tæppet falder.

TREDJE AKT

Samme Dekoration.

FØRTE SCENE

Rabe og Majorinden sidder i Forgrunden til højre. Han foroverbøjet med Armene paa sine Knæ og Hat i Haanden. Hun, betragtende ham i venlig Tavshed. Hun bærer Hat og Handsker. Hendes Overstykke og Parasol ligger paa en Stol ved Siden af hende.

RABE ser op. De er ikke vred, vel?

MAJORINDEN. Nej — nej . . . ikke det allermindste.

RABE. Jeg burde naturligvis ikke have talt saa hastigt . . . men jeg har været saa opfyldt af Beundring, lige fra jeg saa' Dem . . . og alle vore fælles Sympatier . . . og hele den stærke Stemning, jeg har gaaet omkring i i Dag . . . det kom ganske uforvarende over mig.

MAJORINDEN. Tro heller ikke, jeg et Øjeblik har følt mig krænket . . . selv om jeg blev en Smule overrasket.

RABE. Og De vil ikke betænke Dem? De mener ikke, De senere vil kunne svare mig anderledes —

MAJORINDEN. Nej — nej, min ædle Herre . . . lad os straks og bestemt ryste de Idéer ud af vore graanede Hoveder. Lad os ærligt tilstaa, at hvad der maaske i et Øjebliks Ungdommelighed lader sig tænke, det er dog baade De og jeg blevet for gamle til at gennemføre.

RABE. De kan da ikke føle Dem gammel!

MAJORINDEN. Aa jo, husk, jeg blev Enke, da jeg knap var tyve Aar . . . har haft en Broder at opdrage og senere hans Børn, da han og hans Hustru var døde . . . og ved Siden af det min Gerning derovre . . . det fælles Arbejde i den haarde, spændte Kamp Aar efter Aar . . . alt det har nok kunnet gøre Livet langt for mig . . . Jeg føler mig stærk til at vende tilbage og tage Arbejdet op med fulde Kræfter, men paa noget Slags nyt lader der sig vist ikke mere begynde.

RABE. Og for mig er Livet blevet langt akkurat paa den omvendte Maade. Jeg har ingen Gerning haft, aldrig været optaget med fulde Kræfter af noget Arbejde. Jeg har stadig gaaet og ventet paa at faa Lov til at begynde.

MAJORINDEN. De har dog ogsaa haft Deres Virksomhed . . . her paa Gaarden . . . og Børnene . . .

RABE. Aa, den Virksomhed har nu nærmest bestaaet i at drysse omkring og have jævnt gode Dage . . . og Børnene . . . nu er de jo blevet store og flyver fra os . . . i Dag Erik, i Morgen Emmy . . . saa sidder Urania og jeg tilbage . . .

som to visne Blade paa et Træ, Vinterstormen har fejet . . . de sidder der og virrer paa Stilkene . . . ingen kan begribe, hvorfor de er blevet siddende . . . en Nat klipper Frosten dem af . . . og ingen husker næste Dag, at de sad der . . . det hele har der heller ingen Mening været i . . . nej . . . op, lægger Hatten, gaar hen over Gulvet.

MAJORINDEN. Hvorfor vil De nu tale Dem selv saa bitter! Det er jo slet ikke Deres Natur. De kan dog ikke ret længe lade være at føle Glæde og glemmer hurtigt, hvad der har voldet Dem Sorg. Inderst i Deres Sind, som inderst i Deres Øje er Himlen altid blaa.

RABE. Men det er jo netop min Ulykke, — at jeg er blevet saadan et Stemningsmenneske . . . derfor har jeg aldrig . . .

MAJORINDEN. Kald det hellere Deres Lykke . . . det har vist snarere været Meningen . . . sér paa sit Ur, rejser sig. . . . men nu vil jeg sige Dem Farvel, Hr. Rabe, og Tak for i Dag . . .

RABE. Vil De tage hjem allerede . . .?

MAJORINDEN tager sit Overtøj paa. Ja . . . Asta har jo bestemt at blive til i Morgen . . . og jeg vil gerne naa Byen, mens det er lyst . . . der gaar et Tog nu, som passer . . . Nej . . . De skal ikke følge mig . . . jeg siger Farvel til Selskabet i Haven . . . træffer jeg ikke Deres Søster dér, vil jeg bede Dem bringe hende min Hilsen.

RABE. Naar sés vi da igen?

MAJORINDEN. I næste Uge, naar vi skal rejse. De og Erik følger jo med til Als.

RABE. Ja, den Tur glæder jeg mig rigtig til.

MAJORINDEN smiler. Der kan De sé.

RABE. Men saa skal vi igen skilles.

MAJORINDEN. Med et Fremtidsbaand imellem os . . .

RABE. De . . . vil blive . . . altid derovre?

MAJORINDEN. Paa min Post — ja —

RABE. Men jeg faar Lov at hjælpe . . . at tage Del i Deres Haab og Deres Arbejde . . .

MAJORINDEN. Herfra — ja . . . som fuldtro Ven og Broder . . . rækker ham Haanden.

RABE. Saa siger vi paa Gensyn da!

MAJORINDEN. Paa Gensyn. Hun gaar ud gennem Haven. Han staar og sér efter hende. Pudser Næsen og tørrer Øjnene . . . tilbage og sætter sig.

RABE. Aa ja . . . det gjorde nu ondt alligevel . . .

ANDEN SCENE

DRASTRUP lidt efter fra højre. Men skal Herren dog ikke ned til Træet, som Tordenvejret har slaaet om . . . der er alle de unge forsamlede . . .

RABE. Naa . . . er de det?

DRASTRUP. Ja, og Hr. Eriks Kæreste, hun staar og gynger oppe i Grenene . . . over de andre . . . Hun skal nok vide at finde sin Plads.

RABE. Ja, hun har Mod og Kræfter.

DRASTRUP. Har Herren det ikke godt?

RABE. Aa, jeg har kun faaet at mærke, jeg er blevet gammel, Drastrup.

DRASTRUP. Det maa vi jo alle mærke, Hr. Theodor.

RABE. Men det var saa bittert . . . Drastrup . . . for jeg fik det at mærke her. tager sig til Hjertet.

DRASTRUP. Aa . . . Herregud . . . Theodor . . . det troede jeg dog, han var kommet over . . . var det hende . . . den fremmede Dame?

RABE nikker. Ja . . .

DRASTRUP. Jeg kunde tænke det . . . jeg saa' nok før . . .

RABE. Det er saa fattigt, Drastrup . . . at have været en Mand . . . og aldrig kunnet vinde en Kvinde for sig . . .

DRASTRUP. Men det har han da kunnet, Theodor . . . før i Tiden kunde han da —

RABE. Men aldrig kunnet beholde hende . . .

DRASTRUP. Nej, det kan være . . . han har ikke været Mand for at binde dem . . .

RABE. Der kan Du selv se, Drastrup . . .

DRASTRUP klapper ham paa Hovedet. Bitte Theodor . . . bitte Theodor . . . ser ud i Haven. . . . han skulde tale med Entreprenøren.

RABE. Du mener, han har forstaaet det bedre . . .

DRASTRUP. Han er altid saa flink at tale med — til at jævne og klare det op for En . . . dér kommer han . . . tal med ham, bitte Theodor . . . ud til venstre.

TREDJE SCENE

OLESEN fra Haven. Naa her sidder Du og angrer, din gamle Don Juan . . . det er nette Ting, man opdager om dig . . .

RABE. Mig . . . hvad mener Du?

OLESEN. Ja, kan Du gætte, hvad vi har fundet . . .?

RABE. Nej . . . hvad er det for noget Sludder!

OLESEN. Naa, naa . . . kun Spøg . . . det er alle dine fordums Forlovelseskort, som Du har indgraveret omkring paa Grenene i den gamle Lind. Du klatrede nok til Vejrs og betroede dig til Bogfinkerne — ja, nu ligger den paa Jorden som en opslaaet Hemmelighed —

RABE. Naa, det er jo fra jeg var Dreng og ungt Menneske.

OLESEN. Jeg mistænker dig skam ikke for at have været deroppe for nylig . . . Men Du har ellers været flink i Sløjd. Der er mindst et halvt Dusin udskaarne Hjerter med Pile og T. R. indslynget i forskellige mystiske Forbogstaver . . . Kunde det ikke more Dig at studere de Minderuner igen og fortolke dem for os andre. Kom med og ryg en Cigar . . .

RABE. Nej Tak . . . jeg har ingen Lyst til at repetere mine dødfødte Forelskelser . . .

OLESEN sætter sig ned. Hvad sidder Du ellers og spekulerer over? . . .

RABE. Sig mig en Gang, Laurits, hvorfor har Du egentlig aldrig giftet Dig . . .

OLESEN. Sagtens fordi jeg har passet bedst til at være Ungkarl . . . det rummer mere, Du —

RABE. Men har Du aldrig . . . har der aldrig været nogen, Du gerne vilde haft til Kone?

OLESEN. Jo, det har der for Resten . . . der var en Gang én . . . der hang mig saa højt.

RABE. Hvorfor fik Du hende da ikke . . .?

OLESEN. Hun vilde ikke have mig . . . Jeg gefalt hende ikke . . . jeg var hende for blodrig og plump . . . jeg tror, hun var angst for mig . . . det var saadan en sart Aurikel Naa, saa lod jeg Auriklen sidde og hyppede de Kartofler, der groede for mig . . .

RABE. Det gjorde Du nok . . . og rigeligt.

OLESEN. Ja — Du, hvorfor svulmer Weichselfloden . . . naar der bare ikke var kommet saa mange Avekatte ud af det —

RABE. Dem har Du dog sørget bravt for . . .

OLESEN. Bevares . . . jeg har gjort min jævne Pligt . . . hver er blevet anbragt efter sine Evner . . . og naar jeg dør en Gang, faar hver ogsaa sit . . . men der var dog ingen af dem, jeg brød mig om selv at lægge til.

RABE. Derfor valgte Du Fritz . . .

OLESEN. Ja, Fritz . . . det er en fin Plag . . . dér sér man alligevel, det er Racen, det kommer an paa —

RABE. Nej, Du . . . det er Frodigheden og Styrken, det kommer an paa . . . Evnen at kunne handle og skabe . . . den bringer Tilfredsstillelse . . . arbejde, tjene Penge, sætte Børn i Verden, saa mærker man, man har levet . . . saa vidste man da, man ikke skulde dø som jeg en Gang, uden at have gjort noget Indskud, uden at efterlade sig et Spor, hvori man fortsættes . . . Jeg har været et unyttigt og ufrugtbart Menneske . . .

OLESEN. Vilde Du da ønske, Du havde et Barn?

RABE. Ja, af mit fuldeste Hjerte . . . hvis bare det kunde hjælpe at ønske . . . Men saa skulde det være en Dreng . . . Aa Du, saadan en stor, køn Knægt . . . at kunne trykke ham til sig og vide, det var Ens Afkom, Ens rigtige Kød og Blod . . . det maatte være stolt . . . Saa vilde man aldrig kunne synes, Ens Liv var forspildt.

OLESEN gør et Slag over Gulvet, skotter til ham, gaar hen og klapper ham paa Skulderen. Snak Du, Dit Liv er ikke forspildt.

RABE. Ak jo, det er det alligevel.

OLESEN. Men jeg siger nej . . . sé paa mig Rabe ser op. Sig mig saa, Du husker jo Kirstine.

RABE. Ja — hvad hun?

OLESEN. Hun døde, véd Du nok.

RABE. Mens jeg var i Udlandet . . . hun blev jo gift med den svenske Gartner.

OLESEN. Og fik en Søn . . . se, den Dreng var Du Fa'er til.

RABE. Hvad vil det sige . . . vil Du bilde mig noget ind?

OLESEN. Nej, saamænd vil jeg ej . . .

RABE forvirret. Fritz . . . men hvordan er det da gaaet til?

OLESEN. Ja, hvordan det kan være gaaet til . . . det maa Du vel bedst selv vide . . . Jeg véd bare, at Kirstine betroede mig det nogen Tid, før hun døde.

RABE. Og Du er sikker paa, hun talte Sandhed?

OLESEN. Ja, rigtig sikker var jeg nu ikke straks . . . skønt Fruetimmerne sjældent tager fejl i det Kapitel . . . men det var jo indviklede og forkludrede Forhold den Gang i det hele taget . . . Du var rejst, og Pigen vidste hverken, om hun var købt eller solgt . . . saa tog hun Svenskeren overtvært, da Urania lokkede med Pengene . . .

RABE. Men Barnet da, hvad blev der af Drengen?

OLESEN. Ja ham fik jeg, lovformelig afstaaet, da Manden vilde hjem igen til Sverig.

RABE opklaret. Fritz!

OLESEN. Det er Fritz . . . han er kort og godt Din og Kirstines Søn.

RABE. Og det har Du ikke sagt mig før?

OLESEN. Jeg syntes ikke, det jagede. Jeg havde desuden lovet Kirstine at holde Mund . . . hun vilde ikke, det maaske skulde komme til at genere Dig . . . hun var jo en retskaffen Pige —

RABE. Ja, det var hun . . . stakkels Kirstine . . . Aa, nu forstaar jeg baade det ene og det andet . . . At jeg dog kunde være saa blind, saa naiv, saadan lade mig narre af Urania. Men hvordan har Du ellers faaet fuld Vished?

OLESEN. Det fik jeg efterhaanden ved at studere Drengen . . . nu er jeg sikker paa, han er en Rabe.

RABE. Han ligner da slet ikke mig —

OLESEN. Nej, men han ligner ham, I begge to stammer fra . . . kom her hen og sé rigtig paa ham dér de gaar hen foran et af Familie-Billederne paa Væggen. . . . sé paa det lille skæve Træk ved Munden med det lune Smil . . . er det ikke Knægten op ad Dage, naar han staar og smaagriner . . . og læg Mærke til det venstre Øjenbryn, som sidder en Kende højere end det andet . . . og de smaa Øren, der er ansat ganske som hos Drengen . . . saadanne Slægttegn springer tidt flere Led over, men de er mere paalidelige end mangen Daabsattest . . . det er noget, jeg forstaar mig paa . . . jeg kender det fra Bæsterne . . . jeg garanterer for, han er falden efter Dig . . .

RABE. Og . . . hvad nu . . .?

OLESEN. Nu, har Du ham?

FJERDE SCENE

FRITZ fra Haven. Onkel Theodor!

RABE vender sig. Ja, min Dre . . . Fritz . . .!

FRITZ. Hvad er der? Hvorfor sér Du saadan paa mig? Har jeg en Bule i Hatten . . . tager den af.

OLESEN. Hvad har Du ellers paa Samvittigheden?

FRITZ. Jeg vilde bare . . . maa jeg ikke faa et Par Cigarer til Tram og mig . . .

RABE. Cigarer . . . jo . . . hvor staar de . . . hér tager Cigar-

kassen, som staar paa Klaveret, aabner og rækker imod ham. . . . tag hvad Du vil . . .

FRITZ. Maa jeg tage to til os hver?

RABE. Ja . . . fler . . . stop i Lommen, saa har Du ogsaa til i Morgen. stikker Cigarer i hans Lommer.

FRITZ. Tak . . . nu har jeg nok . . . mange Tak. vil gaa.

RABE. Nej, vent — vil Du ikke have Ild sætter Kassen bort og stryger Tændstik. . . . kom her . . . værs'god.

FRITZ tænder. Mange Tak, Onkel Theodor.

RABE slaar pludselig Armene om ham. Aa . . . Fritz . . . Du . . . Dreng . . .

FRITZ. Nej . . . hold op . . . Du brænder Dig jo . . . Du knuser jo Cigaren . . .

RABE slipper ham, støder ham ud. Stik saa af med Dig . . . Dit Tossehoved.

FRITZ i Døren. Det kan Du selv være, Onkel Theodor. løber.

FEMTE SCENE

RABE sér efter ham, vender sig mod Olesen. Tak — skal Du ha'! . . . Tak, min kære, brave Ven . . .

OLESEN. Naa, er Du fornøjet med ham?

RABE. Om jeg er . . . og jeg maa faa ham . . . Du vil afstaa ham . . .!

OLESEN. Jeg har jo fodret ham op til Dig —

RABE. Hvad tror Du, Urania vil sige . . . hør, mener Du vel, det er værd at fortælle ham selv det straks . . . Véd Du hvad . . . jeg tror, Gud hjælpe mig, han griner mig lige op i Øjnene, naar han hører, jeg er hans taabelige gamle Fa'r.

OLESEN. Det er vist ikke umuligt. Men det maa Du s'gu frabede Dig . . .

RABE hen og sér ud i Haven . . . tørrer Øjnene . . . vender sig pludselig. Nej, jeg har ingen Ro paa mig her tager sin Hat. . . . bliver Du, jeg maa ned og kigge paa Drengen. ud.

SJETTE SCENE

URANIA fra højre. Hvor skulde Theodor hen?

OLESEN. Han vilde ud til Børnene.

URANIA. Hvad har I to afhandlet . . . Du sér saa smørretglad ud . . . sætter sig med Strikketøj.

OLESEN. Jeg er ogsaa rigtig fornøjet, Urania.

URANIA. Det er vel, fordi Du tænker, Du nu faar Din Krig igennem —

OLESEN. Ja, jeg synes, der begynder at blive Liv i Tingene . . . ny Kræfter, nyt Blod . . . Jeg havde ikke troet, der var de Krummer i Erik . . . Jeg er stolt af min Søstersøn.

URANIA. Du er nok stolt af Familieskabet i det hele taget . . . Det giver Dig jo Ret til at snakke med. Men Du skal ikke brovte for tidligt, jeg har gjort mig sejg igen. Der skal endnu tages et Tag med mig.

OLESEN. Det Tag agter jeg at klare.

URANIA. Saa det gør Du . . .

OLESEN. Det bliver jo ikke den første Batalje, vi to leverer hinanden.

URANIA. Jeg er heller ikke bange nu.

OLESEN. Men denne Gang vil jeg fælde Dig, Urania. Jeg vil samle alt mit Mod og gaa lige løs paa Dig . . .

URANIA. Du taler virkelig, som Du skulde fælde en Drage.

OLESEN. Ja, jeg vil sige Dig Sandheden . . . Du har netop været saadan en rigtig Familiedrage her paa Rabesholm. Du har været en arg Tyran, Urania.

URANIA. Det har jeg hørt før. Men hvorfor tror Du, de bøjede sig og lod mig raade? Mon ikke, fordi de alligevel følte, jeg havde Ret i det vigtigste . . . at jeg var den mest trofaste mod det, der bandt os sammen.

OLESEN. Aa, Du med Din Familiegalskab. Det er jo ikke endet end . . . forkrøblet Modersyge . . .

URANIA. Hvad mener Du med det?

OLESEN. Jeg mener, Du skulde haft en Redefuld Børn, saa var Du blevet et Menneske. De skulde nok have opdraget dig . . . I Stedet har Du spanket omkring som en rugegal Høne og skrabet og klukket og pint og plaget os allesammen.

URANIA. Det er smukke Talemaader. Jeg skulde vel have giftet mig med Dig, Din tykke Bondeknold, den Gang Du var saa naadig og friede til mig . . . Det har Du nok aldrig kunnet tilgive mig, at jeg vragede Æren.

OLESEN. Det havde Du maaske ikke været saa narret med, lille Urania . . . det var et Tilbud, som blev gjort Dig fra Naturens Haand.

URANIA. Det var mig dog for stærkt et Tilbud.

OLESEN. Nej . . . naar Du ikke kunde faa en Rabe, kan

jeg huske, Du svarede . . . Du havde s'gu gerne taget en af Dine egne Brødre, hvis det havde gaaet an, saa tosset var Du. Og Karl fik Du da ogsaa parret saa tovlig som muligt med Ingeborg, der var brystsvag ligesom han og mere end hans Kusine.

URANIA. Naa, men Frederik . . . der vel blev gift efter dit og Naturens Tykke med Din egen Søster Maren . . . gik det maaske bedre . . . ligger de to ikke ogsaa dernede.

OLESEN. Ja, for hende kuede og kvalte Du . . . Hun var vant til at tage fat i Bedriften . . . til at gaa med i Mark og Stald . . . men Du tvang hende til at sidde og strikke Strømper herinde en hel Vinter mellem Zvibler og Medicinflasker, saa da Foraaret kom, kunde vi sende dem alle fire af Sted. Naa, godt var det maaske, her blev renset ud. Her var ligesom ved at blive noget overbefolket, nu blev her da Plads og Luft — til at gro i for Erik og Emmy. Men Du fortsatte med at regere og syndede stædig videre mod alle sunde Krav, i stort som i smaat . . . med Jordbruget, Du ikke vilde forandre, med Haven, Du lod gro til . . . med Besætningen, Du nægtede at krydse . . . lige ned til Smaakræet . . . ja kan Du huske Duerne, I havde . . . Rabesholms hvide Tumlere, der kredsede saa kønt over Huset . . . hvor prækede jeg ikke, at Du maatte lade Stammen forny . . . men Du vilde aldrig høre . . . Saa et Aar holdt de op at yngle . . . Flokken tyndedes ud og en skøn Dag var der kun en 3—4 forkvaklede Individer tilbage, som ingen vidste om var Hanner eller Hunner, og dem tog Katten.

Se saadan kunde det akkurat være gaaet med Jer selv, med Dig og Theodor og hele Racen, hvis Du var blevet ved at raade og havde faaet Erik og Emmy smeddet sammen, som det har været din stille, sejge Plan. Men denne Gang blev Du endelig narret . . . ak ja, om det saa er den skikkelige Theodor, har han ubevidst gaaet hen og snydt Dig . . .

URANIA. Hvad har Teodor, siger Du?

OLESEN. Det skal jeg virkelig fortælle Dig . . . han har faaet en Søn.

URANIA. Hvad er det for noget Vrøvl?

OLESEN. Det er den levende Sandhed . . . det er Fritz nemlig, som jeg har sagt ham, er hans Dreng. Jeg havde gemt ham til ham, sér Du . . . men nu syntes jeg, han kunde trænge til at faa ham . . . Det anede Du nok ingenting om.

URANIA. Nej — jeg vidste det.

OLESEN. Du har vidst ... nej, hør Urania, Du bliver dog Dig selv lig.

URANIA. Ja, jeg bliver mig selv lig — og det vil jeg ogsaa være ... og hverken Du eller nogen anden skal fælde mig i Live.

OLESEN. Jeg tror dog, der er én, som naa'r at besørge det.

URANIA. Og hvem skulde det være?

OLESEN. Hun, som skal føde Erik en Søn.

URANIA. Lad os se den Søn først.

SYVENDE SCENE

RABE fra Haven. Naa her sidder Du, Urania ... ja nu er Hr. Mortensen her ... Kommissionæren ... han kommer med Petermann ... Det er vel bedst, vi sætter os ind i Kontoret?

URANIA. Det skal vel ikke afgøres i Aften?

RABE. Nej ... helt afgøres ... men vi kan dog begynde at indlede ... der èr jo heller ikke saa længe at løbe paa, saa det er da bedst straks at høre Manden nærmere.

OLESEN. Ubetinget. —

RABE. Du vil nok være til Stede, Laurids, Du er jo mere praktisk overfor den Slags Folk.

OLESEN. Jeg skal nok ordne ham.

URANIA. Saa kan I jo forhandle. Jeg ønsker ikke at deltage.

RABE. Vær nu ikke urimelig, Urania. Det er jo nødvendigt, Du er med. Og Du kan trygt stole paa, vi skal tage ethvert muligt Hensyn. Ja, der kommer de. Mortensen og Petermann fra Haven.

OTTENDE SCENE

MORTENSEN. Ærbødigst igen, Frøken ... saa nu var jeg da heldig med Proprietæren ... saa kan jeg maaske alligevel komme til at rejse ind med en lille Slutseddel. Ja, lad os haabe, det maa blive til Lykke og Velsignelse for alle Parter ... det er dog et skønne Vejr, vi har faaet igen ovenpaa Tordenen.

OLESEN. God Aften, Mortensen!

MORTENSEN. God Aften, god Aften, Hr. Entreprenør ... hvordan staar det til?

OLESEN. Naa, De er ude og rumstere paa disse Kanter?

MORTENSEN. Ja, man maa jo flytte sig omkring . . . Hr. Entreprenør . . . det er jo en løsagtig Bestilling, man har . . . men dette er jo en ren Stadsforretning, med saadanne Folk og saadanne Penge . . .

RABE. Værs'god, Hr. Mortensen . . . vil De træde herind i mit Kontor. aabner Døren til højre.

MORTENSEN. Mange Tak, Hr. Proprietær.

RABE. Vi har jo alle Papirerne hjemme, Petermann . . . og de gamle Kort over Ejendommen.

PETERMANN. Ligger altsammen paa sin Plads i Skabet, anden Hylde til højre.

RABE. Men Erik — han skulde da med?

PETERMANN. Han kommer straks, skulde jeg hilse.

RABE. Ja, kom saa, I andre.

OLESEN. Urania —! Alle ind til højre.

NIENDE SCENE

Emmy, Fritz og Tram fra Haven.

EMMY hen til højre og lytter. De er allesammen inde i Kontoret.

FRITZ. Ogsaa Tante Urania.

EMMY. Stille . . . jeg kan høre Onkel Krafts Stemme . . .

TRAM kaster sig i en Stol. Jeg tror, det ender med, de sælger.

FRITZ i en anden. Vilde Du nødig have det, Emmy?

EMMY hen imod dem. Jeg kan ikke høre mere.

FRITZ. Jeg spurgte, om Du nødig vilde have, at Rabesholm blev solgt . . .

EMMY. Jeg synes, det er stor Synd mod Tante, naar hun er saa bedrøvet over at skulle flytte herfra . . .

FRITZ. Jeg spurgte, om Du nødig vilde have det . . .

EMMY. Jeg vil ogsaa være bedrøvet . . .

TRAM. Emmy græder, fordi Tante græder.

FRITZ. I kan vist godt blive boende.

EMMY. Det gør Tante ikke . . . hvis Rabesholm bliver solgt, flytter hun straks . . . hun vil ikke bo her under fremmede.

TRAM. Har hun sagt det til Dig?

FRITZ. Hun er fjollet, Tante Urania, ikke Tram?

TRAM. Komplet . . . rabies familiaris.

FRITZ. Det er i det hele utroligt, som gamle Mennesker er latterlige . . . Har Du lagt Mærke til Onkel Theodor . . . han har for Resten lovet mig en Bicycle.

TRAM. Vil han ogsaa selv køre?

EMMY. Nu synes jeg, I skulde holde op at være uartige.

TRAM. Du bliver et godt Parti, Emmy.

FRITZ. Ho—ho, Tram, har Du allerede regnet det ud... Men det bliver der ikke noget af, vel, Emmy!

TRAM. Emmy, hvem vil Du ha' ... Fritz eller mig ... vi frier begge til Dig.

EMMY. Saadan et Par Drenge ...

FRITZ. Emmy vil ha' den, Tante vil ha'.

TRAM. Men Tante kunde ingen faa.

EMMY op. Saa, det kunde hun vist godt ... men nu vil jeg ikke høre paa Jer længere. ud i Haven.

FRITZ og TRAM. Emmy, nej bliv nu, Emmy!

EMMY udenfor. Nej. I er modbydelige.

TRAM op. Lad os gaa ned ...

FRITZ. efter. Jeg vilde bare gerne se deres Ansigter ... naar de kommer ud. Erik og Asta fra Haven.

TIENDE SCENE

ERIK til Tram. Er Tante derinde ...! peger paa Kontordøren.

TRAM. Ja, der er Generalforsamling ... skal Du ikke med —

ERIK til Asta. Skal vi vente lidt her?

FRITZ dæmpet til Tram. Du ... nu fortryder han — De driver af

ASTA tager Plads. Erik ... Du er en underlig Mand ... Jeg vidste ikke, Du var saa blød og nervøs.

ERIK. Det er Hjemmets Magt ... Asta. Den binder mig med saa sejge Traade.

ASTA. Vil den Magt blive ved at holde Dig bunden, ogsaa naar vi selv faar vort Hjem.

ERIK. Nej ... men jeg maa løses fra den i Fred ... Husk, vi har levet her med hinanden i en stille Takt, som Tante styrede. Hun var Midtpunktet ... Loven, Husets Aand. Nu staar vi alle pludselig imod hende. Og det er os to, Du og jeg, der er brudt ind og splitter og opløser ...

ASTA. Det er med andre Ord mig, der er den egentlige Forbryder.

ERIK. Vi handler vel ligesom vore Børn en Gang vil handle imod os, naar vi selv er blevet gamle.

ASTA. Nej, jeg tror ikke, det behøver at være saadan.

Jeg tror aldrig, mine Børn vil komme til at staa imod mig.

ERIK. Og hvorfor er Du saa sikker paa det?

ASTA. Fordi, nuvel fordi det er mine. Fordi jeg er sikker paa, jeg altid vil kunne føle med dem og omfatte dem i alt, hvad de kræver og vil . . . ja naturligvis . . . siden det er mig, de er gaaede ud fra.

ERIK. Ja, saadan tænker nu Du, fordi Du selv føler Dig som en Begyndelse. Men hun sidder tilbage efter noget, som er forbi.

ASTA. Og Du befinder Dig vist midtvejs imellem os begge.

URANIA i Døren til højre. Erik . . . Herrerne venter Dig i Kontoret. ind.

ERIK. Ja . . . rejser sig og gaar forbi hende ved Døren. Vil Du ikke med igen, Tante?

URANIA. Nej Du, jeg har nok . . . Det morer ikke mig at sidde som Nul i Kommissionen.

ERIK. Tante, det gør mig ondt, jeg skal gøre Dig imod.

URANIA. Sig mig da, hvorfor Du gør det!

ERIK. Det er jo Fremtiden —

URANIA. Din maaske . . . Eders . . . min ikke . . . Men gaa nu ind og handl efter Dit Hjerte . . . de venter paa Dig . . . tager sit Strikketøj.

ERIK staar et Øjeblik. Tal med Tante, Asta . . . ind til højre.

ELLEVTE SCENE

ASTA. Jeg har vist taget Deres Plads, Frøken Rabe — vil rejse sig.

URANIA. Bliv kun siddende. Jeg sætter mig her . . . tager Plads og strikker

ASTA. Skal vi tale lidt sammen?

URANIA. Det hjælper vist ikke, vi to prøver paa at forstaa hinanden.

ASTA. Maaske det netop kunde hjælpe.

URANIA. Jeg er saa fri at tvivle.

ASTA. Men jeg tror, og jeg har Ret.

URANIA. De . . . som kommer her i Dag.

ASTA. Jeg kendte dette Hus, før jeg kom. Jeg kendte Luften herinde, straks jeg traadte over Tærskelen. Saadan maatte her være og maatte De være . . .

URANIA. Fra Erik . . . kan jeg tænke.

ASTA. Aa ja . . . fra alt det, der var klistret udenpaa ham, da jeg traf ham. Fra det Støv, jeg har blæst af ham.

URANIA. Og nu mener De sagtens, det er Deres Mission at lufte videre ud i den gamle Rede . . . at slaa op for alle Vinde, saa Støvet ogsaa kan blæse af mig. Det sidder for fast, skal De se . . . De vil sagtens holde Taler for mig om Ungdommens hellige Ret og Udviklingens sejrrige Gang . . . og andre . . . Stormskridt . . . De Fraser bryder jeg mig ikke om, de kommer mig ikke ved . . . Jeg er et gammelt Menneske og kan ikke mere forandres . . .

ASTA. Jeg vil heller ikke byde Dem Fraser . . . De tror fejl om mig . . .

URANIA. I har heller slet ikke den Ret, I altid raaber saa højt paa. Det er os, der har Ret. Vi forsvarer vor Grænse, Hjemmets stille Grænse mod den hensynsløse Ungdom, der kommer stormende fra Jeres Kaféer, Jeres Sportspladser og Aviser for at rive ned og forstyrre.

ASTA. Jeg vil hverken rive ned eller forstyrre, det er slet ikke det, man faar Lyst til i denne Stue.

URANIA. Hvad faar man da Lyst til?

ASTA. Til at være her . . .

URANIA. Tal klart!

ASTA. Hvordan klart? Jeg har jo ikke alt det bag ved mig, som gør Dem saa sikker. Jeg er jo kun det næste herinde.

URANIA. Det er ikke saa lidt . . . hvis De er det.

ASTA. Frøken Rabe, skal vi to gaa i Kompagni med hinanden?

URANIA. Hvordan . . . om hvad skulde vi gaa i Kompagni?

ASTA smiler. Til at begynde med om at købe Rabesholm.

URANIA. Nu forstaar jeg slet ikke . . . hvis det skal være en Spøg . . .

ASTA. Nej — mit klare Alvor . . . Jeg mener, det maa jo være en god Forretning, siden Tilbudet er solidt . . . Nu vel, saa gør vi to det samme Tilbud for egen Regning . . .

URANIA. De mener, vi skulde begynde at sælge Grundene selv . . .

ASTA. Ja.

URANIA. Og beholde Gaarden —?

ASTA. Gaarden her og Parken og saa meget af Marken,

at De faar det frit omkring Dem . . . det beholder De. Resten faar jeg at raade med . . . Jeg véd allerede, hvordan jeg vil bære mig ad. Jeg véd, hvor de ny Veje skal gaa, og de første ny Huse bygger jeg selv.

URANIA. Men naar vi skal købe og anlægge og bygge . . . det kræver jo til at begynde med . . . Kapital . . .

ASTA. Den har jeg . . . nok til at begynde med . . .

URANIA. Det havde Erik nu heller ikke fortalt mig . . .

ASTA. Er De sikker paa, han vidste det . . . Hvad siger De saa til mit Forslag?

URANIA. Jeg véd ikke rigtig . . .

ASTA op . . . hen mod Havedøren. Faar De ikke alt det, De bryder Dem om . . . Huset her og Haven . . . alt, hvad De er vant til at have om Dem . . .

URANIA rejser sig. Faar jeg ogsaa Menneskene . . .? Vil I blive hos mig allesammen Asta vender sig . . . de gaar hinanden i Møde. Der staar et Kammer fuldt af gammelt Legetøj oppe paa Loftet tager hende om Livet med begge Hænder. alt, hvad der kommer til at hedde Rabe . . . faar jeg det med kysser hende paa Panden. saa skal Du faa min Tak og min Velsignelse.

ASTA. Jeg, som er kommet her i Dag . . .

URANIA. Jeg tror, Du var den, der skulde komme.

TOLVTE SCENE

EMMY fra Haven. Nej . . . staar I to sammen . . .

URANIA. Ja, kom Du med . . . De tager hende imellem sig.

EMMY. Saa er al Ting godt, ikke sandt . . . saa skal vi ikke herfra . . . vel . . . Det vidste jeg, naar blot I to kunde blive gode Venner.

TRETTENDE SCENE

RABE fra højre med Erik — senere Olesen. Ja, nu har vi forhandlet, Urania. Efter Kommissionærens nærmere Oplysninger er Erik og jeg enige om i Hovedsagen at svare Ja straks. Det samme raader Laurids . . . det kommer altsaa an paa Dig . . .

URANIA. Ja, jeg siger Nej —

RABE. Jeg troede dog, Urania . . .

ERIK. Har Du ogsaa betænkt, hvad Du forhindrer, Tante? Og véd Du, at naar det endelig skal være, saa har jeg en Ret?

URANIA. Vi har vel lige megen Ret, Erik . . . og lige mange Stemmer . . . Emmy maa dog ogsaa regnes med . . . og holder I to sammen . . . saa er hun med mig . . .

EMMY. Ja, jeg er med Tante . . . og Asta.

ERIK. Asta!

URANIA. I skal alligevel faa Eders Vilje . . . jeg sagde kun Nej, fordi jeg har faaet et bedre Tilbud.

OLESEN nærmere. Hvad siger Urania?

RABE. Hun siger, hun har faaet et bedre Tilbud.

OLESEN. Der er vist dannet et nyt Konsortium.

ASTA. Ja, der er . . . Din Tante og jeg er gaaet i Kompagni, Erik. Vi vil selv stykke ud og begynde at bygge. Det er min Medgift til Dit Hjem. Vi bliver ikke rige i Dag, men jeg synes, det er mere fornøjeligt, at vi selv arbejder og kan hjælpes ad . . .

RABE. Der kan blive Virksomhed for os allesammen . . . For Fritz, naar han bliver Ingeniør.

ASTA til Olesen. Og De vil hjælpe os med Overslag og Planer.

OLESEN. Stol paa det, Frøken . . . det er min Traverbane . . .

URANIA. Og saa bliver vi sammen i Fred . . .

ASTA. Det var jo det, Du ønskede, Erik.

ERIK. Sér I saa, hvordan hun er . . . Tak, Asta. Urania ud til venstre.

FJORTENDE SCENE

MORTENSEN fra højre med et Papir — fulgt af Petermann. Nu har vi Slutsedlen i Stand, saafremt det behager.

OLESEN. Riv den i Stykker igen, Mortensen, der bliver ingenting af.

MORTENSEN. Hvadbeha'r . . . skal vi inte handle?

RABE. Nej, De maa undskylde os. Vi har bestemt os om . . . vi har . . .

OLESEN. Familien har besluttet at udparcellere Ejendommen selv.

MORTENSEN. Naa, det har De . . . ja bare saa . . . Nej, at der skulde gaa Brok for mig i den Forretning . . . De vil komme til at ønske mange Gange Hr. Proprietær. For Dæ—

OLESEN. Naa naa, Mortensen —

MORTENSEN. Undskyld . . . ja, saa vil jeg anbefale mig . . . Og naar De kommer saa vidt senere . . . jeg gør gerne

mindre Forretninger . . . og jeg passer som Princip altid at faa mit . . . fra den anden Side . . . Til Tjeneste. ud.

OLESEN. Farvel, Mortensen.

FEMTENDE SCENE

URANIA fra venstre, fulgt af Drastrup med Bakke og Glas. Skal vi saa drikke Lidkøb paa vor store Forretning . . .

RABE. Ja, Du er nok ovenpaa, Urania . . . det er jeg med, skal Du sé . . . hvor er Fritz.

URANIA. Og Tram . . . kald paa dem, Emmy.

EMMY i Havedøren. Fritz og Tram . . . kom ind. Drastrup byder rundt. Fritz og Tram kommer.

FRITZ. Er her Forsoningsfest?

TRAM. Er Fedekalven slagtet?

ERIK gaar omkring. Gamle Petermann, Du tog det hele saa roligt.

PETERMANN. Ja, Hr. Erik, for jeg troede ikke et Øjeblik, det vilde ske. Og var det sket, saa havde jeg ikke faaet det at se . . .

ERIK. Og se Drastrup . . . hun staar helt forklaret . . . hvad er der . . . sér De Syner, Drastrup?

DRASTRUP. Ja, Hr. Erik — jeg sér det livagtigt for mig som den Gang, Deres Hr. Bedstefader havde fæstet sin Brud. Jeg stod ogsaa den Gang med Glassene . . .

URANIA. Kom saa alle . . . kom, Asta og Fritz . . . vi vil drikke for Jer . . . for det nye Blod her i vort gamle Hjem — De løfter Glassene.

Tæppet falder.

ALEXANDER DEN STORE

LYSTSPIL I FEM AKTER

PERSONERNE

HANS HØJHED.
KAMMERHERRE BRYDE, Landstingsmand.
KAMMERJUNKER AXEL BRYDE, Løjtnant i Husarerne, hans Nevø.
ETATSRAAD MØNTER.
ETATSRAADINDE MØNTER.
BERA. deres Datter.
KOMTESSE DUEHJELM.
BERNSTORFF } Kammerjunkere,
HOLMER } Løjtnanter ved Husarerne.
PROFESSOR ISBÆK.
CAND. THEOL. LAMPE.
GROSSERER ISAACSEN.
ENKEFRU OTTESEN.
SIGNE } hendes Døtre.
FILIPPA }
ANDERSEN SÆDDINGE, Folketingsmand, hendes Logerende.
ALEXANDER NYBERG.
SLAGTERMESTER JENSEN.
ØLHANDLER HANSEN.
JOURNALIST PETERSEN.
SKUESPILLERINDE FRK. AGNES SVENDSEN.
1STE HERRE }
2DEN HERRE } Pensionærer paa Theahotellet.
3DIE HERRE }
JØRGENSEN, KELLNER.
PICCOLO.
EN PIGE.
EN OPPASSER.
MORTENSEN, Tjener hos Etatsraaden.

København. Vore Dage.

FØRSTE AKT

Enkefru Ottesens Dagligstue. I Baggrunden Udgang til Entréen. Til højre op mod Baggrunden Dør til Andersen-Sæddinges Værelse. Lige overfor til venstre Dør til Signes Soveværelse. I Forgrunden til venstre Udgang til Køkkenet. Møblementet almindeligt og nyt — Fløjl og Nøddetræ. I Forgrunden til højre staar et elegant, moderne Flygel, hvorpaa er stillet en Del friske og halvvisne Buketter i Vaser og Glas. Ved nogle af Buketterne hænger lange Silkebaand. Mellem Døren og Flygelet en lille Hængereol med Bøger i Pragtbind. — Paa hver Side af Baggrundsdøren Pillespejle med Konsolskabe. Paa Konsollerne ligeledes Buketter og nogle Fotografier. I venstre Mellemgrund, skraat ud fra Væggen Chaiselongsofa med rundt Bord foran. Bag Chaiselongen Planter og Palmer. Stole omkring Bordet. Paa dette Tæppe, Visitkortskaal, Fotografier og Bøger. En enkelt Buket. Over Flygelet et stort Fotografi i draperet Ramme af Signe i Helgeninde-Positur. Blottet Hals, himmelvendte Øjne, Haaret skilt midt i Panden og løst ned over Skuldrene. Formiddag.

FØRSTE SCENE

Det ringer i Entréen.

FRU OTTESEN fyldig, velkonserveret, i 40'erne, net klædt med Kappe, kommer fra Køkkenet og gaar ud. Man hører hende parlamentere. Andersen-Sæddinge stikker Hovedet ud af sin Dør og lytter, trækker sig hurtig tilbage, da hun kommer ind igen, lader Døren staa paa Klem. Fru Ottesen lukker Døren til Entréen, banker paa Signes Dør. Hansine . . . Han — si — ne!

SIGNE i Døren, elegant decent Morgennegligé. Ja, ja, jeg er ikke døv.

FRU OTTESEN. Der er én og siger, han skal tale med Dig.

Andersen-Sæddinge aabner af og til Døren forsigtig lidt mere paa Klem og lytter under de følgende Replikker.

SIGNE. Hvad for én?

FRU OTTESEN. Han siger, han har skrevet no'et. Ja, hvad ved jeg. Han skal hilse fra Direktøren.

SIGNE. Naa! lukker Døren.

FRU OTTESEN. Han—si—ne —

SIGNE. Hvad nu — stamper.

FRU OTTESEN. Skal jeg lade Mennesket staa og vente?

SIGNE. Hvem har sagt det . . . lad ham gaa ind og sig, jeg gør Toilette . . . og saa bliver Du, mens han er her.

FRU OTTESEN mod Entréen.

SIGNE. Mo'er!

FRU OTTESEN skræmt omkring.
SIGNE. Jeg vil ikke høre dit Hansine. Jeg hedder Signe.
FRU OTTESEN. Ja, Sine.
SIGNE arrig. Sig—ne! lader Døren staa aaben.
FRU OTTESEN. Aa Du . . . din Edderdukke! aabner til Entréen Værs'go' De kan godt komme herind!

ANDEN SCENE

PETERSEN. Mange Tak! ind.
FRU OTTESEN. Hun kommer om et lille Øjeblik.
PETERSEN. Jeg kan saa godt vente.
FRU OTTESEN. Min Datter gør sit Toilette.
PETERSEN. Bevares!
FRU OTTESEN staar og ser lidt paa ham. De skriver maaske til Bladene?
PETERSEN. Ogsaa det.
FRU OTTESEN. De kan godt sætte Dem ned.
PETERSEN. Tak, jeg staar gerne.
FRU OTTESEN. Nej, sid kuns ned sætter Stol til ham.
PETERSEN. Tusind Tak! sætter sig De bor meget smukt.
FRU OTTESEN. Ja, her er meget smagfuldt. Det er min Datter, som selv har arrangert det.
PETERSEN. Det kan jeg tænke.
FRU OTTESEN. Her plejer jo ikke at komme nogen saa tidligt.
PETERSEN. Saa! Ja, De har naturligvis mange Visitter.
FRU OTTESEN. Aak, lige fra den er 1—2 staar Klokken sommetider ikke et Minut.
PETERSEN ser sig om, nikker. Buketter?
FRU OTTESEN. Buketter . . . og hele Træer, de kommer slæbende med op ad Trapperne . . . viser bag Chaiselongen . . . det kom i Gaar med tre Bybude . . . og Breve og Opmærksomheder og Telegrammer . . . og saa den fine Herre og den Herre — den ene oven paa den anden.
SIGNE indenfor, skarpt. Mo'er!
FRU OTTESEN. Ja, hva' er 'et!
SIGNE. Du husker nok . . .
FRU OTTESEN dæmper Stemmen. Men aldrig nogen over Tærskelen, der ikke først har været ordentlig præsenteret. De kan sende deres Kort ind, og hvis det er, min Datter kender dem, og det er hende belejligt, kan de faa Lov at

sidde ned og nyde et Glas Vin eller en Kop The . . . og saa gaa igen . . . aldrig nogensinde . . . aldrig.

PETERSEN. Bevares!

FRU OTTESEN. Det er ikke længere siden end i Forgaars, her var en meget fornem Svensker . . . Greve eller saadan . . . en meget højtstaaende Person. Han skulde med 3-Baaden og vilde saa gerne bare hilse paa Frøkenen. Jeg syntes nu næsten, det var en Skam, men min Datter sagde: „Lad vær' at bed mig om det, Mo'er . . . jeg gør det ikke . . . ikke om saa det var Kejseren af Rusland, naar han ikke er mig præsenteret. Jeg kan ikke gøre det, Mo'er."

PETERSEN. Forstaar sig.

FRU OTTESEN. Det er jo det, hun holder sig paa, at hun ikke gør det. For hvis det bare kom ud . . . saa skulde vi snart se . . . jeg siger bare, hvis det andet Rak, hun synger imellem, fik noget at sige hende paa . . .

PETERSEN. De har jo ogsaa en anden Datter . . .

FRU OTTESEN lidt uvillig. Ja . . . det har jeg . . . min Datter Filippa.

PETERSEN. Dyrker hun ogsaa de skønne Kunster?

FRU OTTESEN. Hvadbehager?

PETERSEN. Jeg mener, om hun ogsaa er musikalsk.

FRU OTTESEN. Naa . . . nej . . . det vil sige ikke paa den Maade . . . hun spiller.

PETERSEN. Saa —

FRU OTTESEN. Paa Klaver . . . spiller meget smagfuldt, gør Filippa . . . mest lystige Sager . . . men hun har jo ikke faaet sin Søsters Karakter . . . den er jo ogsaa sjælden . . .

Signe frem i Døren.

PETERSEN. Ja . . . faar Øje paa Signe, rejser sig og bukker.

FRU OTTESEN vender sig. Naa, der er Signe —

TREDJE SCENE

SIGNE smagfuld huslig Morgenkjole, ind med et Nik til Petersen, hen til Andersen-Sæddinges Dør. Vilde De noget Hr. Andersen . . . saa undskyld jeg lukker Døren mod Petersen God Dag.

PETERSEN. Frøkenen kender mig —?

SIGNE. Jo — beder ham med en Bevægelse sætte sig igen. Tager selv Plads De har skrevet et Digt, Hr. Petersen, som De ønsker, jeg skal synge. Direktøren talte om det i Aftes.

PETERSEN. Ja, det er nu mer en lille Vise . . . Direktø-

ren har bestilt den hos mig. Han mente, der trænges til lidt Humør i Deres Repertoire.

SIGNE. Det tror jeg for Resten, han tager fejl i . . . har De det med?

PETERSEN tager et Papir frem. Her . . . hvis Frøkenen vil læse den igennem med det samme, saa kunde Musikdirektøren lave Melodien til i Morgen.

SIGNE læser. Paraplyen, foredrages af Frøken Signe Ottesen — læser sagte, rynker Bryn hvad skal det sige . . . den er jo uanstændig . . .

PETERSEN. Naa bare lidt spøgefuld . . .

SIGNE. Spøgefuld . . . . den er ligefrem modbydelig . . . . allerede i første Vers.

FRU OTTESEN. Vor Herre bevares!

SIGNE. Jeg skal synge om mig selv, at jeg gaar ned ad Gaden og løfter op. —

PETERSEN. Ja, der staar jo, det regner.

SIGNE. Saa kommer der en ældre Herre og tilbyder, om jeg vil laane hans Paraply —

FRU OTTESEN. Som ikke er præsenteret?

SIGNE. Og spørger . . . spørger om jeg vil med paa Grisen!

FRU OTTESEN. Ih, Du Fredsens!

SIGNE krammer Papiret. Bilder De Dem ind, jeg kunde falde paa at tage den Slags Simpelheder i min Mund? Jeg forstaar ikke engang, hvad det betyder . . . hvad tror De, mit Publikum . . .

PETERSEN. Ja, men Direktøren mente dog —

SIGNE. Jeg vil blæse . . . slaar over, med Graad i Stemmen at man vil byde *mig* . . .

PETERSEN. Naa, skab Dem nu bare ikke . . . De er jo ikke paa Tribunen.

Andersen-Sæddinge aabner atter Døren lidt og lurer.

SIGNE op. Skabe mig . . . siger De, jeg skaber mig . . . De ved vist ikke rigtig, hvem jeg er . . . Jeg er Folkevisen . . . det er jeg . . . Det har jeg sort paa hvidt for af Folk, der er større end en Pjalt som Dem . . . Og jeg faar Breve, som takker mig hver eneste Dag, og jeg har baade Herrer og Damer, som sidder med Taarer i Øjnene, naar jeg foredrager mine Morgen- og Aftensange og de gamle Skatte . . . og der er saa stille som i en Kirke, naar jeg . . . skaber mig, og det faar jeg mine tusinde Kroner for om Maaneden

og fri Kostymer . . . det er vist mer, end De tjener ved Deres Kram. —

PETERSEN. Foruden hvad De tjener ekstra —

SIGNE. Hvad er det, De siger . . . vil De nu se, De kan gaa øjeblikkelig! — Ud af Døren —

FRU OTTESEN. Ja, vil De se, De bare kan komme af Sted — Labant.

SIGNE. Og tag Deres Griseri med Dem — kyler Papiret.

PETERSEN. Gud bevares. Jeg er sgu ligeglad. ud.

FJERDE SCENE

FRU OTTESEN hen og lukker efter ham. Saadan én . . . jeg var endda saa forekommende imod ham . . . tror Du nu ikke, han vil genere Dig i sin Avis?

SIGNE. Det tager han sig nok i Agt for . . . jeg kender desuden dem, der har at sige over ham.

FRU OTTESEN. Eller maaske Direktøren bliver fornærmet . . . han sagde jo . . .

SIGNE. Kære Mo'er, hvor vil Du nu beskæftige Dig med det? Jeg skænker ham virkelig ikke en Tanke. Vil Direktøren blive fornærmet, saa for mig saa inderlig gerne. Jeg har Tilbud nok. — Har Du lavet min Chokolade?

FRU OTTESEN. Ja, nu skal jeg sætte den ind. ud i Køkkenet.

SIGNE. Tak. Sætter sig, tager en Flacon fra Bordet, fugter sit Lommetørklæde, gnider hen over sine Negle og aander paa dem.

FRU OTTESEN ind med Chokolade og Bagværk paa en Bakke. Værs'god — drik nu, mens den er varm . . . der er friskbagt Søsterkage, som jeg har hentet til Dig i Morges.

SIGNE. Tak, lille Mo'er . . . skal Du ikke drikke med?

FRU OTTESEN. Nej, ikke det . . . om lidt skal jeg ha' min Kaffetaar.

SIGNE drikker og spiser. Um . . . hvor det smager . . . jeg var saa sulten . . . sæt Dig dog ned, lille Mor . . . Jeg kan ikke lide, Du skal staa op og se paa mig . . . Fru Ottesen sætter sig hos hende se saa . . . nu bryder Du Dig ikke om, jeg var lidt heftig før — vel . . . det var bare Sult og Morgengnaveri . . . klapper hende paa Haanden.

FRU OTTESEN. Aa, det tænker jeg saamænd slet ikke paa, min Unge . . . jeg ved jo, hvor Du er kær imod mig.

SIGNE. Jeg ved ogsaa, jeg faar det ingen Steder saa godt, som hos min egen, lille Mo'er.

FRU OTTESEN. Jeg gør jo alt, hvad jeg kan . . . og havde jeg ikke Dig . . . vil kysse hendes Haand.

SIGNE. Saa, saa . . . trækker Haanden til sig, lytter, gør Bevægelse med Hovedet mod Andersen-Sæddinges Dør skal han ikke i Rigsdagen i Dag?

FRU OTTESEN. Ja, hvad ved jeg . . . han sagde ingenting, da jeg var inde med Frokost.

SIGNE. Jeg kan høre ham liste rundt. Hvert Øjeblik knirker det henne ved Døren . . . hør Mo'er, jeg har egentlig tænkt paa at bede Dig om at sige ham op til den 1ste. Det er saa kedeligt med hans evige Lureri, hver Gang her er et Menneske . . . som nu før . . . og saa kunde vi faa hans Værelse til Spisestue . . .

FRU OTTESEN. Det kunde vi jo nok . . .

SIGNE. Og de fyrretyve Kroner om Maaneden behøver vi da heller ikke at tage Hensyn til. Vi sætter jo bare til baade med Frokost og Aften.

FRU OTTESEN. Det kan nok være . . . men jeg tror nu alligevel, det er til Støtte, at en saadan Mand bor hos os.

SIGNE. Den Bonde —

FRU OTTESEN. Han kommer baade til Ministre og Etatsraader og Baroner. Han bliver præsenteret for mange fine Folk . . . og de har saa meget sammen, som han fortæller mig om, baade med Møder og med dette aandelige Liv, som er kommen saadan paa Mode i de højere Kredse . . . saa det kan vist ogsaa være til Gavn for Dig i din Virksomhed, at vi har ham boende i Huset.

SIGNE. Ja, paa den Maade, det var for Resten ikke faldet mig ind.

FRU OTTESEN. Jeg tænker altid paa Dig, min Pige.

SIGNE. Du er jo ligefrem fornuftig, Mo'er.

FRU OTTESEN. Om Formiddagen, naar her kommer nogen, er han jo for det meste ude.

SIGNE nikker. Ja—a.

FRU OTTESEN. Og om Aftenen, naar jeg sidder alene, saa er det ogsaa rart, naar han er hjemme.

SIGNE. Gør han Krus med Dig?

FRU OTTESEN. Aa—vist, — vi sidder og har det hyggeligt sammen.

SIGNE. Og faar jer et lille Slag Kort?

FRU OTTESEN. Ogsaa det. Og en lille Passiar, eller sommetider læser han for mig.

SIGNE. Det er vel noget aandelig?

FRU OTTESEN. For det meste. Det har man ogsaa godt af at høre. Ja, ja, min Pige, jeg tænker nu altid paa Dig. Og jeg baade be'er for Dig og lægger Kortene op for Dig hver evige Aften, at Du maa blive rigtig lykkelig.

SIGNE. Ja, lille Mo'er, Du skal ogsaa have Lov at beholde ham.

FRU OTTESEN. Og saa tror jeg ogsaa, ser Du, at han vejer godt op mod Filippa.

SIGNE. Hvordan mener Du?

FRU OTTESEN. Jeg mener, ser Du, at der kan jo let siges saa meget mod Filippa, baade at snart bor hun ikke her hjemme .... og saa rejser hun .... og hendes Bekendtskaber — — ja, hvad ved jeg. Men kommer der nogen og af den Grund vil sige os noget paa, saa kan jeg altid svare, og det har jeg gjort allerede: Hos mig bor Rigsdagsmand Andersen-Sæddinge af den aandelige Retning, og i mit Hjem ....

SIGNE. Det er rigtigt, Mo'er .... Tak for Chokoladen.

FRU OTTESEN op. Nu skal jeg ta'e Bakken med det samme tager Bakken, gaar mod Køkkenet — det ringer.

SIGNE. Det ringede.

FRU OTTESEN. Nu skal jeg straks ud og hurtig ind igen. Ny Ringning.

SIGNE. Det var Dobbeltslag.

FRU OTTESEN. Saa er det nok Filippa ud i Entréen, høres Ja, det er Filippa. Filippas Stemme Er I hjemme?

FEMTE SCENE

Filippa, flot og elegant, ind med Fru Ottesen.

FILIPPA. 'Dag, store Søster!

SIGNE. 'Dag Filip! De kysses.

FILIPPA. Det er ellers noget siden.

SIGNE. Ja, hvor har Du været saa længe?

FILIPPA. Hvor jeg har været ... spørg mig bare ikke, hvor jeg har været — huit ....

SIGNE. Er der noget i Vejen?

FILIPPA. Ikke det mindste .... bare saadan lidt andendags. Hvor her for Resten er varmt. Maa jeg afføre — — tager af sig.

FRU OTTESEN. Har Du nu faaet ny Hat igen?

FILIPPA. Det har jeg ....hvad synes I .... holder den op paa Haanden halvandet Hundrede .... fik den i Gaar af min Jøde.

FRU OTTESEN modtager hendes Hat og Kaabe.

SIGNE bebrejdende. Filippa!

FILIPPA. Om Forladelse, strænge Søster, hvis jeg krænkede dine — om jeg saa maa sige — aandelige Fornemmelser. Nej, stop lidt, Mama, mine Cigaretter i Kaabelommen ..... Tak! ..... til Signe Du tillader vel?

Fru Ottesen gaar ud i Køkkenet med Tøjet, straks tilbage.

SIGNE. Ja, hvis Du saa vil sætte Dig ned og være ordentlig.

FILIPPA. Det skal jeg. Jeg skal sætte mig ned og være familievelopdragen . . En Tændstik, lille Fru Ottesen. Tak .... hvordan lever I saa her i Hulen?

FRU OTTESEN. Vi lever vort sædvanlige stille regelmæssige Liv.

FILIPPA. Ingen ny Ansigter . . . stadig de gamle Numre paa Repertoiret? —

SIGNE. Alt ved det gamle.

FILIPPA. Glæder mig! — Nej, hvorfor skulde man ogsaa gøre Forandringer i disse stramme Tider, hvor Kapitalen vrisser selv af de fineste Tilbud. Saa holder man paa det, man har.

FRU OTTESEN. Som Du snakker, Filippa.

FILIPPA. Det er Børssprog, lille Mama. Das ist ja meine Welt.

SIGNE. Du var paa Karnevallet i Forgaars.

FILIPPA. Ja. Hvor ved Du for Resten det fra ..... Aa, jeg kan tænke mig . . . Jeg saa' ham jo, din kanelfarvede, svæve forbi, Du kom ikke selv.

SIGNE. Jeg havde ikke Lyst.

FRU OTTESEN. Din Søster vil ikke resikere at staa nævnt i Bladene.

FILIPPA. Ah! — kendte Navne under Masken . . . Hør, jeg har en stor Hilsen at bringe Dig.

SIGNE. Saa . . . fra hvem?

FILIPPA. Du vil ikke gætte?

SIGNE. Jeg kan vist ikke.

FILIPPA. En forhenværende Ungdomsven og ivrig Tilbeder. Den eneste jeg nogensinde tror, Du har været lige ved at blive forelsket i. Kan Du saa . . .?

SIGNE. Jeg tror ikke.

FILIPPA. Nyberg!

SIGNE. Alexander!

FILIPPA. Ja, Alexander Nyberg! Kan Du tænke Dig. — Han serverede os. Jeg opdagede ham, ligesom vi kom ned til Soupéen, og fik øjeblikkelig Isaacsen til at tage hans Kabinet for hele Natten.

SIGNE. Har han ikke været rejst?

FILIPPA. Jo — i to Aar, Berlin og London. Kom hjem for tre Maaneder siden og er nu første Kellner i Palæhotellet, men tænker paa snart at etablere sig.

SIGNE. Hvordan ser han ud?

FILIPPA. Flot, brillant. — Aa — vi fik os en susende Passiar om gamle Dage . . . han var umaadelig optaget af Dig, havde flere Gange været inde og høre Dig synge og spurgte. om jeg troede det gik an, han kom op en Dag og hilste paa Dig. Jeg sagde naturligvis: Det manglede bare.

FRU OTTESEN. Hvor er den Herre blevet præsenteret for Dig, Signe?

SIGNE. Aa, det er et Fortidsbekendtskab, Mo'er.

FILIPPA. Fra den Gang vi var unge og forholdsvis uskyldige, lille Mama, paa Ballings Dansekursus. Der var Nyberg første Springer.

SIGNE. Tror Du, han kommer, Filippa?

FILIPPA. Vel kommer han. Du har gjort et uforglemmeligt Indtryk paa ham. Mig lykkedes det desværre ikke, skønt jeg koketterede, saa jeg nær havde gjort min lille Musvit jaloux.

SIGNE. Jeg kan ikke lide den Maade, Du altid taler om Isaacsen.

FILIPPA. Maa jeg ikke kalde ham min Musvit. — Det er en lille Kælefordrejelse — Mosait — Musvit — Tror Du maaske, det generer ham? Han ved jo, jeg elsker ham.

SIGNE. Ja, Du har nogle mærkelige Sværmerier.

FILIPPA Lille Hansigne, ikke bittermandel. Du holder Dig jo til de andre Religioner: baade den eneste sande og . . . hvad er det nu, han bekender sig til, din kanelfarvede Højhed: . . . . Lama — Brama — Livseliksir! Well . . . . Jeg holder af Musvitterne, og de holder af mig. Det er mine Folk, jeg tror aldrig, jeg kommer paa andre Hænder. Paa den Maade deler vi søsterligt. Du, med dit lille skinhellige Englefjæs, behersker Hof- og Statskalenderen . . . jeg, i Kraft af mine Valuta, dirigerer Børsen. Du er Aanden, og jeg er Kødet. Og Aanden er redebon, og Kødet er skrøbeligt.

SIGNE. Nej, det er for galt at høre paa.

FRU OTTESEN. Du skulde ikke snakke saadan, Filippa, naar jeg er til Stede.

SIGNE. Der er da Ting, man ikke . . . .

FILIPPA ler højt. Aa Herregud, skal vi tre da virkelig spille Komedie for hinanden. Skal jeg ikke have Lov at snakke ovenud, naar jeg sidder mellem jer og er i godt Humør . . . Signe, kom her . . . nej, Du skal sgu gi'e mig et ordentlig Kys. Vi holder jo sammen alligevel. Og Du, lille Mo'er, kære, lille, agtbare Fru Emilie Ottesen, er det ikke alligevel, naar alt kommer til alt, to flinke Pigebørn, Du har . . . klarer vi den ikke stolt?

FRU OTTESEN. Jeg har ved Gud ogsaa gjort alt for jer, hvad jeg kunde. Og naar alting maaske ikke er, som det burde være — snøfter — saa var det heller ikke saa nemt at sidde som Enke efter en Stabssergent med den Smule Pension.

FILIPPA. Saa — skal vi nu høre det Kapitel af Familiebegrædelsens Bog . . . lad os saa hellere faa det levende Ord rejser sig Hellig Aandersen er jo hjemme?

SIGNE. Nej, Du maa ikke forstyrre ham, Filippa.

FILIPPA. Vist saa, han vil jo heller end gerne ind og have en Sludder ved Andersen-Sæddinges Dør Hr. Andersen, Hr. Rigsdagsmand Andersen-Sæddinge, kommer De ikke ind og siger Goddag?

SJETTE SCENE

ANDERSEN-SÆDDINGE i stribede Vesteærmer og hvide Uldsokker. Nej, se god Dag, god Dag, Jomfru Filippa. —

FILIPPA. Hr. Andersen-Sæddinge, jeg tror, jeg har gjort Dem opmærksom derpaa før — jeg er ikke Jomfru.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Om Forladelse — saa siger vi Frøken da — det kan altid passe — giver Haand til de andre Jeg tænkte nok, her var kommet Besøg — jeg hørte saa megen Lystighed herinde.

FRU OTTESEN. Sid ned, Andersen sætter en Stol til ham.

FILIPPA. Kan De høre alt, hvad der foregaar herinde?

ANDERSEN-SÆDDINGE skæver til hende. Næ—j, ikke alt, det er jo ikke alting, man hører lige godt.

SIGNE. Skal De ikke i Rigsdagen i Dag, Hr. Andersen?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Næ—j, jeg tror ikke, jeg kommer der.

FRU OTTESEN. Jeg syntes, De talte om i Gaar, at der skulde være en stor Afstemning.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Naa, det husker De. Ja, derfor kommer jeg der heller ikke.

SIGNE. Men Gud, hvorfor?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Næ—i — for enten skal jeg stemme imod min Mening, eller ogsaa imod mine Meningsfæller. Saa bliver jeg hellere hjemme.

FILIPPA. Paa Hosesokker. Paa Deres hellige Hosesokker, Andersen-Sæddinge.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jeg tænker, jeg kommer et bedre Sted hen paa mine Hosesokker, end De i Deres vantro brune Støvleskafter fra Djævelens Skomagerværksted, Frøken Ottesen.

FILIPPA strækker Benene frem. Tak. — De er ellers fra Hof-Sørensen i Bredgade.

ANDERSEN-SÆDDINGE skæver til dem. Jeg bliver desuden saa svedt om Fødderne af at sidde inde med Støvler paa.

FRU OTTESEN. Hvad var det, De skulde have stemt om paa Rigsdagen i Dag, Andersen?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Det er Loven om Kvindens Valgret. Overgang til tredie Behandling.

SIGNE. Kvindens Valgret!

FILIPPA. Skal vi have Valgret?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Enhver uberygtet selvstændig Kvinde, som er fyldt tredve Aar.

FILIPPA. Hvad siger De: uberygtet og tredve Aar — det var en sød Lov, Gud ved, hvad vi skal med den.

SIGNE. Jeg synes, Du skulde byde Hr. Andersen en Kop Kaffe, lille Mo'er.

FILIPPA. Ja, lad os faa Kaffe. Ikkesandt, Hr. Andersen, det stemmer De for. Mo'ers gode Kaffe kan vi enes om trods alt.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja Tak. Hvorfor skulde man vel lade de andre drikke den gode Kaffe?

FRU OTTESEN rejser sig. Jeg har den færdig.

ANDERSEN-SÆDDINGE rejser sig. Men saa vil jeg lige godt . . . . gaar ind. Det ringer.

SIGNE. Hvem kan det være? Jeg modtager ingen nu.

FRU OTTESEN. Skal jeg maaske sige, Du ikke er hjemme?

FILIPPA. Nej, lad mig. — Gaa Du efter Kaffen, Mo'er. Vi vil ikke forstyrres ud i Entréen.

Udenfor høres glade Udraab. Filippa aabner igen Døren til Stuen Signe!

SIGNE. Hvem er det?
FILIPPA. Ham vil Du vel nok ha' ind skyder Nyberg frem for sig.
SIGNE. Nyberg!

SYVENDE SCENE

NYBERG. Ja, det er mig.
SIGNE. Goddag, Nyberg.
NYBERG. Goddag, Frøken Signe. Vil De modtage en gammel Bekendt, der ta'er sig den Frihed at komme og hilse paa Dem?
SIGNE. Det var storartet elskværdigt af Dem. De er hjertelig velkommen.
NYBERG. Tak for den. Saa vil jeg tillade mig at hænge Frakken.
FILIPPA. Maa jeg tager Hat, Frakke og Stok og gaar ud i Entréen.
NYBERG. Aa, det er en Skam ser sig om i Stuen. Lidt forlegen Pause.
FILIPPA tilbage. Naa, Nyberg, saa fandt De dog herhen.
NYBERG. Ja, jeg kunde saamænd ikke holde Længslerne tilbage til Signe. Da jeg talte med Deres Søster forleden, dukkede alle de gamle Gavtyve op igen.
SIGNE køligt. Det var virkelig elskværdigt, at De erindrede mig, Hr. Nyberg.
NYBERG. Naa — undskyld, Frøken.
FILIPPA. Du skal værsgo' la' vær' at være højbenet mod Nyberg, Signe.
SIGNE. Men Gud, jeg er da ikke højbenet.
NYBERG. Nej, slet ikke. Hvorledes behager for Resten Frøkenens Moder at befinde sig?
FILIPPA. Nej, lad nu vær', Nyberg.
SIGNE. Tak, udmærket. Der er hun, saa kan De selv spørge hende.

OTTENDE SCENE

Fru Ottesen med Kaffebakke og Dug over Armen.

FRU OTTESEN. God Dag! Nyberg bukker dybt.
SIGNE. Det er Hr. Nyberg, Mo'er, som vi talte om før.
NYBERG. Tjener, Frue!
FRU OTTESEN. Hr. Nyberg drikker maaske Kaffe med. Filippa, et Par Kopper.

NYBERG. Ingen Ulejlighed for min Skyld. Gerne for Selskabs Skyld.

FRU OTTESEN. Aa, Signe. Gør Plads til Bakken.

SIGNE. Ja, Mo'er.

NYBERG. Aa, maa jeg tager Vasen med Buketten. Ah . . . hjælper hende med at flytte Tingene hen paa Spejlkonsollen.

FRU OTTESEN. Og hjælp mig saa med Dugen.

NYBERG. Tillader De tager Dugen fra Bakken, sætter Kopperne rundt, dækker Bordet i en Fart. Værs'artig!

FRU OTTESEN. Det maa jeg sige.

NYBERG. Professionelt Galanteri, Frue.

FILIPPA. Sæt dem saa ned, Nyberg de tager Plads.

FRU OTTESEN skænker rundt. Men hvor blev nu Andersen — —

FILIPPA. Hr. Andersen: Kaffen venter.

Andersen-Sæddinge iført Frakke og Støvler. Nyberg rejser sig, bukker.

NIENDE SCENE

SIGNE. Maa jeg præsentere. Hr. Nyberg, en gammel Ungdomsven af min Søster og mig . . . Hr. Rigdagsmand Andersen-Sæddinge.

NYBERG. Tjener, højstærede.

ANDERSEN-SÆDDINGE giver Haanden. Goddag. De er fra Kjøbenhavn?

NYBERG. Det er jeg. Født Kjøbenhavner fra det ny Voldkvarter.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, jeg er nu fra Ebeltoft.

NYBERG. Bevares, kan ogsaa ha' sine Fordele.

FRU OTTESEN. Vær saa artig, vil De Herrer forsyne Dem!

Nyberg og Andersen-Sæddinge sætter sig. Signe byder Sukker og Fløde.

FILIPPA. En Cigaret, Nyberg — byder.

NYBERG. Tusind Tak, Frøken. Bliv ikke vred, hvis jeg ryger en af mine egne . . . jeg tror nok . . . maaske jeg maa byde Damerne byder af sit Etui. Fru Ottesen . . . .

SIGNE. Mo'er ryger ikke.

ANDERSEN-SÆDDINGE afslaar. Nej Tak, ikke det Kram.

NYBERG tager et andet Etui. En Cigar maaske.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jo Tak ser paa den, lugter til den, putter den i Lommen.

NYBERG. Vil De ikke ha' en til?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jo Tak. Naar De har for mange tager en til.

NYBERG. Men saa synes jeg, De skulde tænde den tager et tredje Etui op med Tændstikker, alle tænder.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Mange Tak.

FILIPPA. Nej, sikke tre nydelige Etuier, Nyberg. Krokodille?

FRU OTTESEN. Mageløst smagfuldt.

NYBERG. Købt dem i London. Clubfashion.

FRU OTTESEN. Smager Kaffen?

NYBERG. Ekstra! Det er det, jeg altid siger, saadan Kaffe smager man kun i Hjemmene, de solide gammeldags Borgerfamilier, hvor alting gaar betænksomt og omhyggeligt til.

SIGNE. Det er nu ogsaa et særligt Talent, Mo'er har.

FRU OTTESEN. Som Du da for Resten har arvet, min Pige. Næste Gang De kommer, Hr. Nyberg, skal De smage Signes.

NYBERG. Og jeg siger, den Kvinde, der laver en god Kop Kaffe, det er en god Kvinde, og hun bliver en god Hustru og Moder, ikke sandt, Hr. Lovgiver?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja naturlig — det er en Gave fra oven.

FILIPPA. Men jeg siger, hvem der nu havde en lille Likør.

SIGNE. Det ved Du, vi aldrig drikker herhjemme, Filippa.

FILIPPA sukker. En ganske lille Prunelle.

NYBERG. Sa'e De Nelle, Frøken Filippa? De skal faa Nelle. Jeg har et Par Draaber i Overfrakken ud i Entréen.

FILIPPA. Er han ikke storartet, Nyberg?

FRU OTTESEN. Jo, han er mageløs indtagende.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Han er vims.

NYBERG tilbage med en Flaske. Næsten en halv tager Proppen af Aah — rækker Filippa. vil De lugte?

SIGNE. Nu skal jeg ta' Glas tager fra Konsollen.

NYBERG. Jeg serverede en lille Frokost i Formiddags. Fire Nordmænd. Det er et Konsortium, som lurer paa at købe Hotellet. De drak, saa det piblede dem ud af Knaphullerne. Men denne her fik de ikke Bugt med, og da den alligevel var kommet paa Regningen, saa .... tillader De skænker.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Hvad er det for noget Slags?

NYBERG. Det er fortyndet Blaasyre. Men det smager dejligt. skænker og sætter sig Ja, Skaal mine Damer, og Tak for den behagelige Modtagelse.

SIGNE. Ja selv Tak, Nyberg.

FRU OTTESEN. Og kom snart igen.

FILIPPA. Mo'er har De allerede bedaaret.

FRU OTTESEN. Ja, jeg sagde før, De var ude, De har en mageløs Evne til at være indtagende.

NYBERG. Bevares Frue. Det er jo det, jeg lever af. Det professionelle Galanteri. Naa, Skaal Hr. Folketing, skal vi sige ned med den lille Nellemand.

ANDERSEN-SÆDDINGE ler. Nej, ham har vi dog ikke mere. Men han skal ligegodt puttes i Kaffen slaar Likøren i Koppen.

NYBERG. De tager den paa den Maade. Maa jeg ikke desto mindre udtrykke min Glæde ved at hilse paa en saa fremragende Kollega! —

ANDERSEN-SÆDDINGE. Siger De, vi er Kollegaer?

NYBERG. Er De maaske ikke en af Folkets Tjenere?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jo naturlig.

NYBERG. Vel! Det er jeg med. Selv om jeg nærmest serverer for Overklasserne tømmer Glasset Tjener, højstærede... Ak ja, Rigsdagen, hvordan gaar det for Resten derude? Det er saamænd længe siden, jeg var der.

FILIPPA. Hvornaar var det, Nyberg?

NYBERG. Aa, det kan vel være en 3—4 Aar siden. — Jeg kom spadserende en Formiddag ud ad Bredgade med en anden Kollega, vi kalder ham Grine-Jørgensen. — Vi havde arbejdet paa Natkafé og skulde lufte den lidt paa Langelinie — saa siger jeg: hør Jørgensen, lad os kigge en Gang indenfor i Rigsdagen og høre, hvad de Vismænd sidder og beslutter til vores alles Bedste. — Er der noget Spænd ved det, spørger han. — Kom nu bare siger jeg, og vi op ad Trapper og Korridorer op i Salen, hvor vi blev lukket ind paa en lille mørk Balkon. Helt nede i den anden Ende af Salen stod en lille skallet Mand med Næseklemmer og læste noget op af et Stykke Papir, og alle Rigsdagsmændene sad rundt omkring med Haanden under Kinden og lod som de hørte efter, og der var saa stille, saa man kunde høre en Tandstikker falde til Jorden. Og vi sad ogsaa meget andægtigt med Hatten i Skødet, men saa hører jeg lige med et, det begynder at gibbe i Jørgensen — Lad nu væ'r Jørgensen — Aa, hold op med den, sagde han og grinede allerede af fuld Hals — Hvad er det for en, Du har faaet mig til at hoppe paa. — Og han grinede højere og højere. — Hold nu op for Satan, sagde jeg til ham, Du vækker jo hele Rigs-

dagen. Og de begyndte ogsaa at dreje Hovederne dernede, og den lille skallede Mand tog Næseklemmerne af og standsede i Foredraget. Men Jørgensen grinede, saa det ligefrem skrallede. Saa var der nogen, der raabte „Hyss“, og Formanden ringede, og i det samme kom Kontrollen ind og bankede os paa Skuldrene, og saa blev vi sgu rømmede. Men Jørgensen han grinte helt ud paa Pavillonen. Det er den eneste Gang, jeg har været i Rigsdagen. Er det for Resten ikke efterhaanden blevet en temmelig forældet Beværtning?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Hm! — De taler sandelig ikke med Respekt om Landets lovgivende Forsamling, Hr. Nyberg.

NYBERG. Jo, det forsikrer jeg Dem . . . paa Ære, al Respekt. Og hvis jeg fik en Søn, og han ellers ikke egnede sig til noget, skulde han være Rigsdagsmand. Det er jo en rigtig pæn Formiddagsbestilling til 6 Kroner om Dagen — vender sig mod Damerne. Men siden jeg talte om Grine-Jørgensen, nu skal De høre: Det ringer.

Filippa rejser sig og gaar ud i Entréen, idet Signe gør Tegn, at der ingen er hjemme. Hun kommer tilbage med en Buket, hvorved der hænger et Kort.

FILIPPA. Det var kun denne her rækker Signe den.

NYBERG. Næh. —

SIGNE læser paa Kortet. Axel Bryde, Kammerjunker, Premierløjtnant — rejser sig. Hvem bragte den Buket?

FILIPPA. En Soldat. Han venter. Skal han ha' Drikkepenge?

SIGNE. Han skal øjeblikkelig have den med tilbage. Jeg modtager ikke den Herres Blomster. Jeg kender ham ikke, han har flere Gange før . . . Sæt dig, Filippa, jeg vil selv aabner Entrédøren, viger tilbage. I Døren staar en militær Oppasser med Haanden til Huen. Han skydes i det samme tilside med et „Træd af“ og Kammerjunker Bryde træder ind.

TIENDE SCENE

BRYDE i fuld Galla — Husaruniform — standser med militær Honnør — han er ganske let beruset. Frøken!

SIGNE. Min Herre! De vover!

BRYDE. Frøken Ottesen! Tilgiv denne lille Krigslist, med hvilken jeg er trængt ind i Fæstningen. Jeg har gentagende forgæves forsøgt at faa Dem i Tale andetsteds. Jeg vil og maa tale med Dem.

SIGNE. De maa straks gaa Deres Vej igen.

BRYDE. Paa Minuttet, Frøken. Naar jeg har sagt Dem . . .

SIGNE. Men ser De da ikke!

BRYDE bukker for Selskabet. Undskyld, Deres Familie formoder jeg. Har den Ære. Gør intet til Sagen. Frk. Ottesen, jeg forstaar saa godt, at De har villet undgaaet mig og vist mine Tilnærmelser tilbage. De har naturligvis troet, at jeg kun vilde gøre en flot Kur til Dem, som jeg og mine Lige plejer overfor Damer af den Verden, hvori De optræder. Men det forholder sig ganske modsat. Jeg nærer den dybeste, den ærbødigste Respekt for Dem, Frk. Ottesen, og jeg har villet givet Dem et eklatant Bevis paa min Højagtelse, ved at fremstille mig for Dem i fuld Uniform . . . Frøken Ottesen, jeg vil sige Dem, at jeg . . . at jeg, Fanden flintre mig, anser Dem for den nobleste, den honorableste unge Kvinde i hele den Verden . . . hvori De optræder. Frk. Signe, De er en Guds Engel bøjer halvt Knæ, griber hurtigt hendes Haand og kysser den, retter sig, træder et Skridt tilbage. Parole d'honneur! hilser flygtigt paa Selskabet Har den Ære! ud.

ELLEVTE SCENE

NYBERG. Det var en mordelig Salve. Kan De staa for den?

SIGNE. Jeg finder det i højeste Grad uforskammet.

FILIPPA. Aa Snak, Signe, det var rigtig pænt, hvad han sagde.

FRU OTTESEN. Ja, det maa jeg ogsaa sige. Han præsenterede sig meget smagfuldt.

NYBERG. Gud ved, om det ikke var et Væddemaal. Han saa mig ud til en lille let Champagne-frokost-dimmelim.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Han var løbsk.

NYBERG. Det er Ordet. Og nu er det vist ogsaa passende, at jeg letter paa mig. Maa jeg sige Tak for Kaffe.

FILIPPA. Nej, det faar De ikke Lov til, Nyberg. Vel, Signe?

SIGNE. De har jo slet ikke talt rigtigt med min Søster og mig.

NYBERG. Jeg er bange for at være til Ulejlighed, hvis der kommer flere Visitter.

SIGNE. Fy, Nyberg. Her bliver ingen modtaget, saa længe De er her.

FILIPPA. Nu skal De være rar, Nyberg. Nu siger vi alle Tak for Kaffe, og saa tager Mo'er af Bordet og spiller Seksogtreds med Rigsdagen, og vi tre sætter os hen for os selv og sludrer. Værsgod.

SIGNE. Værsgod. min Herre de fører ham imellem sig hen i højre Forgrund ved Klaveret.

FRU OTTESEN der er begyndt at flytte Kopperne sammen og tage af Bordet. Hvad siger De, Andersen, skal vi ha' én til otte Streger, mens de unge passiarer?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Gaar det an saa tidligt?

FRU OTTESEN. Det er da ingen Synd, naar vi kun spiller om ti Øre.

FILIPPA. Nu skal jeg tage Kortene og blande, mens Du gaar ud med Bakken Tager Kortene fra en Chatolskuffe og tager Plads ved Bordet, idet hun raader Moderen, der straks kommer tilbage og begynder Spillet med Andersen-Sæddinge. Under den følgende Samtale mellem Signe og Nyberg høres af og til Meldinger som: „20" — „40" — „Nok" — „De er Jan" — „To Streger til mig" o. l.

SIGNE ved Klaveret med Nyberg. Fortæl saa lidt om Dem selv, Nyberg. De tænker nok paa at etablere Dem.

NYBERG. Tænker og tænker ... der er jo Tilbud nok, til at blive af med sine Penge. Den ene ny Anstalt knalder de op efter den anden med Spejlglas og Portierer og Kredit og Leverandører. Løgn og Omkostninger. Ikke et Saltkar er betalt. Flotteste Dinér til en Krone, tre Retter raadden Mad og Dessert i Tobaksrøg. Folk kommer en Gang og Farvel. Opvarterne staar som en Flok vilde Rovdyr, med hvide Forklæder, og farer løs for at rive Frakken af En, bare man tager i Døren. Og Værten bukker og skraber for enhver Sjover, der kommer og bestiller sig en Bajer. Ikke noget for mig. Jeg vilde gerne begynde smaat, men det skal være solidt, stilfuldt, Rødvin til Maden. Jeg vil føle, jeg har fat i det rigtige. Hvor finder man det rigtige, Frøken Signe?

SIGNE. Ja, hvordan skulde jeg kunne sige Dem det, Nyberg?

NYBERG. Jo, for De har fundet det, Frøken Signe.

SIGNE. Jeg?

NYBERG. Jeg mener, De har klaret den ganske storartet. De ved, jeg har altid respekteret Dem som en morderlig klog Kvinde med Hensigt i Tingene. Det gjorde jeg allerede den Gang. Men da jeg kom hjem nu og saa og hørte, for jeg var naturligvis straks ude om Dem, saa maa jeg sige: jeg blev duperet. Det havde jeg ikke ventet. Og nu det Hjem, De har skabt Dem, og den Stilling, De indtager, det maa jeg give Dem min oprigtige Kompliment for. Det er smart gjort.

SIGNE. Jeg tror, det gælder om at holde sig til det virkelig fine Publikum, Nyberg.

NYBERG. Ja — det fine Publikum? Hvor faar man fat i dem? Hvor ligger den Del af Byen? Det giver jeg Dem Ret i, hele Halløjet, det er ikke værd at strække sig langt efter. Det flyder bare omkring og smider sine Penge til saa mange som muligt. Lad de andre slaas om det. — Nej, De skulde ha' set nogle smaa fornemme Hoteller i Udlandet, væk fra alt Bras, ligesom polstrede over det hele. Ikke en Lyd, fine, stille, solide Kunder, Gæster, man har for sig selv, og som anbefaler forsigtigt videre. Det var en Forretning, jeg kunde have Lyst til, men er der Bund — jeg spørger, er der Bund?

SIGNE. Jo, det tror jeg godt, der er, Nyberg.

NYBERG. Saa. — Ja, naar De siger det. Selv har jeg sgu ikke kunnet faa Kig. Hvad ser man rundt omkring? Mobben, ikke andet . . . Gamle Mobbe i Landauer, Frøknerne Mobbe paa Cycle, og unge Mobbe paa en Veksel — Niks! Og dog er der Penge i Byen, mange Penge. Blanke ny Penge og gamle rustne Syle, Folk med Forstand paa at leve, og Folk uden Forstand, men lige gode for det. Men noget er der i Vejen, Folk er ligesom blevet skinhellige. Det ringer.

SIGNE. Jeg er ikke hjemme.

FILIPPA. Jeg skal sige Besked gaar ud i Entréen, kommer tilbage Det er en Herre, der vil tale med Dem, Andersen rækker et Kort.

ANDERSEN-SÆDDINGE rejser sig. Ja saa hen imod Døren Ja, værsgod, hvis De vil være saa venlig. Fru Ottesen rydder hurtigt Kortene af Bordet, gemmer dem.

TOLVTE SCENE

LAMPE ind. Goddag, kære Hr. Andersen-Sæddinge. Aa, undskyld jeg . . .

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jeg beder, Hr. Kandidat, velkommen. Vil De ikke træde indenfor hos mig viser mod sin Dør.

LAMPE. Aa Tak. Men jeg har virkelig Indtryk af, at jeg kommer til Forstyrrelse. De var vistnok netop samlede. Aa, vil de ikke forestille mig, kære Hr. Andersen-Sæddinge!

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jo, med Fornøjelse. Det er Hr. Kand. theol. Lampe, og det er min Værtinde Enkefru Ottesen, Frk. Signe Ottesen, Frk. Filippa Ottesen og Hr. Nyberg.

NYBERG. Tjener, højstærede!

FRU OTTESEN. Vil Kandidaten ikke tage Plads?

LAMPE. Tusind Tak, Frue sætter sig Ja, kære Hr. Andersen-

Sæddinge, De gætter vel næppe Hensigten med mit Besøg her.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Det er kanske heller ikke mig, Kandidaten kommer for?

LAMPE. Saa gættede De det næsten alligevel. Ja, naar jeg skal tilstaa, saa er det ogsaa Dem, mine Damer, mit Ærinde gælder.

FILIPPA. Nu maa De ikke gøre os altfor nysgerrige.

LAMPE til Signe. Jeg kommer for at rette en Anmodning tll Dem.

SIGNE. Saa — til mig?

LAMPE. Ja, som jeg vilde være meget taknemlig, ifald De vil imødekomme. Jeg kommer fra en Kres af højagtede Damer, som jeg har den Ære at staa nær. Det er Damer, som interesserer sig varmt for Tidens aandelige Rørelser, i Særdeleshed for den Bevægelse, der nu saa lykkelig trænger sig frem overalt for at lutre og forædle vort Samfund og højne de brede Lag gennem sunde og rene Adspredelser. Med voksende Sympati har disse Damer hørt om Dem, Frøken, erfaret om den løftende Indflydelse paa Smagen og Sæderne, De udøver gennem Deres Kunst og Person. Og der er opstaaet hos dem et levende Ønske om at faa Lejlighed til at høre Deres højskattede Foredrag af Folkets Viser og aandelige Sange. Visse Hensyn, som jeg haaber, De ikke vil misforstaa, gør det imidlertid vanskeligt for Damerne at overvære Deres fortræffelige Ydelser paa selve Stedet. Man har derfor overdraget mig at spørge, om De skulde være villig til at komme til Stede og synge ved et af vore aandelige Themøder, som afholdes skiftevis omkring i Damernes Hjem. Der finder netop i Morgen Eftermiddag et saadant Møde Sted hos Etatsraadinde Mønter, hvis Navn sikkert vil være Dem bekendt, og saafremt det passer Dem, og De vil opfylde vor Anmodning, vil jeg være glad ved at modtage Deres Tilsagn.

SIGNE. I Morgen, hvad Tid paa Eftermiddagen er det?

LAMPE. Aa, det glemte jeg, Kl. fem, Frøken.

SIGNE. Jo, det kan jeg godt. Jeg skal komme. Tak.

LAMPE. Det er sandelig mig, der maa takke Frøkenen paa Damernes Vegne. Saa vil Etatsraadindens Vogn være her for at hente Dem et Kvarter før Tiden, og jeg behøver vel ikke at tilføje, at De foruden vor Erkendtlighed . . .

SIGNE. Aa, jeg beder.

LAMPE rejser sig. Ja, saa vil jeg tillade mig bukker for Fru Ottesen og haaber, De undskylder.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Tøv et Øjeblik, Hr. Kandidat. Jeg følger med. Vil De vente, mens jeg tager paa mig.

LAMPE. Gerne, kære Hr. Andersen-Sæddinge Andersen-Sæddinge gaar ind til sig selv.

NYBERG. Aa, undskyld, maa jeg ikke gøre Kandidaten et Spørgsmaal?

LAMPE. Ja, med Fornøjelse.

NYBERG. Tak, det var blot: Disse Møder, De omtalte, er de kun for Damer?

LAMPE. Nej, de overværes ogsaa af Herrer, der hører til Kresen, Damernes Ægtefæller og paarørende og forskellige indbudte. Blandt andre vor fortræffelige Ven, Hr. Andersen-Sæddinge.

NYBERG. Naa, og ellers kan der ingen komme?

LAMPE. Hvorledes mener De?

NYBERG. Jeg mener . . . ja, jeg er jo kun en ringe Tjener. Og det er naturligvis altfor dristigt af mig. Men jeg skal sige Dem, Hr. Kandidat, jeg har nu i flere Aar opholdt mig i Udlandet, væk fra Fædrelandet og Samfundet og alt herhjemme. Og jeg interesserer mig netop for alt det aandelige, der rører sig i Tiden, og for alt, hvad der forædler Smagen, og mit Arbejde forhindrer mig desværre i at gaa ud om Aftenen, saa naar jeg blot en eneste Gang kunde komme til at overvære saadan et Møde, f. Eks. i Morgen, naar Frøkenen skal synge, naturligvis paa en ganske beskeden Maade . . . jeg kunde maaske hjælpe til med at servere Theen.

LAMPE. Ja, jeg ved sandelig ikke, hvad jeg skal svare. Hvad er Deres Navn?

NYBERG. Alexander Nyberg, Hr. Kandidat.

SIGNE understregende. Hr. Nyberg er en Bardomsven af min Søster og mig.

LAMPE. Jeg vilde selvfølgelig gerne. Men henvend Dem i Morgen lidt før Tiden, saa skal jeg have forelagt Sagen for Etatsraadinden.

NYBERG. Tusind Tak, Hr Kandidat.

ANDERSEN-SÆDDINGE fra sit Værelse. Se saa, Hr. Kandidat.

LAMPE. Nu kommer jeg, kære Hr. Andersen-Sæddinge. Farvel, Frue, og Tak, Frøken. Farvel. De gaar, fulgt ud af Fru Ottesen.

TRETTENDE SCENE

FILIPPA. Men hvad i Alverden vil De der, Nyberg?

SIGNE. Du kan tro, Nyberg ved nok, hvad han vil.

NYBERG. Rigtig, Frøken Signe. Tak fordi De støttede mig. Nu tror jeg, jeg har min Idé. Fru Ottesen tilbage.

FRU OTTESEN. Naa, Signe, det kan nok være, nu skal Du synge ved aandelige Soiréer.

FILIPPA. Ja, lille Fru Ottesen, er det ikke en Skam, vi to ikke blev inviteret. Men jeg ved nok, skal hun der, saa skal jeg tvinge Musviten til at tage mig med i Studentersamfundet og paa Bal i den liberale Vælgerforening. Gaar Du til højre, saa gaar jeg til venstre. Aa, det er en livsalig Tid vi lever i. Alting svømmer, flyder, danser. Nu skal vi ha' Musik. slænger sig til Klaveret og spiller en Dansemelodi. Fru Ottesen gaar rundt og rydder op.

NYBERG. De kunde gøre mig en stor Glæde, hvis De vilde.

SIGNE. Hvordan, Nyberg.

NYBERG. Jeg vilde saa umaadelig gerne en Gang servere for Dem. Hvis det var en Aften, De tog ud efter Forestillingen, saa kom hen i Palæhotellet. Jeg har det bedste Kabinet. De skal nok blive tilfreds.

SIGNE. Jeg plejer jo ikke, men jeg skal tænke paa det, Nyberg.

NYBERG. Tusind Tak. Men snart, jeg bliver der kun Maaneden ud.

FILIPPA spiller. Husker De den, Nyberg? Elskovsvalsen.

NYBERG. Elskovsvalsen. Om jeg husker. Husker De den, Frøken Signe, den dansede vi altid sammen.

FILIPPA. Dans, dans I to, hvad venter I paa?

NYBERG byder Armen. Frøken Signe?

SIGNE. Nej, Nyberg, nu venter vi lidt endnu det ringer. Stille, Filippa. Det ringede — hun lytter, det ringer sagte en Gang til. Mo'er . . . gør Tegn til Fruen, der nikker og gaar mod Entréen.

FILIPPA rejser sig. Skal vi gaa?

SIGNE. Ja, jeg tror næsten, jeg maa bede Dem. De undskylder.

NYBERG. Jeg beder. Paa Gensyn!

SIGNE. Tak, fordi De kom!

FILIPPA. Den anden Vej, Nyberg. Nu skal jeg hente Deres Tøj. ud i Entréen, tilbage med hans Tøj. Hun og Nyberg ud til venstre i Køkkenet. Signe hen foran Spejlet. Fru Ottesen ind, holder Døren aaben, idet hun skjuler sig bag den.

FJORTENDE SCENE

HANS HØJHED fra Entréen, eksotisk Type, lille, stram, elegant, med Hatten i Haanden. Frøkenen alene? Tør man træde nærmere?

SIGNE. Deres Højhed! han bukker og kysser hende paa Haanden, idet hun nejer dybt. Fru Ottesen lister ud til venstre.

Tæppet falder

ANDEN AKT

Palæhotellets Restauration. Stilfuldt udstyret Lokale, der i Baggrunden munder ud i en bred Korridor. Til venstre i Mellemgrunden Dør til lukket Kabinet A (hvori Bryde og hans Selskab). Lige overfor til højre Dør til lukket Kabinet B (hvori Signe med Hans Højhed). I Forgrunden de aabne — kun med Trækportierer forsynede — Kabinetter C og D. Til højre og venstre, udenfor A og B, Anretterborde (I og II). Vægspejle. Stærk elektrisk Belysning.

FØRSTE SCENE

Nyberg ud fra Kabinet A med en Bakke med forskellig Afdækning, sætter den fra sig paa Bord I. — Signe fra Kabinet B, elegant Aftenkjole, Blomster i Haaret, let echaufferet.

SIGNE. Nyberg, sig mig, hvor er Toiletteværelset?

NYBERG vender sig. Toilette . . . . . denne Vej, Frøken til venstre ad Korridoren, ligefor.

SIGNE. Tak mod Udgangen.

NYBERG. Haaber, Frøkenen har været tilfreds med Soupéren.

SIGNE. Jo Tak.

NYBERG. Ogsaa Hans Højhed?

SIGNE. Hans Højhed er meget tilfreds. Han har nydt en hel Daase Kaviar og seks Appelsiner.

NYBERG. Fornøjer mig særdeles. Jeg er Dem meget taknemlig for Deres Besøg, Frøken Signe.

SIGNE. Det er et Offer, jeg har bragt for Deres Skyld, Nyberg. Jeg viser mig saa nødigt paa Restaurant. Det er meget uforsigtigt af mig. Jeg kan vel stole paa, vi ikke bliver set.

NYBERG. Frøkenen kan være ganske tryg. Jeg skal nok holde Dem bag Kulisserne.

SIGNE peger paa Kabinet A. Hvem er derinde, de taler saa højt.

NYBERG. Aa, det er nogle unge . . .

ANDEN SCENE

Bryde aabner i det samme Døren fra Kabinet A.

BRYDE. Op—varter! Signe ud i Korridoren med et lille Skrig.

BRYDE frem. Hvor Fa'nen bliver den Kaffe af?

NYBERG. Maa straks være her, Hr. Kammerjunker. Min Kollega er nede efter den.

BRYDE. Hvem var det, De talte med?

NYBERG. Talte med?

BRYDE. Ja, da jeg aabnede Døren. Der gik jo nogen i det samme. En Dame . . .

NYBERG. Jeg forstaar ikke . . . Hr. Kammerjunkeren maa have set fejl.

BRYDE peger mod B. Hvem er der inde?

NYBERG. Jeg kender ikke det Herskab.

BRYDE. Det er Løgn, Nyberg.

NYBERG. Hr. Kammerjunker.

BRYDE. Sludder! . . . Kom saa med den Kaffe og Likører og Cigarer og Fa'nen. ind.

NYBERG bukker. Skal komme altsammen, Hr. Kammerjunker.

TREDJE SCENE

Jørgensen med en Bakke med Kaffe og Likører, fulgt af Piccolo med Cigarkasser.

JØRGENSEN. Kaffe til Nr. 1.

Her tager Bakken. Du tager saa Bakken med Likørglassene. Jørgensen tager en Bakke med disse fra Anretningsbordet. . . . Og følg lige efter mig til Piccolo. Og Du, efter Jørgensen med Cigarerne.

PICCOLO. Javel!

NYBERG. Saadan foregaar det her i disse Kabinetter, Jørgensen. At Du ved det, naar Du bliver min Efterfølger . . . Og ingen Grineri. Du er ikke paa Kvægtorvet . . . ingen Familiaritet med Gæsterne — — Bare overlegen . . . . gør nøjagtig som jeg . . . . altsaa . . . . Nej, vent lidt, lad mig se Cigarerne Piccolo holder Bakken frem, Nyberg tager en Kasse bort. Denne stiller vi væk. De er for stærke. At de ikke kan lære det dernede . . . . . saa sidder de og bliver fulde af Cigaren og drikker ingen Kognak . . . Husk ogsaa det . . . altsaa marsch! banker paa, ind alle tre i Rækkefølge i Kabinet A.

FJERDE SCENE

Signe fra Korridoren fulgt af Kammerherre Bryde.

KAMMERHERREN. Kan vi ikke drikke et eneste lille Glas?

SIGNE. Nej, Hr. Kammerherre, det er virkelig ganske umuligt. Jeg er jo sammen med min Familie.

KAMMERHERREN. Naar man endelig en Gang har den Lykke at træffe Dem ude . . .

SIGNE. Det er ogsaa meget sjældent, jeg kommer den Slags Steder. Men nu er det Mo'ers Fødselsdag, og saa har jeg indbudt dem til at spise til Aften her efter Forestillingen, for at hun ikke skulde have Ulejlighed hjemme.

KAMMERHERREN. Ved Du, hvad jeg tror, lille Signe?

SIGNE. Nej, Hr. Kammerherre.

KAMMERHERREN. Jeg tror, Du staar og gør Nar af mig lige op i mit Ansigt.

SIGNE. Det mener Kammerherren ikke.

KAMMERHERREN. Men nu ved jeg ogsaa, hvad jeg gør . . . jeg skal spille Dig et Puds.

SIGNE. Ja, hvis De tror, De faar nogen Fornøjelse af det.

KAMMERHERREN. Fornøjelse . . . der er saa mange Fornøjelser. Det kan være en Fornøjelse selv at bedrage . . . det kan være en Fornøjelse at lade sig bedrage . . . det kan ogsaa være en Fornøjelse at opdage, man bliver bedraget. Døren fra A aabnes, Opvarterne ud.

SIGNE. Godnat, Hr. Kammerherre smutter ind.

FEMTE SCENE

Jørgensen tager Bakken med Afdækning, som Nyberg satte paa Bordet i 1 Scene; han og Piccolo ud.

NYBERG bukker. Befaler Hr. Kammerherren noget?

KAMMERHERREN. Aa ja. De kan servere Kaffen for Etatsraaden og mig der. peger paa Bordet tilh. Kabinet D.

NYBERG. Med det samme, Hr. Kammerherre?

KAMMERHERREN. Aa ja. Vi er ved Desserten. Jeg skal selv sige Besked. Saa gaar jeg ind og henter Etatsraaden. ud.

NYBERG bukker. Vel, Hr. Kammerherre . . . Av!

SJETTE SCENE

SIGNE fra B. Nyberg, hvad vilde Kammerherren?

NYBERG. Ja, han vilde sidde og drikke Kaffe der, sammen med Etatsraaden.

SIGNE. Hvilken Etatsraad?

NYBERG. Etatsraad Mønter. De har spist sammen inde i Salen.

SIGNE. Etatsraad Mønter, der hvor jeg skal synge i Morgen. Gud, hvad skal jeg dog gøre . . . Nej, at Kammerherren

kunde være saa ondskabsfuld, det havde jeg dog aldrig troet om ham.

NYBERG. Tja — enhver er jo sig selv nærmest, Frøken Signe.

SIGNE. Nyberg — De er jo min Ven!

NYBERG. Det kan De stole paa, Frøken Signe.

SIGNE. Kammerherren og Etatsraaden maa ikke opdage, hvem jeg er her med.

NYBERG. Kan De ikke forsvinde med det samme, saa skal jeg gaa ind i Salen og opholde dem med en Sludder saa længe.

SIGNE. Det er umuligt. Hvad vilde saa Hans Højhed sige? Han har lige tændt en af de lange Cigarer, og sidder med lukkede Øjne og har trukket Benene op under sig. Han rokker sig ikke af Pletten, før den er røget ud.

NYBERG. Ja, ja, jeg skal se at klare den, Frøken Signe.

SIGNE. Tak, Nyberg. Aa, Nyberg, jeg er virkelig saa nervøs, og saa er der noget, der stikker mig paa Halsen . . . kan De ikke se efter, om der skulde være faldet en af mine Haarnaale ned i Kjolen.

NYBERG. Hvor?

SIGNE. Dér vender Ryggen til ham og trækker Halslinningen lidt ud fra Nakken. Kan De ikke se noget?

NYBERG bøjer sig over hende. Dér . . . nej . . . Jeg ser kun bøjer sig dybere og trykker pludselig et Kys paa hendes Hals. Aa Signe!

SIGNE ømt bebrejdende. Nyberg! Jørgensen kommer i det samme med Kaffeservering til Kammerherren og Etatsraaden. Gaar diskret forbi og sætter fra sig paa Bordet i Kabinet D.

SYVENDE SCENE

BRYDE fra A. Op—varter! faar Øje paa Signe, der ikke naar at smutte ind. Ahahaha—ah! gaar nærmere. Tør jeg tro mine Øjne, De her, Frøken til Nyberg. En Flaske Skum, Kellner — ind i Kabinettet.

NYBERG. Mumm?

BRYDE. Skum, for Fa'nen — den vi plejer . . . hvad bliver De staaende for — derind til Signe. De maa da endelig gøre os den Fornøjelse, Frøken — jeg er sammen med et Par Kammerater — at komme ind og drikke et Bæger med os. Nyberg giver Jørgensen Ordre om Champagnen og bliver staaende i Baggrunden — Jørgensen ud.

SIGNE. Det kunde virkelig aldrig falde mig ind.

BRYDE. Men Herregud, Frøken, naar vi endelig mødes paa Krigsstien.

SIGNE. Jeg er sammen med min Familie, Hr. Kammerjunker.

BRYDE. Jamen Deres Famlie .... den kender jeg jo saa udmærket. Jeg havde jo den Ære i Formiddags ... lad mig blot komme ind til Deres Familie .... saa drikker vi allesammen et Bæger. vil ind i Kabinettet.

SIGNE stiller sig foran Døren. Hr. Kammerjunker!

NYBERG rømmer sig. Hr. Kammerjunker!

BRYDE vender sig. Hvad Fa'nen. Staar De her endnu?

NYBERG. Jeg vil blot underrette Kammerjunkeren — Deres egen Familie er ogsaa her i Aften.

BRYDE. Hvem mener De?

NYBERG. Deres Onkel Kammerherren sammen med Etatsraad Mønter .... de skal drikke Kaffe der ved det Bord om et Øjeblik. — Nu kommer de. Jeg kan høre Kammerherrens Stemme. —

BRYDE. Ja — Fa'nen er det ikke ham, den gamle Agurk — saa maa jeg foreløbig trække mig tilbage ... men vi belejrer Dem, Frøken. De skal ikke slippe for at drikke et Bæger — Skum, Kellner ind.

SIGNE. Tak, Nyberg ind.

OTTENDE SCENE

KAMMERHERREN med Etatsraaden. Se her, kære Etatsraad — kan vi sidde bekvemt og uforstyrret — de tager Plads i Kabinet D, Nyberg skænker Kaffe for dem. Jørgensen ind med Champagne i Kabinet A.

NYBERG frem paa Gulvet. Saa, nu er Ladysmith fuldstændig indesluttet.

NIENDE SCENE

Filippa og Isaacsen fra Korridoren.

FILIPPA. Jo, der er han selv —' Aften, Nyberg, hvordan staar det til? —

NYBERG. God Aften, Frøken. Tak saamænd — ærbødigst Godaften, Hr. Grosserer —

ISAACSEN. G'aften, Alexander — Har De Plads?

FILIPPA. Har De et lille Bur til Musviten og mig. — En lille polstret Rede ...

NYBERG. Jo — værsartig ... Kabinettet der —

ISAACSEN. Ingen af de lukkede?

NYBERG. Alle optaget i Øjeblikket, Hr. Grosserer.

FILIPPA kniber ham i Øret. Hvad skal Du med de lukkede? Er vi maaske nyforlovede? Vær Du glad for de aabne, gamle Indbrudstyv.

ISAACSEN. Hun er umulig i Aften.

NYBERG smiler.

FILIPPA. Det er jeg altid . . . naar jeg har drukket Amér piçon . . . synger til Isaacsen. Du ku' jo la't vær' og gi' mig amér . . . Tulala . . . aa, vi har været i Scala — og hørt en Kvartet af Musviter synger. Wir kommen jetz vom Balle o. s. v. danser.

ISAACSEN. Filippa — Filippa —

FILIPPA. Tsju! sparker med Taaspidsen til hans Hat, saa den ruller hen ad Gulvet.

NYBERG tager den op. Frøken, der er Gæster i Lokalet.

FILIPPA. Gud — er der nogen, der hører mig . . . hvor . . . der . . . dem maa jeg se hen og kigger ind i Kabinettet til Kammerherren og Etatsraaden. Den sidste har, da Filippa og Isaacsen kom, trukket den ene Portiere for. Næh — to ældre Bederygge . . . og den ene . . . Saa maa vi opføre os adstadigt . . . kom Musvit . . .

ISAACSEN. Ja, sæt Dig nu ind. — Hvad har De at spise, Alexander?

NYBERG. Hvad Grosseren ønsker —

ISAACSEN. Hvad vil Du ha', Filippa?

FILIPPA. Jeg vil ha' noget at lege med . . . . Har De kolde Rejer, Nyberg — iskolde.

NYBERG. Haaber det, Frøken —

FILIPPA. Og Kaviar og Selleri . . . mange smaa Retter.

ISAACSEN. Alt muligt koldt Pilleri i en Fart og en Flaske.

NYBERG skriver Bestillingen op. Moët?

ISAACSEN. Selvfølgelig.

TIENDE SCENE

BRYDE Hovedet ud fra Kabinettet. Op—varter — mer Skum!

NYBERG. Straks, Hr. Kammerjunker. — Jørgensen, det her staar — giver ham Bestillingssedlen. — og en Moët-Chandon til Grossereren — og en Mumm til Kammerjunkeren — Haster!

Jørgensen ud.

ELLEVTE SCENE

FILIPPA. Det var jo ham fra i Formiddags — Husaren —

NYBERG. Ja, de er tre, der har husaret hele Aftenen.

ISAACSEN. Hvad har de spist?

NYBERG. Kun Østers . . . De har revet Skæget af syv Dusin.

ISAACSEN. At de gider.

NYBERG. Og nu begynder de paa Champagnen igen. Jørgensen hastig ind med Champagnen til Officererne og straks ud.

FILIPPA. Ha — den bliver god.

NYBERG. Den bouteillerer sig. — Men kan De saa gætte, hvem der er inde? peger paa B.

FILIPPA. Bekendte?

NYBERG nikker. Nære bekendte —

FILIPPA. Signe — nej da?

NYBERG. Jo. Deres Søster og hans Højhed.

FILIPPA. Hører Du, Musvit. Signe er derinde med Hans Højhed.

ISAACSEN. Hvad har de spist?

NYBERG. Hans Højhed forlangte ganske det samme som Grossereren.

ISAACSEN. Forstaar sig.

FILIPPA. Det er rørende — Signe som ellers aldrig gaar ud. Er De ikke stolt, Nyberg?

NYBERG. Det skulde ogsaa gøre mig meget ondt, om der opstod Ubehageligheder for Deres Søster.

FILIPPA. Hvordan Ubehageligheder?

NYBERG dæmpet. Jo ser De, det traf sig saa uheldigt, at Kammerherren, han løb paa Deres Søster før, da hun et Øjeblik var ude . . . . og nu vil han vide, hvem hun er med . . . og han derinde . . . . fra i Formiddags . . . han er ligesaa nysgerrig. Den gamle er jo snedig . . . og den unge er vist i Færd med at blive tosset . . . . Og hvis nu Hans Højhed finder paa at ville hjem . . . saa var det jo kedeligt . . . især hvis der blev nogen Slags Optrin og Etatsraaden, i hvis Hus hun jo skal synge i Morgen, kom til at være Vidne. Det kunde skade meget.

FILIPPA. Saa maa vi hjælpe hende, Nyberg.

NYBERG. Ja, det er det, jeg ogsaa spekulerer paa, Frøken!

FILIPPA. Hvad siger Du, Musvit?

ISAACSEN. Jeg siger, jeg er sulten — faar vi snart den Mad? Jørgensen kommer med Anretningen. Piccolo med Champagnen og Køler.

NYBERG. Der er den, Hr. Grosserer. Det er godt, Jørgensen. Jørgensen sætter Bakken og gaar med Piccolo Sæt kun fra Dem. Jeg skal selv — serverer og skænker i Glassene.

FILIPPA. Nu maa vi tænke —

ISAACSEN Serviet om Halsen. Først spiser vi.

FILIPPA. Og saa handler vi. — Ikke sandt, Musvit. Du vil ogsaa hjælpe med.

ISAACSEN. Falder mig ikke ind. — Hvad angaar det mig?

FILIPPA. Min Søster —!

ISAACSEN. Bah — Ræk mig Smørret.

TOLVTE SCENE

KAMMERHERREN slaar paa sin Kop.

NYBERG hen. Hr. Kammerherre!

KAMMERHERREN. Vi kan vel ryge her? rækker Cigaren frem.

NYBERG. Bevares, Hr. Kammerherre, nu skal jeg bringe Lys tager Cigartænder eller Lys fra Bord II, bringer det Værs' artig, Hr. Kammerherre. —

KAMMERHERREN. Etatsraaden først.

ETATSRAADEN. Paa ingen Maade, Hr. Kammerherre.

KAMMERHERREN. Jeg be'r . . .

ETATSRAADEN tænder. Tak.

KAMMERHERREN. tænder. Den unge Dame derhenne med Grossereren — hun er jo Søster, ikke sandt, til den anden unge Dame derinde.

NYBERG uforstaaende. Saa —

KAMMERHERREN. Vil De lade, som De ikke ved det. — De er jo Søstre?

NYBERG. Hr. Kammerherren maa undskylde — jeg tør ikke have nogen Mening om Gæsternes Familieforhold.

ETATSRAADEN. smiler. Ah — saaledes.

KAMMERHERREN. Jeg troede ikke, De var et Fæ, Nyberg.

TRETTENDE SCENE

BRYDE ud af Kabinettet. Op — varter — Mer Skum!

NYBERG. Øjeblikkelig, Hr. Kammerjunker. — Var der mere, Kammerherren vilde befale?

KAMMERHERREN afværgende. Det er godt. Nyberg ud i Korridoren.

BRYDE ser Filippa — bukker. Har den Ære . . . bukker.

ISAACSEN ser op, maaler ham, Bryde bukker igen. De ønsker —?

BRYDE smiler. Fa'nen — slaar ud med Haanden — til Filippa. Velbekomme! ind.

FJORTENDE SCENE

KAMMERHERREN har kigget ud. Det var nok min ærede Hr. Nevø!

ETATSRAADEN. Ja, jeg syntes ogsaa.

KAMMERHERREN. Jeg tror, vi skal trække lidt for rejser sig det er bedst, vi trækker lidt for trækker Portieren sammen, saa der bliver en smal Aabning.

FILIPPA. Naa, hvad skal vi saa finde paa, Musvit?

ISAACSEN. Efter dette her.

FILIPPA. Snak! Jeg skal ikke have mer — for at hjælpe Signe.

ISAACSEN. Find paa, hvad Du selv vil for mig.

FILIPPA. Du vil altsaa ikke være med?

ISAACSEN. Nej, har jeg sagt. Lad mig nu spise.

FILIPPA. Ikke arrig, lille Ven, naar Du gnaver Ben . . . det er farligt.

ISAACSEN. Maa jeg være fri . . . din Søster, det ved Du, har altid været vigtig overfor mig. Du husker nok i Tivoli, da jeg vilde præsentere min Fætter Rafael fra Berlin for hende . . . ham rynkede hun paa Næsen af og gjorde mig til Grin. Hun . . . Rafael und Gebrüder fra Berlin — ha!

FILIPPA. Du vil altsaa hævne Dig . . . en lille Rache.

ISAACSEN. Nej, slet ikke Rache . . . . lige for lige kun . . . . Lad hende klare sig selv, naar hun er saa stor paa det.

FILIPPA. Ja, som Du vil. Jeg troede dog, naar jeg bad Dig for min Families Skyld.

ISAACSEN. Din Familie, interesserer den sig overhovedet for mig? Skal jeg interessere mig for den? Din Moder, ser hun ikke ogsaa ned paa mig? Jeg er ikke fint Bekendtskab nok.

FILIPPA. Min Familie interesserer sig vist lige saa meget for Dig, som din Familie for mig. Jeg er vist heller ikke fint Bekendtskab nok.

ISAACSEN. Den Slags Sammenligninger, min Pige, de passer ikke.

FILIPPA. Saa — hvorfor ikke . . . hver kan vel være god for sig.

ISAACSEN. For sig, ja, det holder jeg netop ogsaa paa.

FILIPPA. Tag Dig nu lidt i Agt. Jeg forstaar Dig godt. Det

er for Resten storartet at høre Dig tale saadan. Du som altid praler med at være liberal, radikal, næsten Socialist.

ISAACSEN. Du snakker, som Du har Forstand til. Hvad angaar det maaske vores Forhold?

FILIPPA. Saa! Ikke!....Tror Du maaske ikke, jeg læser, hvad der staar i Jeres Blade, hvad I altid præker op om den fri Kærlighed, som den modigste, den fornemste, mest ophøjede.

ISAACSEN ler. Du er morsom, Filippa. Du er meget morsom. — Naa, lad nu det være godt rækker hende Champagneflasken Drik Dig et Glas, mens jeg spiser færdig.

FILIPPA tager Flasken. Vil Du saa være med til at hjælpe min Søster?

ISAACSEN vrisser med Mad i Munden. Hold nu op!

FILIPPA rejser sig. Jeg spør' —

ISAACSEN. Jeg spør': maa jeg spise min Mad i Fred?

FILIPPA. Nej tømmer hurtig Flasken ud over hans Tallerken, Dugen og alle Retterne Spis saa — slaar den sidste Skvæt paa ham der har Du Resten — sætter sig.

ISAACSEN op, rasende. Fillippa! Det skal Du . . .

FILIPPA rolig. Ingen Skandaler, min Ven, Du véd, det bliver værst for Dig selv.

ISAACSEN tørrer sig af. Kellner — Alexander!

NYBERG fra Korridoren. Grossereren ønsker!

FILIPPA. Grossereren ønsker vist at betale.

ISAACSEN. Regningen!

NYBERG. Straks, Hm! skriver den ud ved Bord I. Stumt Spil mellem Filippa og Isaacsen. Han tørrer sig og truer. Hun smiler roligt og tager en Cigaret frem af sit Etui.

FILIPPA. En Tændstik, Nyberg.

NYBERG. Værs'artig, Frøken rækker hende Ild Værs'artig, Hr. Grosserer giver ham Regningen.

ISAACSEN rækker ham nogle Sedler. Dér . . . mit Tøj!

FILIPPA. Den gik ud, Nyberg.

NYBERG. Undskyld, Frøken ny Tændstik.

ISAACSEN rasende. Mit Tøj, Alexander!

NYBERG. Øjeblikkelig, Hr. Grosserer tager Tøjet fra Knagen i Kabinettet og hjælper ham paa. Filippa bliver roligt siddende, smilende og rygende.

ISAACSEN. Farvel!

NYBERG. Mange Tak, Hr. Grosserer.

ISAACSEN standser. Det er sandt, hvor meget gav jeg Dem?

NYBERG. Tredve. — Det skal maaske ikke slaa til? Filippa ler

ISAACSEN. La' det!... Der er ingen, der giver de Drikkepenge som jeg, vel Alexander.

NYBERG. Der er heller ingen andre, der faar Lov til at kalde mig Alexander.

ISAACSEN mod Filippa rasende. Farvel!

FILIPPA rolig, kysser paa Fingeren. Adieu, mon plaisir! Isaacsen ud. Filippa brister i Latter.

FEMTENDE SCENE

NYBERG. Var Grossereren vred?

FILIPPA leende. Aa, jeg drillede ham . . . saa storartet . . . . det var med Vilje, for at faa ham af Vejen, — han vilde jo bare være til Ulejlighed. — Hvad nu, Nyberg?

NYBERG. Ja, Situationen er ganske uforandret stumt Spil med A B D.

FILIPPA. Der skal nok komme Liv i dem... De har ikke været inde hos — peger mod B.

NYBERG. Nej, der har ikke været ringet. Skal jeg melde Frøkenen?

FILIPPA. Nej, nej, jeg bliver foreløbig her. Men lad her blive gjort lidt i Stand. Bordet flyder af Champagne hun rejser sig, frem paa Scenen.

NYBERG. Jo — hen til Bordet naada. — dæmpet Grossereren blev vel ikke vred for Alvor?

FILIPPA. Pyt! Det varer saamænd ikke Natten over. Det ringer fra A.

NYBERG. Nu blev der ringet — kalder ud i Korridoren Jørgensen. Jørgensen ind.

NYBERG. Vil De gøre i Stand der, og lægge en ren Dug paa mod Døren tll A med et Blik til Filippa, som nikker forstaaende igen. Banker paa og gaar ind.

FILIPPA langsomt over Gulvet hen til Spejlet i højre Forgrund, tager en lille Pudderdaase op, pudrer sig og retter sin Frisure. Kammerherren og Etatsraaden trækker hver sin Portiere til Side. Hun lader, som hun ikke ser det.

SEKSTENDE SCENE

KAMMERHERREN. Det er sgu hende.

ETATSRAADEN. Saa — Søsteren!

FILIPPA hurtigt Blik paa dem, ser sig atter i Spejlet.

NYBERG ud fra A med Haanden for Munden, idet han passerer Filippa Regningen.

FILIPPA nikker besvarende, lader pludselig sin ene Ørenring falde, saa den triller hen mod Kabinet D. Aa Gud nej, hvor blev den dog af bøjer sig, søger.

KAMMERHERREN op. Tabte Frøkenen noget?

FILIPPA. Ja, min ene Øreperle. Jeg kom til at rive den af.

ETATSRAADEN op. Jeg hørte skam ogsaa noget falde.

FILIPPA. Bare jeg dog finder den. Aa, jeg bliver ulykkelig.

KAMMERHERREN ser mod Gulvet. Vær ganske rolig, Frøken, den findes saamænd nok.

ETATSRAADEN ligeledes. Den maa maa jo være her.

KAMMERHERREN. Lagde De ikke Mærke til, hvor den trillede hen?

FILIPPA. Jo, jeg syntes hen imod Dem.

KAMMERHERREN. Herhen! tager Lyset Nu skal vi se! Se De ogsaa, Etatsraad.

FILIPPA. Aa nej, er det ikke bedre, jeg kalder paa Opvarteren.

KAMMERHERREN. Vist ej. Vi skal nok finde den. Hold De Lyset, Etatsraad, saa skal jeg giver Etatsraaden Lyset, og lægger sig paa Knæ.

FILIPPA. Aa, det er en Skam.

KAMMERHERREN kravler rundt. Vist ej! Lys mig, Etatsraad!

ETATSRAADEN. Der ligger den.

KAMMERHERREN. Hvor!

ETATSRAADEN. Dér rækker Filippa Lyset, lægger sig ogsaa ned.

KAMMERHERREN. Ja, nu har jeg den op, rækker den imod hende Værsgod, Frøken.

ETATSRAADEN op, tager Lyset fra Filippa. Tillader De! sætter det paa Bordet.

FILIPPA. Tusind Tak, det var en stor Skam strækker Haanden ud

KAMMERHERREN holder Ringen i Veiret. Ingen Tak, Frøken, før De har faaet den. Hvad giver De til Belønning?

ETATSRAADEN. Ja, vi maa have Findeløn. Det var mig, der fandt den.

KAMMERHERREN. Rigtig. Det var Etatsraaden, der fandt den, og mig, der tog den op. Hvad faar vi?

FILIPPA. Det véd jeg virkelig ikke, Hr. Kammerherre.

KAMMERHERREN. De kender mig?

FILIPPA. Hvem kender ikke Kammerherren.

KAMMERHERREN. Godt, saa forlanger vi selv. Jeg faar Lov til at sætte Ringen paa dens Plads, og Etatsraaden bestiller en Faske Champagne, som vi drikker i Deres Selskab.

ETATSRAADEN. Det gaar jeg ind paa.

FILIPPA. Det gaar jeg ogsaa ind paa.

KAMMERHERREN. Brillant! Tillader De! sætter Ørenringen i.

FILIPPA. Av, av, Kammerherre.

ETATSRAADEN. Opvarter, en Pommery.

JØRGENSEN der imidlertid har gjort i Stand i C. Straks, Hr. Etatsraad!

KAMMERHERREN. Værsgod at træde nærmere, Frøken. Det var et højst behageligt lille Ulykkestilfælde.

FILIPPA sætter sig ind i Sofaen. Kammerherren tager Plads paa en Stol ved hendes ene Side, Etatsraaden ved den anden.

ETATSRAADEN. Skal vi saa ikke trække lidt for.

FILIPPA. Nej hvorfor, det behøves jo ikke. Jeg bliver her desuden kun et Øjeblik.

KAMMERHERREN. Til vi har tømt Flasken.

ETATSRAADEN. Der er Vinen.

JØRGENSEN med Vinen og Glas paa Bakken. Tillader De skænker, byder rundt og gaar.

ETATSRAADEN tager sit Glas. Maa jeg saa ha'e den Ære. Deres Sundhed, Frøken — Hr. Kammerherre — de drikker.

KAMMERHERREN. Det havde De ligegodt ikke tænkt, Hr. Etatsraad, at vi skulde geraade i Dameselskab i Aften.

ETATSRAADEN. Man er jo aldrig sikker, naar man er sammen med Dem, Kammerherre.

KAMMERHERREN. Men De havde alligevel ikke for to Timer siden, . . . hvad tror De, vor velærværdige Præsident vilde sige? —

ETATSRAADEN. Tys!

FILIPPA. Hvor har de Herrer været henne, de snakker saa lumskt om det.

KAMMERHERREN. Vi har været til Møde.

FILIPPA. Generalforsamling?

KAMMERHERREN. Stor Generalforsamling. Skaal Frøken!

FILIPPA. Skaal! Jeg kan for Resten ikke lide, De sidder og gør Nar af mig.

ETATSRAADEN. Gør Nar!

FILIPPA. Ja, De blinker hele Tiden til hinanden. Fortæl mig nu, hvad det er for et Møde, De har været til.

KAMMERHERREN skænker i Glassene. Det var et Frelsermøde.

ETATSRAADEN ryster paa Hovedet. Kammerherre!

FILIPPA. Nej, sig mig det nu ordentlig. Var det et Aktieselskab.

KAMMERHERREN. Ogsaa det.

FILIPPA. En Forening!

KAMMERHERREN. Truffet! Vi har holdt Møde i vor Forening. Forening til gensidig Understøttelse af den aandelige Nød.

ETATSRAADEN leende. Kammerherre . . . ryster paa Hovedet.

FILIPPA. Aa, saa ved jeg, hvad De har talt om. Det har været imod den moderne Literatur?

ETATSRAADEN. Hvor kunde De vide det.

FILIPPA. Det ved jeg da fra Aviserne, det er jo den, der er Skyld i alt.

KAMMERHERREN. Rigtig! Lad os endelig holde fast paa det. Skaal, Etatsraad.

ETATSRAADEN. De er uforbederlig, Kammerherre.

KAMMERHERREN. Jeg kan ikke gøre ved det. Jeg følger med min Stand og min Retning, jeg er for gammel til at bryde ud. Men en Gang imellem maa jeg ha' Luft, naar jeg skal blive ved at være Medlem af den aandelige Prostitution.

ETATSRAADEN. Kammerherre! Kammerherre!

FILIPPA. Jeg forstaar nok, De ikke mener, hvad De siger.

ETATSRAADEN. Nej Frøken.

KAMMERHERREN. Jo, saa —

FILIPPA. Men jeg er slet ikke enig med Dem. Det er netop udmærket, som det er. Jo flere der præker og korser sig, jo morsommere er det for os andre — at svinge lidt med Bændlerne.

KAMMERHERREN. Hør! Vi maa ha'e en Flaske til slaar paa Glasset Opvarter!

SYTTENDE SCENE

BRYDE fra A.

KAMMERHERREN. Atter min ærede Hr. Nevø. Deres tilkommende Svigersøn, Hr. Etatsraad.

ETATSRAADEN op. Men saa synes jeg dog . . . vil trække for

FILIPPA højt. Nej, hvorfor, det tillader jeg ikke.

KAMMERHERREN. Ikke nervøs, Etatsraad til Filippa Træk ham i Skøderne.

FILIPPA. Ikke nervøs, Etatsraad trækker ham ned paa Stolen, ler højt.

BRYDE nærmere. Nej, nu har jeg . . . allerærbødigste Tjener.

KAMMERHERREN. Godaften, min Dreng.

ETATSRAADEN. God Aften.

FILIPPA. God Aften, Hr. Kammerjunker, vil De ikke hilse paa mig?

BRYDE. Jo, med Glæde, Frøken. Men jeg maa stejle af Forbavselse vender sig mod A Hastig Udrykning sætter Haanden for Munden og blæser et Signal. Bernstorf og Holmer ud fra A.

ETATSRAADEN op. Nej, nu trækker jeg sgu for.

FILIPPA. Snak, Hr. Etatsraad trækker ham ned ved Skøderne, som før.

BRYDE. Brillant, Frøken!

ATTENDE SCENE

BERNSTORF og HOLMER. Hvad er der paa Færde?

BRYDE. Ja, kom og se de nærmer sig og bukker. Hvad synes I? Der har vi tre dydige Ungersvende siddet og sludret om Hesteavl og Terraingallop og kedet os til Damernes Æres-pris. Og imens har disse to ældre Steeplere: min parlementariske Onkel, Medlem af Overlordernes Hus og min — og hans Ven Etatsraaden, Frihavnens og Missionens Støtte, lige for Næsen af os stiftet det misundelsesværdigste Bekendtskab. Skal vi finde os i det?

BERNSTORF. Nej selvfølgelig.

HOLMER. Vi gør Indhug.

FILIPPA breder Armene ud. Kom an.

NITTENDE SCENE

NYBERG. Undskyld, er her ikke blevet kaldt?

BRYDE. Jo — mer Skum.

KAMMERHERREN. Det vil sige her.

NYBERG. Vel! tager den tomme Flaske fra Bordet.

BRYDE. Nej der drejer ham mod A.

NYBERG. Øjeblikkelig ud.

TYVENDE SCENE

BRYDE. Kære Onkel. Skummen drikkes hos os. Gør I Modstand? Es—kadron —

BERNSTORF. Attakèr! de gaar et Skridt frem i Linie.

FILIPPA. Vi overgiver os vifter med Servietten.

KAMMERHERREN. Vi overgiver os ligeledes, Etatsraaden vifter ogsaa.

BRYDE. Paa Naade og Unaade.

FILIPPA. Paa Naade og Unaade.

BRYDE byder Etatsraaden Armen. Hr. Etatsraad, De er min Fange.

BERNSTORF. Hr. Kammerherre byder denne Armen.

HOLMER. Frøken! aabner Armene.

FILIPPA op paa Stolen, derfra over Bordet i hans Arm. Hopla. alle mod A.

ETATSRAADEN. Det vil jeg sige Dem, Kammerherre.

KAMMERHERREN. Rolig, Hr. Etatsraad, endnu har De jo hverken taget Skade paa Sjæl eller Legeme. alle ind i A uden Filippa og Holmer.

FILIPPA standser. Undskyld, vil De ikke gaa i Forvejen, jeg kommer straks.

HOLMER. Frøken, kan jeg stole?

FILIPPA. Hr. Kammerjunker, De er saa venlig at gaa i Forvejen.

HOLMER. Som Frøkenen befaler efter de andre.

EN OG TYVENDE SCENE

NYBERG fra Korridoren, fulgt af Jørgensen med Flasker og Glas. Jørgensen ind i A.

FILIPPA. Saa, Nyberg. Sig nu til Signe, at Banen er fri.

NYBERG. Storartet, Frøken! Jeg kunde heller ikke trække det længer ud med Regningen.

FILIPPA. Sørg bare for, de skynder sig.

NYBERG. Jeg gaar straks derind ind i B, Filippa mod A.

TO OG TYVENDE SCENE

ISAACSEN fra Korridoren. Filippa!

FILIPPA vender sig. Nej, kommer Du igen?

ISAACSEN. Hvor skulde Du hen?

FILIPPA. Det ser Du jo.

ISAACSEN. Ind i det Kabinet?

FILIPPA. Ja — ind i det Kabinet.

ISAACSEN. For at være sammen med de Herrer?

FILIPPA. Nej — for at hjælpe min Søster.

ISAACSEN. Hun er jo der peger mod B.

FILIPPA. Meget rigtigt. Og hun er i Færd med at gaa hjem. For at forhindre, at de Herrer kommer herud, før hun vel er borte, gaar jeg derind. Syv — elleve — atten — forstaar Du det for Katten.

ISAACSEN. Men jeg forbyder Dig at gaa derind.

FILIPPA. Kære Musvit, jeg troede, Du kom tilbage og var bleven fornuftig. Du maa vist helst spadsere en lille Tur

igen. Du ved jo godt, du ikke kan forbyde mig noget som helst, mens jeg derimod nok kan forbyde dig et og andet.

ISAACSEN. Nej, jeg finder mig ikke længer i din Behandling. — Hvis Du gaar ind til de Herrer, er det forbi mellem os.

FILIPPA. Godt, saa lad det være forbi. Farvel mod A.

ISAACSEN mod Korridoren vender om. Filippa!

FILIPPA. Naa!

ISAACSEN. Er det sandt, det kun er for at hjælpe din Søster.

FILIPPA. Det har jeg jo sagt dig.

ISAACSEN. Ja, saa gaa derind da . . . men jeg venter paa dig.

FILIPPA. Hvorfor gør Du alle de Ophævelser. Sæt dig rolig hen, jeg kommer straks.

HOLMER i Døren fra A. Frøken, De ventes!

FILIPPA. Her er jeg ind.

TRE OG TYVENDE SCENE

Isaacsen tager Plads i C, tager Hatten af, tørrer Panden, trommer i Bordet. Piccolo ind.

ISAACSEN. Piccolo!

PICCOLO. Ærede Herre.

ISAACSEN. Bring mig „Klods-Hans“.

PICCOLO. Saa gerne ud.

FIRE OG TYVENDE SCENE

Fru Ottesen fra Korridoren, Nyberg fra B.

FRU OTTESEN. Aa, Hr. Nyberg. God Aften. Signe er vel her?

NYBERG. Bevares, Frue. Frøkenen er derinde.

FRU OTTESEN. Aa, Gudskelov. Jeg sad hjemme og blev pludselig saa urolig.

NYBERG. Saa —

FRU OTTESEN. Aa ja, det var Kortene. Der laa den ene Ulykke for Signe ved Siden af den anden. Der var en gammel Klørkonge til højre og et Par Knægte til venstre.

NYBERG. De var maaske ikke præsenterede.

FRU OTTESEN. De skulde ikke gøre Nar af mig, Nyberg, naar man først er bleven nervøs græder.

NYBERG. Om Forladelse, Frue, det var ikke min Mening . . . nu skal jeg melde . . . nej, der er Frøkenen selv. træder tilbage.

FEM OG TYVENDE SCENE

SIGNE ud. Er det virkelig dig, lille Mo'er, jeg syntes, jeg skulde kende din Stemme.

FRU OTTESEN. Min egen, søde Unge! Du maa ikke være vred over, jeg løb herhen, jeg var bleven saa bange for dig.

SIGNE. Aa Herre Gud da, lille Mo'er, det havde Du saamænd ingen Grund til de kysses.

FILIPPA fra A, siger ind i Kabinettet. Kommer straks igen mod Fru Ottesen og Signe Nej, lille Fru Emilie Ottesen — —

FRU OTTESEN. Du ogsaa her, Flip?

FILIPPA. Var det ikke det, jeg sagde, jeg hørte din moderlige Røst kysser hende.

FRU OTTESEN med en i hver Arm. Aa, saa har jeg Jer da begge to, I velsignede Børn, og ser Jer i vel Behold.

FILIPPA. Ja naturlig.

SIGNE. Mo'er har været ængstelig.

FRU OTTESEN. Jeg saa saadan noget fælt i Kortene.

FILIPPA. Var der Bussemænd i Kortene? Men alvorligt talt, Signe, nu synes jeg, Du skulde komme af Sted.

SIGNE. Jo — men . . .

FILIPPA. Hvad?

SIGNE. Han har tændt en ny af de lange Cigarer. Nu rører han sig igen ikke den første halve Time.

FILIPPA. Saa maa Du virkelig lade ham sidde med sin Pind og gaa hjem med Mo'er.

FRU OTTESEN. Hvad er det, I taler om?

FILIPPA. Ja, nu skal Du høre, Mo'er hvisker hende i Øret og peper mod A.

FRU OTTESEN. Næh!

SIGNE. Ja — . . . hvisker hende i det andet Øre, peger mod B.

FRU OTTESEN. Jah!

FILIPPA. Og derfor siger jeg, skal Signe nu følges hjem med Dig, mens Legen er god.

SIGNE. Ja, det vil jeg ogsaa, og det skal være sidste Gang, jeg kommer paa den Slags Steder.

FILIPPA. Bed saa Nyberg gaa ind og hente dit Tøj.

SIGNE. Det hænger nede i Garderoben.

FILIPPA. Saa meget desto bedre. Den nødvendige Forklaring derinde peger mod B skal jeg nok besørge. Farvel da.

FRU OTTESEN. Bliver Du?

FILIPPA. Ja, lille Mama. Jeg bliver og dækker Tilbagetoget. Og dit Hjertebarn faar Du med under dine Vinger. Mig gaar der ingen Splinter af. Jeg har desuden — pst Musvit!

ISAACSEN ser op fra Bladet. Ja.

FILIPPA. Nik pænt Godnat til mine Nærmeste.

ISAACSEN. God Nat, mine Damer. Fru Ottesen og Signe hilser.

FILIPPA. Og saa paa Porten med Jer kysser dem, skyder dem af Sted.

SIGNE vender sig i Udgangen. Godnat, Nyberg.

FRU OTTESEN vender sig og nikker. Godnat!

NYBERG. Godnat, Godnat, Frøken!

SIGNE koket. Følger De os ikke ned de gaar.

NYBERG. Med Jubel, Frøken efter dem.

SEKS OG TYVENDE SCENE

ISAACSEN op. Har Du nu hjulpet din Søster, saa kan vi vel ogsaa gaa.

FILIPPA. Nej, stop, Musvit! Sæt Dig rolig igen. Jeg har meget mere at gøre. Se først skal jeg nu lidt der ind peger mod B.

ISAACSEN. Og saa?

FILIPPA. Saa skal jeg maaske igen lidt derind peger mod A.

ISAACSEN. Og saa?

FILIPPA. Saa synes jeg, vi allesammen skal her ind. Du med, Musvit.

ISAACSEN. Jeg spørger blot: er det stadigvæk for at hjælpe din Søster?

FILIPPA. Nej, min Perleskade. Nu vil jeg holde Fest for egen Regning ind i B.

SYV OG TYVENDE SCENE

BRYDE fra A, ser sig om. Nej . . . Fa'nen, hvor er Damen? ser Isaacsen Undskyld, højstærede, De skulde vel ikke vide, hvor Damen . . .

ISAACSEN. Hvadbehager?

BRYDE. Aa, De hørte det ikke. Tillad mig at spørge, om De havde set Damen. De kender jo Damen.

ISAACSEN. Jeg forstaar ikke, hvad De mener; De kan jo henvende Dem til Kellneren.

BRYDE. Maa jeg takke . . . vidunderlig Idé. Har den Ære, mit Navn er Kammerjunker Bryde.

ISAACSEN op. Og mit Navn er Grosserer Isaacsen.

BRYDE. Kunde tænke mig noget i den Retning. — Næh, sæt Dem endelig ned, lad Dem endelig ikke forstyrre. Saa sætter jeg mig ogsaa ned. — tager Plads — Tør jeg have den Fornøjelse, vil De drikke et Bæger Skum?

ISAACSEN. Nej Tak.

BRYDE. Aa, sæt Dem nu ned, Mand. Jeg beder Dem, sæt Dem ned trykker ham ned paa Plads Enfin, vi er jo Gentle-men . . . tilsyneladende . . . og der er en Dame med i Spillet . . . saa synes jeg, der er al Anledning — Jørgensen ind.

OTTE OG TYVENDE SCENE

BERNSTORF lige efter Holmer. Hvad er der nu, Bryde?

HOLMER. Hvad laver du, Kammerat?

BRYDE. Hvad vil I, — jeg taler med den Herre.

BERNSTORF og HOLMER nærmere. Snak, kom nu med ind de bukker let for Isaacsen.

BRYDE, Maa jeg præsentere . . . Kammerjunker Bernstorf, Kammerjunker Holmer . . . Grosserer Israelsen.

ISAACSEN. Isaacsen. Hilsen.

BRYDE. Vi skal ha'e en Flaske Skum.

KAMMERHERREN med Etatsraaden. Forsvinder I allesammen . . .

BRYDE. Ah . . . maa jeg endvidere præsentere: Min Onkel, Kammerherre Bryde . . . min — Etatsraad Mønter . . . Grosserer Israelsen.

ISAACSEN. Undskyld. — Isaacsen.

BRYDE. Ingen Forseelse . . . Mine Herrer . . . den Herre . . . vi venter allesammen paa Damen . . . jeg foreslaar . . .

KAMMERHERREN. Men hvor er da Damen?

FILIPPA er under de sidste Replikker traadt ind fra B med Hans Højhed ved Haanden. Han har en lang Cigar med Mavebælte — hurtigt. Her er Damen!

ALLE. Bravo! klapper i Hænderne.

FILIPPA. Maa saa jeg præsentere!

DE ANDRE i Munden paa hverandre. Behøves ikke . . . God Aften, Deres Højhed . . . God Aften, Deres Højhed — de omringer ham.

BRYDE. Opvarter — Skum!

FILIPPA. Og saa flytter vi Bordene sammen og drikker det sidste Glas her.

BERNSTORF. Bordene sammen! han og Holmer tager Bordet fra Kabinet D, Bryde og Isaacsen det fra Kabinet C og flytter dem sammen midt paa Gulvet. Stole sættes til.

FILIPPA. Paa Plads! byder Kammerherren og Etatsraaden Armen, sætter sig midt for med Kammerherren paa højre Side. — Etatsraaden paa venstre. Nyberg og Jørgensen ind med Champagnen opskænket, byder Glassene rundt.

BRYDE. En Skaal for Damen —

ETATSRAADEN. For Kvinden.

BERNSTORF. Som forener os —

HANS HØJHED. Alle Nationer.

KAMMERHERREN. Og alle Religioner. —

HOLMER. Hun leve.

FILIPPA op. Nej stop, maa jeg være fri for Kvinden ... det er slet ikke min Skyld ...

STEMMER. Hvis da?

FILIPPA. Svar, Hr. Kammerherre, De ved det? Hvad er det, som har Skylden ... hvad er Skyld i alt? ...

KAMMERHERREN ler. Den moderne Literatur.

FILIPPA. Rigtig, den moderne Literatur ... Et Glas og et Hurra for den moderne Literatur. Højhed, Kammerherre, Etatsraad, Junkere, Musvit .... alle sammen. Længe leve den moderne Literatur!

NYBERG. Naada, sikken en Kop The jeg skal skænke dem i Morgen.

Tæppet falder.

TREDIE AKT

Hos Etatsraad Mønter. Stor elegant Salon, i venstre Baggrundshjørne Portiere-Fløjdøre aabne til en tilstødende Salon. I Baggrunden mod højre Udgang til Entréen, som naar Døren aabnes, ses rummelig og stærkt oplyst. I højre Forgrund stort Flygel, ved Siden af Flygelet (højre Mellemgrund) en Talepult. Paa venstre Sidevæg dekorativ Kamin med Lænestol foran. Paa højre Sidevæg Vinduer dækket af svære Gardiner, enkelte større Malerier af landskabelig eller historisk Karakter. Dæmpede Farvetoner. Ingen Møbler fremme paa Gulvet. I Baggrunden en dobbelt Række Lænestole. Dagslys ved Aftenens Begyndelse.

FØRSTE SCENE

ETATSRAADINDEN mørk Silkekjole, Kniplingshaarpynt; staar midt i Salonen og sprøjter med en stor Refraichisseur. Etatsraaden (Diplomatfrakke, mørkegraa Benklæder) kommer ud fra sit Værelse.

ETATSRAADEN smiler mat. Naa, her har Du mig.

ETATSRAADINDEN sætter Flakonen paa Flygelet og gaar ham livligt i Møde. Er Du nu bedre, min Ven?

ETATSRAADEN. Jo Tak, nu er jeg temmelig kvik.

ETATSRAADINDEN. Det var godt de omfavner og kysser hinanden. Hjalp Antifebrinen?

ETATSRAADEN. Det hjalp altsammen. Først Badet, saa Antifibrinen og saa den lille Lur.

ETATSRAADINDEN. Slemme Mand . . . komme saa sent hjem og gøre sin Hustru saa forskrækket. Jeg skal ordentlig skænde paa Kammerherren.

ETATSRAADEN. Nej, det maa Du ikke, Thea, det var lige saa meget min Skyld.

ETATSRAADINDEN. Men hvor kunde det dog falde Jer ind at sætte Jer til at arbejde saa sent. Du som altid plejer at ligge i Din Seng Kl. halvtolv.

ETATSRAADEN sætter sig ved Kaminen. Etatsraadinden bag hans Stol. Aa, det kom sig ganske naturligt. Efter Mødet gik vi hen paa en Restauration og spiste til Aften — et Par Stykker Smørrebrød og en Kop The. Og da vi fulgtes derfra, spurgte Kammerherren, om jeg var oplagt til at bestille noget. Det er jeg for saa vidt altid, Hrr. Kammerherre, svarede jeg. Saa foreslog han at gaa hjem til ham og ryge en Cigar, og med det samme revidere Foreningens Regnskab. Vi er jo Revisorer, og han havde netop faaet alle Papirerne tilsendt. Naa, jeg havde ganske vist mest Lyst til at komme hjem til Dig, som jeg vidste laa og ventede mig. Men jeg syntes, det var min Pligt — — —

ETATSRAADINDEN. Ja, jeg ved jo, hvor pligtopfyldende Du er, kære Adolf.

ETATSRAADEN. Ja, saa trak det naturligvis længere ud, end vi havde tænkt. Der var et Par temmelig indviklede Punkter.

ETATSRAADINDEN. Som Du naturligvis maatte klare.

ETATSRAADEN. Naa, Kammerherren er Skam rigtig flink selv. Vi arbejder fortræffelig sammen. Det vilde heller ikke have generet mig at være saa længe oppe, hvis jeg ikke havde begaaet den Uforsigtighed at ryge to af Kammerherrens Cigarer, de var mig for stærke. Jeg mærkede det egentlig først, da jeg laa i min Seng, den drejede fuldstændig rundt med mig. Jeg tror ligefrem, jeg har haft et Anfald af Nikotinforgiftning, ellers kan jeg ikke forklare mig den voldsomme Opkastning.

ETATSRAADINDEN. Ja, Din Stakkel, jeg blev saa bange, Du maa endelig love mig for Fremtiden . . .

ETATSRAADEN. Jeg har allerede lovet mig selv, Thea, for Fremtiden aldrig at ryge andre end mine egne Cigarer.

ETATSRAADINDEN. Og nu er Du helt vel, ikke sandt?

ETATSRAADEN tager sig let til Hovedet. Aa jo.

ETATSRAADINDEN. Skal jeg bade Din Pande med lidt Eau du Cologne?

ETATSRAADEN. Nej Tak. Men hvis Du .... op. Jeg har en Smule Afsmag. Gør mig den Tjeneste at se paa min Tunge rækker den ud.

ETATSRAADINDEN lægger Hænderne paa hans Skuldre. Drej Dig lidt ser nøje paa den. Den er virkelig meget ordenlig.

ETATSRAADEN. Det var dejligt.

ETATSRAADINDEN. Ja Gudskelov De kysses igen.

ETATSRAADEN. Du kan tro, jeg skønner paa, hvor kærlig og omhyggelig Du er imod mig de tager begge Plads.

ETATSRAADINDEN. Hør, sig mig, Adolf, talte Du og Kammerherren slet ikke om andet end Forretninger.

ETATSRAADEN. Jo, hvad mener Du?

ETATSRAADINDEN. Jeg mener, talte I ikke om Bera og Kammerjunkeren?

ETATSRAADEN. Jo, det gjorde vi rigtignok.

ETATSRAADINDEN. Naa —

ETATSRAADEN. Ja. Sagen er jo for saa vidt i Orden, som alle Parter vistnok ere enige. Der mangler kun, at de unge faar udtalt sig for hinanden.

ETATSRAADINDEN. Men det tilkommer da virkelig Kammerjunkeren. Nu har der været talt om det i vor Kreds hele Vinteren, og han er sandelig paa enhver Maade bleven opmuntret. Alle venter den Forlovelse, inden Sæsonen slutter. Jeg synes ikke, det er rigtigt hensynsfuldt, at han bliver ved at trække det ud.

ETATSRAADEN. Nej, det sagde jeg netop til Kammerherren, og han lovede at faa ham med herhen til Mødet i Dag.

ETATSRAADINDEN. Det er storartet. Saa beholder vi dem begge til Middag — og saa skal den Sag ogsaa gaa i Orden.

ETATSRAADEN. Du har vel talt med Bera?

ETATSRAADINDEN. Vi talte sammen i Aftes, da vi var alene.

ETATSRAADEN. Elsker hun ham?

ETATSRAADINDEN. Kære Adolf, at Du kan spørge saa naivt. Det maa være, fordi Du ikke er rigtig rask.

ETATSRAADEN. Du har Ret. Jeg er virkelig lidt mat.

ETATSRAADINDEN. Elskede vi to hinanden?

ETATSRAADEN. Nej, Du har fuldkommen Ret.

ETATSRAADINDEN. Er vi ikke bleven lykkelige og agtede — maaske netop derfor. Vort Forhold kan ingen staa op og angribe. Vi kan med Ydmyghed kalde os et Eksempel for andre. Og ere vi ikke Aar for Aar kommet hinanden nærmere i voksende Tillid, i Glæde over vort fælles Velfærd i den Tro, vi begge støtter os til.

ETATSRAADEN. Ja, Du har i Sandhed været en ophøjet Mage, Dorothea.

ETATSRAADINDEN. Og Du har været mig en værdig Ægtefælle, Adolf. Vi har Ret til at være stolte af hinanden. Og Du kan stole paa, at i dette Hjem, hvor Bera er vokset op med os to for Øje, har hun lært selv at forstaa, hvorpaa et sandt Ægteskab bygges.

ETATSRAADEN. Ja, Du har saa ganske Ret kysser hendes Haand.

ETATSRAADINDEN. Der kommer vor Datter.

ANDEN SCENE

BERA fra Salonen bag ud. Grim, temmelig svær, dog ikke Karrikatur, meget elegant klædt, dyb Stemme. God Dag, Papa, hvordan har Du det? kysser ham.

ETATSRAADEN. Jo Tak, min Pige, nu er jeg omtrent restitueret.

BERA kysser Moderen. Du ser saa højtidelig ud, Mama. Taler I om noget alvorligt?

ETATSRAADINDEN. Vi har talt om Dig, Bera.

BERA. I er da ikke bekymrede for mig?

ETATSRAADINDEN. Tværtimod, mit Barn. Din Fader og jeg har netop udtalt vor fulde Tryghed for Din Fremtid .... saa vidt da Menneskeøjne kunne se.

BERA. Det kan I ogsaa rolig. Jeg er solid nok.

ETATSRAADEN. Du er i hvert Fald ikke af dem, man let løber med.

ETATSRAADINDEN. Adolf, Du spøger lidt underligt, synes jeg. Du har vist i det hele ikke haft godt af at være ude i Gaar.

BERA. Jeg troede, Selskabet var begyndt at komme.

ETATSRAADINDEN. Klokken er ikke saa mange endnu. Jeg forstaar for Resten ikke, hvor Lampe bliver af.

ETATSRAADEN ser paa Uhret. Den er straks tre Kvarter. Saa kan vi vente Kammerherren, han lovede at være her lidt før Tiden.

ETATSRAADINDEN. Bera, Kammerjunkeren kommer her ogsaa sammen med sin Onkel.

BERA. Det glæder mig, jeg skal tage venligt imod dem.

ETATSRAADINDEN. De bliver her saa og spiser *en familie* . . . . . Din Fader og jeg . . .

BERA. Ja, jeg forstaar godt, Mama. Og jeg er selv paa det rene. Jeg venter kun paa et Ord, det véd han.

ETATSRAADEN. Det kommer nok i Dag, her maa jo sagtens blive Lejlighed.

BERA. Men kommer det ikke, saa véd jeg ogsaa, at det er sidste Gang, han ses her i Huset. Og saa rejser jeg i næste Uge til Paris og bliver dér, til vi skal paa Landet.

ETATSRAADEN. Resolut Pigebarn! Det kan jeg lide.

BERA. Gaa her som Sæson-Enke, nej Tak. Saa hellere se sig om efter en anden.

ETATSRAADINDEN. Ja, lad os nu alligevel haabe, at dette maa føje sig efter vore fælles Ønsker. Den unge Mand kan da heller ikke være blind for det Tilbud, der gøres ham. Han har jo ingen Verdens Ting.

BERA. Jeg tager gerne Axel Bryde. Han er køn og elegant, og elskværdig, naar han vil . . . og i en Stilling, saa han kan føre mig frem.

ETATSRAADEN. Det er kedeligt, han ikke er rigtig Adel.

ETATSRAADINDEN. Han staar ved Hoftropperne, det er lige saa godt.

BERA. Det synes jeg ogsaa. Jeg kunde sagtens blive Baronesse eller Grevinde, hvis jeg vilde tage en Svensker. Men jeg vil bo i København, og desuden Svenskere, de kan saa tidt være bundløse. Bryde kender vi nu, han behager mig, og ham har vi Raad til.

ETATSRAADEN nikker. Rigtigt, min Pige.

ETATSRAADINDEN. Og saa er han et troende Menneske.

BERA til Etatsraaden. Det er sandt, Du maa sige mig bestemt, hvor meget Du vil give os at leve af. Det maa jeg kunne svare ham paa, naar han frier.

ETATSRAADEN. Jeg har tænkt mig ti Tusind, foruden hvad der kan falde af i Presenter og ved Ekstra-Lejligheder.

ETATSRAADINDEN. I kommer her naturligvis meget ofte og spiser.

BERA. Ti Tusind er for lidt. Vi maa mindst have femten Tusind at begynde med.

ETATSRAADEN. To ene Mennesker. Han har da ogsaa sin Gage.

BERA. Ja, til Cigarer. Under femten Tusind kan vi ikke holde Hest og Vogn og Kusk, jeg kører ikke med Oppasser.

ETATSRAADINDEN. Jeg havde rigtignok tænkt, I kunde benytte vores Landauer. Vi kører jo saa lidt.

BERA. Nej Tak. Familie for sig og Køretøj for sig. Jeg vil have mit eget.

ETATSRAADEN. Jeg synes virkelig ti Tusind .... Véd Du, hvad Din Moder og jeg ....

BERA. Det er mig, der skal giftes, Papa. Vil Du give os femten ....

ETATSRAADINDEN. Kan vi ikke sige tolv ....

BERA. Nej, femten og ikke en Øre mindre.

ETATSRAADEN. Nej, jeg gaar ikke højere end tolv, som Din Moder siger. det ringer.

ETATSRAADINDEN. Gud, der er de vist.

BERA. Ja ja, saa .... mod Udgangen.

ETATSRAADINDEN. Giv dem dog de femten, Adolf. Nu kom Kammerherren.

BERA. Siger vi saa femten, Papa?

ETATSRAADEN op. I Herrens Navn, naar I begge to presser mig.

BERA. Tak!

TREDIE SCENE

TJENEREN i Livré. Hr. Kammerherre Bryde ... Hr. Kammerjunker Bryde.

Kammerherren og Kammerjunkeren ind. Almindelig Hilsen: Kære Kammerherre — Naadige Frue — Frøken — o. s. v. — Kammerjunkeren og Bera konverserer i Baggrunden.

KAMMERHERREN. Jeg haaber, vi er nogenlunde præcise.

ETATSRAADINDEN. De er de første.

KAMMERHERREN. Ja ... Klokken er jo ... Tak for i Gaar, Etatsraad.

ETATSRAADEN. Jeg be'r ... det er vist mig, der skal takke —

ETATSRAADINDEN. Ja, Kammerherre . . . jeg burde bestemt skænde.

KAMMERHERREN. Vi arbejdede i Vingaarden, naadige Frue kysser hendes Haand. Faar vi saa i Dag den interessante Nydelse . . . den lille Sangerske?

ETATSRAADINDEN. Jeg haaber det —

ETATSRAADEN. Er det ikke afgjort?

ETATSRAADINDEN. Jo — hun har modtaget vor Opfordring, men før Lampe kommer, kan jeg jo ikke vide, om hun mulig havde faaet Forhindring —

KAMMERHERREN. Saa — Lampe er altsaa hendes Impressario.

ETATSRAADEN. Nu ikke for letsindig, Kammerherre, saa gør De min Kone urolig —

KAMMERHERREN. Er Fruen ængstelig for sin Premiére?

ETATSRAADINDEN. Maaske er jeg lidt nervøs . . . det er jo et Slags Eksperiment. Og naar jeg har lagt Navn og Hus til, er det kun under den bestemte Forudsætning, at vedkommende i hvert Fald maa kunne kaldes en respektabel Person . . . . Det har De jo ogsaa selv bekræftet, Kammerherre.

KAMMERHERREN. Bevares — det mener jeg ogsaa . . . efter Omstændighederne.

ETATSRAADEN. Naturligvis, man kan jo ikke alle —

ETATSRAADINDEN. Det behøver Du ikke at sige mig, Adolf . . . . Jeg forlanger ikke, at en . . . en ung Kvinde af hendes . . .

KAMMERHERREN. Af Folket —

ETATSRAADINDEN. Netop . . . at hun i . . . i den Henseende skal være fuldt ud som vi andre . . . saa borneret er jeg heller ikke.

ETATSRAADEN. Ja, ja . . . saa behøver vi jo heller ikke at fordybe os.

KAMMERHERREN. Nej.

ETATSRAADINDEN. Og en Ting vil jeg altid kunne forsvare mig med . . . selve det Formaal, som har bestemt os til at lade hende komme. Naar det er vor Forenings Maal og Stræben at højne og løfte Aanden i de lavere Lag, er det ogsaa vor Pligt at opmuntre de Bestræbelser, der nedefra kommer os i Møde.

ETATSRAADEN. Selvfølgelig.

KAMMERHERREN. Talt som en ægte Dannekvinde.

FJERDE SCENE

TJENEREN melder. Hr. Kandidat Lampe. Lampe ind.

ETATSRAADINDEN. Naa endelig . . . God Dag, kære Lampe . . . jeg har rigtignok ventet.

LAMPE affaireret. Etatsraadinden maa undskylde hilser rundt.

ETATSRAADINDEN. De bringer vel ikke Afbud?

LAMPE. Nej tværtimod. Jeg har netop ladet forhøre. — Hun kommer.

ETATSRAADINDEN. Gudskelov . . . . saa vil jeg straks lade Hansen spænde for. — Og Dem, Lampe, maa jeg tale med om Arrangementet . . . . Vi kan gaa ind til mig . . . . Bera, vil Du følge med . . . Herrerne undskylder.

KAMMERHERREN. Bevares —

KAMMERJUNKEREN bukker.

Etatsraadinden, Bera og Lampe ind i næste Salon.

FEMTE SCENE

Etatsraaden, Kammerherren, Bryde nærmer sig hinanden, smiler.

KAMMERHERREN dunker Etatsraaden paa Maven. Naa, Etatsraad —

ETATSRAADEN. Uhu — huh —

KAMMERHERREN til Bryde. Og De, Kammerjunker.

BRYDE. Brrr!

KAMMERHERREN. Svæklinge! . . . Jeg er frisk som en Fisk . . . sulten som en Hund . . . tørstig som en Urtepotte.

ETATSRAADEN. Ja, De er uforlignelig, Kammerherre.

BRYDE. Fa'nen.

KAMMERHERREN. Min Dag kender aldrig, hvad Natten synded.

ETATSRAADEN. Schwam dr' über. — Jeg skulde bede Dem fra min Kone, om De vilde tage til Takke her i Dag efter Mødet . . . ganske *en famille* i al Tarvelighed . . . men jeg kan love Dem en Rhinskvin . . . .

KAMMERHERREN. Som skal forjage de sidste Skygger af vore Mørkets Gerninger. Tak, kære Etatsraad. Med Fornøjelse.

ETATSRAADEN. Og Kammerjunkeren?

BRYDE. Mange Tak . . . . Ære — Telefonringen fra venstre.

ETATSRAADEN. Telefonen . . . . . det er fra mit Kontor. De Herrer tager mig ikke ilde —

KAMMERHERREN. Jeg be'er —

ETATSRAADEN. Kun et Minut — — tag dog Plads, Kammerherre. ud til venstre.

SJETTE SCENE

KAMMERHERREN tager Plads. Sæt Dig ned . . . Bryde tager Plads. Du underholdt Dig med Frøken Bera.

BRYDE. Tja.

KAMMERHERREN. Naa —

BRYDE. Fa'nen —

KAMMERHERREN. Jeg synes, Du lige saa godt kan springe i'et, som krybe i'et . . . Det maa ske i Dag. Du maa jo kunne mærke, Familien venter det.

BRYDE gaber. Jo, det har jeg længe mærket.

KAMMERHERREN. Det kan ikke nytte, Du sidder og er sløv.

BRYDE. Jeg skal nok stramme mig op.

KAMMERHERREN. Jeg kan ikke begribe, hvad Du betænker Dig paa.

BRYDE. Naa — det vilde Du vist ogsaa i mit Sted.

KAMMERHERREN. Bah. Jeg er ikke i Dit Sted . . . Det er Dig, der skal se at komme i mit. Jeg har været gift . . . aftjent min ægteskabelige Værnepligt . . . hvordan tror Du ellers, jeg havde siddet i det. Det er skam det, der har baaret mig ind, saa jeg nu nyder en glad Alderdom.

BRYDE. Ja, Du kan sagtens . . . Du har reddet Dit Indskud.

KAMMERHERREN. Man maa rette sig efter Samfundsordenen. Fattige Kammerjunkere maa gifte sig med rige Piger . . . . Saadan var det altid Sæd i gamle Danmark.

BRYDE op. Javel . . . bare jeg ikke var saa forbandet uoplagt. Jeg kan knap se ud af Øjnene.

KAMMERHERREN op. Saa meget desto bedre. Nu gaar jeg ind og ryger en Cigaret hos Etatsraaden. Jeg vædder, inden ti Minutter kommer hun. Gør saa Pinen kort. Og én Ting ved Du min Dreng . . . Mig kan Du ikke vente noget efter . . . Den Dag jeg dør, gaar alt tilbage til min salig Kone, født Frederiksens, Familie ud til venstre.

BRYDE. Brrr . . . bare jeg havde en Kognak hen ved Spejlet, stryger Knebelsbarten, retter sig op. Brrr! Stropper i Bukserne.

SYVENDE SCENE

BERA fra Salonen. Naa . . . er De her alene?

BRYDE. Ja . . . jeg . . . æh.

BERA. Hvor er Kammerherren og Papa?

BRYDE. De . . . de reviderer . . . telefonerer . . . mener jeg . . . derinde.

BERA søgende. Jeg skulde finde en Liste.

BRYDE. Leder Frøkenen efter noget?

BERA. Ja . . . en Liste . . . Mama sagde, hun havde glemt den herinde.

BRYDE. Tillader . . . maa jeg . . . assistere?

BERA. Tak . . . den skulde ligge paa Flygelet. — Her er den ikke.

BRYDE. Nej . . . den er der ikke.

BERA højt. Mama . . . Listen er her ikke.

OTTENDE SCENE

ETATSRAADINDEN frem i Mellemdøren. Ja, mit Barn.

BERA. Listen er her ikke. Kammerjunkeren er her alene. Kammerherren og Papa telefonerer.

ETATSRAADINDEN. Ja, ja, min Skat, saa bliv Du og underhold Kammerjunkeren. nikker og smiler og trækker sig tilbage.

NIENDE SCENE

KAMMERHERREN i Døren til venstre. Aa, Axel —

BRYDE. Onkel!

KAMMERHERREN. Ah — Du underholder Frøkenen . . . nej, saa vil jeg ikke . . . det var ikke noget . . . bliv Du bare. tilbage.

TIENDE SCENE

BRYDE. Ja, nu er vi i Fælden, Frøken.

BERA. Hvad mener De?

BRYDE. Mener . . . . . ikke Spor . . . . . det slap mig ud af Munden — brrrr! tørrer Panden med sit Lommetørklæde.

BERA. Hvorfor pruster De . . . er De ikke vel?

BRYDE. Jo . . . . nej . . . det vil sige — hen over Gulvet.

BERA. Jeg forstaar Dem ikke.

BRYDE omkring, tager sig sammen. Frøken Mønter!

BERA. Hr. Kammerjunker!

BRYDE. Har den Ære . . . herved . . . at anholde om Deres Haand tørrer Panden — lille Pause.

BERA. Behag at tage Plads, Hr. Kammerjunker anviser ham en Stol ved Flygelet, sætter sig selv. Deres Erklæring kommer mig jo ikke helt overraskende . . . .

BRYDE. Jeg — jeg haaber . . . . De længe . . . .

BERA. Den Modtagelse, De har fundet i mit Hjem, og min egen Holdning overfor Deres . . . Opmærksomheder . . . har sikkert ogsaa ladet Dem føle . . . .

BRYDE. Bevares —

BERA. At der ikke . . . at mit Svar . . . ikke vilde blive Dem ugunstigt.

BRYDE. Ærbødigst . . . hjerteligst, forbunden, Frøken.

BERA. Før jeg tilsiger Dem mit Ja, er der . . . dog et Par Spørgsmaal . . . vi kan jo tale ganske aabent . . .

BRYDE. Til Tjeneste, Frøken.

BERA. Jeg er jo ikke noget Barn.

BRYDE. Nej — det vil sige . . .

BERA. Jeg er seks og tyve — og De . . .

BRYDE. Heller ikke mer . . . haha — lige Børn —

BERA. Jeg er heller ikke, hvad man kalder smuk.

BRYDE. Aa—h—

BERA. De behøver ikke at være galant. Jeg véd godt, hvordan jeg ser ud . . . som unge københavnske Piger af min Stand er flest.

BRYDE. Naa—h.

BERA. De behøver heller ikke at være det modsatte. Jeg er endnu mindre naiv —

BRYDE. Gudbevares.

BERA. Skal vi saa ikke tale alvorligt?

BRYDE. Jo — —

BERA. Naar jeg efter moden Overvejelse vælger Dem til min Mand, er det for det første under den Forudsætning, at De i vort fremtidige Forhold altid vil vise Dem som det, jeg tror De er . . . en fuldendt Kavaler.

BRYDE. Frøken . . . jeg haaber . . . som Officer ved det Regiment, jeg har den Ære . . .

BERA. Jeg tvivler ikke . . . Deres Ord er mig nok . . . Hvad dernæst den materielle Side af vor Forbindelse angaar, vil De naturligvis nærmest komme til at tale med Papa derom. Jeg beder Dem paa Forhaand kun om ét . . . at være fuldt ud oprigtig med Hensyn til Deres private Situation.

BRYDE. Det skal ikke mangle, Frøken.

BERA. Det er jo altid saa kedeligt, naar der bagefter . . .

BRYDE. Jeg lover Dem — jeg skal — overfor Etatsraaden —

BERA. Godt. Jeg har selv af Papa betinget mig, at vi foreløbig faar femten Tusind om Aaret . . . Mener De, det vil være tilstrækkeligt?

BRYDE. Tør jeg spørge . . . foruden Udstyr?

BERA. Naturligvis — Udstyr og femten Tusind aarligt Tilskud.

BRYDE. Overordentlig tilfreds, Frøken . . . Vi kommer til at staa meget smukt i Regimentet.

BERA. Saa er der kun det sidste Spørgsmaal . . . De er jo en Mand, der har levet en Del med, Hr. Kammerjunker . . . Jeg spørger ikke om Deres Fortid . . . Jeg spørger blot: Kan De med rolig Samvittighed gifte Dem med en ung Pige . . .

BRYDE. Paa mit Ord, Frøken — det kan jeg —

BERA. Rent ud?

BRYDE. Fuldstændig fri for skjulte Fejl, Frøken.

BERA. Og Forpligtelser?

BRYDE. Rent ud.

BERA op. Tak . . . saa er Sagen afgjort . . . saa har De herved min Haand — rækker ham Haanden.

BRYDE op, kysser hende paa Haanden. Tusind Tak . . . Frøken . . . kære . . . Frøken —

BERA. Bera!

BRYDE. Rigtig . . . Bera . . . De er en Engel. De er den nobleste . . . den honorableste . . .

BERA. Nu siger vi det straks til min Fader og Kammerherren og saa er vi Dus.

BRYDE. Javel . . . Dus ja . . . brrr!

BERA kalder. Mama!

ETATSRAADINDEN. frem. Ja mit Barn.

BERA mod hende. Papa — Kammerherre —

ELLEVTE SCENE

ETATSRAADEN. Vil Du sige os noget?

KAMMERHERREN. Skal vi komme?

ETATSRAADEN. Nyheder?

BRYDE. Fru Etatsraadinde — Hr. Etatsraad . . . Deres Datter —

BERA. Axel og jeg er blevet forlovede.

BRYDE. Ja, Onkel.

ETATSRAADINDEN Nej . . . hvad siger Du — omfavner hende Kære, kære Bryde omfavner ham.

BERA. Papa!

ETATSRAADEN. Kære Kammerjunker . . . efter mit Kendskab til Dem trykker ham varmt i Haanden . . . en stor Glæde . . .

BERA. Kammerherre rækker ham Haanden.

KAMMERHERREN. Onkel Kammerherre . . . Det var kønt, De tog ham . . . det trængte han til . . . Min Kompliment, Du slaar Bryde paa Skulderen.

BRYDE. Brrr!

ETATSRAADINDEN. Nej, jeg kan slet ikke komme mig . . . . saa overrasket . . . I kære Børn . . . og det har I gaaet saa skjult med . . . Ak ja, de unge Hjerter.

ETATSRAADEN. De unge Hjerter.

KAMMERHERREN. Ak ja . . .

ETATSRAADINDEN kalder. Lampe . . . Kandidat Lampe . . . til de andre Han maa vide det.

TOLVTE SCENE

LAMPE fra Salonen. Fru Etatsraadinde!

ETATSRAADINDEN. Kære Kandidat Lampe . . . hvad tror De, der er sket, mens vi to konfererede.

ETATSRAADEN til Kammerherren. Og vi to telefonerede —

KAMMERHERREN. Reviderede. —

ETATSRAADINDEN. Lad dog Lampe svare . . .

BERA. Hvorfor skal her gættes Gaader til Lampe Kammerjunker Bryde og jeg har forlovet os.

LAMPE. Maa jeg af Hjertet ønske til Lykke . . . kære Frøken . . . kære Venner . . . dette er i Sandhed en skøn Pagt . . . inderlig besjælet af den rette Aand . . . maatte den virke til Velsignelse.

ETATSRAADINDEN tørrer Øjnene. Og Efterfølgelse.

KAMMERHERREN. Amen.

BERA. Men foreløbig er det en Hemmelighed . . . ingen Deklaration i Dag ved Mødet . . . i Overmorgen sender vi Meddelelser.

ETATSRAADINDEN. Husk at bestille dem, Adolf.

ETATSRAADEN. Jeg skal telefonere med det samme . . . en Cigaret til, Kammerherre —

KAMMERHERREN. Gerne ind sammen til venstre.

BERA. Skal vi to gaa herind . . . med Bryde ind i Salonen.

ETATSRAADINDEN. Ja ja, kære Lampe . . . saa maa vi nok atter til vort Arbejde . . . Mon alt er i Orden herinde mod Pulten.

TRETTENDE SCENE

TJENEREN ind med et Kort. Til Hr. Kandidaten — rækker ham.

LAMPE. Til mig —

TJENEREN. Vedkommende venter paa Svar ud.

LAMPE. Alexander Nyberg . . . Tjener . . . til Etatsraadinden. Aa, det er den Mand, jeg før omtalte til Etatsraadinden.

ETATSRAADINDEN. Som har bedt Dem om at maatte komme her i Dag.

LAMPE. Ja og være behjælpelig . . . Han gjorde som sagt et særdeles beskedent og trohjertigt Indtryk . . . og lod til at nære oprigtig aandelig Trang . . . jeg synes næsten, det er en Pligt at komme ham passende i Møde. Det er dog ligesom et Skridt hen imod det Maal, vi virker for.

ETATSRAADINDEN nikker. At løfte Aanden i de lavere Lag.

LAMPE. Og naar han samtidig kunde være til Nytte.

ETATSRAADINDEN. Netop . . . Mortensen maa jo helst blive i Entréen — der kommer sikkert mange i Dag . . . det kan blive vanskeligt for Jomfru Larsen . . . Vi skulde ogsaa have de Stole stillet frem . . . Ja, lad ham kun komme, kære Lampe.

LAMPE hen og aabner Entrédøren. Værs'god, Hr. Nyberg.

FJORTENDE SCENE

NYBERG ind med Overfrakke og Hat i Haanden, bukker dybt Deres Naade har været saa venlig —

ETATSRAADINDEN. Hr. Kandidat Lampe har forebragt mig Deres Ønske . . . paa hans Anbefaling kan De komme til at hjælpe til i Dag ved Mødet.

NYBERG. Ærbødigst Tak, Deres Naade.

ETATSRAADINDEN. Vil De hænge Deres Tøj ud — saa skal jeg foreløbig sætte Dem i Virksomhed.

NYBERG. Javel — Deres Naade — ud i Entréen.

FEMTENDE SCENE

ETATSRAADINDEN. Han lader virkelig til at være bleven . . .

LAMPE. Det er han sandelig. Og som sagt, sikkert aandelig trængende.

ETATSRAADINDEN. Det skulde inderlig glæde mig.

LAMPE. Og saa tør jeg maaske trække mig tilbage. Jeg vilde gerne benytte de sidste Øjeblikke til at forberede mine indledende Bemærkninger.

ETATSRAADINDEN. Sæt Dem kun ind i mit Kabinet, kære Lampe. Lampe gaar.

SEKSTENDE SCENE

NYBERG Kjole og sort Slips. Deres Naade befaler?

ETATSRAADINDEN. Ja, først er der altsaa disse Stole der, som skal stilles frem til Gæsterne. Vil De sætte dem i Række paa skraa her ned foran Flygelet og Talepulten.

NYBERG. Vel, Deres Naade — mod Stolerækken.

ETATSRAADINDEN. De kan nok tage to og to ad Gangen.

NYBERG. Skal se . . . jo det gaar . . . frem med en Stol i hver Haand Hvor langt skal første Række være fra Tribunen . . . retter . . . fra Fortepianoet . . .?

ETATSRAADINDEN. Der hvor De staar . . . det er passende.

NYBERG stiller Stolene og henter to nye. Og saa paa skraa . . . i en langstrakt Bue hen imod Vinduet.

ETATSRAADINDEN. Ja . . . og saa De passer paa, der bliver rigelig Afstand bagved til at passere, og mellem Rækkerne til at servere Theen —

NYBERG stiller og henter nye. Hvor mange skal der dækkes til?

ETATSRAADINDEN. Dækkes?

NYBERG. Aa . . . be'r undskylde . . . det var det vante Udtryk. Jeg mener, hvor mange Stole Deres Naade ønsker sat frem.

ETATSRAADINDEN. Alle dem, der er . . . fireogtyve . . . det er vore Spisestuestole.

NYBERG. Aa, med Forlov . . . sætter sig . . . dejligt Sæde — køligt og dog blødt . . . op ja, hvad har det at sige, hvordan man sidder saavel til legemlig som til aandelig Vederkvægelse . . . altsaa seks — i første — otte i anden — og ti i tredie Række — vil det passe, Deres Naade?

ETATSRAADINDEN. Skulde der komme fler, maa De sætte til fra Salonen.

NYBERG stiller hurtigt op, han begynder fra højre ned mod venstre Forgrund. To, fire . . . seks . . . otte . . . gør fjorten. Seksten . . . atten . . .

tyve . . . toogtyve . . . fire og ty—ve . . . værs'artig Deres Naade standser ved den sidste Stol og vender sig mod et stort Billede paa venstre Sidevæg Hvor det dog er et nydeligt Stykke, der hænger . . . tør jeg spørge . . . hvad det forestiller?

ETATSRAADINDEN. Det er jo den forlorne Søns Hjemkomst . . . den Lignelse maa De dog kende . . .

NYBERG. Ja . . . nu ser jeg . . . de sidder til Bords, og der staar han i Døren, den forlorne Søn . . . og den gamle iler ham i Møde med Servietten og udstrakte Arme . . . det er voldsomt betagende . . . saadan noget havde man godt af hver Dag at have for Øje . . . en anden ser nu mere de forlorne Sønner, naar de er ude . . .

ETATSRAADINDEN. Ja. De ser vel meget, der ikke er, som det burde være . . .

NYBERG. Deres Naade kan tro . . . det kan tidt være svært nok at maatte se paa det . . . med ædru Blikke . . .

ETATSRAADINDEN. Det er ogsaa en Lignelse med dyb Betydning op i vore Dage . . . det er ikke blot det ene Eksempel —

NYBERG. Ak bevares . . . der er mange . . . og naar de slagter Fedekalven til hans Ære — det passer ogsaa paa mange . . . undskyld trækker sig bukkende tilbage, idet Bera og Bryde kommer ind fra Salonen.

SYTTENDE SCENE

BERA. Mama . . . Nu begynder Vognene at komme.

ETATSRAADINDEN op. Ja, mit Barn, her er ogsaa færdigt.

BRYDE ser Nyberg. Fa'nen —

NYBERG bukker. Tjener, Hr. Kammerjunker!

ETATSRAADEN med Kammerherren fra venstre. Der har vi nok vore Gæster, Thea! studser ved Synet af Nyberg, der bukker.

KAMMERHERREN. Og Parkettet staar rede ser Nyberg, dæmpet hvad Pokker!

ETATSRAADINDEN. Det er Tjeneren, som Lampe har skaffet til at hjælpe med i Dag . . . da vi bliver saa mange . . . til Nyberg Vil De saa gaa ud i Entréen, og tage mod Tøjet . . . og derefter, naar alle er samlede, assistere med at byde rundt . . .

NYBERG. Vel, Deres Naade — ud i Entréen.

ATTENDE SCENE

ETATSRAADINDEN. Det er en sjælden net Tjener . . .

til Etatsraaden. ...som ogsaa kan benyttes ved anden Lejlighed.

ETATSRAADEN. Aa — ja—

ETATSRAADINDEN til Kammerherren. Og hvad der virkelig har glædet mig, allerede at have mærket hos en Person af hans Stand. Han lader til at være aandelig bevæget.

KAMMERHERREN. Saa —

ETATSRAADINDEN. Det er saa hyggeligt at have den Slags Folk om sig. op mod Baggrunden.

KAMMERHERREN. Tilvisse Frue —

ETATSRAADEN til Kammerherren. Hvad vil han, tror De?

KAMMERHERREN. Byde os The, formoder jeg.

ETATSRAADEN. Han sludrer vel ikke — —

KAMMERHERREN. Nej . . . det kan jeg ikke tro —

NITTENDE SCENE

TJENEREN aabner Entrédøren, melder. Hr. Professor Isbæk, Hr. Rigsdagsmand Andersen-Sæddinge — ind og hilser.

ISBÆK. Har De hørt Skandalen?

ETATSRAADEN. Hvilken Skandale, Hr. Professor?

ISBÆK. Rigsdagen!

ETATSRAADEN. Aa Gudskelov.

ISBÆK. Siger De Gudskelov?

ETATSRAADEN. Nej, jeg mente . . . jeg troede, det var noget værre dæmpet til Kammerherren: Jeg blev sgu bange, han havde hørt om i Gaar.

KAMMERHERREN. Hvad er der saa med Rigsdagen, Professor? Jeg kom der ikke i Dag.

ISBÆK. Rigsdagen! Det vil naturligvis sige Folketinget, har i Dag nægtet den af Regeringen forlangte Bevilling til Afhjælpning af den i Hovedstaden om sig gribende aandelige Nød.

ETATSRAADINDEN. Aa fy dog, hvor stygt og smaaligt.

ISBÆK til Andersen-Sæddinge. Og det vil De forsvare, Mand.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, de vilde jo ikke give os noget for det.

ISBÆK. Noget for det?

ANDERSEN-SÆDDINGE. De kan da ikke forlange, at vi Bønder skal hjælpe Københavnerne i deres aandelige Nød,

naar vi ingenting faar selv. De kunde jo komme med et Par smaa Jernbaner eller skaffe os af med Tiende, saa kunde vi handle.

ISBÆK. Men jeg spør' kun brøler Hvem skal saa bevare Samfundet, det spør' jeg?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, det skal vist Professoren og Etatsraaden og Kammerherren. Vi andre Smaafolk har saamænd nok med at bevare os selv.

ISBÆK. Ja, vent De til den Dag, min gode Andersen-Sæddinge, da Socialisterne kommer og æder os allesammen.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jeg tænker, de æder Professorerne først.

ISBÆK. Skandale!

TYVENDE SCENE

TJENEREN som før. Hds. Naade, Fru Generalinde Kraft. Fru Højesteretsassessorinde Torskind. Fru Provstinde Paaske. Damerne ind i nævnte Rækkefølge — modtages af Etatsraadinden og hilser paa de tilstedeværende. Tjeneren melder videre, idet han lukker Døren efter hvert Hold Fru Justitsraadinde Jespersen, Frøknerne Jespersen Damerne ind o. s. v. Tjeneren som før Hr. Konsul Kühle, Fru Konsulinde Kühle, Frk. Kühle disse ind . . . Hendes Naade, Stifsdame, Komtesse Duehjelm ind Hr. Grosserer Bondesen, Fru Grosserinde Bondesen, Hr. Student Bondesen ind Hr. Oberstlieutenant Müffelmann, Frøknerne Kragh-Suhr, Hr. Apoteker Madsen bukker — Selskabet hilser paa hinanden.

ETATSRAADINDEN der samtidig med at modtage har konfereret med en Liste. Ja, saa tror jeg, vi alle er samlede . . . Bera, vil Du kalde paa Lampe.

LAMPE ind med Papir og Protokol. Jeg er her, Fru Etatsraadinde stlller sig ved Pulten.

EN OG TYVENDE SCENE

ETATSRAADINDEN. Skal vi saa aabne vort Møde . . . vil Damerne og Herrerne behage at tage Plads — Nogle har allerede sat sig. Resten indtager deres Pladser. Etatsraadinden, Generalinden, Komtessen, Højesteretsassessorinden, Provstinden og Konsulinden paa første Række (i Orden som nævnt fra højre til venstre) de øvrige Damer og bagved Herrerne, Etatsraaden paa bageste Række yderst til venstre. Foran ham Kammerherren. Da alle har taget Plads, kommer Nyberg og stiller sig tilbage i venstre Baggrund.

LAMPE bag Talepulten, ringer med en lille Klokke. Mine Damer og Herrer, vort Møde er aabnet. Førend jeg refererer for Dem, hvad der er virket, siden Foreningen sidst var forsamlet . . .

har jeg en Meddelelse at gøre Dem med særligt Hensyn til vor Sammenkomst i Dag ... Det er Dem maaske allerede bekendt, mine Damer og Herrer, at vor udmærkede og højtagtede Værtinde, Fru Etatsraadinde Mønter, til dette Møde har indbudt en Gæst, som vi om faa Øjeblikke vil kunne vente, og hvis Optræden i vor Kreds vil betegne et nyt betydningsfuldt Skridt i vor fælles Virken — Det er den unge Folkesangerske — som hun kaldes — Frøken Signe Ottesen — der om lidt vil komme her til Stede og glæde os ved nogle Prøver paa sine kunstneriske Gaver. — dæmpet Bifaldsmumlen. Denne unge Kvinde, der i den sidste Tid har vakt en saa glædelig Opsigt i vort Samfund ... udmærker sig jo i Modsætning til det ulykkelige Flertal af hendes Medsøstre ved at virke i den gode Aands Tjeneste paa Steder, hvor den gode Aand aldrig før har formaaet at trænge ind. Etatsraadinden og jeg, der omhyggeligt har drøftet dette Skridt med hinanden, ligesom jeg personlig har overbevist mig om den unge Kvindes Værdighed til at træde frem i vor Kreds — Etatsraadinden og jeg haaber af Hjertet, at mine Damer og Herrer vil yde os deres kærlige Tilslutning og deri se Opfyldelsen af en Pligt, der byder os at styrke og paaskønne en Stræben, der nedenfra kommer vor egen saa enfoldigt i Møde — vor fælles Stræben for at højne og løfte Aanden i de lavere Lag! Bifald: Hør ... Hør!

ISBÆK op. Naar kommer hun, Hr. Sekretær!

LAMPE. Klokken halv seks ... var Aftalen ... der er endnu nogle Minutter ivrig Samtale mellem Damerne, hvoraf høres enkelte Udbrud: Storartet Kup af Etatsraadinden ... Ja, hun forstaar det ... Er hun virkelig anstændig? ... Det er jo det, hun lever af ... Nej, hvor ondskabsfuldt ...

LAMPE ringer — Stilhed. Disse Minutter, der er tilbage, vil jeg med Deres Tilladelse benytte til at forelægge Dem Resultaterne af vor Forenings seneste Virksomhed ... Som De venligst vil erindre, vedtog vi i vort sidste Møde at rette en kærlig Skrivelse til Foreningen af vore Hotelejere og Restauratører her i Hovedstaden Hør Den afgaaede Skrivelse, paa hvilken vi desværre endnu ikke har modtaget noget Svar, lød saaledes:

Til Hotelejer- og Restauratørforeningen!

Undertegnede, der med stigende Bekymring har fulgt den voksende Fordærvelse af Sæderne i vor Hovedstad, tillader sig herved at rette en indtrængende Opfordring til Medlemmerne af ærede Hotel- og Restauratørforening om at afskaffe eller saa vidt mulig indskrænke Driften af de i Deres for-

skellige Etablissementer tilstedeværende, mindre Selskabsrum, de saakaldte Separatkabinetter.

Intetsteds er Fristelsen saa stor og Spillerummet saa vidt for alskens Svir og Spil og Udskejelse som i disse Lokaler, jo mere ødselt og yppigt Tidens raffinerede Smag kræver dem udstyrede —

NYBERG med hævet Gestus. Nej — hvor det er rigtigt —

LAMPE forbløffet. Hvadbehager —?

KOMTESSEN vender sig med Lorgnetten. Hvem var det?

ISBÆK op. Hvem er den Mand?

NYBERG ydmygt frem. Ja, undskyld mange Gange at jeg kom til at udbryde mig . . . men jeg kunde ikke . . . det var saa sandt, hvad Kapella . . ., hvad Kandidaten sagde . . . Jeg be'r mange Gange undskylde.

ISBÆK. Hvem er den Mand!

ETATSRAADINDEN op. Den Mand er af Stilling en Tjener, som jeg paa Kandidat Lampes Anbefaling har antaget til at hjælpe til her i Dag, og paa hans beskedne Anmodning tilladt at paahøre vort Møde. Jeg har selv personlig underholdt mig med ham, og er forvisset om, at han nærer en oprigtig aandelig Trang. —

NYBERG. Ja, det kan jeg ærbødigst forsikre Dem om, at jeg gør, naadige Fru Etatsraadinde. —

LAMPE. Og jeg anser det yderligere for min Pligt at undskylde denne Mand . . . Nyberg for øvrigt hans Navn.

NYBERG. Alexander Nyberg, Tjener —

LAMPE. Undskyld hans maaske ikke helt passende Afbrydelse — men at han netop i sin Livsstilling har haft rig Lejlighed til at iagttage de paagældende sørgelige Forhold, og bedre end nogen anden tilstedeværende kan bekræfte Sandheden af mine Ord —

NYBERG. Ja, det kan De stole paa, jeg kunde, Hr. Kandidat; hvis nogen kunde, saa var det desværre mig —

KAMMERHERREN op. Men saa synes jeg virkelig, vi burde benytte Lejligheden og tillade denne sagkyndige at udtale sig . . . Mødet i Dag har jo paa Forhaand en eksceptionel Karakter . . . Om lidt skal vi høre en Kvinde af Folket synge . . . lad os da nu høre en Mand af Folket tale. Foreligger ikke ogsaa her en Bestræbelse fra neden, som kommer os i Møde?

STEMMER. Jo—jo— lad os høre ham —

KAMMERHERREN. De har Ordet.

NYBERG. Nej, Hr. Kammerherre — det kan jeg virkelig ikke —

ISBÆK op. Maa jeg spørge om én Ting: Er De Socialist?

NYBERG. Nej, Hr. Professor, det kan De tro, jeg ikke er —

ISBÆK. Saa tal — værs'god —

NYBERG. Nej, det er sandelig alt for meget — overfor saadanne Herskaber . . . det forbyder min Beskedenhed mig —

STEMMER. Vist ikke nej . . . De skal tale — vi vil høre Dem.

ANDERSEN-SÆDDINGE op. Tal De kuns, Nyberg — gaa hen paa Stolen.

NYBERG. Ja, ja — naar Herskaberne befaler saa venligt — — — saa vil jeg naturligvis gærne.

KAMMERHERREN. Kom denne Vej . . .

NYBERG ned foran Stolerækken. Tak, Hr. Kammerherre — forbi Damerne . . . undskyld mange Gange . . . undskyld Deres Naader —

LAMPE. Værs'god, Hr. Nyberg . . . vil De staa her —

NYBERG. Tak, Hr. Kandidat . . . ja, det havde jeg rigtignok ikke drømt om bag Pulten, rømmer sig.

Højstærede Herskaber, Damer og Herrer . . . naar jeg før kom til at udbryde — saa var det ikke af nogen Ubeskedenhed — men ligefrem uden jeg vidste af det . . . fordi det ramte lige ned i mig, at det var saa sandt, hvad Kandidaten sagde . . . saa sandt, at jeg slet ikke behøver at sige mere af Enkeltheder — for hvis jeg skulde fortælle, hvad jeg har set i min Stilling af den Slags . . . og det ved ogsaa flere af dem, her er til Stede . . . det kunde slet ikke fortælles her i denne Forsamling . . . Men derfor — ja, jeg vil bare sige, at hvis Forholdene skal forandres og forbedres, som De ønsker det — saa nytter det ikke en Smule at skrive til Hotelejer- og Restauratørforeningen — for de Baroner — de svarer saamænd aldrig et Ord . . . De tænker bare paa at køre ud ad Strandvejen i høje Gigge og paa Traverbanen — — og lad os bare ikke tale om det. — Nej, man maa selv gi' dem noget, der er bedre . . . — man maa gi' dem noget, der er bedre . . . for Folk de skal jo en Gang ud . . . Og hvad er bedre . . . ja, hvad er det bedste, man har . . . det er dog Hjemmene! Man skal skabe dem et Hjem, hvor de kan more sig, som de var hjemme — og hvor de trygt kan komme

med deres Familie og deres Hustruer, deres unge Børn ... og hvor der er en Vært, som føler, at han ikke kun staar under Politiets Opsyn, men at han staar under et højere Opsyn, det vi staar under allesammen — dæmpede Bifaldsudbrud.

At kunne skabe et saadant et Hjem for det dannede restaurationssøgende Publikum ... et Familiehotel ... et fint hyggeligt Sted for fine og solide Herskaber ... det har været mit Maal i den Stilling, hvor jeg arbejder ... Og da De har været saa storartet venlige at tillade mig at tale her i Deres højstærede Forsamling, saa vil jeg endnu en Gang være dristig og spørge Dem — om De ikke kunde føle Lyst til at støtte saadant et Foretagende! — De har Pengene, og jeg har Erfaringer — Vil De hjælpe mig i Stand til at oprette en saadan Forretning — en saadan Gerning ... saa tror jeg i al Beskenhed, De vilde gavne den Sag, De kæmper for, bedre end ved at skrive og holde Foredrag ...

KAMMERHERREN dæmpet. Og drikke The —

NYBERG. Det bliver et Eksempel, som de andre nok skal følge efter ... Undskyld jeg saa dristigt har talt — træder ned og til Side.

ETATSRAADINDEN. Det var aldeles udmærket —

DAMERNE. Ja ja — glimrende — saa sandt —

LAMPE bag Pulten, ringer. Tør jeg spørge, om nogen ønsker Ordet.

ISBÆK op. Maa jeg ... Jeg mener kort og godt ... her er jo ikke Stedet til at gaa i Detailler ... at det fremsatte Forslag fuldt ud fortjener at tages under Overvejelse ... at der her foreligger en praktisk Opgave for vor Forening, som, naar den realiseres under behørig Kontrol, ogsaa kan blive en tiltalende Anbringelse af konservativ Kapital ...

STEMMER. Ja ... hør —!

ETATSRAADINDEN op. Ja ... Adolf ... og jeg finder, at det netop er et Foretagende, som Du burde gaa i Spidsen for — ned.

ETATSRAADEN op. Ja, kære Thea ... jeg har netop just tænkt det samme ... Og jeg vil derfor foreslaa, at de af de tilstedeværende Herrer, som har følt sig tiltrukne af Hr. Nybergs Idé ... møde paa mit Kontor i Morgen Formiddag — skal vi sige Klokken 1 ... saa vil De, Hr. Nyberg, selv være saa venlig at komme til Stede, med Deres nærmere Overslag og Beregninger, Nyberg, bukker og vi kan da maaske sætte Sagen i Værk ... Idéen tiltaler som sagt ogsaa mig ... ikke

mindst fordi den har min Hustrus og i det hele Damernes Tilslutning . . . Men skal vi nu ikke fortsætte . . .

ETATSRAADINDEN. Jo . . . der er Jomfru Larsen og melder Theen . . . Aa, Hr. Nyberg . . . Jfr. Larsen i Døren til Salonen.

NYBERG. Til Tjeneste, Deres Naade — bag om Stolerækken til højre ind i Salonen bagved, hvor han lidt efter (under Sangen) kommer ud sammen med Jomfruen og byder The rundt til Selskabet.

TO OG TYVENDE SCENE

TJENEREN aabner og melder, bliver staaende ved Døren. Frk. Signe Ottesen — Bevægelse i Selskabet.

ETATSRAADINDEN. Lampe! . . . Vil De føre Frøkenen ind!

LAMPE. Ja til højre bag om Rækkerne ud i Entréen.

ETATSRAADINDEN. Lad os faa Lys, Mortensen!

TJENEREN drejer paa den elektriske Knap, Krone og Sideblus straale.

TRE OG TYVENDE SCENE

LAMPE ind med Signe, hvidklædt, med Noder i Haanden og fører hende ned foran til venstre.

Tillad mig at forestille Dem for Husets Værtinde, Fru Etatsraadinde Mønter — — og for Selskabet — Frøken Signe Ottesen — Signe nejer dybt.

UDBRUD. Hun er sød . . . nydelig . . . Lampe bukker og gaar til Pulten.

ETATSRAADINDEN. Tak, fordi De vilde komme, Frøken. — Vil De synge for os straks — eller maaske vente lidt —

SIGNE. Jeg kan godt synge straks . . . men jeg kan ikke akkompagnere mig selv —

ETATSRAADINDEN. Frøkenen vil straks synge for os . . . men hun maa have en til at akkompagnere sig. —

Iille Pause

KOMTESSEN op. Maa jeg have den Fornøjelse —

ETATSRAADINDEN. Komtessen vil akkompagnere . . . Komtesse Duehjelm — Signe nejer.

KOMTESSEN. Hvad vil De begynde med?

SIGNE rækker et Hefte. Denne helst —

KOMTESSEN aabner Heftet. Den kender jeg . . . værs'god . . . sætter sig ved Flygelet. Signe stiller sig op. Nyberg og Jomfruen kommer ind med Theen og byder rundt.

LAMPE ringer. Frøken Ottesen vil synge —

SIGNE synger.

Naar Solen ganger til Hvile
Og Dagens Syssel er endt,
Og Himlens Stjerner smile
Og Nattens Maane er tændt.

Naar Mørket sænker sig over
Den larmfuldt forvirrede Jord
Og hele Naturen sover
Indhyllet i Mulmets Flor.

Da bliver ogsaa mit Indre
Saa underlig fredelig stemt
Og Sorgen tykkes mig mindre,
Skønt Savnet er lige slemt.

FIRE OG TYVENDE SCENE

NYBERG under Slutningen af Verset med Bakken til Kammerherren. En Kop The, Hr. Kammerherre!

KAMMERHERREN. De er en stor Tyveknægt, Nyberg!

NYBERG. Bare man er stor, Hr. Kammerherre. Bifaldsmumlen efter Verset.

ETATSRAADINDEN. Ja, er det nu ikke en stor Glæde, at Aanden saadan breder sig i de lavere Lag.

ALLE med himmelvendte Blikke og Hænderne foldede under Thekopperne.

Jo — en stor Glæ—de— Signe intonerer næste Vers.

Tæppet falder.

FJERDE AKT

Spisesal i Theahotellet. I Baggrunden Indgang fra Korridor. Døre til højre (til Køkkenet) og venstre (Bestyrelsesværelse), Vindu i højre Baggrund. Buffe. (Skænk) i venstre Baggrund. Aflangt dækket Bord midt paa Scenen. Smaa dækkede Borde i højre og venstre Forgrund. Beskedent og strængt Udstyr.

FØRSTE SCENE

Ved Midterbordet Nyberg for højre Ende alene, ved den anden Ende 3 Herrer og 1 Dame af slunkent og puritansk Udseende. I Baggrunden Jørgensen med Serviet.

NYBERG iført lang Frakke af gejstlig Snit og med værdige Whiskers. Tør jeg spørge, om ingen ønsker flere Finker?

GÆSTERNE ryster paa Hovedet. Nej Tak.

NYBERG. Den ærede Frue?

DAMEN. Nej Tak.

FØRSTE HERRE til anden Herre skraas over for. Aa, vær saa godhedsfuld at række mig Vandkaraflen — kære Kandidat.

ANDEN HERRE. Med Glæde, kære Hr. Forstander rækker efter den.

NYBERG. Jørgensen, Vandkaraflen til Hr. Forstanderen.

Jørgensen skænker for den første Herre.

FØRSTE HERRE. Tak, Tak til Damen Du ikke, min Susanne?

DAMEN. Jo Tak. Jørgensen skænker for hende.

ANDEN HERRE. Maa jeg ogsaa bede.

TREDIE HERRE. Og jeg . . .

JØRGENSEN skænker for dem, til Nyberg. Hr. Bestyrer?

NYBERG. Nej for . . . jo skænk bare . . . dypper Servietten og tørrer Skæg og Fingre.

FØRSTE HERRE til Nyberg. Ja, Vand er dog en herlig Kvægelse, ikke sandt?

NYBERG. Og Brød, Hr. Forstander, lad os ikke glemme Brødet.

ANDEN HERRE. Ak ja, Vandet og Brødet.

TREDIE HERRE. Brødet og Vandet.

FØRSTE HERRE til de andre Gæster. Skulle vi saa takke vor kærlige Bestyrer for det velsmagende Maaltid, han i Dag, som de andre Dage, har beredt os rejser sig Tak for Maden!

DE ANDRE ligeledes. Tak for Maden.

NYBERG. Vel—bekomme!

FØRSTE HERRE. Og dernæst gaa hver til sin Gerning byder Damen Armen, de to Herrer følger efter Til vi ses igen . . . Nyberg bukker. Gæsterne ud af Baggrundsdøren, Jørgensen aabner og lukker efter dem.

ANDEN SCENE

NYBERG frem, tager en Cigar af sit Etui, og sætter sig ved højre Bord i Forgrunden.

Tændstik, Jørgensen — Jørgensen rækker ham Tak . . . peger paa Midterbordet Tag saa ud — og lad mig faa min Kaffe og min private Kognak.

JØRGENSEN. Vel, Hr. Bestyrer.

NYBERG. Maa jeg være fri for den idiotiske Titel. Hvad griner Du af, din Bæver?

JØRGENSEN ved at kvæles. Aa . . . aa . . . sikken en Vildmand . . . aa . . . det er den værste . . . aa . . . aa . . . aa . . . synker om.

NYBERG. Skal jeg skænke dig et Glas Vand?

JØRGENSEN op. Nej —

NYBERG. Du kan drikke paa . . . den skal heller ikke vare længe . . . tag nu den Hundeæde ud — og kom med Kaffen — Jørgensen tager af Bordet.

TREDIE SCENE

ISAACSEN. Goddag — træffer jeg Værten?

JØRGENSEN peger paa Nyberg. Der — Hr. Grosserer ud til højre med Bakken.

ISAACSEN, Ah . . . god Dag, Alexander — ser paa ham — er De blevet Præst?

NYBERG op. Omtrent — god Dag, Hr. Grosserer — værs'-god byder ham Stol hvad skylder jeg Æren?

ISAACSEN sætter sig, lægger Hat, Stok, Handsker. Sig mig, Alexander, kan man spise her hos Dem?

NYBERG. Tja — det kommer an paa. Er De meget sulten?

ISAACSEN. Det er Filippa — det er hendes Geburtsdag.

NYBERG. Det er meget elskværdigt af Grossereren, men hvis det er for at gøre Frøkenen en Fornøjelse, skulde De dog hellere søge til en anden Oase.

ISAACSEN. Nej, De misforstaar . . . det er en Idé, hun har sat sig i Hovedet. Det er hende, der vil spise her hos Dem . . . og hendes Familie skal med, Moderen og Søsteren.

NYBERG. Frøken Signe —

ISAACSEN. Ja . . . og ham — Rigdagsmanden . . . kort sagt —

NYBERG. De skal præsenteres?

ISAACSEN. Dja —

NYBERG lunt. Jo, selvfølgelig kan De godt spise her . . . naar De vil tage til Takke efter Omstændighederne.

ISAACSEN. Har De et Værelse?

NYBERG. Nej, det er jeg bange for . . . de almindelige Detentionslokaler tør jeg ikke byde Dem . . . jo stop, jeg har for Resten et Værelse . . . Bestyrelsens Værelse kan De faa . . . Kontrolkomitéens, det er det eneste, der er nogenlunde komfortabelt . . . værs'god — hen og aabner Døren til højre — vil Grossereren se det med det samme?

ISAACSEN op — ser ind ad Døren. Godt . . . det ta'r vi saa — De sørger for Blomster —

NYBERG for sig selv. Jeg tænker ikke, de kommer her i Dag — skidt!

ISAACSEN. Hvad sagde De?

NYBERG. Ikke noget . . . Blomster selvfølgelig . . . og hvad Tid, . . . hvor mange Kuvert . . .?

ISAACSEN. Fem altsaa . . . skal vi sige om en Times Tid . . . Damerne vil spise tidligt. Vi skal bagefter ud og høre Signe synge.

NYBERG. Det skal være i Orden, Hr. Grosserer.

ISAACSEN. Vi begynder med Suppe . . . hvad har De først for Suppe?

NYBERG. Jeg skal se tager et Kort fra Midterbordet Der er . . . Grossereren kan faa Bønnesuppe . . .

ISAACSEN. Er De morsom?

NYBERG. Der er ogsaa Lindsesuppe.

ISAACSEN. Er De næsvis?

NYBERG. Lammesuppe . . . Havresuppe . . . Chokoladesuppe . . .

ISAACSEN tager sig til Maven. Oih . . .!

NYBERG. Æblesuppe . . . Torskesuppe . . .

ISAACSEN vrider sig. Hold op, Alexander — jeg bliver søsyg —

NYBERG. Endvidere Finker — kolde og varme — afkogte Flyndere med Hvidroer . . . og Lungemoes med Blommer —

ISAACSEN farer op, hen til Bordet, skænker Vand og drikker. Alexander — vil De slaa mig ihjel!

NYBERG. Undskyld, Hr. Grosserer — det er Theahotellets á la carte Seddel.

ISAACSEN. Pføj for . . . hoster, sætter sig udmattet.

FJERDE SCENE

JØRGENSEN med Kaffe og Kognak. Skal jeg stille det her —?

NYBERG. Hvis Grossereren tillader . . . jeg drikker min Kaffe her ved Bordet.

ISAACSEN tørrer Panden. Værs'god . . .

NYBERG. Grossereren gør mig vel den Ære at drikke en Kop med. Kaffen fejler ikke noget.

ISAACSEN. Nej Tak . . .

NYBERG. Maaske en Kognak; det er min egen —

ISAACSEN løfter og ser paa Flasken. Lad gaa —

NYBERG. Jørgensen — Glas til Grossereren —

JØRGENSEN henter og bringer Glas fra Buffetten. Værs'artig — beskæftiger sig ved Midterbordet.

NYBERG skænker. Maa jeg — ha' den Ære . . . Pigen ind fra højre — hvad er der?

FEMTE SCENE

PIGEN. En Kamillethe til Nr. elleve.

NYBERG. Jørgensen — til Pigen. skulde der Brød til?

PIGEN. Det blev der ikke sagt ud.

NYBERG. Jørgensen, en Kamillethe uden Brød til Nr. elleve. — Jørgensen grinende ud i Korridoren; — — til Isaacsen. Maa jeg ha' den Ære — løfter Glasset.

SJETTE SCENE

ISAACSEN. Hvad betyder dette her, Alexander?

NYBERG. Som Grossereren hørte . . . en Kamillethe til Nr. elleve . . . om lidt en Gang reven Rabarberrod til Nr. tolv . . . en Hyldethe til Nr. tretten . . . et tre Øres Brevkort til Nr. fjorten . . . kirkeligt Ugeblad til Nr. femten og et Lavement til Nr. seksten . . . det betyder kort sagt Theahotellets daglige Drift og væsentlige Omsætning . . . Skaal, Hr. Grosserer — drikker.

ISAACSEN. Skaal — drikker — sig mig — er De blevet gal, Alexander?

NYBERG. Endnu ikke . . . men jeg bliver det en af Dagene . . . enten paa den ene eller den anden Maade —

ISAACSEN. Fortæl mig alvorligt —

NYBERG. Alvorligt . . . ja . . . Grossereren hørte jo nok om dette Møde . . . hvor jeg talte og fik dem til at støtte mig med at lave en Forretning . . . jeg troede jo, jeg havde faaet dem i Gyngen — men det blev mig selv, der købte ved Lys. — Jeg skelede jo nok til den Kontrakt, de havde sat op paa Etatsraadens Kontor med Bestyrelse og Kontrolkomité og ham Professoren, der skulde have Opsyn med Driften . . . men jeg tænkte . . . ham skal du magelig ordne . . . det er jo en fanatisk Abe, men lad ham først ha' været her et Par Gange og faaet lidt Slim paa Lungerne . . .

ISAACSEN. Har De stukket Penge i Affæren, Alexander?

NYBERG. Ikke direkte . . . men jeg har deponeret Kaution — Isaacsen trækker paa Skuldrene — jeg var jo opsat, forstaar De . . . paa at lave noget rigtigt . . . saadan som jeg har set derude . . . fint — elegant — stille — mørke Gardiner — svære Tæpper — smaa Spilleaftener . . . Pik — nick'r — — fine

Folk — tænkte jeg, som bare vil ha' det samme paa en anden Maade . . . et Fristed med eget Snit . . . og jeg anlagde selv mit eget Snit — stryger sig over Skægget og ned ad Frakken.

ISAACSEN. Men de kom ikke?

NYBERG. Nej . . . de kommer her ikke . . . de blev ved at dyrke de gamle Templer . . . og Hotellet her udstyrede de som et Forbedringshus og gjorde mig til Plejefa'r for alle deres Lemmer og Slaver og hele den forsultne og skinhellige Rottesværm, som de kalder deres kære Brødre og Søstre — i Aanden — Skaal!

ISAACSEN. Skaal! Og aldrig selv givet Dem Omsætning?

NYBERG. Nej — jo — Etatsraaden gjorde Fest for Funktionærerne ved et af hans Aktieselskaber, der holdt Jubilæum . . . Fiskefilet, Kalvesteg — Kransekage — Negerrødvin og Faaborgamontillado og aandelige Lysbilleder à 1,25 Kuverten. De aad alt . . . Rub og Stub siger jeg Dem — om det saa var de smaa Flag paa Desserten.

ISAACSEN. Den holder De ikke ud, Alexander!

NYBERG. Nej, det gør jeg ikke, Hr. Grosserer — men jeg lader mig heller ikke spille Kortene ud af Haanden. Jeg vil redde min Kaution og Stedet her, som kan blive en lille Guldgrube, naar det bliver ordentlig bearbejdet. Det skal bare være dem selv, som bryder . . . og de skal faa Lov at komme til mig; foreløbig har jeg holdt dem varme med de smaa Irritasjonger — men jeg lurer paa en Lejlighed til at lamme dem, saa de nyser bagover og gaar fra Koncepterne med det samme. — op — Undskyld, jeg glemmer Middagen, Hr. Grosserer. Jeg skal servere Dem en Middag, De ikke skal fortryde — det bliver ganske vist ikke her fra Spisekammeret, men det kan maaske blive Begyndelsen til en ny Æra. — Tillader Grossereren, jeg forsvinder.

ISAACSEN. Jeg be'r.

NYBERG. Venter Grossereren?

ISAACSEN. Jeg venter. Damerne maa snart være her.

NYBERG. Ikke noget Grossereren ønsker — af hvad Huset formaar?

ISAACSEN. Tak — det er ikke mig, De skal ha' til at nyse, Alexander.

NYBERG. Undskyld saa længe — ud til højre.

SYVENDE SCENE

JØRGENSEN fra Korridoren, rydder op paa Midterbordet.
ISAACSEN tager Cigar op at sit Etui. Kellner!
JØRGENSEN. Hr. Grosserer!
ISAACSEN. Tændstik!
JØRGENSEN. Saa gærne giver ham Ild.
ISBÆK fra Korridoren. hen ved Bordet til højre. Opvarter!
JØRGENSEN til ham. Hr. Professor!
ISBÆK. Hvor er Nyberg?
JØRGENSEN. Jeg tror i Køkkenet.
ISBÆK. Vil De sige ham, jeg er her?
JØRGENSEN. Straks, Hr. Professor ud til højre.

OTTENDE SCENE

ISBÆK ser flere Gange hen paa Isaacsen, rømmer sig arrigt. Hm — De ryger!
ISAACSEN ser paa ham. Ønsker De Ild?
ISBÆK. Nej . . . jeg sagde, De tillader Dem at ryge her.
ISAACSEN. Som De ser — jeg forstaar Dem ikke.
ISBÆK. Bor De her paa Hotellet —
ISAACSEN foragteligt. Nej.
ISBÆK. Men dette er Hotellets Spisesal . . . her ryges ikke.
ISAACSEN. Saa —
ISBÆK. Hører De, hvad jeg siger . . . Tobaksrygning er forbudt.
ISAACSEN. Vil De ikke henvende Dem til Værten.
ISBÆK. Her er ingen Vært. Han er Bestyrer. Jeg er Hoteldirektionens Tilsynshavende . . . jeg forbyder Dem at ryge her.
ISAACSEN. Værs'god.
ISBÆK ringer heftig med Bordklokken. Jeg — skal — —

NIENDE SCENE

JØRGENSEN ind fra højre. Hr. Nyberg skulde straks komme.
ISBÆK. Hvem er den Herre derhenne, som ryger —
JØRGENSEN. Undskyld?
ISAACSEN. Kellner!
JØRGENSEN. Hr. Grosserer.
ISAACSEN. En Absinth!

ISBÆK op. Det kan De ikke faa . . . her serveres ikke Absinth ned.

JØRGENSEN. Grosser'en maa undskylde — vi fører ikke Absinth.

ISBÆK. Opvarter.

JØRGENSEN. Hr. Professor.

ISBÆK. Giv mig Kirkelig Tidende.

JØRGENSEN. Saa gerne bringer ham Bladet.

ISAACSEN. Kellner!

JØRGENSEN. Hr. Grosserer!

ISAACSEN. Giv mig Socialdemokraten!

ISBÆK op. Den kan De ikke faa — vi holder ikke det — det Blad her —

JØRGENSEN. Vi har den ikke, Hr. Grosserer.

ISAACSEN. Gør intet . . . jeg tror, jeg har den med selv . . . i min Overfrakke tager den op af Overfrakken og folder den ud.

ISBÆK lægger sin Avis op, hen til ham. Det Organ læses heller ikke her. Jeg forbyder Dem . . . snapper Avisen fra Isaacsen . . . at tage det frem her — river den itu og tramper paa den . . . forstaar De? paa Plads.

ISAACSEN. Kellner.

JØRGENSEN. Hr. Grosserer.

ISAACSEN. Vil De saa bestille Kirkelig Tidende, naar den Herre er færdig. Jørgensen ud.

ISBÆK farer op og ringer samtidig. Ny—berg —!

TIENDE SCENE

NYBERG fra højre. Ja vel . . . Goddag, Hr. Professor . . . De ønsker at tale med mig?

ISBÆK. Vil De sige mig først . . . hvem er den Herre der?

NYBERG. Det er Hr. Grosserer Isaacsen — kender Professoren ham ikke?

ISBÆK. Nej! Isaacsen . . . hvordan kommer en Person af det Navn her i Hotellet?

NYBERG. Grossereren er kommet for at bestille en større Middag —

ISBÆK. De serverer ikke Middag for nogen, der hedder Isaacsen. Jeg forbyder den Middag — forstaar De.

NYBERG. Ja — undskyld Hr. Professor, men det kan De ikke. Der staar ikke noget i min Kontrakt om, at jeg ikke har Lov at servere, for hvem jeg vil.

ISBÆK. Jeg forbyder det alligevel.

NYBERG. Og jeg serverer alligevel, Hr. Professor.

ISBÆK. Tag Dem i Agt. Jeg har meget andet at klage over!

NYBERG. Tvivler jeg ikke om.

ISBÆK. Jeg var her i Gaar. De var her ikke.

NYBERG. Jeg havde Forretninger i Byen.

ISBÆK. Deres Forretning er her.

NYBERG. Ja desværre.

ISBÆK. Saa fandt jeg en tømt Champagneflaske ude i Køkkenet . . . hvem har drukket Champagne her?

NYBERG. En Patient.

ISBÆK. Hvem er den Patient?

NYBERG. Det var mig.

ISBÆK. De. —

NYBERG. Ja — jeg faar undertiden saadan voldsomme Anfald af Melankoli og aandelig Nød . . . saa er Extra-sec det eneste, der hjælper. — Jeg drak for Resten to — fandt Professoren ikke den anden Flaske —

ISBÆK. Nej, men jeg fandt Østersskaller i Skarnbøtten — er det ogsaa Dem?

NYBERG. Ja, det var ogsaa mig.

ISBÆK. Og saa opdagede jeg, at en af Pigerne —

NYBERG. Nej — det er ikke mig . . . er der saa mere endnu, Hr. Professor?

ISBÆK. Hvad mener De?

NYBERG. Jeg mener, om Professoren ikke ogsaa har været inde paa Nr. Nul og fundet noget . . . om De ikke har vendt mine Bukselommer eller brækket mine Skuffer op —

ISBÆK. Er De forrykt, Mand.

NYBERG. Nej! Men nu — slaar i Bordet for ham, saa han ryger op — kan det være nok! — Nu er jeg ked af Deres Rend her og Deres Snusen og Dirigeren —

ISBÆK op, snapper sin Hat. De understaar —

NYBERG stigende. Og se nu til, De holder Dem herfra . . . for kommer De en Gang til og generer mig i min Forretning . . . saa bliver jeg — raa! — et Skridt mod ham.

ISBÆK et Hop tilbage. De vover!

NYBERG et Skridt til. Raa!

ISBÆK et Hop tilbage. Kæltring!

NYBERG et Skridt til. Herut!

ISBÆK farer ud af Døren til Korridoren, straks efter Hovedet ind. Jeg henter Bestyrelsen — Kammerherren — Etatsraaden!

NYBERG mod ham. Hent Fanden og hans Brandstige — herut! Isbæk forsvinder.

ELLEVTE SCENE

ISAACSEN. Bravo, Alexander!

NYBERG. Det var maaske dumt . . . jeg blev hidsig . . . men Pokker sku' ogsaa. — Bare jeg kunde komme ud af den Travalje . . . blive Herre over Huset her . . . jeg forsikrer Dem . . . Lokalerne . . . Beliggenheden . . . paa tre Maaneder skulde her staa et Hotel —

ISAACSEN. Forklar mig Pengeforholdene —

NYBERG. Ja, det er jo et Aktieselskab —

ISAACSEN. Hvem har Aktierne?

NYBERG. Dem har Etatsraaden . . . og Etatsraadinden . . . og Komtessen og Kammerherren . . . og Professoren har én . . . hele Kliken . . . Hotellet er opkaldt efter Etatsraadinden . . . Theahotellet . . . sikk'et Navn . . . Nybergs Hotel skulde det hedde . . . jeg har baaret mig ad som et Fæ!

ISAACSEN. Hvor stor er Kapitalen?

NYBERG. Ingenting . . . halv Hundredetusind . . . det hele er lavet paa Fileri . . . de vil jo aldrig noget, de Folk, naar det kommer til Stykket . . . Det var Stedet, jeg blev tosset efter . . . det ligger saa Fandens lækkert . . . oplagt til en første Klasses Forretning . . . Man skulde gøre dem kede af det . . . ødelægge det regulært . . . skandalisere det, saa de ikke kunde være bekendt at ha' at gøre med det . . . og saa slaa ned.

ISAACSEN. Slaa, Alexander!

NYBERG. Ja — De sidder der . . . for Fanden, se at faa fat i de Aktier, Grosserer — saa mange, at De kan dominere — saa gaar vi i Kompagni —

ISAACSEN ler. Jeg, Isaacsen, i Fedt og Læder — spekulere i aandelige Aktier — nej, Alexander. Jeg tror ikke paa aandelige Hoteller.

NYBERG. Hvem siger, det skulde være aandeligt — tror De, jeg har Feber . . . hvor De og jeg kom til, blev det vist hurtigt køligt.

ISAACSEN. Skulde man fiske efter de Aktier, maatte det være med aandelig Krog. — Nej, Alexander . . . det forbyder desuden min . . . min private Overtro mig.

NYBERG. At betale aandelige Proppepenge?
ISAACSEN. Nej — Alexander!
NYBERG. Ja — ja — saa vil jeg gaa ud og sørge for Middagen. Kommer Tid, kommer Raad ud til højre.
ISAACSEN. Sommetider, Alexander.

TOLVTE SCENE

JØRGENSEN aabner fra Korridoren. Værs'artig, Frøken ud.
FILIPPA ind. 'Da, Musvit . . . har Du ventet?
ISAACSEN. Kommer Du alene?
FILIPPA. De andre er paa Vejen. Kan vi saa spise her? — Hvor er Nyberg? — Hvorfor siger Du ingenting. — stikker til ham med Parasollen . . . naa — tal —
ISAACSEN. Av! Du spør' om saa meget, Filippa. Vist kan vi spise. Alexander er i Køkkenet. Sæt Dig ned.
FILIPPA lægger Handsker og Pose og Parasol fra sig paa Midterbordet, løser sit Slør. Hvorfor sidder Du saadan og glor?
ISAACSEN. Jeg spekulerer. —
FILIPPA. Py — vender sig fra ham, ser sig om, ler pludselig — Nej, det var dog en tungsindig Kneipe . . . er det Nybergs store Ide?
ISAACSEN. Alexander er gaaet i Vandet. —
FILIPPA. Saa er det sandt? Isaacsen nikker, hun sætter sig hos ham — Hjælp ham saa op, Musvit!
ISAACSEN. Hjælpe . . . hjælpe . . . Du vil altid hjælpe . . . Man hjælper sig selv . . . man hjælper til Nød sin Familie . . . Jeg er ikke i Familie med Alexander —
FILIPPA. Nej — endnu ikke —
ISAACSEN. Hvadbeha'r?
FILIPPA trommer i Bordet. Ingenting —
ISAACSEN. Hvad gaar der af Dig?
FILIPPA. Aa — jeg spekulerer —
ISAACSEN. Bah!
FILIPPA. Hør, Musvit . . . siden vi er alene . . . jeg har en Ting at snakke med Dig om . . . Du skal jo optages i min Familie i Dag.
ISAACSEN. Hvad saa?
FILIPPA. Jeg har tænkt paa . . . hvordan skal jeg egentlig præsentere Dig? —
ISAACSEN. Mit Navn er Grosserer Isaacsen.
FILIPPA. Jo Tak . . . i Fedt og Læder . . . jeg mener, hvordan skal jeg præsentere Dig i Forhold til mig?

ISAACSEN. Nu, som din . . . din . . .
FILIPPA. Min hvad?
ISAACSEN. Din Ven.
FILIPPA. N—æh . . . det gaar ikke, Du. Mo'er er af den gamle Skole . . . og Rigsdagsmanden, Andersen-Sæddinge . . . Ven er for let —
ISAACSEN. Nu, saa præsenter mig . . . præsenter mig som hvad Du vil.
FILLIPPA. Siger Du det . . . op — kysser ham flygtigt Tak, det var pænt af Dig . . . Nu skal Du se . . . føler i sin Lomme — nej, det er sandt . . . de ligger her hen til Midterbordet.
ISAACSEN op. Hvad ligger?
FILIPPA med en lille rød Æske, hvoraf hun tager en Guldring, holder den op. Musvit, kom med Poten —!
ISAACSEN. Filippa — jeg tror, Du vil.
FILIPPA. Er Du bange?
ISAACSEN. Overfor Din Mo'er . . . Din Familie . . . det er — det er . . . . juridisk bindende — —
FILIPPA. Nu om saa var . . . kom med Poten —
ISAACSEN. Nej, Filippa —
FILIPPA. Du vil ikke?
ISAACSEN. Nej —
FILIPPA. Ja, ja — — — saa pil af!
ISAACSEN. Filippa!
FILIPPA. Gaa med Dig, siger jeg . . . Jeg vil ikke have Dig sammen med min Familie . . . Jeg vil ikke have Dig med til min Fødselsdag . . . Jeg vil ikke mere have noget med Dig at bestille. Det er mig, der siger det, og jeg mener det, skal Du faa at se . . . Naa . . . gaa . . .
ISAACSEN. Filippa!
FILIPPA. Musvit! . . . Se paa mig . . . kan Du li' mig?
ISAACSEN. Forfærdelig godt — Filippa . . .
FILIPPA. Jeg ogsaa Dig . . . tror Du nogensinde, Du finder en anden som jeg . . . . én, der kan more og drille Dig som jeg . . . én, der er . . . saadan som jeg . . .
ISAACSEN. Nej, Filippa.
FILIPPA. Og mig vil Du af med? Aldrig mere se . . . . aldrig mere tale med . . . aldrig mere . . .
ISAACSEN snøfter. Filippa!
FILIPPA. Kom saa med Poten, Musvit . . . det gør ikke ondt.
ISAACSEN stikker Haanden frem, trækker den tilbage. Nej.

FILIPPA bestemt. Kom nu med Poten . . . én . . . to . . .

ISAACSEN stikker venstre Haand frem. Værs'god.

FILIPPA slaar ham over den. Vil Du snyde . . . maa jeg be' om den højre . . . her er vi højre Isaacsen stikker resigneret højre Haand frem, hun tager den. . . . kom saa . . . det var Ret . . . sætter Ringen paa. . . . kan Du se, hvor den passer . . . jeg købte den paa Vejen herhen . . . kan Du se, hvor den klæ'r Dig. — løfter Haanden op.

ISAACSEN. Haha —

FILIPPA. Kom skal jeg hviske Dig — hvisker ham i Øret.

ISAACSEN som kildet. Hahahaha —

FILIPPA rækker ham den anden Ring. Og nu sætter Du pænt den anden paa mig . . . han sætter Ringen paa hendes Finger. . . . se saa . . . et Kys — de kysses. og dér har vi Familien — og Nyberg.

TRETTENDE SCENE

Nyberg fra højre, Fru Ottesen, Signe og Andersen-Sæddinge fra Korridoren, almindelig Sigen Goddag.

NYBERG. Og hjertelig Velkommen . . . jeg er dybt rørt over, at De vil fejre en saadan Dag . . . det er sandt, Frøken Filippa, maa jeg gratulere . . .

FILIPPA. Vent lidt — maa jeg først præsentere — Fru Emilie Ottesen — Signe — Hr. Andersen-Sæddinge . . . Nyberg — maa jeg herved — tager Isaacsen ved Haanden. præsentere min ringforlovede Hr. Grosserer Isaacsen — Forbavselse og Glædesudbrud.

FRU OTTESEN. Mit søde Barn . . . Hr. Grosserer — det var ædelt af Dem.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Maa jeg ogsaa gratulere — til Filippa. nu gaar det kanske bedre an at sige Jomfru Ottesen —

FILIPPA. Pas Dem selv, Andersen-Sæddinge —

ANDERSEN-SÆDDINGE ler. Hæd — hæd —

NYBERG. Ja, maa jeg saa gratulere . . . tør jeg være næsvis, naar er det sket?

FILIPPA. For to Minutter siden.

NYBERG. Her i mit Hus til Isaacsen. Saa var der dog noget, Huset formaaede, Hr. Grosserer —

ISAACSEN. Tak, Alexander! Jørgensen fra højre med en Kurv med Buketter.

NYBERG. Men vil Selskabet nu ikke træde ind i det reserverede Gemak . . . ja, jeg maa paa Forhaand bede Dem tage til Takke . . .

JØRGENSEN. Hr. Nyberg —

NYBERG vender sig. Aa . . . og maa jeg endvidere — tager Buketter op af Kurven. . . . mine Damer . . . den Fornøjelse — — rækker hver af Damerne en Buket.

FRU OTTESEN. Nej — hvor magesløst smagfuldt.

SIGNE. Tak, Nyberg —

FILIPPA. Tak, Nyberg, til Signe. . . . men Du har slet ikke gratuleret mig. —

SIGNE. Vist saa — kysser hende.

FILIPPA ser fra Signe til Nyberg. Jeg har kun gjort det for Eksemplets Skyld — Gak I nu hen og gør ligesaa.

NYBERG. Det er Tiderne vist ikke modne til endnu, Frøken.

SIGNE. Saa venter vi, Nyberg.

ISAACSEN. Skal vi gaa ind?

NYBERG. Værs'artig, mine Damer og Herrer . . . Jørgensen, vil De vise Herskaberne ind i det grønne Værelse . . . Jeg maa ud til Maden bukker, ud til højre. Jørgensen aabner Døren til venstre. Alle ind.

FJORTENDE SCENE

Slagtermester Jensen, Ølhandler Hansen, Jonrnalist Petersen, Frøken Agnes Svendsen — alle fra Korridoren — Jensen i Slagterforklæde, Hansen i fodsid Ulster. Træder begge ind med Hovedbedækningen paa.

JENSEN ned i Forgrunden, fulgt af de andre, ser sig om. Naa, saadan ser her ud. — Herregud . . . her lugter s'gu inte af Bøfsteg —

HANSEN. Gud ved, hvor de faar Øllet . . . der er ingen Reklamer paa Væggene —

PETERSEN. Jo, der hænger et Skilt peger paa Væggen.

HANSEN. Hvad staar der? —

AGNES læser. Gud, der staar: Kød er Hø!

PETERSEN. Ah — Vegetarianerknejpe.

JENSEN. Naa, dem der lever af Gulerodstoppe og Fuglefrø. Ja, lad os forsøge Varerne. Sid ned, Folkens, værs' god, Frøken de tager Plads om Bordet i højre Forgrund. Halløj, er der nogen?

PETERSEN. Nu skal jeg slaar med sin Stok i Bordet.

FEMTENDE SCENE

JØRGENSEN fra venstre. Javel standser forbavset og bukker.

HANSEN. Kan De ikke komme nærmere. Vi bider ikke.

JØRGENSEN nærmere. De ønsker?
JENSEN. Ja, hvad kan vi faa?
JØRGENSEN. Jeg skal spørge ad —
JENSEN. Nej, det er s'gu os, der spør'.
JØRGENSEN. Ønsker De at spise?
JENSEN. Nej, vi er ikke saa fordringsfulde til de andre. Øl?
HANSEN. Ja — kan De gi' os fire Pilsnere.
JØRGENSEN. Jeg tror ikke, vi har bajersk Øl.
JENSEN. Naa — vil De saa komme med fire svenske Sodavander — den Sprut har De vel, kan jeg tænke —
JØRGENSEN. Jo — tager Avisstumperne op fra Gulvet og Kaffeservicet fra Bordet, til venstre.
JENSEN. Og be' Værten komme herind . . . De kan hilse fra Slagtermester Jensen.
JØRGENSEN. Jo vel ud til højre.
JENSEN. Jeg vil dog nok se den Krybbebider — —

SEKSTENDE SCENE

PETERSEN. Naa, hvad siger Du saa om den Kafé, lille Basse . . . det var jo Dig, der vilde herind.
AGNES. Guj! det er da et rædsomt Sted. Jeg troede . . . Theahotellet . . . det lød saa yndigt. Anden Herre fra Aktens første Scene ind fra Korridoren.
JENSEN. Naa, der er én af Stamgæsterne.
HERREN leder nærsynet først paa Midterbordet, derpaa hen til Selskabet. Tillader De —
JENSEN. Hvad er til Tjeneste?
HERREN peger. Det var kun den Avis.
HANSEN tager Bladet, som han sidder paa. Denne her?
HERREN. Ja — hvis De ikke læser den —
HANSEN. Nej, værs'artig rækker ham den.
HERREN. Tusind Tak.
HANSEN. Ingen Aarsag.
HERREN hen og sætter sig med Avisen ved Bordet i venstre Forgrund.
JENSEN. Han kunde godt trænge til at udstoppes.

SYTTENDE SCENE

NYBERG fra højre, bukker. God Dag — — nej hvad . . .
JENSEN op. Hvad Satan!

HANSEN ligeledes. Nyberg — er det Dig, gamle Dreng!

NYBERG veksler Haandslag med Jensen og Hansen. Gamle Drenge . . . det var voldsomt rart af Jer . . . til Jensen. Vil Du forestille mig . . .

JENSEN. Journalist Petersen.

NYBERG. Ære —

PETERSEN. Fornøjelse . . . min Kæreste, Skuespillerinde Frøken Agnes Svendsen.

NYBERG. Stor Ære, Frøken . . .

HANSEN. Naa, sid nu ned gamle . . .

NYBERG. Hvis I tillader tager Stol fra Midterbordet. . . . hvad maa jeg byde . . . tager Plads.

JENSEN. Tak, vi har selv bestilt Jørgensen fra højre med Serveringen. der er Varerne.

ATTENDE SCENE

JØRGENSEN. Fire svenske Vande, værs'artig, skal jeg slaa dem op?

NYBERG. Nej, hør nu, I vil da ikke fornærme mig . . . . Væk med det igen, Jørgensen, og kom saa med en af de Flasker, der er lagt paa Is.

JØRGENSEN. Vel mod højre.

NYBERG. Og læg en anden i Stedet. Skynd Dem Jørgensen ud. Det manglede bare . . .

NITTENDE SCENE

JENSEN. Ja, vi vidste jo ikke, hvad det var for en Faldgrube.

HANSEN. Vi ku' navnlig ikke lugte, Du var Manden.

PETERSEN. Nej, det er egentlig min Kæreste —

AGNES. Ja, det var mig, Hr. Nyberg, som læste Theahotellet, og syntes jeg, det lød saa romantisk.

NYBERG. Her er ogsaa romantisk, Frøken . . . vanvittig romantisk Jørgensen ind med Champagne og Glas. Naa, lad os nu . . .

JENSEN. Ja, hvad Fanden er det for en Butik, Du her har lavet? Jørgensen trækker op.

NYBERG. Det skal I faa forklaret bagefter . . . lad os nu —

JØRGENSEN sætter Flasken. Værs'artig.

NYBERG tager Flasken. Værs'go —!

JENSEN. Nej, stop, det er mig, der siger værs'go. — Hid med Flasken griber om den.

NYBERG. Hvadbehager!

JENSEN tager Flasken. Det er mig, der køber. — Tror Du, jeg kommer for at drikke gratis paa Din Beværtning. Værs'god. skænker.

HANSEN. En til for mig af samme Slags, Opvarter.

JØRGENSEN. Vel.

NYBERG. Og én for mig . . . det faar jeg vel Lov til . . . og læg stadig paa Is . . . og saa maa De ind og dække for Selskabet.

JØRGENSEN. Vel.

HERREN ved Bordet til venstre. Opvarter.

JØRGENSEN. Herre.

HERREN. Vil De bringe mig en Kop Salep med Saft.

JØRGENSEN. Saa gærne ud.

TYVENDE SCENE

JENSEN. Naa, drik Børn . . . dette her er ogsaa godt for Brystsyge — rejser sig. . . . Og saa vil jeg udbringe det første Glas for vores ærede Vært og gode Ven, Alexander Nyberg, som jeg saa uformodet er stødt paa her i denne højtidelige Hvælving . . .

NYBERG. Tak.

JENSEN. Ja, gamle Dreng, jeg aner jo som sagt ikke, hvad det er for en Butik, Du her har lavet . . . og hvad Du i det hele taget forestiller i den Uniform, Du er iført . . . Jeg synes nærmest, Du ligner en Skarpretter . . . Men lige meget, Du har altid været en Knop mellem Brødre, og naar Du har lavet noget, saa er jeg ogsaa vis paa, Du har haft Din Mening med det, og er Mand for at føre det igennem. Og skulde det være, jeg kunde komme til at sælge en Bid Sul til Dig, og Hansen der en Kasse Øl, saa ved Du ogsaa, at vi tre, vi narrer ikke hinanden.

HANSEN. Hør!

JENSEN. Skaal, gamle Svedfuks . . . Held og Lykke . . . alle op og klinker.

NYBERG. Tak, Kammerat.

JENSEN. Skal han ha' et Leve!

HANSEN synger. Han leve . . . alle istemmer Levet.

JENSEN. Og saa et Hurra — tre lange og korte istemmes.

NYBERG. Tak, kære Venner — hjertelig Tak . . . Maa det være mig tilladt — —

EN OG TYVENDE SCENE

Isbæk, Kammerherren, Etatsraaden og Lampe (med Protokol) fra Korridoren.

ISBÆK. Vil De nu se . . . hørte De Spetaklet.

NYBERG. Saa for . . . nevermind . . . let them come all —

ISBÆK. Vil De bare se, midt paa Dagen. — Kammerherre, Etatsraad — —

JENSEN. Hvad er det, de Herrer skal se —

NYBERG. Hvad ønsker De, mine Herrer . . . ?

ISBÆK. Vi ønsker foreløbig ikke at forhandle et Ord med Dem. Jørgensen ind med to Flasker Champagne i den ene Haand og en Bakke med et Par Kopper i den anden. Nej, vil De se, mere Champagne — det vælter ind med Champagne.

NYBERG. Det har de Herrer vist set før.

ISBÆK. Vil De tie.

NYBERG. Sæt Flaskerne, Jørgensen, og servér Saleppen . . . Jørgensen sætter Champagnen paa Bordet til højre og gaar med Saleppen over til Herren til venstre. . . . Ja, der er Salep og Champagne — Hvad ønsker de Herrer!

KAMMERHERREN. Naa, naa, Nyberg.

ETATSRAADEN. Vi ønsker paa Professorens Klage og Opfording at konstatere den uforsvarlige . . .

ISBÆK. Skandaløse —

ETATSRAADEN. . . . Maade, hvorpaa De leder dette Hotels Drift, som vi har betroet Dem i Tillid til helt andre Forudsætninger. — Vi ønsker dernæst at afholde et øjeblikkeligt Møde for at tage Beslutning om nærmere Skridt. Lad os gaa ind, mine Herrer. de vender sig mod venstre.

TO OG TYVENDE SCENE

ISAACSEN Hovedet ud af Bestyrelsesværelset. Alexander, kommer vi snart til at spise? Filippas Latter høres indenfor.

NYBERG. Straks, Hrr. Grosserer. Isaacsen tilbage.

TRE OG TYVENDE SCENE

ETATSRAADEN. Hvadbehager, har De Gæster i vort Værelse?

KAMMERHERREN. Hvem holder det Selskab?

ETATSRAADEN. Der er Damer!

NYBERG. Hr. Grosserer Isaacsen, som Kammerherren vist erindrer — og Etatsraaden.

ISBÆK. Det Selskab skal øjeblikkelig vises ud —

HANSEN op. Vil den Herre ikke ogsaa vise os ud — ned.

ISBÆK. Jo — alle — skal vises ud — Herren ved Bordet til venstre rejser sig hurtigt og lister sky ud ad Korridoren.

NYBERG. Vil Professoren saa ikke hellere lukke Hotellet med det samme, naar jeg skal vise mine bedste Kunder ud.

LAMPE. Her drejer det sig ikke om bedste Kunder . . . det ved De godt Hr. Nyberg. Det er dette Steds stille Fred, som vi finder krænket, dette Herberge, som bærer Etatsraadindens ophøjede Navn, og som De vanhelliger ved Formiddagsorgier med Drik og — faldne Kvinder.

AGNES skriger. Hvad siger han — taaler Du det, Herman.

PETERSEN frem. Min Herre — denne Dame er Kunstnerinde . . . det er den lovende unge Skuespillerinde, Frøken Agnes Svendsen, som agter at aflægge Prøve for det kongelige Teater, og som jeg protegerer.

ETATSRAADEN. Det er net — skal vi nu ha' Skandale.

NYBERG. Hvem gør Skandale, Hr. Etatsraad . . . er det Dem eller mig? Men for mig gerne . . . Det er Journalist Petersen fra „Jernknoen“ . . . værs'god Petersen — der er en Herre, der ønsker Skandale —

JØRGENSEN der længe har været ved at kvæles af Latter, synker om paa en Stol og vrider sig.

KAMMERHERREN. Naa, naa, Nyberg — bliv nu ikke simpel.

NYBERG. Jo, Hr. Kammerherre — nu svinder Drikkepengesmilet . . . nu bliver jeg, den jeg er . . . For jeg er en simpel Mand, og det er min Stolthed! —

JENSEN og HANSEN. Det er hørt —

NYBERG. Hvad er det, de Herrer forlanger. Hvad kommer de her for og forstyrrer mig i min Forretning?

ETATSRAADEN. Det er ikke Deres Forretning — det er Aktieselskabets . . . og De er fra nu af suspenderet som Hotellets Bestyrer.

ISBÆK. Og Deres Kaution har De forbrudt.

ETATSRAADEN. Selvfølgelig.

NYBERG. Saa det har jeg . . . De vil berøve mig mine

Penge . . . mig, som har givet Dem Idéen . . . Ved De saa, hvad De er . . .

KAMMERHERREN. Nyberg!

NYBERG. Kammerherren kan være rolig . . . Jeg vilde bare sige: De er en nobel Mand . . . De er en meget fin Mand, Hr. Etatsraad!

JØRGENSEN. Aa . . . aa . . . aa . . .

ETATSRAADEN. Nu kan det være nok . . . paa mit Kontor i Morgen —

NYBERG slaar i Bordet Nej — jeg skal ikke i Deres Rævehule i Morgen . . . den Sag ordnes her, straks — Bifald fra Bordet til højre.

FIRE OG TYVENDE SCENE

Isaacsen, straks efter Filippa og Andersen-Sæddinge fra venstre. Fru Ottesen og Signe i Døraabningen.

ISAACSEN. Hvad er det for en Støj. Vi venter paa at komme til at spise, Alexander! Ah — hilser Kammerherren og Etatsraaden.

NYBERG. De maa undskylde mig, Hr. Grosserer, jeg skal servere disse Herrer først.

FILIPPA tager Isaacsen under Armen. Hvad er paa Færde . . . nej God Dag, Hr. Kammerherre — God Dag, Hr. Etatsraad — Tak for sidst. Kammerherren og Etatsraaden hilser tvungent.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ærbødigste Tjener, de Herrer — hilser rundt. God Dag i Stuen . . .

KAMMERHERREN. God Dag, Andersen-Sæddinge.

ETATSRAADEN. Hr. Andersen-Sæddinge!

ISBÆK. I det Selskab!

ANDERSEN-SÆDDINGE. Kammerherrens og Etatsraadens og Professorens Selskab er mere end godt nok til mig . . . Tør jeg spørge . . . hvad debatteres her om . . . er der Splid i Finansudvalget.

KAMMERHERREN smiler. Maaske.

ANDERSEN-SÆDDINGE. De Herrer arbejder maaske ikke godt sammen. Der er vist for stor Forskel i Tænkemaaden —

ETATSRAADEN. Rimeligvis.

NYBERG. Rigtig, Hr. Etatsraad — den Forskel, at hvad jeg gør . . . det er jeg bekendt . . .

ANDERSEN-SÆDDINGE. Naa, naa, Nyberg — ta' en nu med Ro. Ved de Herrer, hvad jeg synes . . . her trænges

vist til en Forligsmægler . . . Jeg synes, De skulde opløse dette her Kompagniskab.

ETATSRAADEN. Hvorledes mener De? —

ANDERSEN-SÆDDINGE. Jeg mener simpelthen — gaa hver til sit. De Herrer ta'r deres Penge igen, og Nyberg beholder hans Hotel.

ETATSRAADEN. Den Ordning er Hr. Nyberg vist næppe i Stand til at gaa ind paa.

JENSEN op. Maa jeg tillade mig at be' om Ordet. Undskyld, jeg er ogsaa en simpel Mand. Mit Navn er desværre kun Jensen. Slagtermester Kristian Jensen. Jeg er ikke helt med . . . men saa meget har jeg forstaaet, at der er Tale om, at man vil spænde min gamle Ven, Alexander Nyberg, ud af hans Forretning . . . Og hvis saa er, og Penge kan klare den for ham — saa kan han hos mig faa baade ti og tyve og tredivetusind. — Jeg holder, hvad det skal være, paa Alexander Nyberg —

HANSEN op. Jeg samme Part — Ølhandler Hansen.

FILIPPA til Isaacsen. Nu Du, Musvit!

ISAACSEN. Lad mig tegne Resten, Isaacsen & Co., Løvstræde 19.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, hvad siger de Herrer nu til det?

KAMMERHERREN. Ved De hvad, Etatsraad, jeg synes, vi skulde acceptere. — Foretagendet er dog vist mislykket.

ETATSRAADEN. Saafremt de andre Aktionærer samtykker, skal jeg ikke sætte mig derimod.

ISBÆK. Men jeg protesterer. Jeg afstaar ikke min Aktie.

NYBERG. Saa skulde De brænde den, Hr. Professor.

ETATSRAADEN til Isbæk. Det maa afgøres ved Majoritet — til Nyberg. — Vil De komme paa mit Kontor i Morgen.

NYBERG. Jeg skal sende Dem min Prokurator, Hr. Etatsraad.

KAMMERHERREN. Ja, lad os saa foreløbig slutte Forhandlingerne . . . de Herrer — hilser og gaar, fulgt af Etatsraaden, Professoren og Lampe.

FEM OG TYVENDE SCENE

ANDERSEN-SÆDDINGE. Se, den klarede vi jo skønt.

ISAACSEN. Naa, Alexander —

FILIPPA. Til Lykke, Nyberg. —

NYBERG. Jeg er rørt — Tak, mine Venner . . . Jeg var

gaaet i Vandet, og I har hjulpet mig op . . . Det skal I ikke komme til at fortryde. For nu laver vi Kraft suse mig Nybergs Hotel!

SIGNE. De skal ogsaa faa mine Sparepenge, Nyberg.

NYBERG. Tak, Frøken Signe.

Tæppet falder.

FEMTE AKT

Nybergs Hotel. Pragtfuld Vestibule i hvidt og Forgyldning. I Baggrunden Platform med Trappenedgang til Scenen. Forhæng ved Siderne. Laurbærtræer og Palmer paa Afsatserne og i Baggrundshjørnerne. — Midt paa Scenen, lidt tilbage, en lav, cirkelrund Sofa, der omslutter en Palmegruppe med et lille Springvand. Draperede Fløjdøre til højre og venstre. Glimrende elektrisk Belysning.

FØRSTE SCENE

NYBERG (i Kjole og hvidt) fra Trappen i Spidsen for et halvt Dusin Kellnere, anført af Jørgensen, der bærer Bakker med Kaffeservice, Likørflasker og Glas, Cigarkasser.

NYBERG standser. Holdt her Kellnerne paa Række Altsaa Cigarerne i det inderste Kabinet. Kaffen i de to Saloner nærmest Salen. En halv Time efter at Gæsterne er kommet ned, tager De Cigarer og Likører væk. Hvad derefter rekvireres noteres ekstra. — De er ansvarlig, Jørgensen.

JØRGENSEN. Vel, Hr. Direktør.

NYBERG. Marsch — Kellnerne mod højre — Nej, stop lidt . . . de standser; til sidste Kellner . . . De der . . . hvad hedder den Reservemand, Jørgensen?

JØRGENSEN. Frølund, Hr. Direktør.

NYBERG. Frølund . . . hvad skal den Tommelfinger der oppe paa Kanten af Bakken? Er De vant til at svale Suppen paa den Maade? Grabberne under Forlæ'ret, Mand . . . saa. — Vil De sørge for manicurede Folk en anden Gang, Jørgensen!

JØRGERSEN. Vel, Hr. Direktør.

NYBERG. Ind! Kellnerne ud i Række til højre.

ANDEN SCENE

PETERSEN fra venstre. Undskyld, Hr. Direktør!

NYBERG. Hvad er til Tjeneste, Petersen?

PETERSEN. Kan jeg ikke staa her, naar Selskabet kom-

mer fra Bordet . . . Jeg skulde gerne hugge et Par Toiletter til Referatet.

NYBERG. Var De ikke i Kirken?

PETERSEN. Jeg blev smidt ud.

NYBERG. Jo. De kan staa derhenne bag Træet til venstre. Der ser De bedst. De har vel faaet Menuen?

PETERSEN. Jo Tak.

NYBERG. Den And *a la chinoise* er aldrig serveret herhjemme før — skriv det.

PETERSEN noterer. Chinoise . . .

NYBERG. Det er med Ingefær . . . og heller aldrig Champagne fra Fad paa noget offentligt Sted — kan De ogsaa skrive . . .

PETERSEN. Fra Fad . . .

NYBERG. Frosne Violer i Isen . . . smør i det hele godt paa . . . det er mit første Bryllup . . . jeg sætter til paa'et, men jeg vil ha', det skal rive.

PETERSEN. Det var egenlig storartet, De fik det Bryllup, efter hvad der passerede.

NYBERG. Man hænger jo i Traadene. Jeg gik til Etatsraadinden og talte til hendes ømme Samvittighed —

PETERSEN. Det er et knusende Parti, han gør, den Kammerjunker.

NYBERG. Aa hvad. — Jeg skal sige Dem en Ting, Petersen . . . sæt Dem kun ned et Øjeblik . . . det varer vist lidt endnu . . . nej, jeg skal sige Dem en Ting . . . jeg har set saa mange af de Operationer . . . de er ikke smertefri — kan De stole paa de tage Plads i Midtersofaen.

PETERSEN. Nej — maaske.

NYBERG. Hvad vil det sige, et godt Parti, for saadan et Menneske! Der er nu for det første Pigebarnet. Hun er sgu' bedst til at kysse i Mørke. Og saa de gamle, Forældrene — de kan jo leve baade tyve og tredve Aar endnu, før han faar fat i Sølvtøjet. Saa er han sgu træt.

PETERSEN. Jamen han faar vel —

NYBERG. Hvad faar han? Et Helvede! Han faar sin Gæld betalt, som han maa høre for ved alle højtidelige Lejligheder. Han faar, saa de lige kan leve, som Konen hun er vant til, og bliver lagt Mærke til, hvad han koster paa sig selv, og skal gi' Rapport, bare han har haft et Par Venner ude til Middag. — Det har Du Raad til, siger Svigerfar —

PETERSEN. Rigtig venligt —

NYBERG. Og tænk saa paa alt det Ros, han lige paa en Gang faar over sig . . . Onkler og Tanter og Svogre og Kusiner til at kriticere og plage ham med deres Familieslaveri . . . Kommer der Børn, bliver han taalt som Skilt. Kommer der ingen, faar han Spydigheder . . . Nej, før jeg saadan sku' la' mig opsluge —

PETERSEN. Nej, jeg siger det samme . . . hellere fri Lejetjener —

NYBERG. Netop . . . aa, jeg har set baade med den ene og den anden. Der kan gaa et Aarstid, maaske to, saa dumper de ind en Aften . . . de er brudt ud: . . . Nyberg, er det lille Værelse ledigt? — — — Værs'artig, Hr. Kammerjunker! . . . Nyberg, der kommer vist om lidt . . . Skal nok passe paa, Hr. Kammerjunker! . . . Og saa, naar den smaa vel er smuttet ind, og de sad ved Østersen og jeg skænkede det første Glas . . . det Blink, der kunde komme i Øjet! . . . Nyberg, gamle Da'e, hva' . . . da man aandede frit ved Gæller . . . Fan'en ogsaa — op Nej, Petersen, jeg kan forsikre Dem, det har altid stukket mig i Hjertet, hver Gang en af mine raske Drenge er gaaet hen og blevet Ridder af det forgyldte Hundetegn.

TREDIE SCENE

FILIPPA fra venstre med Cigaret. Nyberg, tror De snart, de kommer?

NYBERG. De maa lige straks være færdige . . . Skylleskaalene er gaaet ind . . . Hvem er derinde?

FILIPPA. Kun Mo'er og Signe . . . Herrerne har sat sig ned i Kaféen . . .

PETERSEN. Nu synes jeg . . .

NYBERG lytter. Ja . . . nu skraber Stolene . . . saa har vi dem øjeblikkelig . . . Stil Dem saa derhen, hvor jeg sagde, Petersen!

PETERSEN hen i venstre Baggrundshjørne.

FILIPPA ind ad Døren til venstre. Nu er de der —

FJERDE SCENE

FRU OTTESEN frem i Døraabningen med Signe. Gud! Sidder mine Kappebaand?

NYBERG. Vil Frøknerne staa hver ved sin Portière . . . og Fruen i Midten . . . lidt tilbage . . . saa faar de et ud-

mærket Overblik . . . de skal lige forbi . . . undskyld mig . . . mod højre, standser. Er Musikken deroppe? . .

EN STEMME bag Forhænget til højre. Vel, Hr. Direktør —

NYBERG. Saa begynder De, naar jeg klapper —

STEMMEN. Vel.

NYBERG ind ad Døren til højre. Halløj De . . . fire af dem herud — fire Kellnere ind. . . . to af dem her ved Foden af Trappen, en paa hver Side . . . to her, hver paa sin Side af Døren . . . Kellnerne stiller sig op, som han anviser, Nyberg træder tilbage i Forgrunden og tager Overblik. Godt!

SIGNE. Du kan da ikke staa og ryge, Filippa!

FILIPPA. Død og Pine holder Cigarretten ned.

NYBERG lytter; træder hen i venstre Forgrund. Saa! Orkester! klapper i Hænderne. Musikken falder ind med en livlig Marsch.

FEMTE SCENE

Bryllupsselskabet fra venstre ned over Platformen og Trappen. I Spidsen Brudeparret, Kammerjunker Bryde og Bera, derefter Etatsraadinden ført af H. H., Kammerherren med Komtesse Duehjelm, Etatsraaden, Professoren, Lampe, Holmer, Bernstorf og flere Husarofficerer, Herrer og Damer, i alt tyve—tredive Par. — Galauniformer og stort Toilette. De svinger ned i venstre Forgrund og forbi Springvandet ind til højre. Nyberg bukker dybt og uafladeligt. Fru Ottesen, der er traadt lidt frem, nejer hyppigt. Signe og Filippa titter ud fra Portièren. Petersen noterer. Da det sidste Par er ude, følger Kellnerne og Nyberg efter ind til højre. Musikken standser.

SJETTE SCENE

FILIPPA frem med Fru Ottesen, mens Signe gaar rundt og ser sig om. Naa, lille Fru Ottesen, nu maa Du se at fatte Dig.

FRU OTTESEN tørrer Øjnene. Det var saa mageløst smagfuldt . . . og betagende.

FILIPPA. Og naar det nu bliver Signes og min Tur . . .

FRU OTTESEN. Ja, Gud give, jeg maatte opleve det græder igen.

FILIPPA. Eller Din egen — en Gang endnu.

FRU OTTESEN. Nej, Filippa.

FILIPPA. Maaske Du bliver den allerførste . . . hvad, lille Mo'er? Der er mig noget vist fordægtigt ved Dig og Andersen-Sæddinge. Du rødmer.

FRU OTTESEN slaar efter hende. Aa Du — Skarns Pige . . . og gøre Din gamle Mo'er . . .

FILIPPA. Du tilstaar . . .

FRU OTTESEN. Ja, hvis Kortene faar Ret, og det er Skæbnens Vilje . . . men først skal I to være fornuftige.

FILIPPA. Se, Signe, hun er fornuftig, hun undersøger min Sandten Gardinerne . . . Signe!

SIGNE paa Trappen. Hvad er der?

FILIPPA. Lagde Du Mærke til Hans Højhed?

SIGNE. Nej.

FILIPPA. Han lukkede det ene Øje, men Kammerherren var fræk som sædvanlig. — Han nikkede ganske gemytligt.

SIGNE kommer ned. Hvad snakker I om . . . hvad er der, lille Mo'er?

FRU OTTESEN. Aa, jeg siger, min egen Pige . . . omfavner hende. . . . Bryllup . . . det er dog Bryllup . . . det nytter ikke . . . græder.

FILIPPA. Herregud, lille Fru Ottesen.

SIGNE. Gid Nyberg snart kom.

FRU OTTESEN. Ja, gid han gjorde —

PETERSEN der har staaet og skrevet. Undskyld, mine Damer . . . De kunde vel ikke sige mig . . . den Robe, Komtesse Duehjelm var iført — hvad kaldes det Stof?

SIGNE. Moirée.

FILIPPA. Nej, det var Brokade.

SIGNE. Lille Filippa, det var Moirée.

FILIPPA. Brokade vil jeg gi' mit Hoved paa. — Hvad siger Du, Mo'er —

FRU OTTESEN. Ja, hvad véd jeg, søde Børn . . . Jeg syntes, det var Gyldenlæ'r —

PETERSEN. . . . Læ'r, Tak noterer.

SYVENDE SCENE

NYBERG fra højre med Jørgensen. Saa dækker De af det bedste deroppe fra et lille ekstrafint Bord — derinde . . .

JØRGENSEN. Hvor mange, Hr. Direktør —

NYBERG. Halv Snes Kuvert . . . til mig . . . forstaar De —

JØRGENSEN. Vel, Hr. Direktør. op ad Trappen og ud.

OTTENDE SCENE

NYBERG. Mine Damer, jeg haaber, De har undskyldt . . . Nu sender vi Bud ned efter Herrerne, og saa gør De mig alle den Fornøjelse at tage til Takke med et tarveligt Stykke Smørrebrød. De ogsaa, Petersen.

PETERSEN. Jo Tak — jeg skal blot lige paa Bladet.

SIGNE. Vi skal vist hjem, Nyberg.

NYBERG. Hjem, Frøken Signe ... De vil da ikke tage Lykken fra mig paa min første store Aften ...

FILIPPA tager Fru Ottesens Arm. Kom lidt med Mo'er ... der er noget med min Kjole —

FRU OTTESEN. Skal jeg hjælpe Dig, mit Barn — begge ud til højre.

PETERSEN. Ja. — Farvel saa længe — ud i Baggrunden.

NIENDE SCENE

NYBERG. Vilde De virkelig have forladt mig, Frøken Signe, det var ikke venligt.

SIGNE. Nyberg! fra ham.

NYBERG. Nej, bliv nu. Jeg har saa meget at sige Dem.

SIGNE. Her er vist ikke Stedet, Nyberg.

NYBERG. Jo, her er netop Valpladsen. Se Dem om. Hvad synes De om mit Hotel?

SIGNE. Det jeg har set, synes jeg rigtig godt om.

NYBERG. Ikke! Facaden ... slog det Dem ikke, i det samme De kom om Hjørnet.

SIGNE. Jo—o, man ser det straks.

NYBERG. Man siger: hvad er det?

SIGNE. Ja —

NYBERG. Det trækker ... det suger Øjet ... lagde De Mærke til den Række Drosker, der holdt. De kan stole paa, det er ogsaa et Tegn.

SIGNE. Det er det altid foran et Lokale.

NYBERG. Saa De min Portier?

SIGNE. Har han ikke før været paa „Alexandra"?

NYBERG. Jo — jeg købte ham fra dem. Jeg har drømt om den Mand om Natten ... faar Du nogensinde et Hotel — har jeg sagt til mig selv — skal han staa i Hallen ... det er en Storfyrste, siger jeg Dem.

SIGNE. Og de kan stole paa ham?

NYBERG. Han har Procenter ... de første Aar ... senere bliver det mig.

SIGNE. Ja, det er vist meget fornuftigt.

NYBERG. Og nu det indvendige ... De var jo rundt oppe og nede ... den store Spisesal skal De se siden ... men det øvrige. Sig det, hvis De med Deres Smag har noget

at indvende — Køkkenet — Kabinetterne — Garderoberne —

SIGNE. Nej — det var altsammen meget tiltalende.

NYBERG. Ikke sandt . . . blødt . . . lunt . . . straalende . . . Stemning — kort sagt . . .

SIGNE. Jo.

NYBERG. Lugter her ikke rigtigt . . . fornem Buket . . . parfumerede Gæster . . . fin Mad . . . fine Vine . . . Penge. — Mærker man ikke, hvor man træder . . . man synker —

SIGNE. Er der ogsaa Bund, Nyberg?

NYBERG. Om der er Bund . . . véd De, hvad jeg forrenter? Halvsyvende Hundrede . . . Tusind forstaar sig . . . ingenting . . . Resten stryger Fa'r . . . De skulde gaa med mig en Gang, som jeg plejer i Middagstiden, naar Lysene er tændt — her nedenfor paa Fortovet. Jeg gaar gerne et Par Gange op og ned og trækker Luft . . . Der sidder de inde bag de tynde Persienner og Gardiner, som bag et Net, alle mine Guldfisk . . . Hvert Bord er optaget . . . de spiser og drikker. Hver Gang de løfter en Ske eller Gaffel — Penge til mig. Hver Gang de rører et Glas . . . trykker paa en Klokke . . . tørrer sig med Servietten . . . flytter sig paa Stolen — Penge til mig. Bogholderen sidder roligt og skriver op. Saa gaar jeg min Ronde gennem Lokalerne . . . hvert Skridt . . . hvert Buk . . . hvert Smil faar jeg betalt. Der ruller en Vogn op for Trappen — Penge til mig. Det kimer fra et af Værelserne — Penge til mig . . . Bogholderen sidder stille. Jo, De kan stole paa, der er Bund. Mangler der noget, saa er det , . . .

SIGNE. Hvad mangler, Nyberg?

NYBERG. Det som kun en Kvinde kan udfylde . . . De mangler mig, Frøken Signe, Dem savner jeg.

SIGNE. Er det sandt, Nyberg?

NYBERG. Sandt! Der er en Lejlighed ovre i Fløjen, som jeg har ladet indrette . . . der staar en Kabriolet nede i Remisen, hvor jeg har tænkt mig Dem sidde med mig som Kusk . . . det er jo med Tanken om Dem, jeg har lavet det altsammen . . . Aa, gør en Ting . . . vil De gøre mig en Tjeneste?

SIGNE. Gerne, hvad skal jeg gøre?

NYBERG. Gaa op og stil Dem paa Midten af Trappen der . . . lad mig se Dem i Rammen af det hele.

SIGNE gaar op ad Trappen. Her?

NYBERG. Det sidste Trin med . . . helt oppe.
SIGNE paa Platformen. Tager jeg mig ud?
NYBERG. Aa, Signe . . . tag saa Deres Slot i Besiddelse.
SIGNE. Skal jeg saa holde op at synge?
NYBERG. Ja, som Forretningsmand kan jeg jo ikke . . . alt det, ikke sandt, maa være forbi —
SIGNE slynger en Strofe, et Par Triller ud over Scenen.

Farvel min Ungdoms Æventyr og Sange,
Nu drager jeg til Lykkens stille Bo.

Ja, ja gaar ned til ham. . . . saa vil jeg, Nyberg. Det er maaske ogsaa det tryggeste.
NYBERG drager hende til sig. Det er det, Signe.
SIGNE. Vi tager en Tur.
NYBERG. Direktør Nyberg og Frue afrejste i Aftes med Eksprestoget paa Bryllupsrejse til det sydlige Udland.

TIENDE SCENE

ETATSRAADEN fra højre med Cigar. Naa, min gode Nyberg — jeg kommer for at sige Tak for Mad . . . det var virkelig ganske fortræffeligt.
NYBERG. Glæder mig overordenligt, Hr. Etatsraad . . . jeg havde ogsaa gjort mig megen Anstrængelse —
ETATSRAADEN. Jeg skulde tillige bringe Dem en Hilsen fra min Hustru . . . hun bevarer Dem altid i venlig Erindring.
NYBERG. Tusind Tak, Hr. Etatsraad . . . ja Etatsraadinden det er en Dame . . . Hr. Etatsraad —
ETATSRAADEN. Ja —
NYBERG. Tør jeg være saa dristig . . . maa jeg ha' den Ære at forestille Dem min — tilkommende Hustru? Kom, Signe — det er Etatsraad Mønter.
SIGNE. Jeg kender jo allerede Etatsraaden.
ETATSRAADEN. Frøken Ottesen . . . se, se, gratulerer . . . saa de er blevet forlovede —
NYBERG. Ja, vi har slaaet vore Pjalter sammen, Hr. Etatsraad —
ETATSRAADEN giver ham Haanden. Ja, ja, oprigtigt til Lykke, Hr. Nyberg. De skal se Ægteskabet . . . Og saa er alt det gamle glemt . . . for Fremtiden staar vi jo ogsaa paa en anden . . . om jeg saa maa sige . . . Fod med hinanden . . .
NYBERG. Med gensidig Agtelse, Hr. Etatsraad —

ELLEVTE SCENE

ISBÆK fra højre. Hvor er Værten — er det dog ikke en Skandale?

ETATSRAADEN. Hvad er der, kære Professor — dèr staar Hr. Nyberg —

ISBÆK. Naa, er det Dem? Maa jeg spørge: Hvad er dette her for et Hotel . . . nu har jeg tre Gange forlangt et Glas Vand . . . ikke muligt . . .

NYBERG. Det var mærkeligt. Vi har ellers Vand.

ETATSRAADEN tager Isbæk under Armen. Nu skal jeg sørge for det, Hr. Professor . . . Hr. Nyberg staar med sin Forlovede.

ISBÆK. Naa, er han blevet forlovet til Nyberg. Skal De ogsaa giftes?

NYBERG. Med Professorens Tilladelse.

ISBÆK. Saa vil jeg haabe, det maa ha' en forædlende Indflydelse paa Dem —

ETATSRAADEN leende. Kom nu, Professor nikker til Nyberg, fører Isbæk med ind til højre.

NYBERG til Signe. Sød Tidsel . . . han la'r sig ikke gøde.

TOLVTE SCENE

Andersen-Sæddinge fra venstre, efter de første Replikker Kammerherren fra højre, lidt senere Fru Ottesen i Døraabningen til venstre.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Naa, det unge Par . . . er man kommen til Forstaaelse?

SIGNE. Ja, Andersen-Sæddinge. Jeg har benyttet min Valgret.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Til Lykke da . . . jah —

KAMMERHERREN fra højre. Hvad hører jeg, bedste Hr. Nyberg . . . maa jeg gratulere . . . min Frøken . . . rækker dem begge Haanden. God Aften, Hr. Andersen-Sæddinge . . . Dem er der ogsaa nyt med . . . er det sandt, at De nedlægger Deres Mandat?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, Hr. Kammerherre. Det gør jeg . . . jeg har nemlig ogsaa tænkt paa at forandre mig — med Fru Ottesen. Fru Ottesen i Døren til venstre.

SIGNE. Mo'er.

NYBERG. Svigermama!

ANDERSEN-SÆDDINGE. Kom Du kuns, Emilie . . . kom frem i Stuen . . .

FRU OTTESEN frem, nejer. Tør jeg bede om at blive præsenteret!

ANDERSEN-SÆDDINGE. Kammerherre Bryde — bitte Emilie.

KAMMERHERREN. Min Frue ... til Andersen-Sæddinge. og saa opgiver De fuldstændig Politiken?

ANDERSEN-SÆDDINGE. Ja, Hr. Kammerherre — det gør jeg. Jeg opretter en lille Beværtning — sammen med Fru Ottesen ... herhenne i Kælderen ... Det er dog Beværtningsfaget, der er mest i Udvikling.

KAMMERHERREN. Ganske vist — Formerne skifter. Det gamle Samfund visner i Toppen. — Nu er det —

NYBERG. Rødderne, der er i Skuddet, mener Kammerherren?

KAMMERHERREN. Det samme paa en anden Maade. Mine Forfædre plyndrede Folk midt paa Landevejen. De moderne Stamfædre lokker dem ind i polstrede og forgyldte Kabinetter, giver Dem søde Gifte og klæder dem venligt af ... De skal se, Nyberg, om et Par Generationer saa er Deres Efterkommere baade Kammerherrer og i Landstinget .... hvis vi til den Tid endnu har de Narrestreger.

NYBERG. Lad os haabe det, Hr. Kammerherre.

TRETTENDE SCENE

BERNSTORF fra højre med Dame. Hr. Kammerherre, vi skal op at danse.

KAMMERHERREN. Saa kommer jeg bukker for Selskabet, ud til højre.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Farvel, Kammerherre — kom saa, Emilie. med Fru Ottesen ud til venstre.

NYBERG med Signe under Armen. Flink Mand, Kammerherren. Klog Mand. Han og jeg forstaar hinanden. Musikken lyder oppefra til venstre. Selskabet kommer parvis ud fra højre og begiver sig op.

FJORTENDE SCENE

ETATSRAADINDEN ved Lampes Arm. Nej, der staar de — saa maa jeg virkelig ... hen til Nyberg og Signe Hr. Nyberg ... Frøken — mine bedste Ønsker.

NYBERG. Tusind Tak for Deres Naades store Venlighed.

ETATSRAADINDEN. Og paa denne Dag — under samme Tag.

LAMPE. Ja, hvor Kærlighed er . . . kan man sige . . . Et Lykkevarsel for vort unge Par.

ETATSRAADINDEN. Det haaber vi nikker til Nyberg og Signe, der bukker og nejer, siger over Skulderen til Bryde og Bera, der kommer ud fra højre I maa ogsaa lykønske Hr. Nyberg og hans Forlovede, Børn! op med Lampe.

FEMTENDE SCENE

BRYDE med Bera. Nyberg — Fa'nen . . . gratulerer til Signe min Kompliment.

NYBERG. I lige Maade, Hr. Kammerjunker.

BERA. Til Lykke.

NYBERG. Ærbødigst i lige Maade, Fru Kammerjunker-inde.

BRYDE idet de gaar. Wiederseh'n op med Bera.

SEKSTENDE SCENE

NYBERG. Det er nok os to, der staar og gi'r Kur. Solen og Maanen og de elleve Stjerner . . . og hør den, de spiller deroppe.

SIGNE. Elskovsvalsen.

NYBERG. For os to, Signe.

SYTTENDE SCENE

Filippa fra venstre, fulgt af Isaacsen, senere Jensen, Hansen, Fru Ottesen og Andersen-Sæddinge

FILIPPA. Er I saa færdige med at lade Jer fêtere . . . og kurtisere?

ISAACSEN. Ja, kom nu, Alexander . . . vi skal spise . . .

NYBERG. Det skal vi, Svoger, og nu kan Du blive ved med at kalde mig Alexander.

JENSEN. Kom nu ind, Nyberg, og lad os faa Dig for os selv.

HANSEN. Ind med Dig, gamle.

ANDERSEN-SÆDDINGE. Vi ta'r ham med Magt.

JØRGENSEN i Døren. Hr. Direktør, der er serveret!

NYBERG. Nej, stop lidt, Venner — ved I, hvad jeg har Lyst til . . . at vi først skal tømme et eneste Glas her . . . her er dog min Festsal . . . her var det, at Signe . . . Skænk en Flaske op, Jørgensen, og kom med den i en Fart.

ISAACSEN. Før vi spiser. Jørgensen ud.

ATTENDE SCENE

Enkelte Gæster endnu fra højre op ad Trappen. Lidt efter H. H. alene.

HANS HØJHED standser ved Synet af Nyberg og Signe, gaar derpaa et Skridt hen imod dem. Hr. Direktør, et Par Ord.

NYBERG. Deres Højhed. Selskabet, undtagen Signe, trækker sig ærbødigt lidt tilbage.

HANS HØJHED. Hr. Direktør — min Frøken . . . jeg har erfaret Deres Forbindelse . . . tillad ogsaa mig at ønske til Lykke — Jeg forlader nu dette Land . . . tillad mig da endvidere som Paaskønnelse af Deres elskværdige Tjeneste at overrække — tager et lille rødt Etui op af Baglommen — Min Frøken, vil De maaske gøre mig den Glæde at befæste denne lille Opmærksomhed paa Deres Gemals Bryst rækker Signe Etuiet.

SIGNE nejer dybt. Deres Højhed.

HANS HØJHED. Adieu! slaar hilsende ud med Haanden, gaar op ad Trappen.

NITTENDE SCENE

Udbrud fra Selskabet.

FRU OTTESEN. Nej dog!

FILIPPA. Hvad var det?

SIGNE der har aabnet Etuiet. En Orden holder den i Vejret.

DE ANDRE. Eh Orden.

SIGNE. Kom, Nyberg.

NYBERG. Signe — bøjer i Knæ, mens hun sætter Stjernen i hans Knaphul, rejser sig dekoreret, det var morderlig nobelt af Hans Højhed!

ISAACSEN. Naa, Alexander, store Alexander. Jørgensen med Bakke og Glas.

NYBERG. Byd saa, Jørgensen alle tage Glas Ja, Venner, saadan er Livet . . . saadan skal man ta' det, først det kolde Bord og saa den varme Ret! Skaal allesammen!

ALLE. Skaal, Alexander. Skaal, Nyberg, Skaal, Signe!

FILIPPA. Alexander den Store og hans lille varme Ret! —

Tæppet falder.

FADER OG SØN

PERSONER

HOLM, Skibsmægler og Agent.
FRU HOLM.
AGATHE } deres Børn.
POUL }
BREMER, Cand. jur., forlovet med Agathe.
ETHEL.
ENKEFRU BERTHA LUND.
NEERGAARD.
CAMILLA.
LØVGAARD, Bogholder hos Holm.
JOMFRU HENRIKSEN } i Tjeneste hos Holm.
EN PIGE }

Handlingen foregaar hos Holm, dels i København, dels i Taarbæk. Mellem første og anden Akt er forløbet et Tidsrum af syv Aar. Vore Dage.

FØRSTE AKT

Grosserer, Skibsmægler og Agent Holms private Kontor. Højt, rummeligt og udstyret med gammeldags solid Smag.

Dobbelte Døre. I Baggrunden (til det ydre Kontor), til venstre (til Lejligheden), til højre (til Trappen).

Dobbelt Vindu (til Gaarden) i Hjørnet mellem Døren til Kontoret og Døren til Trappen.

Stort Mahogniarbejdsbord midt i Værelset med Bordtelefon. Mindre Pult ud fra Væggen til højre mellem Vinduet og Døren til Trappen.

I Forgrunden til højre svær gammeldags Mahognisofa med Damaskes Betræk.

I Forgrunden til venstre Kakkelovn med 2 à 3 Lænestole, svarende til Sofaen.

Indenfor Kontordøren til venstre en Stumtjener.

Paa Væggene Sø og Landkort, Billeder af Skibe, Routeplaner, Tabeller, Barometer. Et enkelt Portrætbillede.

FØRSTE SCENE

Poul, ved Pulten. Neergaard med Hat og Stok ved Døren til Trappen, i Færd med at gaa.

NEERGAARD. Skal jeg saa sige, Du kommer om lidt?

POUL. Nej, har jeg sagt. Stik nu af. Den gamle maa ikke se Dig.

NEERGAARD. Jamen, lov saa at komme.

POUL. Jeg kan s'gu ikke, midt i Kontortiden. Jeg tror, Du er tosset.

NEERGAARD. Du skal jo alligevel æde Frokost.

POUL. Jeg har spist. Den gamle er inde nu.

NEERGAARD. Æder Du først?

POUL. Det er ligesom det træffer sig.

NEERGAARD. Hvorfor æder I ikke sammen?

POUL. Hvad Fanden rager det Dig? Det er ikke Kontorskik. En maa vel være her. Gaa nu, Dit Fæ.

NEERGAARD. Ja — vel . . . mod ham. Camilla bliver lynende —

POUL. Saa . . . maaske paa Dig . . . hvad er Du saa forhippet for?

NEERGAARD. Hun kan bedst li' at ha' os begge to.

POUL. Det har jeg ikke mærket, naar jeg er alene med hende.

NEERGAARD. I var nok i Teatret i Aftes.

POUL. Det var vi.
NEERGAARD. Første Række . . . Du er ikke bange.
POUL. Bange . . . for at gaa i Teatret med en ung Dame?
NEERGAARD. Ja — vel.
POUL. Tag Dig i Agt . . . Camilla er —
NEERGAARD. Ja — vel . . .
POUL. Hold Mund . . . Du er en rigtig slimet Knægt . . . men jeg skal sige det til hende . . . Du skal ikke faa Lov at røre hende mere. Jeg skal bare sige Dig . . . jeg agter aldeles ikke mere at omgaas Camilla paa denne fjollede Maade med Soupérer og Frokoster. Det er hun altfor fin til . . . jeg er slet ikke bange for at sige til den gamle, at jeg kender hende.
NEERGAARD. Du vil maaske forlove Dig med hende.
POUL. Det er vi heller ikke bange for.
NEERGAARD. Gratulerer!
POUL. Skrub nu af med Dig for Pokker . . . hvad kommer Du for . . . jeg er ked af at ha' Dig rendende her.
NEERGAARD omkring. A—djøs . . . Skal jeg hilse?
POUL skriver. God Fornøjelse.
NEERGAARD. Far—vel ud.
POUL efter ham, aabner Døren. Carl Valdemar!
NEERGAARD tilbage. Ja — vel!
POUL. Har Du Penge?
NEERGAARD. Ikke en Syl . . .
POUL. Jeg heller ikke.
NEERGAARD. Vi kan jo klodse.
POUL. Sig saa, jeg kommer om et Kvarter . . . om fem Minutter.
NEERGAARD. Ja—vel.
POUL. Skynd Dig . . . der er den gamle . . . herut med Dig smækker Døren i efter ham, farer hen til Pulten.

ANDEN SCENE

Holm ind fra venstre, rygende en Cigar.

HOLM. Var her nogen?
POUL skrivende. Næ —.
HOLM. Døren gik jo.
POUL. Ja, det var en Plattenslager, en Fyr fra Skoletiden, som er begyndt at rende mig paa Dørene. Jeg smed ham ud.

HOLM sætter sig ved Skrivebordet. Har Mathiesen telefoneret?
POUL. Nej.
HOLM. Har Du svaret Banken?
POUL. Ja.
HOLM. Lad mig se!
POUL med et Papir. Værs'god.
HOLM læser. Ja . . . skriver under. giv det saa ud rækker ham det tilbage.
POUL. Saa gaar jeg et Øjeblik med det samme.
HOLM. Hvad gør Du?
POUL. Jeg gaar . . . jeg skal et Ærinde i Byen.
HOLM. Hvad for et Ærinde?
POUL. Jeg skal træffe nogen.
HOLM vender sig mod Bordet, tager nogle Papirer. Pause.
POUL. Farvel saa længe.
HOLM. Poul!
POUL. Ja . . . hvad er der?
HOLM rækker ham Papirerne. Her er tre Breve, to fra London og et fra Odessa. Vil Du besvare dem efter de Bemærkninger, jeg har tilføjet.
POUL. Kan det ikke vente, til jeg kommer igen?
HOLM. Vil Du øjeblikkelig gaa hen til Din Pult og gøre, som jeg siger. Du er her paa Kontoret og har at blive, til vi lukker. Dine private Møder og Forretninger maa Du opsætte til Din Fritid.
POUL. Det kan jeg ikke, Fa'r. Jeg maa gaa først.
HOLM. op, hen imod ham. Hvad siger Du? Løfter Haanden. Vil Du lystre, Knægt . . . hen til Din Pult, marsch!
POUL retirerer. Det er for galt, saadant Tyranni, — at man skal være Slave.
HOLM fra ham. Jeg skal pinedød lære Dig . . . Løvgaard ind fra Baggrunden med et Visitkort. . . . hvad er der, Løvgaard?
LØVGAARD rækker Kortet. Den Dame, Hr. Grosserer.
HOLM læser Navnet. Naa . . . ja vil De med et Blik paa Poul. . . . nej, jeg skal selv ud i Kontoret, fulgt af Løvgaard.
POUL ser harmfuldt op . . . farer hen og snapper sin Hat fra Stumtjeneren . . . hænger den op igen . . . farer tilbage . . . sætter sig ved Pulten og lader som han arbejder, da Holm kommer ind igen.
HOLM roligt, venligt. Du kan for Resten gerne gaa det Øjeblik, naar Du saa gerne vil —
POUL skrivende. Tak, nu kan det være det samme.
HOLM. Hvad, vil Du ikke?
POUL. Nej Tak!

HOLM. Du behager at gaa, straks, forstaar Du. Der er nogen, jeg skal tale med, og jeg ønsker ikke, Du er til Stede.

POUL. Og Brevene?

HOLM. Kan Du besørge, naar Du kommer igen.

POUL. Naar tillader Du, jeg kommer igen?

HOLM. Vil Du være her Klokken et.

POUL. tager Hat og Stok. Det er en højst mærkelig Maade, Du behandler mig paa.

HOLM. Ja, jeg beklager, Du nøder mig til det. Det gør mig ondt, det er bleven Tonen imellem os. Hvad gaar der af Dig i den senere Tid, Poul? Jeg havde haabet, vi to skulde arbejde sammen med gensidig Fornøjelse, blive Venner og Kompagnoner. Det lader ikke til, Du har været voksen nok til at forstaa det. Du tirrer mig Gang paa Gang som en opsætsig Dreng.

Gaa nu, jeg vil tale alvorligt med Dig siden . . . den Vej . . .

POUL. Fejlen er vist ikke min alene ud til højre.

TREDIE SCENE

HOLM hen, aabner Kontordøren. Værs'god, Fru Lund! Fru Bertha Lund træder frem i Døraabningen. Hun bærer Sørgedragt. Værs'god og kom nærmere, lille Frue.

BERTHA. Tak! Et Par Skridt indenfor.

HOLM hen bag hende og lukker Døren. Her er vi mere uforstyrrede.

BERTHA. Ja, Grossereren maa virkelig undskylde.

HOLM. Bevares, Frue, jeg er med Fornøjelse til Tjeneste . . . for Dem, saa langt jeg kan.

BERTHA. Det var maaske dristigt af mig at skrive . . . . men jeg kunde ikke tænke mig nogen anden.

HOLM. Det manglede ogsaa bare . . . men vil De nu ikke allerførst tage Plads . . . saa tror jeg, vi snakker bedre . . . fører hende til Sæde i Sofaen, tager selv Plads. . . . saadan, lille Frue, kom De saa roligt frem med, hvad De har paa Hjertet. De ved, De kan tale med mig som en trofast Ven baade af Deres Fa'er og Deres Mand, som De jo desværre har mistet begge to.

BERTHA. Ja, nu staar jeg ganske alene . . . det er saa forfærdelig tungt græder.

HOLM efter en lille Pause, klapper hende paa Skulderen. Saa, saa, lille

Frue, nu skulde vi jo ikke græde, . . . men snakke fornuftigt . . . se, hvad der kan være at gøre.

BERTHA standser efterhaanden Graaden. Grossereren er saa god . . . det sagde Fader ogsaa til Jørgen og mig, kort Tid før han døde, . . . at hvis der kom noget i Vejen for os, skulde vi altid gaa til Dem. Dengang tænkte jeg jo ikke, at jeg allerede et Par Aar efter ogsaa skulde miste Jørgen.

HOLM. Nej, hvem kunde vel forudse det, saadan en Kæmpe . . . et rigtig Pragteksemplar af en Sømand . . . men det er de Satans Klimaer derovre . . . faar de først Feberen, saa er det i Reglen Farvel med det samme for 90%'s Vedkommende.

BERTHA. Han laa kun paa Hospitalet i tre Dage.

HOLM. Saa . . . det var jo i New Orleans . . . ikke sandt . . . var det ikke derfra, Styrmanden telegraferede?

BERTHA. Jo . . . aa jeg synes, det var saa forfærdelig Synd, at han skulde ligge og dø — saa ensom mellem lutter fremmede —

HOLM. De kan trøste Dem med, lille Frue, han havde saamænd ikke kendt nogen alligevel med den Feber. Men vist var det sørgeligt . . . det gjorde mig meget ondt . . . ikke mindst ved Tanken om Dem, og jeg kan forsikre for, at havde De ikke skrevet til mig, saa havde jeg en af Dagene af mig selv henvendt mig til Dem. Jeg havde følt det som min Pligt. Baade Deres Fa'er og Deres Mand har vi jo staaet i mangeaarig Forbindelse med her i Firmaet og lært at skatte som usædvanlig brave Mænd . . . baade fra Personens og fra . . . Forretningens Side . . . sjældent brave Mænd . . . det var de.

Jeg . . . jeg deler Deres Sorg, Frue, jeg forstaar den i hvert Fald . . . men Livet det skal nu en Gang leves . . . og stiller sine Krav . . . og naar man er ung som De . . . og saa nydelig, saa kan alting jo da heller ikke være forbi —

BERTHA. Aa, Hr. Grosserer . . .

HOLM tager hendes Haand mellem sine. Ja, ja . . . De skal se . . . det kommer nok en Gang til . . . foreløbig — Poul pludselig ind fra Trappen. . . . Hvad vil Du —? slipper hendes Haand.

FJERDE SCENE

POUL. Undskyld, jeg forstyrrer bukker for Bertha.

HOLM. Ja, hvad er det Du vil?

POUL. Det var blot . . . jeg opdagede, jeg havde glemt mit Nøgleknippe i Pulten. — Jeg skal straks gaa igen hen til Pulten.

HOLM. Det kunde Du da have ladet sidde, til Du kom tilbage.

POUL. Stik imod Din egen Ordre: Aldrig forlade Kontoret uden at tage mine Nøgler med. Det var en Betingelse for at blive Forretningsmand. Det sagde Du selv.

HOLM. Ja, saa er det godt . . . præsenterer. — Min Søn Poul . . . Fru Lund, Enke efter Kaptejn Lund, Du véd . . .

POUL bukker for Bertha. Med et lille Smil til Holm. Jeg be'er undskylde . . . Farvel ud.

FEMTE SCENE

HOLM hen efter ham og lukker af. Tilbage. Kan De ikke sige mig, hvad jeg skal gøre med ham?

BERTHA. Med Deres Søn?

HOLM. Ja, jeg kan ikke faa Skik paa ham. Ikke faa ham, som jeg vil ha' . . .

BERTHA. Gør han da noget galt?

HOLM. Det gør han formodentlig nok . . . Han gør desværre heller ikke noget rigtigt . . . han har ingen Lyst . . . der er ingen steam i ham.

BERTHA. Han er jo saa ung.

HOLM. Aa, hvad . . . tyve Aar . . . da jeg var i hans Alder.

BERTHA smiler. Det siger vist alle Fædre . . . De skulde lade ham komme ud at rejse.

HOLM. For at han slet ikke skulde bestille noget?

BERTHA. Nej tværtimod. Han skal jo være Forretningsmand. Saa er det da kun naturligt. Her gaar han jo kun og er sin Faders Søn.

HOLM. Se, se, hvor De kan snakke fornuftigt . . . man skulde tro, De selv havde haft saadan en Plante.

BERTHA. Nej, men jeg har en Fætter, der var akkurat det samme i Vejen med. En rigtig sød og flink Dreng og hele Familiens Fortvivlelse . . . saa blev han sendt til Sibirien.

HOLM. Til Sibirien?

BERTHA. Ja, helt derovre paa Hjørnet af Kina . . . til en By . . . jeg kan ikke huske Navnet.

HOLM. Naa, derovre . . . og hvordan gik det ham saa?

BERTHA. Ganske udmærket . . . paa en 6—7 Aar er han blevet sin egen Mand, tjener mange Penge. Nu kommer han hjem og skal giftes med en nydelig ung Pige.

HOLM. Ja, det var maaske en Idé at sende min Laban til Sibirien . . . Jeg kan bare saa daarlig tænke mig at undvære ham . . . han kan nemlig, naar han vil, være saa Pokkers . . . det kan han . . . og han har nu ogsaa altid været min Dreng . . . hans Mo'er . . . min Kone og min Datter, de lever til deres egen Side . . . Naa, men her staar jeg og falder i Snak over mine egne Forhold . . . og saa var det Deres, vi skulde tale om sætter sig igen hos hende. Lad os nu høre, det er vel om Deres Fremtid, det drejer sig?

BERTHA. Ja, jeg vilde gerne raadføre mig med Grossereren.

HOLM. Forklar mig først Deres Situation. Jeg mener, for at gaa lige til Sagen: Har De noget at leve af?

BERTHA. Ja . . . noget.

HOLM. Men ikke tilstrækkeligt.

BERTHA. Aa jo, strængt taget til hvad jeg behøver. Men jeg ved bare ikke, hvad jeg skal tage mig til.

HOLM. Børn har De jo ikke?

BERTHA. Nej, jeg er som sagt ganske alene. Det er saa underligt at vaagne hver Morgen og have hele Dagen liggende for sig uden det mindste at bruge den til . . . ikke noget, der kræver Ens Interesse . . . ingen at være til Nytte for . . . ingenting at vente paa . . . det er saa frygtelig tomt . . . Jeg kan ikke holde det ud.

HOLM. Nej, det forstaar jeg saa godt. De maa skam have en Virksomhed.

BERTHA. Netop, jeg savner en Virksomhed.

HOLM. Har De tænkt Dem noget bestemt? Skulde det være en selvstændig Virksomhed?

BERTHA. Nej, det tror jeg ikke, jeg tør indlade mig paa . . . der skulde jo ogsaa Penge til, og det vil jeg ikke risikere.

HOLM. Fuldstændig fornuftigt . . . men hvad har De da tænkt Dem?

BERTHA. Jeg havde tænkt paa to Maader: enten at komme ind i en Familie som Husbestyrerinde, f. Eks. hos en Enkemand med Børn, eller hvor Fruen var svagelig.

HOLM. Nej, det vil jeg absolut ikke raade Dem til, Fru Lund . . . det er i Reglen nogle meget utaknemlige Stillinger

. . . gaa og slide Dem op for andre og opgive Deres eget Hjem . . . nej, det skal De ikke.

BERTHA. Nej . . . maaske.

HOLM. Men, hvad var —

SJETTE SCENE

FRU HOLM aabner Døren til venstre. Aa, Holm . . . er Du alene?

HOLM. Nej . . . ikke i Øjeblikket, min Ven . . . kom kun nærmere.

FRU HOLM ind. Jeg troede ikke, her var nogen . . . De maa have talt meget sagte . . . jeg lyttede virkelig ved Døren, før jeg aabnede.

HOLM. Ja, bevares . . . forestiller. Det er Fru Lund . . . min Hustru.

BERTHA hilser. Frue . . .

FRU HOLM. Mig en Fornøjelse . . . Fruen bærer Sorg.

BERTHA. Jeg har mistet min Mand.

HOLM. Fru Lund er Enke efter vor brave Kaptejn Lund, Du husker vist, der døde af Feber ovre i New Orleans nu i Vinter.

FRU HOLM. Aah . . . ja . . . saa maa jeg udtrykke min Deltagelse.

BERTHA. Jeg takker, Frue.

HOLM. Fru Lund er kommet til mig for at tale lidt om sine Planer for Fremtiden.

FRU HOLM. Ja saa, det gør mig ondt, jeg skulde forstyrre.

HOLM. Var der noget, Du vilde, Henriette?

FRU HOLM. Ellers plejer jeg jo ikke at komme ind til Dig paa Kontoret.

HOLM. Saa snart jeg har talt med Fru Lund.

BERTHA. Jeg skal ikke opholde Grossereren længe.

FRU HOLM. Aa jeg be'r til Holm. . . . Du vil maaske lade mig vide . . . hilser Bertha og gaar ud mod venstre.

HOLM. Hvordan har Du det i Dag, min Ven . . . ikke godt?

FRU HOLM. Aa, spørg mig ikke . . . Du ved, jeg har det aldrig godt ud.

SYVENDE SCENE

BERTHA. Er Deres Frue ikke rask?

HOLM. Nej desværre . . . alt andet . . . hun er svagelig . . . og meget pirrelig . . . som Følge deraf.

BERTHA. Det er jo saa naturligt.

HOLM. Det er Hjertet, det er galt med.

BERTHA. Saa . . . alvorligt . . .

HOLM. Ja temmelig alvorligt.

BERTHA. Det maa være tungt.

HOLM. Ja, det er ikke let . . . for hendes Omgivelser . . . Naa, men det var Dem selv, lille Frue . . . vi skulde tale om. Hvad var det andet, De havde tænkt Dem?

BERTHA. Det var at søge en Plads paa et Handelskontor.

HOLM. De vil være Forretningsmand?

BERTHA. Jeg har gaaet paa Handelskursus, før jeg blev forlovet.

HOLM. De kan Sprog . . . korrespondere, mener jeg?

BERTHA. Ja, Tysk og Engelsk.

HOLM. Og Bogholderi?

BERTHA. Og stenografere!

HOLM. Ser man det, ja, den Idé var maaske ikke saa ilde.

BERTHA. Kunde Grossereren ikke skaffe mig saadan en god Plads?

HOLM. Hm . . . det kan blive vanskeligt nok . . . der er saa mange om Budet, skal jeg sige Dem.

BERTHA. Ja, naturligvis.

HOLM. Og saadan en almindelig Plads som Kassererske eller Bogholderske er det vel heller ikke, De søger Dem . . . Halvhundrede Kroner om Maaneden . . . og hvad fører saa det til?

BERTHA. Nej det skulde være et Sted, hvor jeg kom til at arbejde rigtig med . . . saa jeg følte, jeg gjorde Gavn og kunde bringe det videre.

HOLM. Gøre Huset vigtige Tjenester, vinde Principalens Tillid . . . blive optaget som Associé i Forretningen . . . den Sort Pladser finder man kun i Romanerne.

BERTHA. Hr. Holm maa ikke gøre Nar af mig.

HOLM. Jeg gør skam ikke Nar, jeg sidder og funderer.

BERTHA. Jeg er nu vis paa, at dersom Grossereren vilde anbefale mig —

HOLM. Anbefale . . . jeg havde nær sagt, hvem bryder sig om Anbefalinger ser paa hende. De anbefaler saamænd bedst Dem selv — hvor gammel er De, Fru Lund?

BERTHA. Seks og tyve ... det gør vel ikke noget til Sagen?

HOLM. Nej bevares ... nej det, jeg mener, er kun ... en Anbefaling, der skulde nytte Dem noget alvorligt, kan jeg jo ikke godt give Dem, før jeg kender lidt nærmere til Deres praktiske Fortrin.

BERTHA. Nej det forstaar jeg godt.

HOLM. Og De har jo heller ikke arbejdet noget andet Sted, som man kunde henvise til?

BERTHA. Nej ... Grosereren mener altsaa ikke, De kan hjælpe mig.

HOLM. Jo, stop lidt, det haaber jeg dog nok ... hvad vilde De sige til, at begynde her hos mig?

BERTHA. Hos Dem?

HOLM. Ja, her paa Kontoret ... Foruden Skibsmægling og Klarering, der er Hovedforretningen, giver vi os en Del af med Søassurance, saa De vil komme til at beskæftige Dem med forskellige Brancher.

BERTHA. Men har Grossereren da virkelig Brug for mig?

HOLM. Det tror jeg netop, jeg har. Der er en af mit Personale, som forlader mig til den 1ste April. De vil kunne indtræde i hans Plads. Gagen ... jeg husker i Øjeblikket ikke hvor meget, vil i hvert Fald tillade Dem at bevare Deres personlige Uafhængighed og vedblive at føre Deres eget Hus. De maa kun ikke betænke Dem altfor længe ... skal vi sige til paa Mandag?

BERTHA. Jeg behøver slet ingen Betænkningstid. Jeg vil være Grossereren overordentlig taknemlig for Pladsen.

HOLM. Godt, saa siger vi Top med det samme. De rækker hinanden Haanden.

BERTHA. Blot jeg nu maa kunne bestride, hvad jeg skal; jeg skal gøre alt, for at Grossereren kan blive tilfreds med mig.

HOLM. Blot De selv maa blive fornøjet. De bliver den første Dame, vi har haft her paa Kontoret. Personalet er for øvrigt særdeles nette Folk.

BERTHA. Jeg skal gøre mig den bedste Umage. Jeg siger Grossereren saa mange Tak rejser sig.

HOLM ligeledes. Den første April altsaa, Klokken ni præcis ... Fra den Dag er jeg Deres Principal og fremdeles Deres ærbødige Tjener Bertha mod Baggrunden. Nej denne Vej, Frue viser hende mod højre ... det er bekvemmere —

BERTHA vender sig om imod ham. Ja, jeg gaar rigtignok anderledes let om Hjertet, end da jeg kom —

HOLM. Jeg selv er ogsaa glad ved, at det kunde ordne sig saaledes . . . Jeg vilde ikke have syntes om, De skulde ud mellem fremmede . . . De hører jo paa en Maade Firmaet til.

BERTHA. Farvel, og endnu en Tak, Hr. Grosserer . . . . rækker ham Haanden.

HOLM. Selv Tak . . . og paa Gensyn, Frue, til April . . . skulde der være noget forinden, saa haaber jeg, De kommer herop . . . nikker til hende, idet hun gaar ned ad Trapperne. Farvel . . . Tilbage, hen over Gulvet.

Hun duftede Pokkers behageligt . . . stakkels lille . . . naar alt kommer til alt, er det kun min Pligt, jeg opfylder mod den brave Kaptejn Lund . . . sætter sig ned ved Skrivebordet, trykker paa en Knap under det, saa det ringer ude i Kontoret.

OTTENDE SCENE

LØVGAARD fra Baggrunden. Var det mig, Grossereren ønskede?

HOLM. Ja, der er vel ikke kommet flere Ansøgninger om Pladsen.

LØVGAARD. Nej, alt hvad der er kommet, ligger paa Grossererens Bord.

HOLM tager en Bunke Papirer. Naa her, ser jeg . . . ja vil De sende de forskellige Ansøgere deres Papirer tilbage og meddele, at Pladsen er besat.

Jeg har antaget Enkefru Lund, som var her nu; hun vil tiltræde fra April.

LØVGAARD. Har Fru Lund før haft Ansættelse?

HOLM. Nej, men hun har taget Handelseksamen som ung Pige . . . og er i det hele . . . en meget fiks og intelligent Dame . . . naturligvis er det særlig Hensynet til hendes afdøde Mand . . . den brave Kaptejn Lund . . . som sagt, hun tiltræder 1ste April . . . og jeg vil særlig bede Dem, Løvgaard, tage Dem af hende i Begyndelsen, til hun kommer efter det . . . og saa er De saa venlig at besørge det der rækker ham Papirerne.

LØVGAARD. Meget vel, Hr. Grosserer ud i Kontoret.

NIENDE SCENE

FRU HOLM aabner Døren. Er det nu tilladt?

HOLM. Værs'god, min Ven.

FRU HOLM. Jeg saa Dit Besøg gaa inde fra Vinduet.

HOLM. Synes Du ikke, det var en nydelig Dame?

FRU HOLM. Det lagde jeg virkelig ikke Mærke til.

HOLM. Det var besynderligt . . . saadant et Ansigt er man s'gu ikke vant til at se hver Dag.

FRU HOLM. Jeg takker for Komplimenten. Hvor meget maatte Du bløde?

HOLM. Det var der slet ikke Tale om. Fru Lund kom for at raadføre sig med mig.

FRU HOLM. Ja undskyld, jeg troede, det var ensbetydende. Hvad raadede Du hende saa til?

HOLM. Jeg tilbød hende den Plads her paa Kontoret, som bliver ledig nu efter Søberg, og hun begynder i næste Maaned.

FRU HOLM. Maa jeg spørge, skal Du nu ogsaa have den Slags Damer paa Kontoret?

HOLM. Jeg ved ikke, hvad Du mener med „ogsaa" eller med „den Slags". Jeg forstaar aldeles ikke den Tone, hvori Du omtaler Fru Lund. Du har ikke den ringeste Ret til at antyde . . .

FRU HOLM. Aa nej, Holm . . . lad os nu ikke . . . jeg kan ikke taale det. Det kan jo være ganske det samme, hvad jeg mener, jeg er jo forlængst afvænt med, at Du tager noget som helst Hensyn til mig . . . Du bliver ogsaa nok snart helt fri for mig tager sig til Hjertet saa kan Du jo tage, hvem Du vil.

Pause.

HOLM. Du havde noget at tale med mig om.

FRU HOLM mat. Ja, det var om Poul.

HOLM. Hvad er der med ham?

FRU HOLM. Jeg har desværre faaet at vide sukker —

HOLM. Naa . . .

FRU HOLM. At Poul har en Forbindelse.

HOLM. Hvad skal det sige?

FRU HOLM. Jeg kan virkelig ikke godt udtrykke mig tydeligere. Han har indladt sig i et Forhold.

HOLM. Naa, et Pigebarn.

FRU HOLM. En meget uheldig og farlig Forbindelse.

HOLM. Hvem har Du det fra?

FRU HOLM. Fra Agathe. Hun har allerede i nogen Tid vidst det, men først nu i Formiddag fortalt mig det.

HOLM. Naa — og hun har det formodentlig igen fra sin Forlovede?

FRU HOLM. Ja, Bremer har hørt det i Byen. Der tales om det. Han syntes, han var nødt til at lade os det vide.

HOLM. Sladder naturligvis.

FRU HOLM. Hvor kan Du sige, det er Sladder! Folk er ligefrem kommet hen til Bremer og har gjort ham opmærksom paa Pouls Adfærd for vor Skyld.

HOLM. Saa er det jo netop Sladder.

FRU HOLM. Du vil da heller ikke paastaa, at en Mand som Bremer —

HOLM. Jo, det ved Gud jeg vil . . . Han er netop en af disse Galoscheræve, der gaar omkring i Selskaberne og fortæller Historier om andre, og som man bagefter ser snige sig om ad Smaagaderne med Kraven op om Ørene, eller liste sig op ad Restaurationernes Bagtrapper.

FRU HOLM. Det er din egen Svigersøn, Du taler om, Holm!

HOLM. Det er ikke mig, der har ansat ham. Jeg har aldrig lagt Skjul paa, jeg ikke kunde udstaa ham. For øvrigt indrømmer jeg, han passer udmærket til Agathe. Der vil ganske sikkert blive et fortræffeligt Ægtepar af dem, der bevarer Dyden og forplanter den menneskelige Værdighed. Lad dem bare snarest muligt blive gift. De skal baade faa Udstyr og Velsignelse. Jeg blander mig i det hele taget ikke i, hvad I tre mener eller foretager Jer . . . hverken i Jeres Moral eller i Jeres fælles ædle Nederdrægtighed. Men Poul forlanger jeg I skal lade i Fred. Kommer I der, saa siger jeg: Fingrene af Fadet. Han er min Dreng, og ham skal jeg nok selv sørge for at faa noget ud af, saa godt jeg kan.

FRU HOLM. Du vil altsaa ikke gøre det ringeste ved Sagen?

HOLM. Det ved jeg ikke. Hvad skulde jeg for Resten gøre?

FRU HOLM. Du kan da ikke roligt se paa, at din Søn gaar til Grunde eller gør Skandale.

HOLM. Vis-vas . . . fordi han maaske har faaet sig en Smule Kæreste. Det havde jeg selv i den Alder.

FRU HOLM. Ja saa kan det jo ikke nytte, hvad jeg siger . . . jeg synes blot, det er haardt, at jeg som hans Moder, og naar jeg tænker paa, at jeg hvad Dag det skal være kan blive kaldt bort fra ham, græder at jeg saa skal gaa i den Angst tager sig til Hjertet.

HOLM. Ja, ja, Henriette . . . græd nu ikke . . . græd blot ikke, saa skal jeg love at tale med ham.

FRU HOLM. Hvor er han?

HOLM. Jeg lod ham gaa før, da Fru Lund kom. Han kommer igen Klokken 1.

FRU HOLM. Selv om jeg aldrig har forstaaet at vinde hans Fortrolighed og maaske har holdt med Agathe, saa kan jeg dog ikke taale — græder.

HOLM. Ja græd for Himlens Skyld blot ikke — det kan Du endnu mindre taale . . . Hvis der virkelig er Fare paa Færde, kan Du stole paa, jeg nok skal gaa radikalt til Værks.

FRU HOLM. Han maa ud af det Forhold for enhver Pris.

HOLM. Bare jeg vidste noget mere positivt om det hele.

FRU HOLM. Du kan jo spørge Agathe . . . der er hun.

TIENDE SCENE

AGATHE fra venstre. Er Mo'r her? God Dag, Fa'r.

HOLM. God Dag, Agathe.

AGATHE. Mo'r græder. Har I talt om Poul?

HOLM. Ja, din Mo'r har fortalt mig —

AGATHE. Finder Du det ikke utroligt? Og nu skal I høre det frækkeste.

FRU HOLM. Hvad er det?

AGATHE. Jeg mødte Carl før paa Gaden, og han fulgte mig hjem. Saa da vi kommer forbi den ny Kafé her paa Hjørnet, hvem ser vi i et af Vinduerne lige ud til Fortovet: Poul med sin Dame og denne Neergaard sidde og drikke Absinth.

FRU HOLM. Saa han Jer?

AGATHE. Han hilste smilende, vil Du tænke Dig. Vi lod selvfølgelig, som vi ikke saa ham. Ved højlys Dag, er det ikke topmaalt!

HOLM. Er din Forlovede med her?

AGATHE. Ja, han er inde i Dagligstuen.

HOLM. Vil Du ikke kalde paa ham.

AGATHE hen i Døren til venstre. Carl! Kom lidt.

HOLM. Jeg har temmelig daarlig Tid, men det er dog bedst at faa en Ende paa det.

ELLEVTE SCENE

BREMER fra venstre. God Dag først til Fruen, saa til Holm.

HOLM. Værs'god at tage Plads. Vi er forsamlede i Anledning af Poul. Min Kone har fortalt mig noget om ham, som hun og Agathe har fra Dem.

BREMER. Ja, det er meget beklageligt.

HOLM. De kan maaske give mig nogle nærmere Oplysninger.

BREMER. Intimere ikke.

HOLM. Nej, men faktiske. Hvad er det for en Slags Dame, Poul kender?

BREMER. Jeg ved skam knap, hvorledes jeg egentlig skal karakterisere hende.

FRU HOLM. Hun lader sig maaske bedst ikke karakterisere.

BREMER. Ja hvordan skal jeg sige: det er en ung Dame med Herrebekendtskaber.

HOLM. Altsaa ligefrem . . .

BREMER. Næh . . . ikke ligefrem . . . et lille københavnsk Pigebarn af den jævnere Borgerstand som saa mange andre, der gaar ud og morer sig lidt paa egen Haand. Bor for øvrigt hjemme. Forældrene skal være respektable Folk.

AGATHE. Det var mærkeligt.

BREMER. Ja, det forstaar Du ikke, kære Agathe.

HOLM. Hvad hedder hun?

BREMER. Du kender ikke Forholdene hos den Klasse Mennesker.

HOLM. Ved De, hvad hun hedder?

BREMER. Om Forladelse, Hr. Svigerfader. Jeg ved kun, hun hedder Camilla. Faderen er Uhrmager.

FRU HOLM. Hvordan ser det Væsen ud?

BREMER. Ikke ilde . . . paa ingen Maade.

AGATHE. Aa . . . simpel.

BREMER. Ja fin naturligvis ikke . . . men dog fiks, ganske indtagende og i Besiddelse af et vist Humør møder Agathes Blik — siges der.

AGATHE. Du kender hende temmelig nøje.

BREMER. Aldeles ikke . . . kun af Omtale . . . Kæreste.

HOLM. Naa, og dette lille Pigebarn gaar han altsaa og spiller Kæreste med.

BREMER. Ja saaledes maa man vist nærmest betegne Forholdet.

FRU HOLM. Det er jo afskyligt.

HOLM. Narrestreger — —

FRU HOLM. Men det er dog umoralsk i højeste Grad, maa Du da indrømme.

AGATHE. Ja — uf — væmmeligt.

BREMER. Det uheldige er efter min Opfattelse, at Poul tager saa lidt Hensyn. Han bærer sig saa ungdommeligt aabenlyst ad . . . viser sig med hende allevegne.

AGATHE. I Aftes præsenterede han hende i det kongelige Teater.

FRU HOLM. Er det sandt?

AGATHE nikker. Første Parket!

FRU HOLM med Graad i Stemmen. Hvad gik der?

AGATHE. Hvad gik der, Carl?

BREMER. Jeg tror, det var Elverhøj.

FRU HOLM. Hører Du, Holm?

HOLM der har spadseret op og ned. Hvilket . . . at han har været med Pigebarnet til Elverhøj . . . ja er det ikke gyseligt . . . det er vist saadan noget, Holberg har tænkt sig, naar han taler om den yderste Liderlighed.

FRU HOLM. Holm dog!

HOLM. Ved De, om hun koster ham mange Penge, Bremer?

BREMER. Det ved jeg intet bestemt om . . . noget koster det jo altid.

AGATHE. Det ved Du.

FRU HOLM. Som om Penge var det, det kom an paa her! Til Holm Du har altsaa ikke i Sinde under enhver Omstændighed at forbyde Poul at omgaas dette Fruentimmer?

HOLM. Hvordan skulde jeg forbyde ham det? Ærligt talt, jeg vilde næsten haabe, det ikke nyttede.

AGATHE. Men hende kan man da i hvert Fald.

HOLM. Hvilket?

AGATHE. Forbyde hende at leve paa den Maade. Det har saadan en Pige ikke Lov til. Hun kan meldes til Politiet.

BREMER. Naa — kære Agathe — nu er Du vistnok for striks.

AGATHE. Ja Du skal naturligvis forsvare . . . det plejer jo Mandfolkene overfor den Slags . . .

FRU HOLM. Det er noget, Mændene aldrig burde have Lov at tage Bestemmelse om.

HOLM. Saa det synes I? Saadan et stakkels Pigebarn, som

en ung Laban gaar og morer sig med. Gud, hvor I ligner hinanden, to Dydsparagraffer ... forbyde, anmelde, sætte fast ... akkurat som et Par Knappenaale.

FRU HOLM. Holm!

HOLM. Ja nu skal vi holde op ... Jeg har heller ikke Tid længere ... Tak for Jeres Oplysninger. Naar Poul kommer, skal jeg tale med ham. Ud i Forkontoret.

TOLVTE SCENE

FRU HOLM bliver siddende. Skulde man tro, at en Fader kan tage det paa den Maade?

AGATHE op og ned. Jeg vidste det. Fa'r taaler ikke, der bliver sagt det mindste om Poul ... ikke det allermindste.

BREMER. Nej, han syntes egentlig nærmest at være stolt af Sønnens Bedrifter.

FRU HOLM græder. Jeg har aldrig tænkt mig, jeg skulde opleve, at mit Barn ...

AGATHE hen til hende. Du maa ikke græde, Mo'r. Du ved Doktor Skov har udtrykkelig forbudt det.

BREMER. De bør virkelig ikke lade Dem afficere, kære Svigermoder.

FRU HOLM tørrer Øjnene. Nej, mit Hjerte taaler jo ikke engang, at jeg er bedrøvet.

BREMER. Jeg tror ogsaa nærmest, Hr. Holm kun talte saaledes af en Slags Trods. Naar han selv faar Knægten for, tager han nok Sagen paa en anden Maade.

AGATHE. Det tror jeg ogsaa. Poul faar sig nok en forsvarlig Omgang, skal Du se.

FRU HOLM nikker. Lad os haabe det rækker dem hver sin Haand. Tak, fordi I trøster mig. I er saa kærlige altid.

AGATHE kysser hende. Vi tre plejer jo at holde sammen, lille Mo'r.

TRETTENDE SCENE

POUL fra højre. God Dag de hilser alvorligt, næppe hørligt ... hvad sidder I her for? gaar hen, hænger sit Tøj, tilbage Hvad er der i Vejen? Er der Dødsfald i Familien.

FRU HOLM med dyb, alvorlig Stemme. Gid det var saa vel ... det ikke var andet.

POUL. Jeg kan for Resten tænke det. Bremer og Agathe har sladret, at I saa mig før. Nu er I inde og forklage mig

til Fa'r. Har I besørget det? For ellers kan I godt spare Jer Ulejligheden. Jeg har selv i Sinde at fortælle ham . . .

AGATHE. Du skulde ikke tale i den Tone, lille Poul.

BREMER. Ja, lidt mindre kæphøj vilde være nok saa klædeligt.

POUL. Vær saa venlig at passe Dem selv, Bremer. De er forlovet med min Søster . . . det maa jeg finde mig i.

BREMER ironisk. Takker —

POUL. Men ud over det formelle Faktum taaler jeg ingen som helst Familiariteter.

BREMER indædt Flab!

POUL. Struggler!

FRU HOLM med Stenansigt. Poul, jeg er saa fortvivlet over Dig.

POUL. Undskyld Mo'r, det kunde jeg virkelig ikke se paa Dig. Det behøver du heller ikke at være.

FRU HOLM. Hvor er Du blevet saa forhærdet?

POUL. Tværtimod . . . jeg er opfyldt af de blideste Følelser.

AGATHE haanlig. Ja, det er Du vist.

POUL. Mer eller mindre, min Englesøster. For øvrigt agter jeg ikke at skændes. Omkring og hen til sin Pult.

FJORTENDE SCENE

HOLM fra Baggrunden. Naa, er Du kommen! Til de andre. Ja, maa jeg saa være alene med Poul. Fru Holm, Agathe og Bremer rejser sig og gaar ud til venstre.

HOLM. Jeg har noget at tale med Dig om.

POUL. Jeg ved, hvad det er, Fa'er.

HOLM sætter sig paa Sofaen til højre. Kom herhen og sæt Dig. Poul tager Plads. Hvad er det for et kvindeligt Bekendtskab, jeg hører Du dyrker?

POUL. Det er en ung Pige.

HOLM. Navn?

POUL. Camilla . . . Frøken Siewers.

HOLM. Familie?

POUL. Hendes Fader er Uhrmager.

HOLM. Kender Du hendes Forældre?

POUL. Nej.

HOLM. Hvor har Du da truffet hende?

POUL. Det var en Aften.

HOLM. Paa Gaden?

POUL. Der var en af mine Bekendte, der forestillede mig for hende.

HOLM. Og saa har I vel været ude sammen paa Restaurationer og Varietéer?

POUL. Ja.

HOLM. Hvor længe har det staaet paa?

POUL. Et Par Maaneder.

HOLM. Og hvor meget Gæld har Du saa lavet i den Tid?

POUL. Det . . . det . . . ja —

HOLM. Ingen Omsvøb . . . lad mig høre . . . rent ud af Posen.

POUL. tager en Lommebog op, tæller sammen. Ja, jeg skylder for Øjeblikket 1289 Kroner 75 Øre.

HOLM. Det var ret. Det er meget anstændigt. Ja jeg spøger aldeles ikke. Det fornøjer mig, at Du som ung Forretningsmand har Rede paa Din Balance . . . Underbalance . . . og det glæder mig, at Du som Kavaler ikke har skyet de Udgifter, som den Slags Ekstravagancer ordenligvis fører med sig. Jeg skal betale, hvad Du skylder, naar Du vil give mig Regningerne . . . men samtidig forlanger jeg Dit Ord paa, at Dit Forhold til vedkommende Dame hører op.

POUL. Det kan jeg ikke, Fa'r . . . det maa Du ikke forlange af mig.

HOLM. Du kan ikke . . . hvorfor?

POUL. Fordi det er umuligt . . . jeg kan ikke forlade Camilla.

HOLM. Hvad skal det sige?

POUL. Jeg kan ikke.

HOLM. Har Du lovet noget . . . eller?

POUL. Nej slet ikke . . . men vi kan ikke undvære hinanden . . . vi vilde blive ulykkelige, hvis vi skulde skilles.

HOLM. Hør lille Poul, tror Du nu ikke, Du vrøvler?

POUL. Nej Fa'r . . . Du kender ikke Camilla.

HOLM. Ganske vist . . . men jeg har kendt andre Camillaer.

POUL. Hun er ikke som de andre.

HOLM. Nej . . . naturligvis . . . det kan jeg nok tænke . . . men alvorlig talt, min Dreng, hvad er da din Mening, vil Du forlove Dig med hende?

POUL. Det er jeg ikke bange for.

HOLM. Der hører altsaa Mod til?

POUL. Vær bare vittig.

HOLM. Du er tyve Aar, Poul.

POUL. Ja, og hun er atten. Vi er begge to personlig myndige. Vi har Lov til at forlove os.

HOLM. Bevares . . . for saa vidt ogsaa til at gifte Jer.

POUL. Jeg bryder mig ikke om hendes Fortid. Hun har kendt nogle Flabe før mig. Det er mig aldeles ligegyldigt.

HOLM. Ja, det forstaar jeg.

POUL. Nej Du gør ikke. Du er altfor gammeldags til at forstaa saadan noget. Camilla er først blevet den Kvinde hun er, da hun traf mig.

HOLM. Det forekommer mig, jeg har læst den Bemærkning et eller andet Sted før.

POUL. Det er meget muligt. Saa har Du for en Gangs Skyld læst en ordentlig Bog. Som sagt, hvordan hun har været, er mig aldeles ligegyldigt. Jeg føler hun er den, der er bestemt for mig og hende vil jeg ha'!

HOLM efter en Pause. Ja, ja, saa er der ikke noget at sige til det. Naar Du udtaler Dig saa fast og modent, maa jeg naturligvis respektere Dine Følelser, ligesom jeg overhovedet altid, saa vidt som muligt, har respekteret Din personlige Frihed, hvad Du maaske vil indrømme.

POUL. Det har Du.

HOLM. Du vil altsaa forlove Dig . . . eller er forlovet . . . kunde jeg ikke faa den unge Dame at se?

POUL. Hvorfor vil Du det?

HOLM. Hvorfor? Synes Du, det er mærkeligt, jeg gerne vil gøre min tilkommende Svigerdatters Bekendtskab?

POUL. Det kan Du jo ved Lejlighed.

HOLM. Jeg er baade nysgerrig og længselsfuld. Kunde det ikke lade sig gøre i Dag?

POUL. Hvordan?

HOLM. Jeg mener, kunde hun ikke komme her op et Øjeblik nu i Formiddag?

POUL. Paa Kontoret.

HOLM. Ja, ved Du ikke, hvor hun er?

POUL. Jo.

HOLM. Kan Du da ikke sende Bud efter hende?

POUL. Hvad er Meningen, skal det være Spøg?

HOLM. Hvorfor skulde jeg spøge? Det er mit venligste Alvor. Jeg vil gerne se og tale med den unge Dame. Det kan da ikke forbavse Dig, efter hvad Du har betroet mig.

POUL. Hun sidder henne paa Café Français. Jeg kan telefonere og spørge om hun vil.

HOLM. Det er jo lige her ved.

POUL. rejser sig. Hun er sammen med en Ven af mig ... Neergaard.

HOLM. Ja, han behøver vel ikke at komme med?

POUL. Nej, han holder hende bare med Selskab.

HOLM. Ja, telefoner saa.

POUL til Telefonen, ringer. 15—29 ... Tak ... er det Français? Er det Andersen ... det er Grosserer Holm.

HOLM for sig. Grosserer!

POUL. Er Frøken Siewers til Stede? Vil De bede hende komme et Øjeblik til Telefonen.

HOLM. Gør hende nu ikke forskrækket.

POUL. Aa, hun er ikke ... Hallo ... er det Dig ... det er Poul ... Hør, kan Du ikke komme hen til mig paa Kontoret ... ja, jeg vil gerne tale med Dig ... Nej, jeg kan ikke gaa herfra ... Der er ikke noget paa Færde ... jeg vil blot tale med Dig ... Nej, lad ham bare blive siddende ... Ikke Spor af skør ... det skal Du nok faa at se. Kommer Du saa med det samme? Godt ... ringer af, til Holm Nu kommer hun.

HOLM. Det var morsomt ... undskyld et Øjeblik ud i det forreste Kontor.

POUL. Hvad Pokker har han i Sinde?

HOLM tilbage. Nu bliver vi ikke forstyrrede ... skal vi tænde en Cigar, byder ham ja forudsat, det ikke generer din Kæreste.

POUL tænder. Tak ... nej, hun ryger selv.

HOLM. Saa ... det glæder mig ... sætter sig i Sofaen. Fortæl mig ellers lidt om hende ... hun er vel køn?

POUL. Det er hun ... storartet.

HOLM. Talenter?

POUL. Aa nej ... hun synger lidt.

HOLM. Har hun Formue?

POUL arrigt. Nej ...

HOLM. Ja, jeg tillod mig blot at spørge.

POUL. Der er hun. Det banker paa Døren til Trappen.

HOLM. Saa luk op.

POUL lukker op for Camilla.

FEMTENDE SCENE

CAMILLA. Goddag ser Holm, der har rejst sig

POUL. Det er min Fa'r . . . Frøken Siewers.

HOLM. Min Frøken.

CAMILLA. Gud, hvad er den af?

POUL. Jeg har fortalt Fa'r om vort Forhold, Camilla.

CAMILLA. Er Du blevet opdaget . . . og jeg, som troede, Du var alene.

HOLM. Vil Frøkenen ikke tage Plads?

CAMILLA. Jo Tak — slænger sig i Sofaen. men hvad skal jeg . . . sætter et Par store uskyldige Barneøjne op til Holm og spidser Mund. Lille Putte har ikke gjort noget. Lille Putte meget artig lille Pige.

POUL. Vær nu ikke saa fjantet, Camilla. Dette her er Alvor.

CAMILLA. Hvad er Alvor, lille Puttemand? Putte forstaar ikke et Ord.

HOLM. Min Søn Poul har betroet mig, at han var saa lykkelig at være forlovet med Dem. Jeg har derfor ønsket at hilse paa Dem.

CAMILLA. Nej — Puttemand, har Du stukket den ud . . . nej, Du er dog en Trille. Det er for Resten en rigtig pæn Fa'r, Du har; hvorfor har man ikke set Dem før?

HOLM. Sig mig lille Frøken . . . hvis De et Øjeblik vilde samle Deres smaa fortryllende Tanker . . . vil De ha' Drengen?

CAMILLA. Ha' ham! De mener saadan med Ring og Familie . . . nej mange Tak, Hr. Grosserer, det er altfor megen Venlighed.

POUL. Det er ikke Dit Alvor, Camilla, husk hvad vi to har talt om.

CAMILLA. Ved Gud, Puttemand, Du er meget sød, og jeg elsker Dig højt, men jeg tror ikke, jeg kunde holde Dig ud i Længden. Jeg vilde vist blive Dig lynende utro, Puttemand . . . Haha . . . det er saamænd let nok at blive gift. Der er ogsaa en Tryllekunstner, der har friet til mig, ude fra Cirkus. Ham kunde jeg komme til at rejse rundt med og række ham Apparaterne og faa Stokkeprygl og det hele . . . det er et rigtigt Mandfolk . . . men jeg tror helst, jeg vil spøge lidt endnu. Og rejser sig saa er det vist bedst, jeg anbefaler mig . . . dette trækker op til at blive scenisk — Farvel, Hr. Grosserer og Tak for Tilliden . . . De bor nydeligt . . . Farvel Puttemand . . . en anden Gang . . . mellem Himmel og Jord.

Vifter med Haanden, ud af Døren til højre.

SEKSTENDE SCENE

HOLM op mod venstre, halvt leende, halvt hovedrystende. Vor Herre bevares . . . vender sig pludselig Poul, hvor skal Du hen? stiller sig op i Vejen for ham.

POUL der har grebet sin Hat. Lad mig gaa — vil ud efter Camilla.

HOLM tager ham i Armene. Du bliver. Er Du blevet gal?

POUL. Slip mig . . . Du har ikke Lov —

HOLM. Ikke det . . . nej, ikke om jeg saa skal binde Dig, Knægt, kommer Du ud af Døren, ryster ham frem og tilbage forstaar Du —

POUL skriger. Fa'r!

FRU HOLM aabner Døren til venstre. Holm!

HOLM rasende. Hvad vil Du . . . luk den Dør!

FRU HOLM. Ja, ja lukker.

HOLM slynger Poul hen i Sofaen, drejer Nøglen om i Døren til højre og stikker den i Lommen. Jeg skammer mig paa dine Vegne som en Hund. Havde det været et skikkeligt lille Pigebarn, som jeg først bildte mig ind . . . men saadan en forkludret og fordærvet Tøs, der frækt gør Nar lige op i Næsen paa os begge to . . . hende vil Du rende efter og skabe Dig for . . . Du maa jo være syg, sindssyg . . . men Du kan stole paa, jeg skal faa Dig kureret.

POUL i arrig Graad. Det er haardt.

HOLM vender sig. Ja Du har Ret . . . at være blød.

POUL op. Jeg vil sige Dig en Ting, Fa'r . . . Du kan gøre, hvad Du vil og haane mig, saa meget Du vil . . . hun er alligevel den eneste, jeg bryder mig om, og hvis jeg ikke maa faa Lov at være sammen med hende, saa vil jeg ikke være her længere . . . saa gaar jeg min Vej . . . jeg rejser.

HOLM staar et Øjeblik, derpaa roligt. Godt, Du skal komme til at rejse. Hen og aabner Døren til det yderste Kontor. Løvgaard!

SYTTENDE SCENE

LØVGAARD ind. Hr. Grosserer.

HOLM. Det er jo i Dag, Malakka sejler?

LØVGAARD. Ja, i Eftermiddag Klokken 3, Hr. Grosserer.

HOLM. Véd De, hvor langt den skal?

LØVGAARD. Hele Routen, lige op til Wladiwostok.

HOLM. Vil De ringe ud til Kompagniets Kontor, og hilse fra mig og bede om en Passagerplads til min Søn . . . og hvis Kaptejnen er til Stede sige, at jeg selv kommer ud og taler

med ham — ser paa Uhret. om en lille Timestid — og giv mig saa straks Besked.

LØVGAARD. Vel, Hr. Grosserer. Ud.

ATTENDE SCENE

HOLM. Ser Du, min Dreng, nu lægger vi al Hidsighed og Vrede til Side og taler et Øjeblik sammen som fornuftige Venner. Det jeg nu har besluttet med Hensyn til Dig, er jo ikke for at gøre Dig Fortræd. Men jeg fik før et Indblik i din Karakter eller rettere i dit Udviklingsstandpunkt og den Sindstilstand, hvori Du for Tiden befinder Dig, som gør det til min Pligt som Din Fader at skride ind.

Du bemærkede før i Dag, at Fejlen mellem os to var ikke alene din. Det har Du paa en Maade Ret i. Jeg har begaaet den Fejl at give Dig for meget Spillerum og tro Dig ældre, end Du var. Det kommer af, at efterhaanden som jeg følte mig mere og mere alene her i Hjemmet, som Du maaske har lagt Mærke til, længtes jeg efter, at Du skulde blive stor, saa jeg kunde slutte mig til Dig og have den Glæde at faa noget rigtigt ud af Dig, en Gentleman og en dygtig Forretningsmand. Det er nu foreløbig mislykkedes for mig. Du er kommet ind i et galt Spor herhjemme, og Du skal rykkes væk fra alt det Snavs, Du efterhaanden har rodet Dig ind i.

Det er sandt, lad mig faa den Opskrift paa din Gæld, Du havde før.

POUL rækker ham. Værs'god.

HOLM. Tak — putter den i Lommen. Det er altsaa min Mening at Du sejler med Malakka til Østasien, og saa sørger jeg for, mens Du er undervejs, at der er en Plads til Dig i en af Byerne derovre, hvor Du kan begynde. Saa haaber jeg, det gaar paa den Maade. Jeg haaber det alvorligt, Poul . . . Det er ikke med Glæde, jeg giver Afkald paa at beholde Dig hos mig. Jeg havde ventet mig noget andet af disse Aar, som nu kommer. Vil Du love ikke at skuffe mig, Poul?

POUL bevæget. Hvornaar maa jeg da komme hjem?

HOLM. Naar Du kan takke mig, fordi jeg sendte Dig ud.

NITTENDE SCENE

LØVGAARD i Døren til Kontoret. Jeg skulde hilse Grossereren og sige, at alt skulde være til Tjeneste efter Ønske tilbage.

HOLM. Tak rejser sig. Ja, lad os saa gaa ind, for at Du kan sige Farvel til din Moder og Søster og faa din Kuffert pakket. Jeg følger Dig selv om Bord.

POUL rejser sig. De gaar ind sammen til venstre. Poul med Lommetørklædet for Øjnene. Holm med Armene om hans Skulder.

Tæppe.

ANDEN AKT

Scenen forestiller en lukket Veranda (eller Havestue) i Grosserer Holms Landsted ved Kysten. Et højt, lyst Rum, dekoreret fresco i Loggiastil, lyst møbleret med Sommermøbler. Mange Blomster og Planter. Magelige Siddepladser omkring et Bord i Midten.

I Baggrunden store Vinduer med Markiser (eller Persienner). Bred, aabenstaaende Dobbeltdør, hvorfra man gaar lige ud i Haven, der tænkes at sænke sig terrasseformigt ned til Vandet. Et Par store fritstaaende Træer. Udsigt over Øresund.

FØRSTE SCENE

NEERGAARD i Ridedragt, rød Frakke o. s. v. fra Haven. Slaar let i Bordet med sin Ridestok. Staldvagt!

BREMER fra venstre, i samme Kostyme; tørrer sig om Munden. Halløj! Er Du der allerede! Godmorgen.

NEERGAARD. 'Morgen! Er I færdige? Vognen kommer straks.

BREMER. Hvor skal vi mødes?

NEERGAARD. Ved Eremitagen. Galoppen begynder Klokken 10.

BREMER. Saa er der jo Tid nok. Har Du faaet Frokost?

NEERGAARD. Naturligvis! Jeg var her for en halv Time siden! sætter sig ved Bordet.

BREMER. Cigaret! byder ham.

NEERGAARD tænder. Tak! Hvor er Agathe?

BREMER sætter sig ved den anden Side af Bordet. Hun drikker The . . . tænder . . . oppe hos sig selv.

NEERGAARD slaar sig med Ridestokken paa Benet. Hvorfor Fanden staar I altid saa sent op?

BREMER. Fordi vi ligger længe!

NEERGAARD ser paa ham. Du er morgengnaven!

BREMER. Du med!

NEERGAARD. Aftalen var Kl. 9.

BREMER. Ja, jeg kan ikke saadan fare op og ud paa en Hest, før jeg har spist og sundet mig . . . ellers kaster jeg op.

NEERGAARD. Du bliver s'gu aldrig Rytter.

BREMER. Jeg har heller aldrig ønsket at blive Rytter. Det var Agathe.

NEERGAARD. Rigtig! Naar Konen vil ride, maa Manden ride med.

BREMER. Talemaader! — Nu har jeg ogsaa Ubehageligheder med Camilla.

NEERGAARD. Saa! Hvad gør hun?

BREMER. Ja — hun beklager sig. Jeg faar det ene Brev efter det andet tager et frem. . . . skriver, jeg forsømmer hende.

NEERGAARD. Vil hun ogsaa ride?

BREMER. Det skulde ikke undre mig. Hende kan jeg ligeledes takke Dig for.

NEERGAARD. Ligeledes?

BREMER. Ja, det var i alt Fald ikke min Kones Ønske!

NEERGAARD. Naa, nej . . . maaske ikke direkte!

BREMER. Hvad mener Du? Sommetider kan jeg blive aldeles rasende paa Dig. Det er Dig, der har skaffet mig alt det paa Halsen, Væddeløbsheste og Elskerinder . . . Jeg egner mig slet ikke til Elskerinder.

NEERGAARD. Du klagede over, at Du kedede Dig . . . . ikke havde nydt din Ungdom . . . altid kun havde tænkt paa Karrière og Fornuftpartier. Jeg havde ondt af Dig.

BREMER. Du har altid været saa opofrende.

NEERGAARD. Skulde jeg mene.

BREMER. Jeg holder Hestene — og Du rider dem.

NEERGAARD. Vi er da i Kompagni.

BREMER. Jo Tak.

NEERGAARD. Nu skal Du se! Hvis Mister Snap vinder Københavns Steeplechase —

BREMER. Hvis Mister Snap ikke vinder, bliver den solgt . . . og Lady Hopeless med . . . og hele Menagen lagt om paa en anden Volte. Jeg kan ikke længer, og min elskede Svigerfa'r er jeg bange for . . .

NEERGAARD. Jeg troede, Agathe havde tilstrækkeligt Haanden paa den gamle.

BREMER. Han har faaet Hjælpetropper.

NEERGAARD. Hvem?

BREMER. Min ærede Svoger er kommen hjem.

NEERGAARD. Poul?

BREMER. Ja.

NEERGAARD. Har han Konen med?

BREMER. Kone, Tjenerskab og 26 Kufferter. Den gamle er ellevild.

NEERGAARD. Men hvornaar? Fortæl for Pokker. Det er jo vældig interessant.

BREMER. De rullede op i Gaar Aftes. De var kommen over Gedser og kørte lige herud i Victoria og med Bagagevogn . . . som et Fyrstepar. Det skulde se ud som en Overraskelse, men jeg har den gamle mistænkt for, at han var underrettet! — Fru Lund flyttede ind i Gaar Formiddags.

NEERGAARD. Det var da Fanden, at jeg ikke blev til Middag i Gaar. Det havde været morsomt at møde Poul.

BREMER. Nu kan Du jo møde ham. Men Du skal ikke være sikker paa, det bliver saa grinagtigt.

NEERGAARD. Er han ikke den gamle?

BREMER. Komplet forandret.

NEERGAARD. Stor paa det . . .?

BREMER. Fuldstændig ugemytlig . . . tør, kedelig . . . umulig.

NEERGAARD. Det var Satans!

BREMER. Jeg tror kun, han tænker paa Forretninger.

NEERGAARD. Tjener han Penge?

BREMER. Det mærker man paa det hele. Han har jo smækket en mægtig Forretning op i Shanghaj sammen med Konens Broder.

NEERGAARD. Hvordan er hun?

BREMER. Dejlig! Pragtfulde Tænder. Jeg tror ikke, Du skal gøre Kur til hende.

NEERGAARD. Amerikanerinde?

BREMER. Ja, det vil sige, hun er jo af dansk Familie, men født derovre, og evropæisk opdraget. Hun taler dansk — fuldstændig.

NEERGAARD. Satans — saadan skulde man have baaret sig ad.

BREMER. Hvad mener Du?

NEERGAARD. Stukket af, ligesom Poul . . . og blevet Forretningsmand . . . Kosmopolit.

BREMER. Tror Du egentlig, Du havde egnet Dig til det?

NEERGAARD. Nej — kan gerne være, jeg egner mig bedre til at være herhjemme. Her er jo ogsaa ganske angenemt.

BREMER. Saamænd er her saa . . . saa længe man kan holde den gaaende. Men jeg er bange for, at jeg i alt Fald for mit Vedkommende bliver nødt til at stikke Piben betydelig ind. Det lader til, at Poul vil reformere Forretningen her og sætte den i Forbindelse med sin egen derovre. De

røg straks løs i en lang Disput i Aftes, og faar Poul først fat i Bøgerne og ser, hvad Agathe og jeg har trukket i de senere Aar, bliver der sikkert indført visse Besparelser.

NEERGAARD. Ja, ja, Du er og bliver dog gift med Datteren i Huset. Du faar s'gu alligevel dit paa det tørre.

BREMER. Det haaber jeg — men Du bliver maaske nødt til at se Dig om efter en anden Kilde.

ANDEN SCENE

AGATHE fra venstre, i Ridedragt, rød Jaket. Godmorgen! Godmorgen! Carl Valdemar!

NEERGAARD. Vel opstaaet?

AGATHE rækker ham mat Haanden. Aa, jeg ved ikke, jeg føler mig lidt utilpas.

NEERGAARD. Er det Maven? Tag en Bitter. Carl, hent Angosturaen!

AGATHE. Nej vist ikke. Jeg vil ikke have Bitter.

NEERGAARD. Jeg hører, Broderen er kommen.

AGATHE. Ja, og min Svigerinde — Næh, hvor jeg har det væmmeligt tager sig til Hovedet.

NEERGAARD. Det kender jeg! Det gaar over, naar vi galopperer . . . bare man faar rystet Pæren.

AGATHE. Hvad er det for et Sprog — maa jeg være fri.

NEERGAARD. Jo! Maa man ikke sige Pære?

AGATHE. Aa, Carl!

BREMER. Ja!

AGATHE. Den Brosche kradser mig! Gaa op og hent en anden . . . den, jeg plejer at ride med!

BREMER. Ja, nu skal jeg kalde paa Jomfruen.

AGATHE. Naar jeg beder Dig om at gaa, er det ikke, for at Du skal kalde paa Jomfruen. Hun kommer bare med en forkert . . . Gør nu som jeg siger, og lad være med at irritere mig.

BREMER. Hov . . . hov —

NEERGAARD. Ja, gaa nu for Fanden! Hun bliver bare rasende.

AGATHE. Altid skal han irritere mig.

BREMER. mod venstre. I er venlige. Det bliver vist en hyggelig Ridetur! ud.

TREDIE SCENE

AGATHE rækker Neergaard Broschen, hun har taget af, idet hun lader Ste-

nene spille. Er den ikke pæn — kinesisk! Jeg fik den af min Svigerinde.

NEERGAARD. Jo! rækker den tilbage. Hvad er der i Vejen?

AGATHE. Stilken er for lang!

NEERGAARD. Jeg mente — ellers!

AGATHE. Aa, det er de Mennesker, der er kommet vældtende. Her bliver jo ikke til at være. Heldigvis har man da sin Lejlighed og kan flytte til Byen.

NEERGAARD. I Juli Maaned!

AGATHE. Det er mig fuldstændig ligegyldigt. Jeg vil være i Fred. Og det vil jeg sige Dig med det samme, Carl Valdemar . . . det var derfor jeg sendte Carl bort . . . jeg vil ikke paa nogen mulig Maade have, de mærker den mindste Smule mellem os to.

NEERGAARD. Næh, hvordan skulde de ogsaa mærke . . .

AGATHE. Aa, jeg kender Poul igen, han ser alting. Han gaar allerede omkring med sit modbydelige Grin, som jeg husker, han altid saa paa Mama og mig med. Du vover ikke at tillade Dig Dit sædvanlige Frisprog overfor mig, naar de er tilstede . . . Din Banden og Din Jargon. Det er bedst, Du i det hele taget vænner Dig af med det; mig morer det absolut ikke.

NEERGAARD. Ja, ja. Jeg kan saa udmærket godt lade være at tale til Dig — storartet. For Resten er det jo noget komplet Nonsens det hele. Jeg kender jo ogsaa Poul . . . vist bedre end I andre. Lad mig blot faa ham paa Tomandshaand et Par Gange, saa skal jeg svare for, han bliver ligesaa gemytlig som i gamle Dage.

AGATHE ser Poul gennem Havedøren. Ja, Du kan tro det. — Der er han. De fjerner sig lidt fra hinanden.

FJERDE SCENE

POUL fra Haven. God Morgen?

AGATHE. God Morgen, Poul . . . har Du sovet godt?

POUL. Tak, upaaklageligt . . . Jeg kommer for Resten fra Vandet.

AGATHE. Og Ethel . . . hun var lidt træt i Aftes.

POUL. Saa . . . det plejer hun ikke . . . hun kommer vist straks ned . . . undskyld, vil Du ikke forestille mig viser mod Neergaard.

AGATHE. Nej, kender Du ikke —

NEERGAARD mod Poul. God Dag, Poul og velkommen hjem . . .

POUL. Aa, Neergaard . . . Carl Valdemar. God Dag, Du . . . hvordan har Du det?

NEERGAARD. Tak, og Du?

POUL. Jeg kendte Dig ikke straks i Uniformen.

AGATHE. Vi skal ud og ride.

POUL. Det kan jeg slutte mig til.

NEERGAARD. Vi træner for Tiden. I Dag skal vi galoppere 3000 Meter.

AGATHE. 3200.

POUL. Træner Din Mand ikke med?

AGATHE. Jo, Carl rider ogsaa. Carl Valdemar og han træner Hestene.

NEERGAARD. Og Fruen pacer os.

AGATHE. Vi danner et lille Konsortium.

POUL. Ja, I holder jo Væddeløbere. Jeg har af og til læst Notitser om det i Aviserne hjemmefra. Hvad er det I kalder Jeres Stald? Captain . . . Mylord . . . Sprin . . .

NEERGAARD. Captain Springflower.

POUL. Rigtig, jeg vidste, det var noget med Spring.

AGATHE. Jeg begriber for Resten ikke, hvor Carl bliver af —

NEERGAARD ser paa sit Manchetuhr. Ja, om fem Minutter maa vi af Sted.

POUL. Er han ikke oppe endnu?

AGATHE. Jo, han var her før.

NEERGAARD. Han kan vel ikke finde Broschen.

AGATHE. Jeg vil selv gaa op . . . De Herrer har vist nok at snakke alene om.

FEMTE SCENE

NEERGAARD. Det er Pokkers morsomt at se Dig igen, Poul.

POUL. Tak i lige Maade. Du har holdt Dig til Huset. Det var trofast af Dig.

NEERGAARD. Aa, det var først et Par Aar, efter at Du var rejst, at jeg begyndte at komme igen. Straks var jeg jo temmelig misliebig i Familien, som Din Fordærver.

POUL. Naa, det genoprettede Du?

NEERGAARD. Ja, først fulgte jeg ved Din Mor's Begravelse.

POUL. Maa jeg takke for Æren.

NEERGAARD. Jeg havde ogsaa sendt Krans.

POUL. Og det kunde de ikke staa for.

NEERGAARD. Saa tillod jeg mig at gøre Visit.

POUL nikker. Med smaa Skridt.

NEERGAARD. Og Aaret efter blev jeg inviteret til Din Søsters Bryllup.

POUL. Ja, Sorgen forener . . . og saa sad Du igen paa Flæsket, hva! Din Fandens Hankat?

NEERGAARD. Naa, naa . . . Du bruger saa umiddelbare Udtryk.

POUL. Synes Du . . . saa vil jeg være endnu grovere. Hvad lever Du af?

NEERGAARD. Hvadbehager?

POUL. Ja, hvad lever Du af? Hvor faar Du Penge fra drejer ham rundt. til Rævefrakke . . . til Heste . . . til at lade Dig barbere for . . . naa, Du barberer maaske Dig selv?

NEERGAARD. Det gør jeg for det første. For det andet har jeg da mit Embede.

POUL. Hvad har Du . . . er Du Embedsmand . . . dansk Embedsmand?

NEERGAARD. Det er jeg vel nok. Jeg er Assistent i Ministeriet . . . under Din Svoger.

POUL. Du er Assistent — oven i Købet hos min Svoger . . . har Du flere Sekretærposter?

NEERGAARD. Ja i Galopklubben . . . der er jeg Sekretær.

POUL. Og i Galopadeforeningen er Du formodentlig Fordanser, og Bibliotekar i Alliance bearnaise og Komitémedlem ved Damernes Snusdaaseudstilling og Inkasserer i Selskabet til uforskammede Idioters Livsforsørgelse! Springflower! Du er en dejlig Plante. rusker ham. Aa, Du ægte danske, dovne, frække Lømmel . . . hvor jeg havde Lyst til at gi' Dig en Dragt solide engelske Klø! I Bokserstilling. Come on. stikker ham halvt i Spøg en.

NEERGAARD. Poul, er Du gal, skal det være Alvor?

POUL bearbejder ham. Nej — det er kun Spøg . . . forsvar Dig dog . . . come on . . . I say, come on . . . Saa kan han ikke engang bokse, den Sportsklown? giver ham et Stød til.

NEERGAARD. Aa, saa hold nu op.

SJETTE SCENE

Bremer og Ethel (i kinesisk Morgenkjole med en lille Vifte) fra Haven.

BREMER. Halløj — slaas I?

POUL. Nej, vi leger bare. Jeg lærer Carl Valdemar at bokse Til Carl Valdemar. Du skal nok blive flink . . . blot et Par Omgange endnu.

NEERGAARD. Tak, vil Du ikke præsentere mig for Din Kone.

POUL. Ethel, maa jeg forestille Dig Hr. Assistent Neergaard, en fin Ven af Huset —

ETHEL rækker ham Haanden. God Dag — hvordan har De det?

NEERGAARD. Tak . . . hvad synes Fruen om at være kommet til Danmark?

ETHEL. Aa, her er smukt . . . Men jeg har jo ikke set mange, jeg mener Folk, endnu.

POUL slaar Neergaard paa Skulderen. Saa se paa ham . . . han er repræsentativ . . . en af Nationens Blomster, Springflower, mod Bremer. og Dig har han faaet til at jumpe med . . . I har i det hele udviklet Jer.

BREMER. Ja hvorfor skulde vi staa i Stampe, mens Du blev kinesisk Nabob . . . hver sit, lille Poul . . . som Kalv Du sprang fra Baasen —

POUL. Og kommer hjem og finder Dig som en boeuf à la mode — fuldkommen rigtig . . . der er Din Kone.

SYVENDE SCENE

AGATHE til Bremer. Men Gud, hvor har Du været henne? Jeg har støjet hele Huset rundt.

BREMER. Jeg mødte Ethel — vi gik en Tur i Haven.

AGATHE. God Morgen, søde Ethel omfavner og kysser hende. . . . undskyld jeg er lidt forstyrret, men vi skal ride, og Carl skulde hente min Brosche.

BREMER. Det er vel den? rækker hende.

AGATHE. Tak, sætter den paa. Har Du forestillet Carl Valdemar?

POUL. Jeg har besørget det. Springflower er fremført i fineste Form.

NEERGAARD. Jamen, nu maa vi sandelig . . .

AGATHE. Javist — undskyld, søde Ethel . . . i Morgen

rider vi to med Carl Valdemar . . . farvel — farvel . . . kom saa, Carl, hei Carl Valdemar . . . vi ses til Lunch —

BREMER og NEERGAARD. Farvel — Farvel. Alle tre ud gennem Haven, vinkende med Ridepiskene.

OTTENDE SCENE

POUL i Havedøren, ser efter dem. Trio Springflowers! Sikken et Nummer for en Varieté!

ETHEL. Du var lidt slem, min Ven.

POUL. Aa, de har godt af at blive nakket. De har gaaet her og spillet op. Jeg forstaar blot ikke den gamle.

ETHEL. Din Fa'r, Poul . . . ham kan jeg forfærdelig godt li'. Men jeg synes ikke, han er rigtig glad.

POUL. Nej, der er noget, der trykker ham. Det har jeg ogsaa mærket.

ETHEL. Vi vil hjælpe ham.

POUL nikker. Der er han.

NIENDE SCENE

HOLM fra venstre. Nej Godmorgen, Børn . . . oppe allerede.

ETHEL og POUL hen til ham. Godmorgen — Godmorgen, Fa'r.

HOLM. Har I sovet godt? Du Ethel, har Du faaet udhvilet?

ETHEL. Jo Tak — man sover godt i Danmark.

HOLM. Du straaler jo ogsaa som Morgensolen, til Poul. og Du, hvordan smager det saa at være hjemme?

POUL. Det skal jeg fortælle Dig, naar jeg har smagt det noget længer. Hvordan er det med at spise Frokost her i Huset?

HOLM hen og ringer. Har I ikke faaet The?

ETHEL. Jo vist.

POUL. Ethel har. Jeg var gaaet i Vandet, før den kom op, og nu maa jeg be' Dig om min Mad, Fader.

HOLM. Vi spiser sammen. Jeg plejer at faa mit Morgenmaaltid herud til Husjomfruen, der fulgt af en Pige kommer ind med Bakke og Service. Jomfru Henriksen, en Kuvert til, til min Søn.

JOMFRU HENRIKSEN. Jeg har taget med til den unge Grosserer. Pigen dækker Bord. Ønsker Fruen ogsaa?

ETHEL. Nej Tak. Aa jo, et Par Kopper.

HOLM tager Plads til højre. Værs'god.

POUL tager Plads til venstre. Lidt mer Skinke, Jomfru Henriksen. Henriksen nikker til Pigen, der gaar ud.

ETHEL bag Bordet. Maa jeg skænke? til Holm. The eller Cacao —

HOLM. Tak, The.

ETHEL skænker. Cacao til Dig?

POUL. Tak. — Jf. Henriksen byder rundt, Pigen ind med Skinke.

ETHEL. Og saa stjæler jeg mig en lille Kop The selv . . . og en af de smaa Cakes til . . . kan jeg ikke modstaa.

HOLM. Det er Henriksens berømte smaa brune.

POUL. Din Slughals, skal Du nu spise igen?

ETHEL. Maa jeg ikke ha' Lov, Fa'r?

HOLM tager hendes Haand. Alt, hvad Du vil.

JOMFRU HENRIKSEN. Er der andet, Herskabet ønsker?

ETHEL nikker venligt. Nej Tak, nu tror jeg, vi har hvad vi behøver. Henriksen og Pigen ud, Ethel tager Holm og Poul i hver sin Haand. Nu sidder vi godt, ikke?

POUL. Storartet.

HOLM. Ja, det er saamænd længe siden, jeg har siddet saa hyggeligt ved et Thebord. Jeg kan ikke engang huske hvornaar.

POUL. Naa gamle, nu er det bedst, Du kommer lidt i Forhør. Hvordan har Du sovet i Nat?

HOLM. Tak, som jeg plejer. Det vil sige ikke videre godt i den senere Tid.

POUL. Nej, Ethel og jeg var nok enig om, at Du ikke saa rigtig fed og veltilpas ud.

HOLM. Saa, jeg fejler ellers ikke noget, jeg véd af. Jeg bliver gammel naturligvis.

POUL. Nej, den klarer Du Dig ikke med. Det er Humøret, vi mener. Hvad er der i Vejen?

HOLM. Er jeg ikke henrykt over, I er kommet? I skal saamænd ikke se mig bedrøvet, før I rejser.

POUL. Det er nydelig sagt, men det er ikke Komplimenter, vi be'r om. Det er Bekendelser.

ETHEL. Værs'god og bekend.

POUL. Har Du Pengesorger, saa kom til mig.

HOLM. Aa, vil Du ikke række mig — —

ETHEL. Og har Du Hjertesorger, skal Du komme til mig.

HOLM klapper hende. Jeg vilde ønske jeg havde dem. Nej Børn, med mig er der ikke saadan noget i Vejen, som man paa staaende Fod kan bekende eller sige ... Det er kun, hvad der følger med at blive gammel.

POUL. Han vil ikke ud med Sproget.

HOLM. Mer Skinke, min Dreng?

POUL. Nej Tak.

ETHEL. Han ler af os.

HOLM. En til af Henriksens smaa brune rækker Fadet hen mod Ethel.

POUL. Aa Gud véd, om han er saa stor en Helt, som han lader.

ETHEL ler. Jeg kan ikke flere.

HOLM. Saa vil jeg ønske Jer velbekomme, Børn.

POUL og ETHEL. Tak. De rejser sig. Holm ringer. Henriksen og Pigen ind og tager ud.

POUL byder Holm Cigaret. Vil Du ryge?

HOLM. Lad gaa. De tænder.

ETHEL hen i Døren. Hvor Solen skinner dovent paa alting i Dag. Udenfor og betragter Udsigten.

HOLM. Hvad har I tænkt at foretage Jer?

POUL. Skal Du ind?

HOLM. Nej, jeg holder Ferie. Løvgaard ringer, hvis der er noget. Hvad mon Ethel har Lyst til?

POUL. Ethel!

ETHEL. Ja — ind.

POUL. Fa'r spørger, hvad Du har Lyst til i Dag?

ETHEL. Jeg véd ikke. Hvad vil I?

HOLM. Ja, jeg bliver hjemme.

ETHEL. Saa bliver jeg hos Dig ... jeg vil hvile mig og pakke ud. Du skal se mine Pariserkjoler.

POUL. Og jeg tror, jeg vil tage ind og se, hvordan der staar til paa Kontoret.

HOLM. Den første Dag!

POUL. Jeg længes efter at sætte mine Ben paa et Kontor og lugte Penge og Postsager. Jeg længes efter at se det gamle Hul igen og hilse paa Løvgaard og snakke med Kaptejnerne. Der er vel sket mange Forandringer?

HOLM. Nej hvad skulde der være forandret? Alt gaar, som det gik i Din Tid.

POUL. Det var — —

ETHEL. Staar Pouls gamle Pult der endnu ... til Poul. den Du har fortalt mig om?

HOLM. Ja, den staar hvor den stod, inde hos mig.

POUL. Hvem sidder ved den nu?

HOLM. Nu sidder der ingen. Fru Lund sad der en Tid. Hun blev min Sekretær, da Du var rejst.

POUL. Ja, nu husker jeg, Du skrev om det . . . Enken efter den brave Kaptejn Lund. Er hun ikke længere paa Kontoret?

HOLM. Nej, hun arvede lidt Penge . . . og saa foretrak hun at tage Hjemmearbejde . . . Oversættelser og den Slags.

ETHEL. Var det en ung Dame?

POUL. Nydelig . . . altfor smuk til Kontorarbejde.

HOLM. Ja, ser paa sit Uhr. . . . hvis det er Dit Alvor, Du vil ind, kan Du naa Halvellevetoget.

POUL op. Vel er det mit Alvor.

HOLM med Klokken. Skal der spændes for?

POUL. Nej, jeg gaar . . . halvelleve . . . det er jo Etatsraadstoget . . . jeg spadserer gennem Skoven ligesom de andre Etatsraader . . . mod venstre — ser ud. Vi faar vist for Resten en Skylle. Ud.

HOLM. Det lader til det.

ETHEL. Den Dame, I talte om, Mrs. . . .

HOLM. Fru Lund.

ETHEL. Ja — ser Du hende ikke mere?

HOLM. Jo, af og til — hun har nylig været og besøgt os.

POUL fra venstre, Regnfrakke paa Armen og Paraply. Standser; tænder en Cigar. Naar spiser I?

HOLM. Klokken 6. Du kan tage ud med 5^9.

POUL. Jeg vil ogsaa ned foran d'Angleterre og se, om der sidder nogen af de gamle Labaner.

HOLM. De sidder der saamænd nok endnu.

POUL nikker til Ethel. Ja, Farvel da — til Holm. Farvel gamle, nu skal jeg ind og kigge Dig i Papirene. —

HOLM. Kig væk. Poul ud gennem Haven.

TIENDE SCENE

ETHEL tager Holm under Armen. Og jeg bliver her og kigger Dig i Hjertet.

HOLM der gaar op og ned ad Gulvet. Tror Du nu ogsaa, Du kan det?

ETHEL standser. Se, ude over Vandet!

HOLM. Ja, nu kommer Bygen.

ETHEL. Og jager det dovne Solskin. Det kan jeg lide at se paa.

HOLM. Kunde Du lide at blive her?

ETHEL. Nej, her er altfor gammelt i Danmark.

HOLM. Det hedder jo ogsaa gamle Danmark.

ETHEL ler lidt. Ja, og gamle Evropa. Jeg følte allerede som Barn og ung Pige . . . vi gjorde jo Evropatrip hvert andet, tredie Aar . . . men det har aldrig slaaet mig som nu, da jeg rejste Turen med Poul.

HOLM. Vores Alderdom?

ETHEL. Ja . . . lige fra vi kom ind i Middelhavet og ikke længere kendte Orientens vilde Duft, begyndte det at lugte af Kirkegaard . . . og de engelske Officersfruer fra Indien gav sig til at synge sweet home. Og paa hele Vejen over Land, gennem Italien, Frankrig og Tyskland, alt hvad vi skulde standse ved og rigtig beundre, var noget gammelt.

Gamle Stumper af Ruiner og gamle kedelige Malerier . . . gamle snavsede Statuer og gamle vrøvlede Komedier . . .

Til sidst sagde jeg ogsaa i Berlin til Poul: Lad mig nu være fri for mer af al den gamle Guano og gaa hen og køb mig en Automobil.

HOLM. Naada!

ETHEL. Den kommer i Morgen. Femten horse-power, men jeg maa nok ikke køre med den, hører jeg.

HOLM. Nej, det maa Du skam ikke. Jo inde i Byen, hvor der er nogen at køre over. Men ikke herude paa Landet.

ETHEL. Jeg tror ogsaa, Danmark er den ældste og lumreste Krog i hele Indelukket. Bevares, fint gammelt Folk, dannet og saa høfligt; men frisk Luft faar I kun, naar der bliver stukket en knyttet Haand ind gennem Ruderne til Jer.

HOLM. Saadan en lille hidsig amerikansk Haand.

ETHEL. Ja, for I aner ikke selv, hvor I er støvede. Hvor I ligefrem bader Jer i Støv. Nusser rundt og synger Jeres Bedsteforældres Viser og samler paa Jeres Oldeforældres Spyttebakker.

HOLM. Ja, Herregud . . . Poesi . . . Kultur.

ETHEL. Pyt, I bliver nok snart saa poetiske og kultiverede, at I ikke engang kan faa Børn længere til at proppe Støv i.

HOLM. Du gør rent ud Kaal paa os stakkels gamle Evropæer.

ETHEL. Aa, I er vist altfor storsnudede; I gaar vist og stoler paa Jeres Udødelighed allesammen.

HOLM. Naa, men I unge Folk, derude i Verdensperiferien, paa den opgaaende Sols Kanter, lad os høre en Gang ... I har saadan revet Jer helt løs ... bare Fremtid, hvad?

ETHEL. Ja, vi er Nybyggere ... vi gaar i hvert Fald ikke med Jeres Fortids Blysaaler under Støvlerne.

HOLM. Og I længes aldrig? Føler I det ikke sommetider lidt tomt ... som I svævede i Luften?

ETHEL. Aa jo ... vi kan nok længes ... Der kan ogsaa være tomt, saa det gyser lidt i Rygraden. Vi kan føle os ensomme, udsatte som Fugle paa en fremmed Kyst. Men saa er der ogsaa Dage, hvor alting straaler med en saadan skinnende Glans af nyt, hvor det lufter med et saa vældigt Pust af Morgenfriskhed, at man synes, det alligevel er de eneste Steder, hvor der er værdt at drage Aande.

HOLM. Der er dog hyggeligt i det gamle Evropa.

ETHEL. Aa, I med Jeres gamle Evropa, det gamle Pulterkammer, som I har fyldt lige til Loftet med al Verdens Skrammel.

HOLM. Sagde Du Skrammel?

ETHEL. Ja, jeg véd nok, I kalder det for Skatte.

HOLM. Sig mig en Ting ... Michel Angelo for Eksempel ... ham saa Du vel; kalder Du ogsaa ham for Skrammel?

ETHEL. Sig Du mig en Ting ... hvis alt det, han har lavet, en skøn Dag sank i Jorden, hvad saa? Vilde Verden maaske ikke blive ved at gaa frem. Vilde den standse et eneste Sekund og kigge efter ham? Det er jo desuden fotograferet og kopieret i det uendelige. Men tænk Dig saa, at man pludselig ikke mere kunde telegrafere. Hvor vilde ikke alting med ét Slag staa stille ... styrte sammen. Jeg forsikrer Dig for, hvis jeg kunde opleve at komme til at sejle med det første rigtige Luftskib over Oceanet, maatte der for mig gærne brænde ti Biblioteker med gammelt Papir og tyve Musæer med Ben og Klude.

HOLM, Det vilde vist være Dig en sand Svir, selv at stikke Ild paa dem.

ETHEL. Der er ikke noget, jeg er bange for, naar jeg synes det er rigtigt. Saa siger jeg det og gør det. Men I, med Jeres vattersotige Respekt for alt muligt, I tør ingenting af, hvad I mest har Lyst til. I kan aldrig handle friskt for Jer

selv. Altid skal I klistre Jer til, hvad gamle døde Mænd har sagt og ment og tænkt . . . uf, bare at høre efter, da Du og Poul i Aftes begyndte at disputere.

HOLM. Naa, om Forretninger.

ETHEL. Baade om Forretninger og den Politik; Jeres Valg og Jeres tossede gamle . . . hvad er det, den hedder . . . Konstitution.

HOLM. Naa, Grundloven.

ETHEL. Ja, naar den ikke passer Jer længer, saa lav Jer en ny! Du gaar jo dog ikke med Din Bedstefaders efterladte Bukser. Men saadan er det med Jer i alting. I lever ikke for Jer selv, I er allesammen bange for det gamle, derfor tør I ikke det ny. Du med, skal Du se. Naar Du siger, Du føler Dig gammel, saa er der vist noget nyt, Du ikke tør.

HOLM. Aa, det véd jeg dog ikke . . .

ETHEL. Jamen jeg tror det. Hvor gammel er Du?

HOLM. Tre og Halvtres, min Pige.

ETHEL. Ikke mer! Og hvornaar døde Din Kone?

HOLM. Det er fem . . . vent lidt . . . jo, lige fem Aar siden.

ETHEL. Hvorfor har Du saa ikke faaet Dig en ny Kone og nye Børn?

HOLM. Hvadbeha'r!

ETHEL. Ah . . . fordi Du ikke tør.

HOLM. Nej, hør nu, Ethel.

ETHEL. Ja, hør Du selv.

PIGEN ind. Frue!

ETHEL. Er det mig?

PIGEN. Fruens Jomfru vil gerne spørge, om Fruen selv havde Nøglen til den store Kuffert?

ETHEL. Nu skal jeg komme straks . . . Tak . . . Pigen ud. Til Holm. Ja, Du maa ikke tro, Du er sluppet med det . . . Vi skal tale mer . . . . . so long . . . . . under Repliken baglæns mod venstre, ud.

HOLM nikker til hende, gaar hen i Havedøren, Regnen strømmer ned. Sikken et Styrtebad! Staar lidt og ser ud. Hører nogen komme fra højre. Ser derhen, gør en Bevægelse og gaar hurtigt ud.

TIENDE SCENE

BERTHA fra højre, under Paraply og løftende Kjolen op. Standser i Døren God Dag, er Du alene?

HOLM. Ja, god Dag . . . kom dog ind gaar hen imod hende og rækker Haanden ud. God Dag, Bertha —

BERTHA slaar Paraplyen ned og stiller den ved Døren. Ryster sin Kjole og træder ind. Ja, Du maa undskylde, hvis jeg drypper, jeg er skam blevet lidt vaad.

HOLM. Ja, det kan jeg tænke . . . vil Du ikke lægge Tøjet . . . lad mig . . . tager hendes Overstykke og hænger det over en Stol.

BERTHA. Ja Tak . . . hvis jeg maa gaar hen til et Spejl og tager sin Hat af. Jeg kom ogsaa i det allerværste. Med Ryggen til ham. Jeg synes for Resten, Du flygtede for mig.

HOLM. Saa . . . ja, jeg blev maaske nok lidt overrasket.

BERTHA vender sig. Jeg maatte tale med Dig. Jeg ringede til Kontoret og hørte, Du blev herude i Dag.

HOLM. Ja, min Søn er taget ind. Vil Du ikke sidde ned? De tager Plads.

BERTHA. Synes Du, det er saa underligt, jeg er kommen? Efter det Brev, Du har sendt mig . . . uden mindste Forberedelse.

HOLM. Jeg maatte jo . . . jeg vidste ikke, hvordan jeg skulde faa det sagt.

BERTHA. Poul!

HOLM. Ja, min Ven.

BERTHA. Er det virkelig Din Mening, at Du ikke mere bryder Dig om mig?

HOLM. Nej Du . . . det har aldrig været min Mening.

BERTHA. Men hvad betyder da det, Du skriver?

HOLM. De har jo nok mærket, jeg ikke har været mig selv i den senere Tid. Du har jo ogsaa spurgt, hvad der var i Vejen . . . jeg har gaaet og tænkt paa os to.

BERTHA. Naa . . . og hvad saa?

HOLM. Ja . . . jeg synes . . . jeg tror, det vilde være det bedste, om vi ikke saas i nogen Tid; om Du f. Eks., som jeg skrev, rejste lidt bort, og vi saa mødtes igen kun som Venner.

BERTHA. Og hvor skulde jeg rejse hen? Du véd jo godt, at jeg ikke har et eneste Menneske. Skulde jeg flakke alene omkring som en Hund, man jager ud paa Gaden — heftig. aa, hvad er det i det hele for noget usselt Snak, Du staar og siger.

HOLM peger mod Døren. Bertha!

BERTHA. Nej, jeg skal ikke tale højt, men jeg har Ret til at blive vred paa Dig . . . Rejse lidt bort og mødes igen

som Venner . . . at Du gider stikke mig den gamle Afskeds-recept ud.

Hvis jeg er Dig til Besvær, skal Du nok blive af med mig. Det behøver Du ikke at frygte. Men Du skal svare mig paa én Ting først — vil Du det?

HOLM. Ja, Bertha.

BERTHA. Lige i Øjnene.

HOLM vender sig mod hende. Ja!

BERTHA. Holder Du af mig . . . ja eller nej?

HOLM. Jeg holder af Dig.

BERTHA. Lige saa meget som før?

HOLM ser lidt paa hende. Du véd jo godt, Bertha, at jeg . . . bestandig har holdt mere af Dig, lige fra den første Dag, da Du kom op til mig paa mit Kontor — strækker uvilkaarlig Hænderne frem mod hende.

BERTHA ser paa ham og smiler — gaar hen og tager ham om Halsen. Jamen Herregud, min egen gamle Ven!

HOLM. Nej, Bertha, pas nu paa.

BERTHA. Ja — ja . . . men hvad betyder saa det altsammen . . . sæt Dig nu ned og giv mig ærlig Besked . . . nu kan vi jo tale ganske roligt.

HOLM. Ja, ser Du, det er Børnene . . . jeg kan ikke længer staa i det til to Sider.

BERTHA. Er det fordi Poul er kommet hjem?

HOLM. Ja, de andre, véd Du jo, bryder jeg mig ikke om. Derfor har jeg ladet dem faa, hvad de vilde, og regere, som de havde Lyst . . . til Gengæld havde jeg jo Dig og spurgte ingen . . .

BERTHA. Men Poul skal Du staa til Regnskab?

HOLM. Ja, paa en Maade . . . den Dreng og jeg vi hænger saa inderlig sammen. Om han føler det som jeg, véd jeg ikke, men for mig er han som en Del af mig selv . . . dér maa jeg have rent Brød i Posen.

BERTHA. Saa sig ham alting rent ud . . . netop da.

HOLM. Jeg kan ikke tilstaa mig skyldig i nogen Uregelmæssighed overfor min Søn.

BERTHA. Ja, naar Du ser saadan paa det. Saa begynder jeg at forstaa Dig.

. . . Men skjule Din Uregelmæssighed — det havde Du tænkt Dig . . . jeg skulde sendes bort og saa komme tilbage, naar han var rejst . . . synes Du i Grunden, det var finere?

HOLM. Bertha . . . bøjer sig frem og kysser hendes Haand. . . . vi

har jo desværre altid maattet skjule det, der var imellem Dig og mig . . . der kom jo fra først af noget skævt i det.

BERTHA. Ja Du har Ret . . . det begyndte skævt . . . jeg var i dit Brød og blev din Elskerinde . . . Principalens Elskerinde . . . og de anede det paa Kontoret —

HOLM. Det tror jeg ikke.

BERTHA. Vist saa . . . tror Du ikke, jeg forstod det . . . og din Kone fik Mistanke.

HOLM. Ja, hun havde maaske en instinktmæssig Fornemmelse.

BERTHA. Og betroede den til Agathe.

HOLM. Mener Du virkelig?

BERTHA. Jeg er ganske overbevist. Vi Kvinder mærker altid saadan noget paa hinanden og forstaar at lade hinanden vide, at vi har mærket det?

HOLM. Men Agathe har da aldrig . . . hverken overfor Dig eller mig . . .

BERTHA. Rent ud . . . nej, det er hun for klog til . . . men vent Du, der kommer nok en Dag, da hun aabner Ilden . . . naar hun faar Brug for et Vaaben mod Dig. Og maaske er det ogsaa det, Du selv hemmelig frygter, uden at Du rigtig har gjort Dig det klart. Du er bange, hun skal sige noget til Poul . . . derfor vil Du have mig væk.

HOLM. Nej, Bertha.

BERTHA. Men derfor synes jeg netop, Du selv skulde fortælle ham det. Han er jo din Ven.

HOLM. Jeg kan det ikke, Bertha.

BERTHA. Er jeg ikke god nok?

HOLM. Bertha, Du er vist altfor god.

BERTHA. Har Du noget at klage paa mig for? Har jeg ikke i alle disse Aar . . .

HOLM. Jo — jo.

BERTHA. Været alt for Dig, hvad jeg kunde, og hvad Du bad om. Du, som kom og sagde, Du følte Dig alene, da din Søn var rejst.

Og Du, som ogsaa har været alt for mig . . . været saa god imod mig, at det aldrig før er faldet mig, som dog vist de fleste Kvinder i mit Sted vilde tænkt . . . aldrig faldet mig ind at bede Dig om mere. Heller ikke i Dag havde jeg tænkt mig det. Jeg kom blot urolig og bedrøvet over Dit Brev for at faa at vide, hvad Du mente . . . Men nu da jeg ser, hvad der er i Vejen, da jeg synes, Du . . . ja, tilgiv mig, jeg synes,

det er første Gang, at Du vil svigte mig . . . ikke være mig bekendt . . . saa kræver min Stolthed . . . saa forlanger jeg, hvad jeg synes er min gode Ret.

HOLM. Ja, ja . . . saa bliv . . . rejs ikke . . . bryd Dig ikke om, hvad jeg skrev —

BERTHA. Du forstaar mig ikke, min Ven.

HOLM. Hvad da?

BERTHA. Jeg vil være din Kone . . . ellers faar vi to ingen Glæde af at se hinanden mere.

HOLM. Forlanger Du det?

BERTHA rejser sig. Ja, jeg gør . . . og nu vil jeg gaa . . . saa kan Du tænke Dig om . . . tager sin Hat og gaar hen til Spejlet. Jeg beklager mig ikke, Du . . . hvorfor skulde jeg ogsaa det. Jeg har jo intet ofret, som jeg ikke har faaet igen. Hvor lykkeligt vi har haft det sammen, véd Du lige saa godt som jeg. Men skal det blive ved, maa det være, som jeg har sagt tager sit Overstykke.

HOLM. Maa jeg ikke hjælpe Dig.

BERTHA. Tak han hjælper hende, hun gaar hen og tager sin Paraply; tilbage til ham. Ja, Farvel da, min Ven.

HOLM. Nej, Bertha, ikke Farvel.

BERTHA. Det kommer kun an paa Dig.

ELLEVTE SCENE

ETHEL fra venstre, omklædt, standser. Undskyld . . . jeg vidste ikke, Du havde Besøg. Jeg vilde blot vise Dig min Kjole . . . hilser Bertha.

HOLM. Fru Lund — min Svigerdatter.

ETHEL rækker Bertha Haanden. De er kommet herud i daarligt Vejr, Frue.

BERTHA. Aa, nu synes jeg, det er ovre. Jeg vil ogsaa benytte mig af Øjeblikket . . . Farvel, Frue.

ETHEL. Maa De gaa igen allerede?

BERTHA. Ja, jeg skal med Toget . . . jeg var her kun for at tale med Hr. Holm — Farvel nikker og gaar; til Holm Nej, De maa ikke følge mig ud. ud.

TOLVTE SCENE

ETHEL. Hvorfor bad Du hende ikke om at blive?

HOLM. Hun vilde jo ikke.

ETHEL. Og Du troede ikke, Du kunde overtale hende ... staar lidt og ser skarpt paa ham. Gaar pludselig hen foran ham. — Gamle, bange Mand!

Tæppe.

TREDIE AKT

Grosserer Holms Kontor. Samme Dekoration som i første Akt.

FØRSTE SCENE

Ved det store Arbejdsbord i Midten sidder Poul og blader i nogle Handelsbøger. Holm arbejder ved Pulten til højre.

HOLM gaar hen ved Pouls Bord og tager nogle Papirer. Tillader Du?

POUL. Vil Du ikke selv til her?

HOLM. Nej — bliv Du kun siddende. Jeg er straks færdig. Det morer mig at se Dig sidde der paa den Plads. Tilbage til Pulten.

POUL. Ja, det morer for Resten ogsaa mig.

HOLM. Hvad mener Du? Hvad griner Du af?

POUL ler, læner sig tilbage. Jo, jeg synes det er en utrolig komisk Maade, Du fører Din Forretning paa.

HOLM. Saa — hvad Begreb har Du i Grunden om det?

POUL. Jo, Du maa undskylde. Jeg har det Begreb, Tallene giver mig.

HOLM. Tallene?

POUL. Efter hvad jeg kan se her af Bøgerne, maa Du være en Mand paa en godt tolv hundred Tusend Kroner.

HOLM. Det véd jeg nok.

POUL. Det indbringer Dig i Rente og Udbytte af Dine Aktier gennemsnitlig op mod syv Procent.

HOLM. Seks tre kvart gennemsnitlig.

POUL. Som jeg siger. Altsaa en Aarsindtægt med et rundt Tal af —

HOLM. 80,000 —

POUL. Og din Skatteindtægt opgiver Du til hundred Tusend —

HOLM. Ja, med det, Forretningen indbringer mig ... Tyve Tusend — Det er ganske rigtigt.

POUL. Nej, det er galt, gamle. Forretningen indbringer Dig i Virkeligheden saa godt som ingenting. Naar Du regner Husleje og Kontorudgifter og Repræsentation o. s. v. fra, tjener Du højst en 5—6000 Kroner. Det samme, som Du

giver Din Bogholder. Og det gaar Du omkring og spiller stor Grosserer paa.

HOLM. Ja, hvad saa?

POUL. Med andre Ord, Du kunde lige saa godt lukke Butikken og leve af dine Penge —

HOLM. Det har jeg ogsaa mest Lyst til.

POUL. Hvadbehager?

HOLM. Jeg sagde, at det havde jeg ogsaa mest Lyst til. Rejser sig. Farvel, min Dreng. Nu gaar jeg.

POUL. Gaar Du?

HOLM. Ja. Der er noget, jeg skal besørge.

POUL. Hvad er det for noget?

HOLM. Jeg skal tale med nogen.

POUL. Paa Børsen?

HOLM. Børsen? — Nej, Børsen besørger Løvgaard.

POUL. Kan Løvgaard ikke ogsaa besørge det andet? Han har jo Prokura.

HOLM. Nej, det kan Løvgaard ikke.

POUL. Det var kedeligt.

HOLM. Hvorfor?

POUL. Fordi jeg kunde ønske at tale lidt mere med Dig, nu da vi er alene sammen her paa Kontoret.

HOLM. En anden Gang. Vil gaa.

POUL. Herre Gud, Du maa da nok kunne opsætte Dine private Sager et Øjeblik, naar Du hører, jeg ønsker at tale med Dig om Forretninger? I gamle Dage sagde Du altid, at Du glædede Dig til den Tid, hvor vi to skulde arbejde sammen som gode Venner. Saa er det da skam ogsaa din Pligt at høre paa, hvad jeg har at sige.

HOLM. En anden Gang, Poul.

POUL. rejser sig. En anden Gang! En anden Gang — Man skulde tro, Du aldrig havde sagt andet i al den Tid, jeg har været borte.

HOLM. Hvad mener Du med det?

POUL. Jeg mener, naar man ser paa Forretningen. Bare opsat og opsat fra den ene Dag til den anden! En anden Gang — det er der ikke noget, der hedder ude i den store Verden. Og derfor har Du nu ogsaa den Godhed straks at sætte Dig ned og give mig de Oplysninger, jeg ønsker.

HOLM. sætter sig. Det er en meget mærkelig Tone, Du anslaar overfor din Fader, Poul.

POUL. Saa? Synes Du? Man hænger jo dog ved det gamle.

Det har jeg i hvert Fald gjort — baade ved Geschäften her og ved Dig. Jeg havde rigtig glædet mig til at komme hjem til en stor Forretning, fuld af Fart og Strøm, og saa har Du bare ligget her og traadt Vande hele Tiden.

HOLM. Hvad har jeg?

POUL slaar ham paa Skulderen. Du er bleven gammel, Fa'r, meget før Tiden.

HOLM pikeret. Saa? Det tror jeg aldeles ikke, jeg er bleven.

POUL. Ja, hvad kalder man da det, at Du falder hen og helst vil opgive Forretningen og leve af dine Penge? Eller rettere lade andre leve af dem. For Du selv bruger jo ingenting. Eller Du er maaske ogsaa begyndt at interessere Dig for Heste?

HOLM. Heste?

POUL. Ja, Konsortiet Captain Springflower kunde næppe bestaa uden meget rigelige Tilskud fra din Side.

HOLM. Du kan være ganske rolig. Det bliver ført ind i Husholdningsbogen alt sammen.

POUL. Det kan være godt nok. Men en daarlig Forretning er det alligevel. Hvad faar Du for det?

HOLM med Uhret i Haanden. Hvad jeg faar for det?

POUL. En Forretningsmand faar altid noget for det. Nej, nej, Fa'r, Du er bleven svært gammel.

HOLM. Jeg er ikke bleven gammel. Det skal jeg vise Dig. Vi to skal tale mere sammen om alt dette her. En anden Gang — for nu vilde jeg rigtignok gerne have Lov til at gaa? Klokken er næsten 2.

POUL. Ja, ja. Saa gaa da. Saa skal jeg imens tage Dine Affærer under nærmere Overvejelse. Og saa tales vi ved for Alvor en af Dagene.

ANDEN SCENE

Forrige, Løvgaard. Lidt efter Ethel.

LØVGAARD fra Kontoret. Her er en Dame.

HOLM farer let sammen. En Dame?

ETHEL fra Kontoret. Det er mig. Løvgaard bort.

HOLM hen til hende. Ethel — min søde Pige.

POUL. Hvad behager, er Du ogsaa i Byen?

ETHEL. Jeg har været her i flere Timer.

HOLM. Paa egen Haand?

ETHEL. Jeg havde Forretninger.

POUL. Det ligner hende.

ETHEL. Huslige Forretninger. De er gaaet udmærket. Nu skal I høre.

HOLM. Jeg maa desværre have din Venlighed tilgode, lille Ethel. Ser paa sit Uhr. Jeg har ogsaa Forretninger.

POUL. Det er jo ikke sandt, Fa'r. Det er jo noget rent privat.

ETHEL. Noget privat?

POUL. Løvgaard kan i hvert Fald ikke besørge det.

HOLM. Ikke saa godt — nej — Farvel. Vil gaa.

ETHEL. Vil Du ikke give mig et Kys, Svigerfa'r?

HOLM vender om. Om jeg vil!

ETHEL. — Svigerfa'r.

HOLM. Ja.

ETHEL. Jeg skal hilse Dig fra Fru Lund.

POUL. Fru Lund?

ETHEL. Ja hende traf jeg jo forleden Dag ude paa Villaen.

HOLM. Har Du mødt hende? Nu for nylig?

ETHEL. Nej, det er noget siden — Kys mig saa. Han kysser hende. Kommer Du her tilbage?

HOLM. Klokkken 4. Vi kan maaske køre sammen hjem. Vognen er i Byen.

POUL. Tak. Hvis der er Plads.

HOLM. Naturligvis.

POUL. Jeg mente kun, fordi jeg saa Konsortiet sidde og spise Frokost udenfor d'Angleterre.

HOLM. Der er aldrig nogen af dem, der kører med mig.

POUL. Nej, ikke paa den Maade maaske.

HOLM. Farvel.

ETHEL. Saa træffes vi senere. Holm ud i Kontoret.

TREDIE SCENE

Ethel. Poul.

ETHEL. Er det ham, Du staar og ryster paa Hovedet af?

POUL. Ja, desværre. Jeg véd Fanden ikke — den gamle har altid staaet for mig som et Ideal baade af et Mandfolk og af en Købmand. Og naar jeg saa ser ham nu i Kløerne paa Agathe og i Kølvandet paa Løvgaard —! Men naturligvis, der er jo gaaet nogle Aar —

ETHEL. Han er slet ikke gammel.

POUL. Nej, det er han jo egentlig ikke heller. Og han kan skam heller ikke lide, at andre siger det om ham. Men alligevel — Hvorfor staar Du og smiler? Jeg synes, Du er begyndt at drille ham med Fru Lund.

ETHEL. Han har en god Smag, ligesom Du. Hun gaar hen over Gulvet.

POUL følger hende med Øjnene. Jeg kan slet ikke glemme, at Du er taget herind paa egen Haand. Du risikerer jo at løbe vild i Gaderne.

ETHEL. Jeg kan dem allesammen. Østergade — Vimmelskaftet.

POUL sætter sig ved Bordet. Skal det være en Opfordring til at vise Dig Byens Mærkværdigheder? Det maa Du heller bede Fader om.

ETHEL. Købmagergade — Holmens Kanal.

POUL. Ja, Tak. Men jeg har saa daarlig Tid, Ethel. Det er virkelig ganske nødvendigt, at jeg sætter mig lidt grundigt ind i Forholdene her paa Kontoret.

ETHEL. Gothersgade — Vendersgade.

POUL. Der er ikke noget at se.

ETHEL. Ja, ja. Saa kan Du træffe mig paa Hotel d'Angleterre. Der har jeg taget Værelse.

POUL. Har Du taget Værelse?

ETHEL. Ja, jeg sagde Dig jo, at jeg havde Forretninger.

POUL. Fordi Du skal gøre et Par Indkøb.

ETHEL gaar, vender om. Sig mig en Gang — herfra til Vendersgade — hvor lang Tid bruger man om det Stykke?

POUL. Et godt Kvarter.

ETHEL. Saa kommer din Fa'r tilbage om en god halv Time. Og saa kan Du tage ham med op paa mit Værelse i Hotellet.

POUL. Hvad skal det sige? Hvad véd Du om det?

ETHEL. Det skal sige, at han træffer hende ikke. For hun er hos mig.

POUL. Hun? Hvem?

ETHEL. Fru Lund?

POUL springer op. Fru Lund.

ETHEL. Ja, der har Du hele Hemmeligheden.

POUL. Hemmeligheden?

ETHEL. Hvad er han gammel for? — Fru Lund. Hvad er han bedrøvet for? — Fru Lund. Hvad kan gøre ham glad og ung igen? — Fru Bertha Lund. Altsammen Bertha. Og

det skal jeg komme herover fra Kina for at ordne. For de kan ingenting selv herhjemme i det gamle dumme Evropa.

POUL. Men Du godeste Gud, Ethel — hvad er det, Du siger? Og hvad er det, Du har gjort? Er der noget mellem Fader og Fru Lund?

ETHEL. Det har der været længe.

POUL. Men det er jo en skrækkelig Historie. Hvad er der mellem dem?

ETHEL. Ja, hvad plejer der at være mellem to forelskede Mennesker?

POUL. Forelskede? — Fa'r!

ETHEL. Meget forelsket — din Fa'r.

POUL. Det er sandelig nydeligt, maa jeg sige. Og det har Du blandet Dig i?

ETHEL. Ønsker Du en nærmere Forklaring?

POUL. Selvfølgelig.

ETHEL. Jeg mener, om Du har Tid.

POUL. Kæreste Ethel, dette her er virkelig ret overvældende. Og jeg er bange for, at Du har handlet noget for kinesisk.

ETHEL smiler. Hm. Det var i Forgaars. Du var taget til Byen. Jeg havde en meget lang Samtale med Din Fader. Vi kom til at holde saa meget af hinanden. Vi saa hinanden ind i Øjnene — mange Gange — og meget dybt — og talte meget dybt med hinanden. Han var livlig nok, men glad var han ikke. Det havde du jo ogsaa mærket? Der var ligesom noget, han var bange for. Og nu véd jeg, hvad det var.

POUL. Naa, hvad var det da?

ETHEL. Han var bange for, at Du skulde faa det at vide, som jeg har opdaget.

POUL. At han — har et Forhold, for at tale rent ud. Ja, det forstaar jeg godt, maatte genere ham. Men hvorledes fik Du det da at vide?

ETHEL. Jeg vilde vise din Fa'r en af mine Pariserkjoler. Og mens jeg var borte, fik han Besøg af en Dame.

POUL. Af Fru Lund, javel.

ETHEL. Og da jeg kom tilbage — jeg kommer altid flyvende ind ad en Dør, véd Du — saa for de fra hinanden. Det var aldeles ikke til at tage fejl af. Hun gik ogsaa lige straks sin Vej, og din Fader vidste ikke, hvor han skulde se hen. Men saa saâ jeg paa ham, som Du véd, at jeg kan, og saa læste jeg det hele ud af hans rare, brune Øjne.

POUL. Og det lod Du ham forstaa?
ETHEL. Ikke direkte. Men jeg opfordrede ham — stærkt.
POUL. Ja saa. Hvorledes?
ETHEL. Men det hørte Du jo selv.
POUL. Gjorde jeg?
ETHEL. Ja. om Aftenen, da Du kom hjem. Kan Du ikke huske? Mens vi spiste. Jeg bragte Fru Lund paa Bane, saa snart jeg bare kunde. Jeg maatte jo have mere at vide om hende, alt, hvad jeg kunde faa. Jeg roste hende i høje Toner for hendes fine Ydre. Og din Fader saa helt rørt ud af Øjnene. Jeg foreslog endogsaa, at vi skulde bede hende ud til os. Det havde Du slet ikke noget imod.
POUL. Jeg anede jo ikke. Men at Du, som anede det, at Du kunde foreslaa — ærlig talt, Ethel, det ligner Dig ikke.
ETHEL. Hvem siger, jeg vilde have tilladt det? Jeg foreslog kun. Jeg vilde have hendes Adresse.
POUL. Hendes Adresse?
ETHEL. Og jeg har ogsaa faaet den. Din Fader skrev nemlig til hende i Gaar, og den Udskrift fik jeg fat i. Saa skrev jeg ogsaa.
POUL. Til Fru Lund?
ETHEL. Og i Dag tog jeg ind paa d'Angleterre.
POUL. Og der sidder hun nu.
ETHEL. Ja. Mens din Fader søger hende ude i Vendersgade. Det er altsaa derfor, han er taget til Byen. Ikke for at høre din Mening om Forretninger.
POUL. Ethel — dette her . . . det . . .! Hvad skrev Du til Fru Lund?
ETHEL. Jeg bad hende blot komme, hvis det passede hende. Meget venligt.
POUL. Og det passede hende altsaa.
ETHEL. Hun troede, man vilde angribe hende. Saa kom hun for at forsvare sig.
POUL. Forsvare — at hun — ja, jeg dømmer ingen Mennesker. Men alligevel — naar jeg tænker paa, at hun har siddet her paa Kontoret og samtidig været Faders Elskerinde —
ETHEL. Det tiltaler heller ikke mig.
POUL. Hvor kunde Du saa blande Dig ind i alt dette?
ETHEL. For din Faders Skyld.
POUL. For Faders —?
ETHEL. Og fordi det Forhold maa høre op.

POUL. Gudskelov. Det var da endelig et fornuftigt Ord. Selvfølgelig maa det høre op. Det var altsaa det, Du vilde sige hende?

ETHEL. Ja.

POUL. Tror Du ikke, at det havde været bedre, om jeg for Eksempel —?

ETHEL. Absolut ikke. Kvinder forhandler altid bedst med Kvinder. Vi har ogsaa talt saa godt sammen, hun og jeg. Vi er ligefrem blevet Veninder.

POUL. Naa! Er I det?

ETHEL. Jeg tror ogsaa, Du vilde synes om hende.

POUL. Meget muligt, under andre Forhold.

ETHEL. Ogsaa under de nuværende. Det var saa fornuftigt alt, hvad hun sagde. Som for Eksempel — saa snart der blev Tale om din Hjemkomst, havde hun straks følt, hvor falsk hendes hele Stilling var.

POUL. Det taler for hende.

ETHEL. Og hun sagde ogsaa, at din Fader skammede sig ved at vedligeholde Forbindelsen, nu, da Du var kommet tilbage.

POUL. Gudskelov. Saa har han da endnu lidt Ære i Livet, den gamle.

ETHEL. Saa længe Du er i Farvandet, ja.

POUL. Men bagefter?

ETHEL. Bagefter svarer jeg ikke for ham.

POUL. Saa skal jeg min Salighed tage ham i Skole.

ETHEL. Det behøves ikke.

POUL. Hvorfor ikke?

ETHEL. Fordi hun ikke vil længere — heller ikke naar Du er rejst.

POUL. Har hun sagt det til Dig?

ETHEL. Ja. Og hun har ogsaa sagt det til din Fader. Det var just i den Anledning, at hun besøgte ham forleden Dag.

POUL. Men saa er det jo forbi — og saa havde Du jo slet ikke behøvet —

ETHEL. Det er ikke forbi. Se paa din Fader.

POUL. Herre Gud, han er da ingen Aarsunge længer. Han maa dog kunne resignere. Ja, der er jo ikke andet at gøre.

ETHEL. Er der ikke?

POUL. Hvad skulde det være?

ETHEL. Hvad gjorde vi to?

POUL. Vil Du have, han skal gifte sig med Fru Lund?

ETHEL. Tænk Dig lidt om, Poul. Kunde jeg overhovedet have blandet mig i den Ting med noget som helst andet Formaal.

POUL. Nej — nej, det kunde Du naturligvis ikke.

ETHEL. Altsaa har Du staaet her og været dum.

POUL. Det er ikke faldet mig ind. Det er ikke noget, som falder en Søn ind.

ETHEL. — Men — jeg tror ikke, han gifter sig uden dit Samtykke, Poul.

POUL. Jamen det faar han ikke. Det er jo Daarskab at gifte sig i hans Alder. Det behøves jo slet ikke.

ETHEL. Behøves det ikke?

POUL. Hans Fremtid tilhører Forretningen og mig. Vent bare, til jeg faar sat ham i Trit igen, saa skal Du se. Det er kun, fordi han gaar her og dovner, at han falder hen til den Slags Daarlighed.

ETHEL. Jeg troede, Du holdt mere af din Fader, Poul.

POUL. Der er ingen, der holder saa meget af Fader som jeg. Men lad nu det være godt. Nu skal jeg nok tage Affære. — Vil Du kun sige mig én Ting, Ethel. Hvorfor har Du først i Dag talt til mig om alt dette? Hvorfor sagde Du det ikke til mig allerede i Forgaars, da jeg kom hjem fra Byen? Det er ikke smukt af Dig, at Du har baaret Dig saa egenraadigt ad, især da Du slet ikke kender Forholdene herhjemme, og derfor heller ikke kan bedømme, hvad der her er det rigtige.

ETHEL. Det er netop det, jeg kan. Og det er netop, fordi jeg kender Forholdene herhjemme, som Du kalder det, at jeg har handlet, som jeg har gjort.

POUL. Saa?

ETHEL. Ja. Eller rettere, fordi jeg kender Dig.

POUL. Mig?

ETHEL. Gudbevares, Du er storartet, som Du er. Up to date i enhver Henseende. Men Du er alligevel en gammel Snob.

POUL. Er jeg?

ETHEL. Ja. En rigtig ærkegammel Evropæersnob. Det var det, jeg nok vidste. Derfor turde jeg ikke tage Dig paa Raad med. For var jeg straks gaaet til Dig og havde sagt saadan og saadan, gift dem med hinanden! Saa var hele Historien gaaet i Stykker for alt det gamle danske Vrøvls Skyld, som Du var kommet med og som Du ogsaa nu staar og

tripper i. Derfor tog jeg Têten — alene. Og derfor gifter jeg dem med hinanden — alene, hvis Du ikke vil være med!

POUL. Saafremt Du vil høre et Øjeblik roligt paa mig.

ETHEL. Jeg er meget rolig — og meget tilfreds med mig selv.

POUL, Ogsaa naar jeg i fuldt Alvor siger Dig, at jeg er meget utilfreds med Dig? Ideelt set, kan din Optræden og dine Hensigter være meget smukke —

ETHEL. Det var det, jeg vidste, vi blev nok enige.

POUL. Vi bliver ikke enige. For herhjemme i Danmark kan man ikke bære sig ad paa Din — kinesiske Maade.

ETHEL. Nej, det er jo det, jeg siger.

POUL. Og bærer man sig ad paa den Maade, saa gør man Ulykker.

ETHEL. Det tror jeg ikke.

POUL. Du tror altsaa virkelig, at et Ægteskab med Fru Lund vil gøre Fader lykkelig.

ETHEL. Ja.

POUL. Du forstaar slet ikke, at det vilde føre ham ind i en Kæde af Vrøvl og Skuffelser, der baade udad til og indad til vilde bringe ham i en skæv Stilling.

ETHEL meget alvorlig. Husk paa, Poul — han har kun hende, naar vi rejser.

POUL. Det gør mig ondt at maatte sige Dig det, men hele din Opførsel i denne Sag har ikke været, hvad jeg kalder fair.

ETHEL smiler. Naturligvis — Du maa holde paa Værdigheden. Det vidste jeg altsammen. Men det gaar af Dig igen — altsammen. Farvel. Nu springer jeg op paa Hotellet til Fru Lund og siger, at det er all right — altsammen.

POUL. Nej stop, Ethel. Nu er det mig, som raader, og det maa jeg fra nu af bede Dig respektere. Du har handlet yderst overilet. Du har kendt Fader i tre Dage, og dit Bekendtskab med Fru Lund er endnu kortere. Hvem borger Dig for, at hun ikke er et intrigant Fruentimmer, som ganske simpelt har taget Dig ved Næsen? Her maa nøje Overvejelse til, inden vi tager en Beslutning. Og derfor vil jeg nu bede Dig have den Godhed at sige Fru Lund fra mig —

ETHEL. Kære Poul — hvad jeg har at sige til Fru Lund, skal jeg nok selv finde paa. Hvad Du har at sige hende, maa Du selv besørge. Jeg har taget Værelse Nr. 5, og Hotellets Telefonnummer er 7237. 7237 Hun skriver Tallet med store Bogstaver

med blaa Blyant paa et stort Ark Papir, der ligger paa Bordet. Saa véd Du, hvor Du kan finde os, naar Du har talt med din Fader. Kysser paa Fingeren. Good by, my dear. Ud i Kontoret.

FJERDE SCENE

Poul. Løvgaard.

POUL et Skridt efter hende. Ethel! — Jeg tror, hun er rundtosset! Tager uvilkaarlig Papiret. 7237 — kaster det igen. At den gamle ogsaa kan begaa saadan Dumheder! — og med Fru Lund! Aabner Døren til Kontoret. Løvgaard!

LØVGAARD fra Kontoret. Hr. Grosserer.

POUL er forlegen et Øjeblik, fordi han ikke kan sige det, han vilde. Har De Tid et Øjeblik, Løvgaard?

LØVGAARD. Vi har just ikke saa overvættes travlt i Dag.

POUL. De skal ikke paa Børsen?

LØVGAARD. Thomsen gaar paa Børsen.

POUL. Naa, Thomsen gaar paa Børsen! Ja, ja da — værs'go og sæt Dem ned.

LØVGAARD bliver staaende. Tak.

POUL sidder. Nej, I har nok overhovedet ikke synderlig travlt mere.

LØVGAARD. Naa, det gaar.

POUL. Jamen det gaar sløjt. Jeg har jo nu sat mig ind i Papirene. Lutter død Kapital. Ingen Drift, ingen Livsdrift, Løvgaard. Der er sket en svær Forandring med Fader, siden jeg rejste.

LØVGAARD. Synes Grossereren?

POUL. Synes De ikke?

LØVGAARD. Jeg kan ikke se, det er blevet anderledes.

POUL. Mig forekommer han ligefrem demoraliseret.

LØVGAARD. Naa —

POUL. Ja, jeg mener, saadan — forsumpet. De finder ikke, han er faldet af?

LØVGAARD. Jeg tror ikke, der fejler ham andet, end at han føler sig alene.

POUL. Alene.

LØVGAARD. Ja, han har jo nok Deres Søster.

POUL. Ja, Tak. Hende har han vist snarere for meget af — hvad? Ogsaa det, at hun og hendes Heste kan løbe med ham, som de gør — er det ikke ogsaa et Tegn paa, at han er bleven svag?

LØVGAARD. Ja, svag er Grossereren maaske nok i visse Ting.

POUL. Det var han da ikke før.

LØVGAARD. Nej, for da havde han Dem.

POUL. Mig? Jeg kunde da ikke være ham til nogen Støtte.

LØVGAARD. Nej, men han var ikke alene — dengang.

POUL. Alene —! Hm! — Ja, nu har han mig jo forelø-big igen. Og naar jeg rejser, kan jeg jo sende ham en eller anden over fra Shanghai, som kan holde ham og Forret-ningen med Selskab. Jeg er skam bange for, at de ellers falder ganske i Staver, begge to. — Hvad er det?

LØVGAARD. Jeg synes, det bankede paa den lille Dør.

FEMTE SCENE

Forrige. Neergaard.

POUL lukker op. Hvad? er det Dig? — vær saa god.

NEERGAARD. Mange Tak ind. God Dag, kære Ven. Ser Løvgaard. Om Forladelse.

POUL. De er maaske saa elskværdig at komme igen om lidt, Løvgaard. De siger jo, De har god Tid.

LØVGAARD. Jeg er ganske til Grossererens Tjeneste. Ud i Kontoret.

POUL. Naa. Vær saa god at træde nærmere.

NEERGAARD. Jeg forstyrrer Dig vist.

POUL. Ikke synderlig. Vil Du ikke sidde ned? — En Cigar —

NEERGAARD. Tak! De sætter sig. Du er alene? Jeg mener, Din Fader er her ikke.

POUL. Som Du sér, ikke for Øjeblikket.

NEERGAARD smiler. Nej, han er her nok ikke saa ofte — nu mere.

POUL. Saa? — Du siger det saa underligt.

NEERGAARD. Synes Du?

POUL. Og Du smiler — ligesaa underligt.

NEERGAARD. Naa ja, Du véd sagtens nok, hvad jeg mener.

POUL. Oprigtig talt —

NEERGAARD. Jeg mener — siden han ikke længer har Selskab ved Pulten derhenne.

POUL rynker Brynene. Aa —!

NEERGAARD. Der kan Du se, Du vidste det. Det véd jo hele Kjøbenhavn. Han er omtrent ligesaa omtalt nu, som Du var det i Din Tid.

POUL. Ja saa. Er det for at sladre om de Ting, at Du er kommen?

NEERGAARD. Egentlig ikke. Det faldt mig bare ind.

POUL. Hm. Det er maaske slet ikke mig, Du søger?

NEERGAARD. Vist saa. Hvem andre? Jeg véd jo, at Du plejer at tilbringe Dine Formiddage herinde paa Kontoret.

POUL. Er Du interesseret i den Ting, siden Du er saa vel underrettet?

NEERGAARD. Hvorfor skulde det interessere mig? — Nej — men det morede mig en Gang at stikke herop — den Vej, ligesom i gamle Dage. — Kan Du huske, naar vi lagde vores Slagplan for Døgnet?

POUL. Det var jo rørende.

NEERGAARD. Jeg har ikke været den Vej siden. Du kan nok huske den Dag, Du blev taget ved Vingebenet og sendt bort. Camilla fortalte mig bagefter — det maa have været en storartet Scene mellem hende og den gamle.

POUL. Sig mig, det er maaske ogsaa for at lægge en Slagplan, at jeg har Æren af at se Dig her i Dag.

NEERGAARD. Ja, paa en Maade. Jeg kommer for at — det er Agathe — jeg mener Din Søster —

POUL. Gener Dig ikke. Sig Du kun Agathe. Jeg hører jo til Familien.

NEERGAARD. Ja, altsaa Din Søster er inde i Dag, og saa talte vi om, hun, Carl, og jeg —

POUL. Aa, det er paa Konsortiets Vegne, Du optræder. Vil I have mig til at tage Aktier?

NEERGAARD. Ha, ha — næ. — Næ vi vilde blot spørge Dig, om Du ikke kunde have Lyst til at spise til Middag med os i Dag, f. Eks. ude i Tivoli — ganske —

POUL. En famille.

NEERGAARD. Og i al Tarvelighed.

POUL. Tarvelighed forbavser mig. Er det maaske ikke Captajn Springflower, der betaler?

NEERGAARD. Jo. Det kan man jo godt sige.

POUL. En Middag mer eller mindre spiller vist ingen Rolle paa den Konto. — Ja, min Ven, det er meget venligt af Jer, men jeg kan skam ikke.

NEERGAARD. Det vil gøre Din Søster meget ondt. Hun vilde saa gerne have Dig en Gang lidt for sig selv.

POUL. Saa hun begynder ogsaa at blive rørende.

NEERGAARD. Og jeg havde nu ganske særlig glædet mig. Jeg havde allerede saa smaat tænkt paa en lille Fest ligesom i gamle Dage — det vil sige, naar Agathe var taget hjem.

POUL. En lille Fest? Uden Damer?

NEERGAARD. Med Damer. Selvfølgelig.

POUL. Aha —!

NEERGAARD. Ja. Kunde det for Eksempel ikke more Dig igen en Gang at være sammen med Din gamle Veninde? Hun længes morderlig efter at faa sig en Slammer med Dig. Du véd nok: on revient toujours.

POUL. Det er en lang Gade.

NEERGAARD. Jeg skal nok faa Carl til at ordne det.

POUL. Det var venligt af Dig.

NEERGAARD. Ja, det er ikke for at sladre paa Din Svoger, men Du véd maaske nok —

POUL. Jo Tak. Jeg har hørt det. Det er den Slags, man faar at vide allerførst, naar man kommer hjem igen.

NEERGAARD. Og jeg vil rent ud sige Dig, at hvis Carl generer Dig, saa væk med ham! Det er den letteste Sag af Verden. Saa bliver vi kun vi tre, Du og Camilla og jeg.

POUL. Nu kan Du snart ikke strække Dig videre, Carl Valdemar.

NEERGAARD. Jo, det ved Gud, jeg kan. Ligesaa langt Du vil. — Sig nu ja, Poul, hvad? Vi skal Fanden gale mig faa en storartet Aften, som vi ikke har haft Mage til i mange Aar.

POUL. For sidste Gang. Det er mig umuligt. Min Kone er desuden ogsaa i Byen.

NEERGAARD. Jamen —

POUL rejser sig. Og nu maa Du undskylde mig. Jeg har en Del at bestille.

NEERGAARD. Her?

POUL. Ja.

NEERGAARD. Du sidder virkelig her og ser Din Faders Bøger efter?

POUL. Ja, og jeg opdager mange morsomme Ting.

NEERGAARD. Det er s'gu uhyre komisk. Nu sidder Du her paa Din Faders Plads og arbejder, mens han er ude og gaar i Byen, ligesom Du gjorde i gamle Dage.

POUL. Jeg vil bede Dig huske, Neergaard, at Du kommer i den Mands Hus.

NEERGAARD rejser sig. Naa, naa — Du forstaar vel Spøg. Ja, ja. Saa Farvel da — Og paa Gensyn. Kanske vi kan faa den Souper en anden Gang. Hvor længe bliver I?

POUL. Jeg bliver i hvert Fald saa længe, som Fader trænger til mig.

NEERGAARD. Gudskelov — Farvel ud paa Gangen.

SJETTE SCENE

Poul, Løvgaard. Poul sætter sig til at se i Bøgerne. Grynter, springer op, gaar til Kontoret og kalder paa Løvgaard.

LØVGAARD fra Kontoret. Hr. Grosserer.

POUL. Hør, Løvgaard. De véd vel ikke, hvor Fader gemmer sin saakaldte Husholdningsbog?

LØVGAARD. Den tror jeg nok, Principalen har laaset inde.

POUL. Ja, ja. Saa bliver jeg fri for at begaa den Indiskretion. Men han skal nu frem med den alligevel, enten med det gode eller med det onde. Jeg vil have fuld Klarhed paa, hvor meget han sætter i det Stutteri om Aaret. For Summens Størrelse vil ligesom være mig en Gradmaaler for hans Tilstand, forstaar De.

LØVGAARD. Saa er jeg bange for, at det kommer til at se lidt galt ud med Tilstanden.

POUL. Ja men, hvor i Alverden! Det er dog aldeles ubegribeligt, at han lader de Narre skalte og valte paa den Maade. Har det staaet paa i lang Tid?

LØVGAARD. Temmelig længe, ja.

POUL. De kan ikke nærmere angive mig Tidspunktet, naar det begyndte.

LØVGAARD. Jo, det kan jeg nok.

POUL. Naa?

LØVGAARD tier.

POUL. Hm. Og De har ikke kunnet gribe ind? — Nej, naturligvis. Og andre har han jo slet ikke. — Sig mig, nu til daglig, sidder Fader saa virkelig ganske alene herinde?

LØVGAARD. Ja.

POUL. Hvor kan det være?

LØVGAARD. Han vil ingen have, siden Fru Lund kom bort. Og det kan jeg godt forstaa. Hun var saa ualmindelig

dygtig. Og et fortræffeligt Menneske i enhver Henseende.

POUL ser et Øjeblik paa ham. De har altid vist Dem som en sand Ven af Fader, Løvgaard. Det maa jeg have Lov til at takke Dem for.

LØVGAARD. Aa, jeg be'r, Hr. Grosserer. Det banker paa Døren fra Kontoret.

SYVENDE SCENE

Forrige. Agathe. Bremer.

POUL. Værsgod.

AGATHE. Undskyld — maa vi komme ind?

POUL. I er velkomne.

LØVGAARD hilser og gaar ind i Kontoret.

AGATHE. Vi vidste, at Du var alene her paa Kontoret, og vi vilde meget gerne tale med Dig.

POUL. Jeg er til Tjeneste.

BREMER. Ja, vi mødte nemlig Carl Valdemar for et Øjeblik siden. Han kom lige fra Dig.

POUL. Ja, han var her med en Indbydelse. Jeg kan desværre ikke . . .

AGATHE. Nej, det hører vi. Det er meget kedeligt. Det havde været saa yndigt at spise sammen i Tivoli, og saa kunde vi have talt alvorligt sammen bagefter. For vi maa nemlig tale med Dig.

BREMER. Ja, det er aldeles nødvendigt.

POUL. Naar det, som I har at sige mig, er saa paatrængende og alvorligt, er det vel ogsaa bedre, vi taler sammen her. Eller Emnet egner sig maaske bedre til at behandles efter en bedre Middag? Naar jeg var kommen i Stemning?

AGATHE. Her kunde vi risikere at træffe Fader.

POUL. Ja, jeg venter ham hvert Øjeblik.

AGATHE. Saa maa vi skynde os. Vil Du, Carl, eller skal jeg?

BREMER. Jeg tror, det er mest passende, at jeg . . .

AGATHE. Det tror jeg ogsaa.

POUL. Det er vel aldrig en uartig Historie?

BREMER. Det kunde man godt kalde den, hvis den ikke var saa sørgelig. — Det er Din Fader, det gælder.

POUL, Er det Fader?

AGATHE. Ja, vil Du tænke Dig —

BREMER afbryder hende. Det er yderst beklageligt at skulle

berøre den Sag overfor Dig, og det er overmaade ubehageligt for mig saaledes at skulle berøve Dig det Ideal, som Du sikkert altid har set i Din Fader. Men det gælder Familiens Ære og Interesse i saa høj Grad, at jeg ligefrem ikke kan forsvare at tie.

POUL. Men saa tal da, Mand, for Guds Skyld.

BREMER. Din Fader har i en længere Aarrække staaet i et meget intimt Forhold til en Dame, som han en Tidlang havde siddende her paa sit Kontor. En Fru Bertha Lund, Enke efter en af Selskabets Kaptejner.

POUL. Det véd jeg.

AGATHE. Véd Du det?

POUL. Ja, saa vidt jeg husker, var det Jeres fælles Ven, Carl Valdemar, som for et Øjeblik siden bragte Sagen paa Bane. Ogsaa i en meget indigneret Tone. Den gjorde et lidt komisk Indtryk paa mig, den Tone.

AGATHE. Saa!

POUL. Ja, synes Du ikke? Carl Valdemar moralsk indigneret. Ligesom det er komisk, naar Du og Din Mand er det.

BREMER. Komisk!

AGATHE. Ja, Dine lette Sæder kender vi jo, saa vi havde heller ikke ventet, Du skulde tage det paa anden Maade. Skønt, jeg synes nok, naar det er Ens egen kødelige Fader, hvis Velfærd staar paa Spil — naa, men forøvrigt, det er heller ikke saa meget det Forhold, han har staaet i til vedkommende Dame, der indignerer os —

POUL. Naa — ikke?

AGATHE. Som det er det Forhold, han staar i Begreb med at indlede.

POUL. Ja saa.

BREMER dæmper Stemmen. Med andre Ord, vi har begyndt at faa grundet Mistanke om —

POUL. Naa, om hvad?

BREMER. Vi har faaet en desværre umiskendelig Fornemmelse af, at han tænker paa at gifte sig med hende.

POUL. Hm!

AGATHE. Ja, hvad giver Du mig: gifte sig! Kort Pause. Ja, se det er noget andet.

POUL mumler. Satans ogsaa.

AGATHE. Nu tager Du nok ikke længer saa overlegent paa Sagerne. For jeg kan godt give Dig Ret i: det andet det kunde man vel til Nød se gennem Fingre med.

BREMER. Agathe!

AGATHE. Ja, Carl, som I Mandfolk nu en Gang er, og Moder er jo død, og Fader har jo Lov til at gøre, hvad han vil. Men saa snart der bliver Tale om, at han vil binde sig, lovformeligt, til det Kvindemenneske, paatvinge os det Fruentimmer som Moder og Svigermoder og Frue i Huset, nej, saa er det, Harmen med Rette kan komme op i os, for saa vedkommer Sagen ogsaa os. Saa er vi til Latter. Vi er ligefrem ude i Skandalen.

POUL. Naa, Skandalen.

AGATHE. Ja, Poul. Det maa Du give os Ret i, og det gør Du ogsaa. Det kan jeg se paa Dig. Der er ogsaa noget, som vender sig i Dig. Vi har dog haft en Moder. Og derfor kommer vi ogsaa til Dig, som er Mandfolket i Familien, og den som har Myndighed til at sige det afgørende Ord. Dig tager han efter, for Dig skammer han sig for. Hvad vi siger er bare som Slag i Luften.

POUL. Aa, jeg synes ellers, at Konsortiet Springflower har slaaet den gamle ganske eftertrykkeligt.

AGATHE. I Smaating, ja. Men naar det gælder noget, er vi magtesløse. Og derfor maa Du.

BREMER. Ja, det maa Du.

AGATHE. Du maa love os, Poul, at Du, inden Du rejser, vil have bragt den Sag ud af Verden. Den har nu staaet paa i over seks Aar. Der er dog Grænser for, hvad en Fader kan byde sine voksne Børn.

POUL op og ned. Det er da ogsaa forbandet.

AGATHE. Jeg tænkte nok, det vilde gøre Indtryk paa Dig. Der er jo dog noget, som hedder Æresfølelse.

BREMER. Vi har jo ganske vist ikke altid før været enige. Men i denne Sag maa vore Interesser kunne mødes.

AGATHE. Ja, tænk Dig blot den Mulighed — den er jo ingenlunde udelukket.

POUL. Hvilken?

AGATHE. At der kommer Børn.

POUL. Det har Du Ret i.

AGATHE. Jamen det vilde da være for galt.

BREMER. Ja, og saa er det jo ganske overflødigt.

POUL. Det er det maaske nok.

BREMER. Jeg mener, det er overflødigt, at han gifter sig. Han kan jo sikre hende Udkommet. Anden Oprejsning trænger hun jo ikke til.

POUL. Men det gør han maaske.

BREMER. Hvorledes mener Du, han?

AGATHE. Ja, Indvendinger og Undskyldninger har Fader naturligvis nok af. Saa maa man bare tage ham resolut. Og det kan Poul. — Ikke sandt, saa taler Du med ham?

POUL. Det er jo en delikat Sag.

AGATHE. Bare at han ikke gifter sig med hende.

BREMER. Ja, for vil han endelig fortsætte Forholdet, paa det Punkt maa vi vist desværre vise os liberale. Og naar han mærker nogen Imødekommen fra vor Side, bliver han vel overhovedet lettere at behandle.

POUL. Jeg skal gøre det, som jeg anser for at være til hans Bedste.

AGATHE. Tak. Saa er vi rolige. Ja, jeg vidste nok, at jeg kunde stole paa Din fine Følelse.

BREMER. Jeg maa ogsaa sige, at jeg gaar meget beroliget herfra.

AGATHE. Du kan virkelig ikke spise med os? Det vilde være saa hyggeligt, netop nu, da vi har udtalt. Saa kunde vi snakke videre.

POUL. Desværre . . . det . . .

BREMER. Der er Din Fader, Agathe. Jeg kan høre hans Stemme inde paa Kontoret.

POUL. Saa maa I gaa.

AGATHE. Ja, kom saa, Carl. De gaar, men standser. Endskønt — véd I hvad? Nu kunde jeg netop have Lyst til at være til Stede.

BREMER. Jeg tror ikke, vi skal, Agathe.

AGATHE. Jo. Nu, da jeg véd, at vi har Poul paa vor Side, saa kunde jeg ogsaa have Lyst til at sige Fader min Mening lige op i Øjnene.

BREMER. Saa bliver han bare grov. Til Poul. Synes Du vel, det er værdt?

POUL. For mig gerne. Det vil sige, jeg vil helst have ham alene først. Men hvis I har Lyst til at vente inde i Lejligheden, saa kan jeg jo kalde paa Jer, naar jeg synes det passer.

AGATHE. Aa jo. Skal vi ikke, Carl? Jeg har saadan Trang til at faa det afgjort nu med det samme. Synes Du ikke, Poul?

POUL. Jo. Det synes jeg ogsaa.

AGATHE. Kom saa, Carl.

BREMER. Jamen, Carl Valdemar — han staar jo nede i Porten og venter paa os.

POUL. Har I ham staaende nede i Porten?

AGATHE. Han kan godt vente. Der er jo længe til Spisetid. Saa kalder Du paa os? Agathe og Bremer ind i Lejligheden.

OTTENDE SCENE

Poul. Holm.

POUL aabner Døren til Kontoret. Jeg synes nok, det var Din Stemme, jeg hørte. Goddag igen.

HOLM ind. Han er i daarligt Humør. Goddag.

POUL. Du er kommet hurtigt tilbage. Klokken er langtfra ikke fire . . .

HOLM ser paa sit Uhr. Nej, det er den nok ikke gaar mod Pulten.

POUL. Det er maaske af Hensyn til mig, at Du har skyndt Dig?

HOLM. Til Dig?

POUL. Ja, for at vi kunde tale sammen om Dine Affærer.

HOLM. Naa ja. Ogsaa det. Lad os bare det.

POUL. Jeg er Dig meget taknemlig for Din Opmærksomhed.

HOLM. Aa, jeg be'r.

POUL. Skal vi sætte os?

HOLM. Det kan vi godt. Som Du vil. De sætter sig.

POUL. Maa jeg nu bede Dig samle Dine Tanker.

HOLM. Samle mine Tanker! — Hør, Poul . . .

POUL. Jeg mener blot, Du ser lidt distræt ud, kære Fader, som om Du ikke var rigtig nærværende. Og da det, som jeg har at sige Dig, er meget alvorligt —

HOLM ser paa ham.

POUL. Ja, altsaa, jeg har i den Timestid, Du var borte, sat mig nøjere ind i Forholdene.

HOLM. Det har Du vist kunnet gøre grundigt — paa den Tid.

POUL. Ja; i hvert Fald paa et bestemt Punkt.

HOLM. Hvad er det for et Punkt?

POUL. Punktet Springflower. Kan Du huske, vi talte om de mange Penge, Du ødslede paa Konsortiet, og om, at Du ikke fik noget for det? Nu véd jeg bedre Besked.

HOLM. Hvad véd Du da?

POUL. Jeg véd, hvad Du har faaet for det. — Ja, jeg véd ogsaa, hvor Du var henne, før, da Du havde travlt med at komme af Sted. — Ja. — Jeg véd det altsammen.

HOLM. Poul —

POUL rejser sig. Hvad er det for et kvindeligt Bekendtskab, Du dyrker, Fa'r?

HOLM. Ærlig talt, Poul, jeg synes ikke, dette her er rigtig passende.

POUL. Det synes jeg heller ikke.

HOLM. Ja, Du misforstaar vist. Jeg mener —

POUL. Jeg misforstaar ingenting. Jeg spørger ganske simpelt: hvad er det for et kvindeligt Bekendtskab, Du dyrker?

HOLM. Naar Du véd det altsammen, véd Du jo ogsaa det.

POUL. Enken efter den brave Kaptejn Lund.

HOLM. Ja, det var galt. Men jeg vil sige Dig —

POUL. Kan Du huske, at vi for nogle Aar siden havde en lignende Samtale her i dette Værelse?

HOLM. En lignende?

POUL. Jeg er Dig overordentlig taknemlig for den Resoluthed, hvormed Du ved den Lejlighed hankede op i mig. Nu er det mig, der hanker op i Dig, og jeg haaber, Resultatet med Tiden vil blive en lignende Erkendtlighed fra Din Side.

HOLM. Jeg frabeder mig enhver Sammenligning.

POUL. Nogle Lighedspunkter er der dog. Kan Du huske, hvorledes Du foreholdt mig, at mit Forhold til Camilla — —

HOLM. Jeg taaler ikke, at Du nævner det Kvindemenneske i Forbindelse med den Dame, som — —

POUL. Jeg beder om Forladelse. Det ligger ganske udenfor min Hensigt. Jeg taler aldeles ikke om vedkommende Dame; her er kun Spørgsmaal om Dig, ligesom der den Gang var Spørgsmaal om mig.

HOLM. Jamen jeg skal ogsaa have mig frabedt, at Du opfatter min Stilling paa samme Maade, som jeg den Gang opfattede Din.

POUL. Hvorfor? Mit Standpunkt var dengang yderst hæderligt. Jeg ønskede at gifte mig med den Dame, Talen var om. Dine Ønsker gaar maaske ikke i den Retning?

HOLM. Hør Poul, jeg vil sige Dig, at der er Grænser —

POUL. Der har vi Ulykken.

HOLM. Hvadbehager?

POUL. Jeg indrømmer, at den Tone, jeg har anslaaet, maaske er lidt for overlegen, men jeg er bange for, at den desværre er fuldt ud berettiget. Du har i altfor høj Grad manglet Mands Mod og Hjerte. Det Forhold, som skulde have gjort Dig glad og fri, det har tværtimod dukket og knækket Dig, fordi Du ikke turde være det bekendt. Det har givet din kære Datter og hendes Venner Hals og Haand over Dig, saa Du ikke turde kny, naar de plukkede Dig. Og saa er Du blevet mat — mat i det hele taget, ogsaa i din daglige Dont. Derfor er det, at jeg træffer baade Dig og Forretningen som noget helt andet end det, jeg havde ventet.

HOLM. Der er noget sandt i det, Du siger, men Du véd alligevel ikke — Du véd ikke, Poul, hvad den Kvinde har været for mig.

POUL. Jeg har aldrig haft en bedre Ven end Dig, mest fordi ingen har tugtet mig som Du. Naar jeg nu tugter Dig lidt til Gengæld, saa er det, fordi Du har lært mig, at saaledes bærer Venner sig ad mod hinanden. Hør saa mit sidste Raad: Gør din Pligt som en Mand.

HOLM. Hvad mener Du?

POUL. Gør det, som Du for længe siden burde have gjort. Gift Dig med hende.

HOLM. Poul — siger Du det?

POUL. Gift Dig med hende.

HOLM. Min kære Dreng — kære, kære Dreng — det var jo blot det, vi ventede paa.

POUL. Ventede paa? Hvad skal det sige? I behøvede jo slet ikke mit Samtykke.

HOLM. Nej, vist ikke, men forstaar Du ikke — Du er jo den eneste, der staar mig rigtig nær — og hvis Du nu ikke syntes om det —

POUL. Hør Fa'r, dette her forekommer mig mistænkeligt.

HOLM. Mistænkeligt?

POUL. Jeg sætter en Betingelse for mit Samtykke. Jeg vil se hende først.

HOLM. Du har jo set hende.

POUL. Det er saa længe siden. Og jeg vil se hende straks.

HOLM. Jamen hun er ikke hjemme.

POUL peger paa Papiret paa Bordet. Kan Du læse det Tal, der staar?

HOLM. Om jeg kan læse?

POUL. Vil Du være saa venlig at ringe det Tal op i Telefonen.

HOLM. Det Tal?

POUL. Ja. Hotel d'Angleterre. Og vil Du saa, naar Du faar Forbindelse, bede om Værelse Nr. 5.

HOLM. Er Du bleven Tryllekunstner? Eller hvad er det?

POUL. Og vil Du saa bede den Dame, der kommer til Telefonen, om hun og den anden Dame, som er hos hende, snarest muligt vil trine herop paa dit Kontor.

HOLM. Hvad er det for en anden Dame?

POUL. Det er Fru Lund.

HOLM. Jamen saa den ene Dame — hvem er da det?

POUL. Det er min Kone.

HOLM. Poul, Du er en stor Skurk.

POUL. Hvad jeg er, det har Du gjort mig til. Ring saa paa dem.

HOLM sætter sig til Telefonen og ringer. Hallo . . . Maa jeg faa Nr. 7237 — Tak.

NIENDE SCENE

Forrige. Agathe. Bremer.

AGATHE. Undskyld, men nu kan vi virkelig ikke vente længere.

HOLM. Hvad er det. Er I her?

POUL. Ja, de kom før, mens Du var ude. De vilde tale med Dig om det samme.

HOLM. Naa. Vil de det?

BREMER. Klokken er blevet noget mange. Det er maaske bedre en anden Gang. —

POUL. Nej, det er netop udmærket nu.

AGATHE. Har Du —?

POUL. Hys.

HOLM i Telefonen. Er det d'Angleterre? Tak, Vil De sætte mig i Forbindelse med Værelse Nr. 5 — Tak.

AGATHE til Poul. Har Du talt med ham.

POUL. Ja.

BREMER. Naa?

POUL. Det gaar udmærket.

BREMER. Hvem er det, han telefonerer med?

POUL. Det er min Kone.

AGATHE. Hvorfor gør han det?

POUL. Hys.

HOLM i Telefonen. Hallo! Det er Grosserer Holm. — Goddag — Goddag min søde Pige. Jeg skal hilse fra Poul og bede Dig og den anden Dame komme herop paa Kontoret.

AGATHE. Den anden Dame.

HOLM. i Telefonen. Lige straks.

BREMER. Hvem er den anden Dame?

POUL. Det er hende.

AGATHE og BREMER. Hvad for en hende?

HOLM i Telefonen. Tak. Jeg har det ganske fortræffeligt. Mange Tak — saa kommer I? Tak — Farvel. Han ringer af og rejser sig.

AGATHE. Kommer de? — Hvem kommer?

HOLM. Goddag, Børn. Jeg vidste slet ikke, I var her.

AGATHE. Nej, vi var derinde. Det var Poul, som bad os vente.

POUL. Til det belejlige Øjeblik kom, ja. Og det —

BREMER. Der er nogen, som banker.

POUL. Hvor?

BREMER. Paa Døren ud til Gangen. Poul lukker op.

TIENDE SCENE

Forrige. Neergaard.

POUL. Hvad? Er det Dig igen?

NEERGAARD. Ja, undskyld, jeg beder mange Gange om Forladelse. Goddag, Hr. Grosserer. Men nu har jeg snart staaet og ventet i over en Time. Jeg begyndte at blive bange for, at her var sket en Ulykke.

POUL. Du kommer netop i det kritiske Øjeblik.

AGATHE. Vi skal straks være der. Gaa Du bare ned igen.

POUL. Nej, hvorfor? Han hører jo med til Konsortiet. Hvad Fader og jeg har at meddele Jer, har ogsaa en vis Interesse for ham. Maa jeg ikke bede Jer om at sætte Jer ned? Ja, hvad siger Du Fa'r?

HOLM. Vær saa artig — tag Plads.

AGATHE. Jeg synes alligevel hellere, vi skulde være for os selv. Ikke sandt, Carl?

POUL. Den Meddelelse Fader og jeg har at gøre Jer, vil ikke længe kunne forblive nogen Hemmelighed, og den har aldeles ikke nogen obskur Karakter. — Kære Søster, kære

Svoger, kære Trediemand. Jeg maa bede Jer lykønske Fader af ganske Hjerte. Han gifter sig med Fru Lund.

AGATHE. Hvad gør han?

BREMER. Det er ikke muligt.

HOLM. Jo, det er, min kære Bremer. Naar Poul siger det, er det sandt.

NEERGAARD. Maa jeg — ærbødigst — gratulere.

AGATHE. Ja, undskyld Fa'r, men Du maa virkelig ikke forlange, at vi saadan lige paa en Studs —

BREMER. Nej, vi maa sandelig have Tid til at sunde os.

HOLM. Gudbevares. Alting maa gaa sin naturlige Gang.

AGATHE vender sig til Poul. Det er det mest topmaalte Forræderi. Du var jo ganske enig med os, Poul.

POUL. Det er meget rigtigt. Og det var det, som blev det afgørende.

AGATHE. Hvad skal det sige?

POUL. Det skal sige, at saa snart jeg opdagede, at jeg kunde risikere at blive enig med Jer, saa var jeg ikke et Øjeblik længere i Tvivl om mit Standpunkt.

AGATHE. Kom, Carl, lad os gaa.

POUL. Endnu ikke. Fader og jeg har endnu en Meddelelse at gøre — Consortiet.

HOLM. Lad det nu være godt, Poul. Der er Fejl paa alle Sider.

POUL. Hvad Consortiet foretager sig for Fremtiden, det foretager det for egen Regning og Risiko — ja, andet var det ikke, saa kan I godt gaa.

AGATHE. Jeg tror ligefrem, Du viser os Døren. Til Bremer og Neergaard. Og det staar I roligt og finder Jer i?

NEERGAARD. Maa jeg være udenfor?

AGATHE til Holm og Poul. Men naturligvis, der var jo ikke andet at vente. I to har jo altid stukket Hovederne sammen og hjulpet hinanden i Jeres respektive smudsige Historier.

BREMER. Agathe!

AGATHE til Poul. Og nu er der sagtens noget, Du har skullet opnaa af Fader, i Forretningen eller med Penge, og saa har Du købt hans Sanktion ved at give ham din Velsignelse til Ægteskabet med Fru Lund. Poul og Holm ser smilende paa hinanden.

BREMER. Agathe dog!

AGATHE til Bremer. Ja, det kan ikke nytte. Du og Carl Valdemar, I lader Jer jo byde, hvad det skal være. Men det er der Gudskelov ingen, der skal sige om mig.

NEERGAARD. Dette her er virkelig overordentlig pinligt.

BREMER. Ja, jeg tror ogsaa, at vi alle vil staa os bedre ved at anslaa en mere forsonlig Tone. Det vil utvivlsomt være det korrekteste. — De kender jo Agathe, kære Svigerfa'r, hun er altid et stort Bytte for sine Stemninger, og det kan jo heller ikke nægtes: nogen Grund til Opbrusning har der jo nok frembudt sig ved denne Lejlighed. Men naar hun faar tænkt sig om og kommer lidt til Ro, saa — — der er absolut ingen af os, som jo ikke foretrækker at fortsætte det gode Forhold indenfor Familien. Jeg beder Dem derfor ogsaa modtage min Lykønskning, kære Svigerfader, og udtaler Haabet om, at De ikke paa Grund af de nye Forhold, De kommer ind i, helt vil slaa Haanden af Deres øvrige Familie.

HOLM. Det kommer ganske an paa Jer selv, kære Børn.

AGATHE med Taarer. Jeg er vis paa, at Fader forstaar mig, ikke sandt? Du kan ikke undre Dig over, at jeg — naar jeg tænker paa Moder og alt, hvad hun gik igennem —

HOLM. Jeg ved det nok, min Pige. Du har altid haft en dyb Følelse.

AGATHE. Ja ja, da. Saa gratulerer jeg.

NEERGAARD. Maa jeg ogsaa tillade mig — endnu en Gang.

POUL. Ja, Du faar neppe Lejlighed til det oftere.

NEERGAARD. Farvel, Hr. Grosserer.

HOLM. Farvel, kære Børn. Farvel.

POUL. Og god Fornøjelse i Tivoli. Bremer, Agathe og Neergaard ud paa Gangen.

ELLEVTE SCENE

Poul. Holm. Ethel. Bertha.

HOLM. Tak, min Dreng, Du har lettet en stor Sten fra mit Hjerte.

POUL. Det er ikke mig, Du skal takke, Fa'er, det er min Kone. Hvis hun ikke havde handlet som den lille, resolute Kineser, hun er, var Du neppe kommen saa sikkert og saa hurtigt i Havn.

HOLM. Tænkte jeg ikke nok, det var Ethel.

POUL. Hun traf jo Fru Lund ude hos Dig forleden Formiddag. Ja, nu kan hun selv aflægge Rapport. For jeg kan høre hendes Stemme. Ethel og Bertha fra Kontoret.

ETHEL. Ja, her er vi altsaa efter Herrernes Ordre. Værsgod, Frue, og træd nærmere.

POUL til Bertha. Maa jeg have den Glæde at ønske Dem til Lykke. De har vundet min Kones Hjerte paa nogle faa Timer, det beundrer jeg Dem for; og De har været min Faders bedste Ven, mens jeg var borte — det takker jeg Dem for. Jeg haaber, at ogsaa vi to skal blive Venner for Fremtiden.

BERTHA. De er altfor god imod mig, baade De og Deres Frue. Det er langt mere, end jeg kunde vente, og ogsaa langt mere, end jeg kan modtage.

HOLM. Snak, Bertha, man kan altid modtage, hvad der kommer fra et godt Hjerte. Han omfavner Ethel.

ETHEL. Gamle bange Mand.

HOLM til Bertha. Ja, min Ven, det er et Par Børn, som vi kan være stolte af.

POUL. Især hun!

ETHEL. Ja. ham skal Du ikke være saa sikker paa.

POUL. Jeg gør Dig min Undskyldning — og min Kompliment.

ETHEL. Hvad sagde jeg? Vi bliver altid enige.

HOLM. — Men sikken et Hus her vil komme til at ligge. Det bliver ordentlig Mad for Mons, naar Kjøbenhavn faar den Nyhed at vide.

BERTHA. Ja, hvordan skal det gaa?

ETHEL. Det gaar jo brillant.

POUL. Jeg er heller ikke rolig. Jeg tror næsten, det var bedst, om vi sendte Dig lidt ud at rejse, Fa'er.

HOLM. Skulde det virkelig blive nødvendigt?

POUL. Ja. Det plejer man jo i lignende Tilfælde. Og en lille Indrømmelse kan Du gerne gøre Selskabet. Den vil virke forsonende.

HOLM. Hvad siger Du, Bertha?

POUL. Bryllupsrejse, hvad? Jeg har et Par ganske pænt monterede Villaer ude paa Kinakysten.

HOLM. Ih Gud forbarme sig! Ikke udenfor Europa. De beder vi rigtignok meget bønligt om. Ikke sandt? Tager Bertha om Livet. Her er jo dog formildende Omstændigheder.

POUL. Godt. Paa en Betingelse.

HOLM. Og hvad er det?

POUL. At Forretningen her kommer til at hedde: Holm & Søn, Shanghai-Kjøbenhavn?

HOLM. Top, min Dreng. Der er min Haand. Men en Ting vil jeg dog sige Dig: hvis Du tror, Du kan rende med mig, saa tager Du fejl. For nu er jeg ikke gammel mere.

ETHEL. Hvad sagde jeg, Svigerfar? Naar man bare har Mod, saa bliver man aldrig gammel.

TOLVTE SCENE

Forrige. Løvgaard.

LØVGAARD. Jens er her. Vognen holder dernede.

HOLM. Saa bliver vi fire til at køre hjem sammen. Det er godt, der er Plads. Til Bertha. Min Frue!

POUL til Ethel. Min Frue.

ETHEL tager hans Arm. To unge Par! ud i den vide Verden.

Tæppe.

INDHOLD AF TREDIE BIND

	Side
DEN STORE MASKERADE	5
TEATRET	69
DET GAMLE HJEM	129
ALEXANDER DEN STORE	183
FADER OG SØN	283

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af Gustav Esmann

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

20. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver h a n s Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

21. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af Gustav Esmann

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

22. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver h a n s Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af Gustav Esmann

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

23. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

24. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

25. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet. Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

26. HEFTE
PRIS 30 ØRE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GUSTAV WIED: DANSEMUS

Et Satyrspil. 5 Kr. 50 Øre.

„Dansemus", der af den hjemlige Presse modtoges mindre velvilligt, omtales saaledes i Udlandets Blade:

Gustav Wied har faaet den vidunderlige Gave at kunne le af fuld Hals med en Latter, hvori der ligger en hel Livsanskuelse. Man kan kalde ham den suveræneste af alle Humorister. Han er Gentleman'en blandt Satirikerne. Elskværdige Uelskværdigheder og smagfulde Grovheder byder han os paa sit Humørs Præsenterbakke med den fuldendteste Grandezza. Han véd, at vi hellere vil se ham svinge den Elfenbens Taktstok end den grove Kølle. *(Bohemia, Prag.)*

Wied er en af dem fra Spotternes Bænk, et af disse højst ubehagelige Mennesker, der kaster Sten i den borgerlige Velanstændigheds Andedam. Naar man er saa ondskabsfuld og saa aandrig, maa man være meget selvstændig og overlegen; og det er han. Han fører sin Klinge med Sikkerhed og Elegance. Han finder med en genial Humorists usvigelige Blik sine Medmenneskers ømme Punkter. Men bag Ondskaben slaar et varmt Hjærte, der har en fin Fornemmelse af den menneskelige Sjæls sarteste Rørelser . . . Stilen i denne overmaade lystige og frække Bog minder om Malerkunstens Impressionisme . . . Stof og Form dækker fuldstændig hinanden. *(St. Petersburger Zeitung.)*

En Vredens og en Dristighedens Vælde, der krystalliserer sig og bliver Stil, fødte denne kostelige Blanding af Kynisme og Kronos-Latter, fødte dette Barn af Jehova-Harme og Nazarener-Mildhed! *(Die Woge, Wien.)*

Gustav Wied løfter ganske simpelt hen Tagene af Husene og viser os Menneskene, som de vimser rundt og lader saa uhyre flittige og vigtige — hvor det dog tilsidst kun drejer sig om en Smule Føde og en Smule Elskov. Bogen er morsom og vittig, som alt, hvad der skriver sig fra denne begavede danske Satiriker . . . Hans Spots flotte og nonchalante Tone stemmer vidunderligt med hans Anskuelsers Overlegenhed. *(Pester Lloyd, Budapest.)*

Den danske Satiriker Gustav Wied er et literært Fænomen, hvis Fremstaaen og Udvikling man følger paa det opmærksomste, fordi han er et originalt, lystigt og filosofisk Hoved, af hvem man kan vente sig alle mulige Overraskelser . . . Han vilde ikke kunne udholde Jordelivets Meningsløshed og Dumhed, hvis han ikke kunde le deraf. Latteren bliver hans Frelse. Og le kan han, denne Wied, snart lystigt, snart smærteligt — men altid ler han. Han ler sig frem over Liv og Død . . . Det, som griber En mest ved denne Bog og faar En opmærksomt til at lytte, det er, at den er anderledes end al den dagligdags Literatur — noget for sig, noget af en ganske anden Støbning, ganske „uliterær", drastisk, ny og kraftig . . . Paa de forskelligste Steder af Jorden dukker der i vore Dage saadanne Talenter op: Shaw i England, Wedekind i Tyskland og nu Wied i Danmark . . . *(Berliner Morgenpost.)*

De danske Forfattere er til Tider deres Hjemstavns hensynløseste Kritikere. Og det er et stolt og stærkt Karaktertræk hos dem . . . Hos Gustav Wied bliver dette ligefrem til Livsnerve. Det er en af de ubetaleligste Forfattere, man i vore Dage kan læse, denne Gustav Wied! Glitrende, straalende, lysende, uhørt respektstridig og ved Siden af fuld af det prægtigste, livsglade Humør. Det, der gør denne Satiriker saa enestaaende, er, at han ler af dette latterlige Liv og slaar det med sin Pisk, medens han samtidig elsker det. Og saaledes elsker han ogsaa sit Danmark, medens han tugter det uden Skaansel . . . Bogen er en højst ejendommelig Blanding af tilspidsede Scener og Samtaler af en saa dødbringende Livsægthed, at de virker som de ypperste og mest træfsikre Karrikaturer. Hvad de bitreste Sandhedssøgere som Ibsen og Tolstoi skriver, er dog kun en Afdæmpning af Livet. Her kommer endelig en Mand, der afdæmper saa lidt som mulig, og skønt han ikke skildrer Livets Grusomheder og Bestialiteter, kun dets Ulogik og Selvmodsigelse, gør han det dog stadig paa en vidunderlig ny og pirrende Maade i denne muntre, vittige og kaleidoskopagtige Bog. Derfor: Gaa hen og læs Gustav Wied! Vi kalder ham den danske Simplicissimus, en Hamletsjæl bag en Narrekappe. *(Neue freie Presse, Wien.)*

Den, der i vore humørløse Tider formaar at skrive en komisk Roman, maa allerede i og for sig være, hvad man kalder „en Fandens Karl". Men hvad skal man saa sige om den, der har skrevet *flere* komiske Romaner, som alle giver os et ægte og uforfalsket Billede af Livet og dets mangehaande Foreteelser? *Gustav Wied* er en saadan Mand, og vi kender allerede alle hans tidligere udmærkede Bøger, saa dem vil vi ikke tale om her, men kun om hans sidst udkomne Bog „Dansemus" . . . . Wied er en Art Mangemillionær i Ideernes Rige . . . . „Dansemus" ejer Stof nok for 12 almindelige Romanforfattere til at skrive 24 Romaner, hver paa 3 Bind. Men alt dette Stof har Gustav Wied formaaet at presse sammen i kun *et* Bind; og man har dertil anvendt saa original en Form, at en Række ypperlige, satiriske Tidsbilleder, isolerede og dog sammenknyttede til et ubrydeligt Hele, føres frem for vore Øjne . . . Men hvad der virker endnu mere forbløffende end Bogens Form, er den overvældende Fylde af Personer, hvis Livsskæbner deri bliver skitserede — men skitserede med en saa impressionistisk Kraft, at Billedet af dem staar lyslevende for vor Fantasi, og vi synes at kende hver enkelt af dem . . . Ligesom Wieds tidligere Bøger vrimler ogsaa denne af de kosteligste Paafund, og der er Steder deri, hvor Læseren maa le af fuld Hals . . . „Dansemus" er et af Gustav Wieds bedste Værker — om ikke det bedste! *(Hamburger Fremden-Blatt.)*

Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3, København K

SAMLEDE VÆRKER

Af *Gustav Esmann*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

DET SCHUBOTHESKE
FORLAG

27. HEFTE
(..UTNINGSHEFTE)

PRIS 45 ØRE

EDGAR POE:
Hemmelighedsfulde Fortællinger

Rigt illustreret af Kunstneren ARILD ROSENKRANTZ

OVERSIGT OVER INDHOLDET:

Mysteriet Marie Rogét · Guldbillen · Amontilado-Fadet · Mordene i Rue Morgue · Det stjaalne Brev · Den sorte Kat I Malstrømmen · Den røde Døds Maskerade · Brillerne · Gruben og Pendulet · Levende begravet · Det sladrende Hjerte Ballon-Kunststykket · Hans Pfaals mageløse Eventyr · Von Kempelen og hans Opdagelse · Scheherezades Tusind og andet Eventyr · Tre Søndage i én Uge Den aflange Kiste · Det ovale Portræt Spring-Frøen · William Wilson · Huset Ushers Fald · „Du er Manden" · Kong Pest · Hvad der virkelig hændte M. Valdemar · Aabenbaring ad hypnotisk Vej Manuskript fundet i en Flaske · Ligeia Metzengerstein · Berenice · Til Stævnemøde · Sfinxen · En Historie fra de øde Bjerge · Fortællingen om Arthur Gordon Pym fra Nantucket.

Udkommer i ca. 35 Hefter à 20 Øre. Subskriptionen er bindende for hele Værket og tegnes i enhver Boghandel.

Forlang 1. Hefte til Gennemsyn hos Boghandlerne.

Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3, København K.

J.V. RODES
EFTFG.
J. SKRÆM
No 5
MOLKÆRSTRÆDE